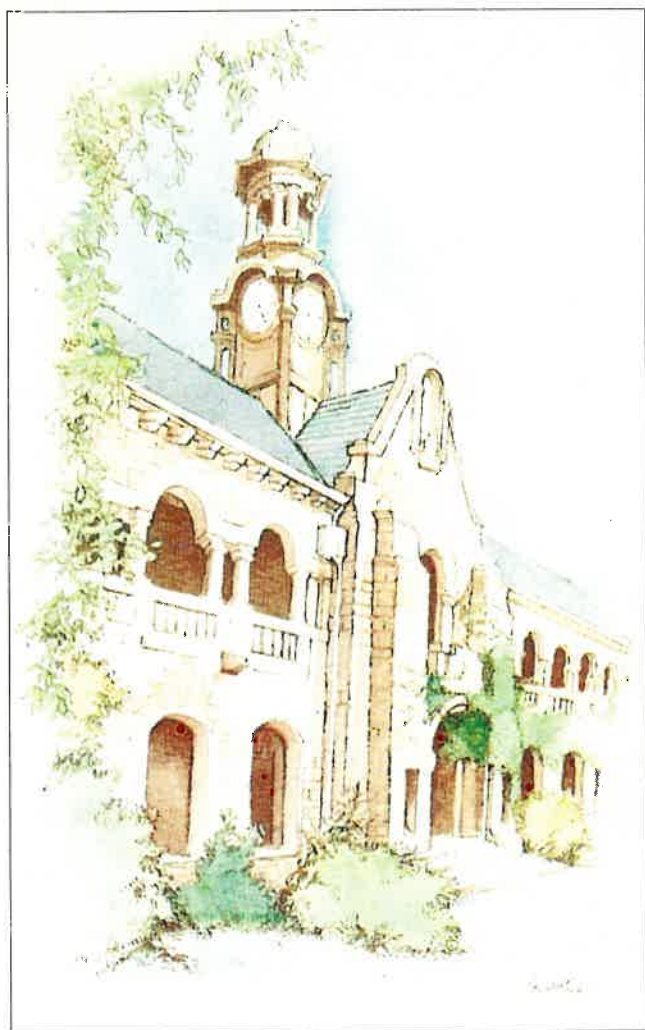

NOTULE VAN
DIE 63 STE
ALGEMENE KERKVERGADERING
VAN DIE NEDERDUITSCH
HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

INHOUDSOPGAW

	<u>AGENDA</u>	<u>NOTULE</u>
<u>REGISTRASIE</u>	1	1
<u>AMPTELIKE OPENING</u>	1	1-4
<u>VERWELKOMING</u>		5-7
<u>HCM FOURIE-EREPENNING</u>		7-11
<u>GROETEBODSKAPPE</u>		
Nederduitse Gereformeerde Kerk		11-13
Gereformeerde Kerke		13-14
Hervormde Kerk in Suidelike Afrika		14-15
<u>GELUKWENSE AAN DIE TEOLOGIESE FAKULTEIT, AFDELING A, UP PRETORIA MET DIE VYF-EN-SEWENTIGSTE BESTAANSJAAR</u>		16
Die Universiteit van Pretoria		16
Die Teologiese Fakulteit Afdeling B, UP Pretoria		17
Die Nederduitsch Hervormde Kerk		17-19
<u>OPTREDE VAN DIE HERVORMDE MANNEKOOR</u>		15
<u>MOSIES/ORDEMOSIES</u>	3	20,29,35,37, 66,70,71,72, 80,81,103, 117,120,135, 137,139,141, 145,158,159, 167,171,176, 177,179,180, 194,200,201, 202,203,217, 222,223,227, 258,263
<u>SAMESTELLING EN KONSTITUERING</u>	3	21
Geloofsbriewe	3	21
Konstituering		21-28
Stemopnemers en stemtellers	3	29
Verkiesing van die Moderamen	4	30,32,38,57, 66,82,85,91, 112,121,122, 124,141,160, 161,179
<u>Die notule van die vergadering</u>	4	30,122,159, 262
Ordekommissie	5	30
Formuleringskommissie	5	30
Sittingsure	5	30
Beroep op Algemene Kerkvergadering: CJ Kruger	5	31
Beskrywingspunt : Aanteken van Teenstem	5	31

Orde van die vergadering: Verlof vir
afwesigheid en nuwe aanmeldings

29,35,36,57,
58,66,72,80,
113,114,122,
140,141,160,
178,179,180,
194,206,223,
224

GROETEBOODSKAPPE EN DANKBETUIGINGS

20,21,72,80,
124,160,223

II	<u>GEMEENTES</u>	6	32
	<u>STIGTINGS</u>	6	32
	<u>BESKRYWINGSPUNTE</u>	6	32
	<u>VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VIR BEDIENINGSTRUKTURE</u>	7	32
	<u>Inleiding</u>	7	32
	<u>Uitgangspunt</u>	7	33
	<u>Toerusting</u>	9	34
	<u>STUDENTEGEMEENTES</u>	10	34
	<u>Beskrywingspunt</u>	14	35
	<u>GEMEENTEGRENSE</u>		35
	<u>SINODALE STANDPLASE EN BEGROTING</u>		37
III	<u>LIDMATE</u>	18	39
	<u>STATISTIEK</u>	18	39
	<u>Kerklike opname</u>	18	39-41
	<u>Staatsensus 1991</u>	20	41-42
	<u>RAAD VIR SENSUS EN STATISTIEK</u>	21	42
	<u>VRYSTELLING VAN GEDEELTES VAN ARTIKEL III</u> <u>VAN DIE KERKWET</u>		43-44
	<u>BEDANKING : DR LENSINK</u>		44-45
IV	<u>ROEPING VAN DIE KERK</u>	22	46
V	<u>AMPTIE</u>	29	47
	<u>PASTORAAT</u>	29	47

<u>Inligting oor Dienaars van die Woord</u>	29	47-48
<u>Voorstelle : Kommissie vir Bedieningstrukture</u>	30	48
Taakomsywing van die dienswerk van die predikant	30	48
Liturgiese taak	30	48
Pastorale taak	31	49
Kategorieiese taak	32	50
Jeugbediening	32	50
Evangelisasie	32	50
Toerusting	33	51
Vergaderings en bestuur	34	52
Gemeenskapbetrokkenheid	34	52
Skedulering van werkprogram	35	53
Pastoraat	35	53
Huisbesoek	35	53
Frekwensie van huisbesoek	35	53
Groephuisbesoek	36	54
Besondere pastoraat	36	54
<u>SA Weermag : Kapelaansbediening</u>	37	54
<u>Kapelaansdiens van die SA Polisie</u>	38	55
<u>Beroep van predikante</u>	41	55
<u>Ontheffing uit die amp</u>		56
<u>Hertoelating van predikante</u>		58
<u>Studierapport van prof AD Pont in opdrag van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering</u>		59-60
<u>Deeltydse predikante/pastorale hulp</u>		60
<u>Tentmakerbediening</u>		61-63
<u>Beroepsbrief (B) Deeltydse bediening</u>		63-66
<u>Toelating van 'n dienaar van die Woord tot lid van derde vlak regeringstruktuur</u>		67
<u>Verlof van predikante</u>		67
Wysiging van Bepaling 151.3(d)	61	67-69
<u>Langverlof vir predikante</u>		69
<u>Verpligte verlof</u>		69
<u>Advies van die Raad vir Regsadvies</u>		70
<u>Behoud van ampsvoorreg : Predikante wat Beroepafwagting is</u>	66	71
<u>Besoek aan predikantgesinne</u>		72
<u>Raad vir Herderlike Sorg</u>	66	73
Algemene werksaamhede	66	73

Studie-opdragte	67	73
Akkommodering van proponente	67	73
Beroepsekuriteit van predikante	68	73
Krisisse in pastorie : Redes waarom predikante die bediening verlaat	69	74
Medemenslikheid by die tug oor predikante	72	75
Pastorale sorg aan vigspasiënte en naasbestaandes	75	76
<u>Pastorale verwysingsdiens</u>	76	76
<u>Hospitaalbearbeiding</u>	78	76
<u>Predikantevergadering</u>	80	76
<u>PRESBITERAAT</u>	83	77
<u>Algemene Raad vir Ouderlinge</u>	83	77
<u>Tweejaar-dienstermyn van ampsdraers</u>	84	77
<u>OOORHANDIGING VAN DIE JP OBERHOLZER-HULDIGINGSBUNDEL VAN DIE HERVORMDE TEOLOGIESE STUDIES</u>		77-79
<u>Voorstelle: Kommissie vir Bedieningsstrukture</u>	84	82
Presbiteraat	84	82
Die vergaderings van die ampte	85	82
Samestelling van die vergaderings van die ampte	85	82
Toerusting van ouderlinge	87	83
Gawes en opdrag van die ouderling	88	84
Die gesag, posisie en verkiesing van die ouderling	89	84
<u>DIAKONAAT</u>	90	85
<u>Statistiek</u>	90	85
<u>Diakens</u>	91	85
Toerustingpakket vir diakens	91	85
Studiestuk: Diaken as funksionaris binne sy opdrag	92	86
Studiestuk: Diakensvergadering binne sy kerklike struktuur	92	86
Die ordening en die vergaderings van die ampte	93	86
Beheer oor diakonale fondse	97	87
Noodleniging in gemeentes	97	87
Dagbestuur van diakensvergadering	98	88
<u>Die Algemene Diakonale Raad</u>	98	88
Samestelling	98	88
Verslag van die Algemene Diakonale Raad	99	88
Samestelling van die ringsdiakonale raad	99	89
Diakonale dienskomitee	99	89
Benoeming van 'n diaken op die Algemene Diakonale Raad	100	90
Verdere wysigings aan die Bepalings		90
Bepalings 179.3	100	90
Bepaling 183.2	100	90

Strategiese beplanning	101	91
Informele diens van barmhartigheid	101	91
<u>Die Ringsdiakonale Raad</u>	102	92
Voorsitters	102	92
Vergaderings van die ringsdiakonale raad	102	92
Ringsdiakonale raad voorsitter:		
Skakeling met diakonaat	103	92
<u>Verhouding met die Staat</u>	103	92
Samewerkingsooreenkoms met die Staat	103	92
Beleidsdokumente van die Staat	105	93
<u>Skakeling met ander kerke en welsynsorganisasies</u>	105	93
Tussenkerklike komitee vir diens van barmhartigheid	106	93
Tussenkerklike komitee en die Federale Vroueraad	106	94
<u>Diensgroepe</u>	106	94
<u>Diakonale Diensorgane</u>	108	94
Die kinderhuise	108	94
Rasionalisasie	108	95
Uitbreiding van die Jac van Belkum Kinderhuis	110	95
Dienste aan kinders uit ander kerke	110	95
Privaatopnames	111	96
Opnamebeleid van kinderhuise	111	96
Opgesomde inkomste en uitgawe	112	96-97
Die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging	114	98
Die Ondersteuningsraad	116	98
Doelstellings en dienslewering	116	98
Die Ondersteuningsraad en die plaaslike gemeente		99
Rasionalisasie	122	99
Voorstel Kibboetsstelsel		99
Bejaardesorg	123	100
Situasie-analise	123	100
Doelstellings en toekomsrealiteite	123	101
Ons Tuis	125	101
Monumenttehuise	127	101
Informele dienslewering	129	102
Bejaardesorg in die algemeen	129	102
Die Tafelberger ontwikkeling	130	102
Utilitas Bellville	130	103
Huis Delarey - Ongehude moeders	131	103
<u>Ander diensvelde</u>		104
Transoranje Instituut vir Buitengewone Onderwys		104
Amelia Nasorgsentrum		104
<u>Algemene Diakonale Fonds</u>		105
<u>Ringsbystandfonds</u>	135	105
<u>Deurkollekte</u>	136	106
<u>Kersfeeseredienskollekte</u>	137	106

	<u>Befondsing van Die Ondersteuningsraad</u>	138	107
	<u>Nagmaaltafelkollekte</u>	139	108
	<u>Befondsing van Diakonale Diensorgane</u>	140	109
	<u>Maandelikse oorbetaling</u>	141	109
	<u>Ring van Dorsland</u>	142	110
	<u>Ander Fondse</u>	142	110
	Beeld Kinderfonds	142	110
	Transvaler se Kersfeesfonds	143	110
	Volksblad se Kersfeesfonds	143	111
	<u>Stabilisasiefonds</u>	144	111
	<u>Staatsubsidies</u>	144	112
VI	<u>VERGADERINGS VAN AMPSDRAERS</u>	146	115
	<u>KERKRAAD- EN GEMEENTEVERGADERINGS</u>	146	115
	<u>Jaarverslae</u>		115
	<u>Voorstelle: Kommissie vir Bedieningstrukture</u>	146	115
	Die vergaderings van die ampte	146	115-116
	<u>RINGSVERGADERINGS</u>	148	117
	<u>Oproep na die Ringsvergadering</u>	148	117
	<u>Vorming van 'n Ring</u>	148	117
	Interpretasie Bepaling 7.1		117
	Verdeling van die Ring van Zoutpansberg		117
	Vorming van 'n nuwe Ring van Oos-Kaapland		118
	Heffings: Ringsvergadering	150	118
	<u>RINGSRADE</u>	150	118
	<u>Verkiesing van Kerkraadslede as Voorsitters</u>	150	118
	<u>Verslaggewing by Ringsvergadering</u>		119
	<u>Visitatievergadering : Wysiging van Bepaling 102</u>		119
	<u>Wysiging van Bepaling 169</u>		119
	<u>KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING</u>	151	119
	<u>Samestelling</u>	151	119
	<u>Verslag van die Kommissie</u>	152	120
	<u>Afhandeling van die Agenda : 1989</u>	152	120
	<u>SINODALE RADE</u>	153	123
	<u>Beskrywingspunte</u>	153	123

IX	<u>APOSTOLAAT</u>	160	125
	<u>EVANGELISASIE</u>	160	125
	<u>Raad vir Evangelisasie</u>	160	125
	<u>Riglyne : Raad vir Evangelisasie</u>		126
	<u>Voorstelle: Kommissie vir Bedieningstrukture</u>	164	126
	<u>MAATSKAPPY VIR EUROPESE IMMIGRASIE</u>	165	126
	<u>RAAD VIR GODSDIENSTE</u>	166	127
	<u>RAAD VIR ARBEID ONDER GEVANGENES</u>	167	127
	<u>SENDING</u>	169	127
	<u>Sendingraad</u>	170	127
	<u>Hervormde Kerk in Suidelike Afrika</u>	172	128
	<u>Hervormde Teologiese Opleiding</u>	176	128
	<u>Riglyne oor Sendingwerk</u>	177	129
	<u>Sendingondersoekkommissie</u>	178	129
	<u>GETUIENIS TEENOR OWERHEID EN VOLK</u>	184	131
	<u>Raad vir Maatskaplike Sake</u>	184	131
	Transseksualisme	184	131
	Kunsmatige inseminasie	189	132
	Die Kerk en Homoseksuele persone	195	132
	Orgaanskenking	200	133
	Protesoptogte en die rol van die Kerk	203	133-135
	<u>Sondagonteiliging</u>		136
	Beskrywingspunte	211	136
	<u>HERDERLIKE SKRYWE</u>	212	137
	<u>Voorstelle : Nederlandsprekende gemeente</u>		137
	<u>Voorlees van Herderlike skrywe</u>		137
	<u>SERKOS</u>	213	138
X	<u>GEESTELIKE VORMING VAN DIE JEUG</u>	216	142
	<u>BELYDENDE JEUG</u>		142
	<u>Raad vir Jeugwerk</u>	216	142
	Definisie van die "Jeug"	219	142
	Venterskroonkampterein	219	142
	Wysigings aan Reglement van Orde	219	142
	Wysiging Bepaling 55	219	143

	<u>Skakelliggaam vir Jeugwerk</u>	220	143
	<u>RAAD VIR STUDENTEBEARBEIDING</u>	211	143
	<u>OPVOEDING EN ONDERWYS</u>	222	143
	<u>Raad vir Opvoeding en Onderwys</u>	222	143
	<u>Christelik-Nasionale en Moedertaalonderrig</u>	223	144
	<u>DIE A.C.S.V.</u>	223	146
	<u>Dr HT van Deventer</u>		146
	<u>Prof JH Koekemoer</u>		146
	<u>Ds HN Botha</u>		147
XI	<u>BELYDENIS</u>	231	149
	<u>RAAD VIR BELYDENIS EN LITURGIESE GESKRIFTE</u>	231	149
	<u>Wersaamhede</u>	231	149
	<u>Formulier vir die herophame van vervreemde lidmate</u>	231	149
	<u>Palts - Doopformulier</u>	233	151-154
	<u>Alternatiewe Bevestigingsformulier vir predikante</u>	236	154-157
XII	<u>PREDIKING EN EREDIENS</u>	240	162
	<u>RAAD VIR PREDIKING EN EREDIENS</u>	240	162
	<u>Werkwinkel : Praktiese inkleding van die Erediens</u>	240	162
	<u>Afgehandelde take</u>	244	166
	<u>VOORSTELLE : KOMMISSIE VIR BEDIENINGSTRUKTURE</u>	244	166
	<u>DIENSBOEK</u>	245	167
	<u>Diensorde E : Liturgie vir ouderlinge</u>	245	167
	<u>EREDIENS</u>	246	168
	<u>Die kind en die Erediens</u>	246	168
	<u>Anderskleuriges by Eredienste : Uitspraak</u>		
	<u>Kommissie van die Algemene Kerkvergadering</u>	246	168
	<u>RAAD VIR KERKMUSIEK</u>	247	169
	<u>Psalm 147 in die Psalm- en Gesangeboek</u>	247	170
	<u>DIE KONSERVATORIUM VIR KERKMUSIEK</u>	250	171

	<u>DIE BYBELGENOOTSAP VAN SUID-AFRIKA</u>	251	172
	<u>DIE RAAD VIR BYBELVERSPREIDING</u>	255	173
	<u>DIE RAAD VIR BYBELVERTALING</u>	255	173
	<u>MEDIAKOMITEE</u>	256	173
	<u>BEHEERRAAD VAN KITAL</u>	258	174
	<u>Kital Publikasies</u>	261	175
	<u>Beheerraad van die Tydskrifafdeling</u>	263	175
	<u>Samesmelting van Konteks en Hervormer</u>	265	176
XIV	<u>FEES EN GEDENKDAE VAN DIE KERK</u>	268	181
	<u>AFSKAFFING VAN PAASMAANDAG AS VAKANSIEDAG</u>	268	181
XV	<u>OPLEIDING EN FORMING VAN DIENAARS VAN DIE WOORD</u>	269	182
	<u>KURATORIUM VIR DIE TEOLOGIESE OPLEIDING</u>	269	182
	<u>VOORSTELLE VAN DIE KURATORIUM</u>	269	182
	<u>Wysiging Bepaling 60.3</u>	269	182
	<u>Toekoms van die Teologiese Fakulteit</u>	270	182
	<u>TEOLOGIESE DOSENTE</u>	272	182
	<u>VOORSTEL : KURATORIUM/DOSENTE/PROONENTSEKSAMENKOM- MISSIE/KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING</u>	275	183
	<u>TEOLOGIESE STUDENTE</u>	275	183
	<u>TOESIG OOR DIE ONDERRIG DEUR TEOLOGIESE DOSENTE</u>	279	183
	<u>PROONENTSEKSAMENKOMMISSIE</u>	279	184
	<u>WYSIGING BEPALING 71.2(a)</u>		184
	<u>WYSIGING BEPALING 69</u>		184
	<u>VERKIESING VAN DIE KURATORIUM</u>		185
XVII	<u>KATEGES</u>	282	186
	<u>RAAD VIR KATEGES</u>	282	186
	<u>VOORSTELLE : KOMMISSIE VIR BEDIENINGSTRUKTURE</u>	284	186
	<u>HART EN HAND 8 EN 9</u>	285	187
	<u>HERSIENING VAN KATEGESHANDLEIDINGS</u>	285	187

	<u>TOERUSTINGSPROGRAM VIR OUIERS</u>	285	187
XIX	<u>NAGMAAL</u>	286	189
	<u>DIE NAGMAALBEKER EN VIGS</u>	286	189
	<u>BESKRYWINGSPUNT : NAGMAALBEKER EN VIGS</u>	288	190
	<u>WYSE VAN NAGMAALBEDIENING</u>	290	191
	<u>OOP UITNODIGING NA DIE NAGMAAL</u>	293	191
	<u>Studiestukke : Prof JH Koekemoer en Dr JMG Storm</u>		191
	<u>OORHANDIGING VAN DIE AD PONT - HULDIGINGSBUNDEL</u>	295	192
XX	<u>OPSIG EN TUG</u>	300	195
	<u>BEROEP OP ALGEMENE KERKVERGADERING : MNR CJ KRUGER TEEN DIE BEVINDING VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING (BEPALING 125/3)</u>	300	195
	<u>WYSIGING VAN BEPALING 125 EN 127</u>		204
XXII	<u>KERKLIKE GOEDERE</u>	301	208
	<u>GEMEENTES</u>	301	208
	<u>Oorsig oor die finansiële posisie oor die jare 1988/90</u>	301	208
	<u>Inkomste</u>	301	208
	<u>Uitgawe</u>	304	208
	<u>Oorskot</u>	304	208
	<u>Hulp aan gemeentes</u>	309	209
	<u>Kerkgeld-vir-Kerkwerkskema</u>	312	210
	<u>Lenings aan die Raad van Finansies</u>	312	210
	<u>Renteverdienste op beleggings</u>	313	210
	<u>Wysiging van Bepaling 5</u>		210
	<u>Lenings aan gemeentes</u>	314	211
	<u>Heffings</u>	315	211
	<u>Beskrywingspunte : Heffings</u>	316	211
	<u>Heffings : Maatskaplike Pensioentrekkers</u>		211
	<u>Vrystelling van Heffing: Bepaalde kategorië</u>		212
	<u>Heffings deur kleiner gemeentes van die Kerk</u>		212
	<u>Addisionele Heffings vir groter gemeentes</u>		212
	<u>Heffing op Rentelas: Raad van Finansies</u>		212
	<u>Verandering van Heffingstelsel</u>		212
	<u>AFDELING INTERNE OUDIT</u>	319	213
	<u>Ouditering van gemeentelike boeke</u>	319	213
	<u>Oudit van gemeentelike boeke</u>	320	213

<u>Verskuiwing van jaareinde</u>		214
<u>RAAD VAN FINANSIES</u>	322	214
<u>Samestelling van die Raad</u>	322	214
<u>Finansiële stand</u>	323	214
Huidige finansiële posisie : Raad van Finansies	324	215
Rasionalisasie	327	217
<u>Begroting 1992</u>	329	217
<u>Finansiële posisie van die Kerk</u>	331	219
<u>Bevoegdheid van die Raad van Finansies</u>		221
<u>SAKEBEDRYWE VAN DIE KERK</u>	333	222
<u>ARGIEFBEWAAARPLEK EN SP ENGELBRECHTMUSEUM</u>	334	222
<u>VERSORGING VAN PREDIKANTE</u>	337	224
<u>Kontantdeel</u>	337	224
<u>Vervoer</u>	343	225
<u>Woningvoorsiening</u>	344	225
<u>Begroting</u>		225
<u>Pensioenfonds</u>	345	228
Verslag van die Pensioenraad		228
Finansies	347	228
Lidmaatskap	353	228
Omskakeling tot pensioenfonds	354	228
Aktuariële ondersoek	355	229
Beskrywingspunte	360	229-231
Voorstel : Wysigings van Bepalings		231
Voorsiening vir predikante met verminderde versorgingsvoordele		232
Addisionele aftree-voordele		234
Bedankingsvoordeel		234
<u>WYSIGINGS AAN DIE BESTAANDE REGLEMENT VIR DIE PREDIKANTE PENSIOENFONDS</u>		235-240
Verkiesing van die Pensioenraad		240
<u>Bystandfonds</u>	363	240
Huidige voordele		240
Bydraes tot die Bystandfonds		241
Onderskeid: Tydelike en permanente ongeskiktheid		241
<u>WYSIGINGS AAN DIE BESTAANDE REGLEMENT VIR DIE BYSTANDFONDS</u>		242-246
<u>Mediese Fonds</u>	364	246

XXIII	<u>VERBAND MET ANDER KERKE</u>	367	247
	<u>RAAD VIR EKUMENIESE SAKE</u>	367	247
	<u>KOMMISSIE VIR GESPREK MET DIE SUSTERKERKE</u>	369	248
	<u>DIE NEDERDUITCH HERVORMDE KERK EN DIE EKUMENE</u>	370	250
	<u>RAAD VIR GESPREK MET ANDER DENOMINASIES</u>	376	251
	<u>Werkzaamhede van die Raad</u>	376	251
	<u>Riglyne ten opsigte van verwisseling van lidmate</u>	378	252
	Die Apostoliese Geloofsending	378	252
	Die Afrikaanse Baptiste Kerk		252
	Die Afrikaanse Protestantse Kerk	379	253
	<u>VOORSTEL : VERHOUDING TOT DIE AGS EN NG KERK</u>		254
	<u>VOORSTEL : NUWE NAAM VIR RAAD VIR GESPREK MET ANDER DENOMINASIES</u>		254
XXIV	<u>KERK EN OWERHEID</u>	382	256
	<u>RAAD VIR KERK EN OWERHEID</u>	382	256
	<u>Doel van die Raad</u>		256
	<u>Werkzaamhede van die Raad</u>	382	256
	<u>GETUIENIS TEENOR DIE OWERHEID</u>	387	257
XXV	<u>WET EN BEPALINGS</u>	388	259
	<u>HERSKRYWING VAN DIE KERKWET</u>	388	259
	<u>Verslag : Komitee vir die Herskrywing van Kerkwet</u>	388	259
	<u>HERFORMULERING VAN BEROEPSBRIEF (A)</u>		260
	<u>VERKIESING VAN DIE RAAD VIR REGSADVIES</u>		262
	<u>AFSLUITING VAN VERGADERING</u>	397	263
	<u>Bedankings</u>	397	263
	<u>Dank aan die Voorsitter</u>	397	264
	<u>Afsluiting</u>	397	264
	<u>BYLAE 1: KLAG : CJ KRUGER : BEROEP OP 'N MEERDERE VERGADERING</u>		
	<u>BYLAE 2: KLAG : DIE BEROEP VAN MNR CJ KRUGER OP DIE ALGEMENE KERKVERGADERING. DIE SAAK VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING.</u>		

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

N O T U L E

VAN DIE DRIE-EN-SESTIGSTE ALGEMENE KERKVERGADERING

IN SITTING TE PRETORIA

VANAF SONDAG 28 JUNIE 1992 TOT SATERDAG 4 JULIE 1992

REGISTRASIE

Vanaf 15:00 tot 18:00 op Sondag 28 Junie 1992 vind die registrasie van afgevaardigdes in die Rautenbachsaal, by die Universiteit van Pretoria, plaas.

AMPTELIKE OPENING: SONDAG 28 JUNIE 1992 OM 19:00

Die uittredende voorsitter van die Algemene Kerkvergadering, dr DJC van Wyk neem op 28 Junie 1992 om 19:00 die amptelike opening van die drie-en-sestigste Algemene Kerkvergadering in die Aula, Universiteit van Pretoria, by wyse van 'n erediens waar.

Na die uitspreek van die votum en seëngroet laat hy sing uit Gesang 65:1, 2 en 3.

Na die Skriflesing uit Filippense 1:27 tot 2:18, doen hy 'n gebed en laat sing uit Gesang 59:1 en 4.

In die prediking met die voorgelese gedeelte as teks, spreek dr Van Wyk soos volg:

Broers en susters,

Motivering van keuse vir preekstof

Dit is nóg uit verwaandheid, nóg uit moedswilligheid dat op hierdie Skrifgedeelte vir hierdie openingsrede besluit is. Filippense 2:6-11 is immers die gedeelte waarom dit gegaan het in die één dwaalleersaak teen 'n hoogleraar van die Kerk wat in die vyf-en-sewentigjaar van die Teologiese Fakulteit se bestaan voorgekom het.

Vir dié keuse was daar grondige motivering

Dit bied geleentheid om 'n greep terug in die geskiedenis van die Teologiese Fakulteit te maak en om

- * die Kerk se erns met die beoefening van die teologie as wetenskap aan 'n Universiteit te beklemtoon;
- * die Kerk se verset teen enige vorm van leerdwaling in te skerp.

Dit bied egter ook geleentheid om na aanleiding van wat Paulus vir die gemeente in Filippi skryf, die Woord te verkondig in ons eie situasie van verdeeldheid en twis, neerslagtigheid oor die toekoms, hooghartigheid en eiebelang wat 'n aaklige wig tussen gelowiges indryf, ons eersugtigheid wat die eer van God aantast, ons selfsug wat die eer van ons naaste aantast.

In die derde plek: Hierdie Skrifgedeelte bevat die hele evangelie in 'n neutedop. Dit verwoord die groot voorveronderstelling van alle lewe in geloof, hoop en liefde, en dit werp 'n kragtige blik vooruit op die heerlikheid wat volledig geopenbaar is en ons deel sal word by die koms van Jesus Christus.

Agtergronde van die Filippensebrief

In die gemeente in Filippi het twis, moedeloosheid en die altyd daarmee gepaardgaande verdeeldheid geheers. Daarvoor was verskeie faktore verantwoordelik.

Paulus, hulle groot leidsman in die geloof was in die tronk.

Epafroditus, hulle boodskapper van en na Paulus, het ernstig siek geword.

Swaar vervolging het gedreig.

Joodse Christene in hulle midde het verwarring gesaai met die argument dat dit onmoontlik is dat ware gelowiges nog kan ly.

Paulus korrigeer hulle en stel die volgende sake:

Hulle visie, hulle blik op die evangelie en op lyding is nog nie reg nie. Om Christus te dien, is nie net om in Hom te glo nie maar ook om vir Hom te ly. Boonop is dit 'n voorreg om as Christen deel te hê aan die lyding van Jesus Christus.

Al die negatiewe dinge kan wesenlik geen skade aan die evangelie berokken nie. Paulus se gevangenskap dra by tot die bevordering van die evangelie, en al is hy in boeie, verkondig hy aan die gevangenes die evangelie. Sy omstandighede versterk net sy vertroue op en afhanklikheid van die Here.

Daarom Paulus se herhaalde oproep tot blydschap, want daar is oorwinning, selfs oor die dood heen.

Wat vir hulle belangriker behoort te wees, is om 'n lewensgedrag te vind wat die evangelie waardig is.

Jesus Christus, waaragtig God en ware mens

Paulus se oproep aan die gemeente om selfsug en eersug af te sterf, en dat elkeen die ander in nederigheid hoër moet ag as homself, lei hom daartoe om in stamelende menswoorde te probeer praat oor die gesindheid wat daar in Christus Jesus was:

"Hy wat in die gestalte van God was, het sy bestaan op Godgelyke wyse nie beskou as iets waaraan Hy Hom moes vasklem nie, maar Hy het Homself verneder deur die gestalte van 'n slaaf aan te neem en aan mense gelyk te word. En toe Hy as mens verskyn het, het Hy Homself verder verneder. Hy was gehoorsaam tot in die dood, ja die dood aan die kruis. Daarom het God Hom ook tot die hoogste eer verhef en Hom die Naam gegee wat bo elke naam is, sodat in die Naam van Jesus elkeen wat in die hemel en op die aarde en onder die aarde is, die knie sou buig, en elke tong sou erken: Jesus Christus is Here! tot eer van God die Vader."

Die bedoeling is nie om die tugsak wat aan die begin van die sestigerjare rondom hierdie perikoop gevoer is, hier te behandel nie. Die bedoeling is dat ons as Kerk op hierdie veelbewoë moment in ons geskiedenis met dankbaarheid en krag die waarheid van dié woord oor ons Heiland soos ook saamgevat in die Kerk se belydenis, aanbiddend sal nasê en bely: Jesus Christus is God. Hy is God uit God. Hy is waaragtige God uit waaragtige God. Hy is een in wese met die Vader. Jesus Christus is ware regverdige mens.

Ons dank God dat ons deur alle stryd en troebel heen by hierdie belydenis, waarin ons ganse heil veranker is, kon bly.

'n Christushimne

As hierdie Skrifgedeelte egter net beskou sou word as die agtergrond van 'n stuk kerklike belydenis, is dit nog nie naastenby in sy volle omvang en diepte gepeil nie. Dan lei dit maklik tot teologiese haarklowery.

As navorsing van eeue reg is, het ons hier 'n lied, 'n egte Christushimne wat ten tye van die skryf van die Filippensebrief reeds bekend en in omloop onder die Christene was en wat deur Paulus hier in sy betoog ingevoeg word. Die Christushimnes was die Christene se antwoord op dwaling en bedreigheid. Dit het meermale in die kerkgeskiedenis gebeur dat die Kerk oor die onsigbare, diep geheimenisse van God, naas prediking en belydenis, in liedere spreek en sing.

In hierdie Christushimne in Filippense 2:6-11 word gesing van die volledige onderwerping van Jesus Christus aan die Goddelike wil en plan tot redding van die mens. Die eerste mens in die paradys wou in selfverheffing soos God wees. Jesus Christus ontledig, verneder Homself egter. Hy word 'n slaaf. Anders as Adam word Hy gehoorsaam tot in die skande van kruis, vloek en dood.

Maar dié lied sing ook van Christus se verhoging en verheerliking tot die hoogste eer, tot aan God se regterhand, tot die enigste waardige om volgens Openbaring 5 die boek uit die hand van dié een wat op die troon sit te neem en oop te maak. En aan Hom word dié Naam gegee wat bo elke naam is: HERE. Die Naam, waarvan die misbruik met die dood strafbaar was, ontvang Hy: HERE.

En dit word vir eeue lank die kortste samevatting van die kerk se geloof en belydenis: Jesus is die Here!

Onder die Naam Jesus Christus wil God voortaan in die wêreld as God bekend staan. In dié Naam wil Hy genader en aanbid word. Wat naas hierdie Naam God heet, is afgod. Deur die oë van Jesus, Hy wat ons nood en dood leer ken het, kyk God nou na die wêreld, na ons nood en dood.

Lewe in ooreenstemming met die evangelie

Ons staan in hierdie lied voor die onnaspeurbare, ontsagwekkende geheimenis van God se wysheid, krag en liefde.

Wie homself verneder, word verhoog.

God se krag word in swakheid volbring.

Vir hulle wat Jesus Christus nie ken nie, bly dit 'n dwaasheid en ergernis.

Vanuit hierdie lied kom Paulus tot 'n reeks dringende vermaninge aan die kerk. Dit beteken nie maar 'n oppervlakkige moralisme waar Jesus ons groot voorbeeld is en ons moet wees soos Hy was nie. Sy werk en sy verhouding tot die Vader

was absoluut uniek, eenmalig. Dit beteken wel dat die kerk God se ligdraers in die wêreld moet wees, 'n afglansing van dié gesindheid wat daar in Jesus Christus was. Woon Christus in ons? Dan moet ons 'n lewenswyse handhaaf wat in ooreenstemming is met dié realiteit.

Eenheid, eis die Skrif nou, eensgesindheid

Een in liefde, een van hart, een in strewe. Eensgesind, standvastig saamstry vir die evangelie. Dan is daar nie plek en sprake van partyskappe in die lewe van die kerk nie. Dit is wanneer die kerk negatief, dan hierteen en dan daarteen begin veg, dat hy 'n party in die wêreld word en sy lewe deur partyskappe ontsier word. Ons het in die Nederduitsch Hervormde Kerk altyd iets van hierdie positiewe stry vir die geloof in die evangelie verstaan. Is dit nog so of dreig dit ook om verlore te gaan?

Los die selfsug en die eersug

Wie hierdie lied sing, kan nie meer net aan sy eie belange dink nie. Hy moet in nederigheid die ander hoër ag as homself en aan sy belange dink. Daar moet nuwe bewoënhed kom oor mekaar. Ons moet oog vir mekaar kry. Ons moet 'n hart vir mekaar kry. Meegevoel en meelewing, sê Paulus. Troos, aansporing deur liefde, gemeenskap deur die Heilige Gees. Ons moet met nuwe oë na mekaar kyk.

Die Fariseërs kon na die mense kyk en dan het hulle net 'n skare gesien wat die wet nie ken nie. Jesus kyk na die mense en word vervul met mededoë want Hy sien 'n kudde sonder herder. Die Fariseërs kyk en sien net sondes en wette. Jesus kyk en sien lande wat wit staan en wag om geoes te word.

Ons moet weergebore word. Want soos ons is, wil ons altyd eers al ons eie behoeftes bevredig, dan kan die naaste kry. Maar helaas, wat oorbly as ons ego bevredig is, is gewoonlik baie min.

Lyding

Wie hierdie lied sing, sê Paulus, kry ook 'n nuwe blik, 'n nuwe visie op die lyding in sy eie lewe en dié in die wêreld. Hy dink anders daaroor. Sy lewe word 'n lewe onder die heerskappy van Christus. Dit is 'n lewe onder die kruis op pad na die heerlijkheid en voleinding. Maar vir neerslagtigheid en moedeloosheid is op dié weg geen plek meer nie.

Slot

Ons bely in die woorde van hierdie lied en saam met die kerk van al die eeue Jesus Christus ons Here. Hy is Seun van God, self ook God. Terselfdertyd ware, regverdige mens. So kan Hy God se raad tot ons verlossing voltooi. Mag die Teologiese Fakulteit, by die hoë standaard van wetenskaplike opleiding van predikante, die Kerk ook altyd ferm in hierdie belydenis bly voorgaan.

Laat ons ook in ons vergadering gedurende die volgende dae só gesind wees. Laat ons met eerbied en ontsag ons daarop toelê om ons soos verlore mense te gedra en verder so te gaan lewe. God maak ons daartoe gewillig en bekwaam.

Bly bo verdenking; onberispelike, opregte kinders van God te midde van 'n ontaarde en korrupte mensdom, waar, helaas ook in ons eie land steeds die heidense wette geld van: Ek kry al die mag, of dis geweld, soos ons die afgelope week weer moes beleef.

Ons taak en opdrag bly: Bid, bely, verkondig, sing: Jesus Christus is Here, sodat almal die knie sal buig en dit sal erken tot eer van God die Vader.

AMEN.

Dr Van Wyk laat sing as slotsang Psalm 138:1 en 4 en spreek die seën uit.

VERWELKOMING

Dr DJC van Wyk maak verskoning vir die volgende persone:

Mev M de Klerk	-	Staatspresidentsvrou.
Mnr en mev SJ de Beer	-	Minister van Onderwys en Opleiding.
Mnr en mev LA Pienaar	-	Minister van Omgewingsake.
Dr EH Venter	-	Minister van Nasionale Gesondheid en van Gesondheidsdienste en Welsyn: Volksraad.
Mnr en mev D Hough	-	Administrateur van Transvaal.
Prof en mev HO Maree	-	Rektor van Pretoria Onderwyskollege.
Prof en mev C van Vuuren	-	Rektor van die Universiteit van Suid-Afrika.
Ds en mev B van Eeden	-	Kapelaan-generaal SA Polisie.
Mnr JC Oelofse	-	Besturende Direkteur HAUM groep.
Mnr en mev PG Malan	-	Kinderhuis: Huis Prinsloo te Rustenburg.
Mev A de Wet	-	Eggenote van wyle prof JI de Wet.
Prof en mev C Viljoen	-	Voorsitter: SAUK Raad.

Verskonings is ontvang van verskeie ander lede van die Volksraad wat as lidmate van die Kerk uitgenooi is na die amptelike opening.

Dr Van Wyk verwelkom die volgende eregaste, ander gaste en afgevaardigdes.

Owerheidsinstansies

Mnr FW de Klerk	-	Staatspresident.
Mnr en mev PG Marais	-	Minister van Nasionale Opvoeding en van Onderwys en Kultuur: Volksraad.
Raadsheer en mev JH Leach	-	Burgemeesterspaar Pretoria.
Mnr en mev DP du Plessis	-	LP vir Roodeplaat.
Mnr en mev JJS Prinsloo	-	LP vir Roodepoort.
Dr en mev AJG Oosthuizen	-	LP vir Alberton.

Onderwysinstansies

Prof en mev P Smit	-	Rektor van die Universiteit van Pretoria.
Prof en mev PA Kruger	-	Rektor van die Onderwyskollege vir Verdere Opleiding.
Dr en mev S Gouws	-	Namens die Rektor van die Randse Afrikaanse Universiteit.

Universiteit van Pretoria

Prof en mev WS Prinsloo	-	Dekaan van die Teologiese Fakulteit Afd B Universiteit van Pretoria.
Prof en mev JH Koekemoer	-	Dekaan van die Teologiese Fakulteit Afd A Universiteit van Pretoria.
Prof en mev WC van Wyk	-	Dekaan van die Fakulteit Lettere en Wysbegeerte Universiteit van Pretoria.

Professore van die Teologiese Fakulteit Afd A Universiteit van Pretoria

Prof en mev APB Breytenbach	-	Departement Ou Testament.
Prof en mev JP Oberholzer	-	Departement Ou Testament.
Prof AD Pont	-	Departement Kerkgeskiedenis.
Prof en mev TFJ Dreyer	-	Departement Praktiese Teologie.
Prof PJ van der Merwe	-	Departement Godsdiens- en Sendingwetenskap.
Prof en mev LJS Steenkamp	-	Sentrum vir Voortgesette Teologiese Toerusting, Hoofdirekteur Kital.
Prof en mev MJ du P Beukes	-	Sentrum vir Voortgesette Teologiese Toerusting.
Prof en mev PM Venter	-	Departement Bybelkunde.
Prof en mev JJ Engelbrecht	-	Departement Bybelkunde.

Hervormde Teologiese Opleiding te Klipdrif

Prof en mev SJ Botha	-	Hoof.
Prof en mev HG van der Westhuizen.		
Prof en mev DJ Booysen.		
Prof en mev E Engelbrecht.		

Emeritus-professore

Prof en mev FJ van Zyl.	
Prof en mev BJ Engelbrecht.	
Prof en mev PJT Koekemoer.	

Verteenwoordigers van kerklike instansies

Prof en mev P Potgieter	-	Moderator van die Nederduitse Gereformeerde Kerk.
Dr en mev CJ Smit	-	Gereformeerde Kerke.
Di ZJ Banda en MJ Manala	-	Hervormde Kerk in Suidelike Afrika.
Dr en mev PM Bremer	-	Voorsitter van die Nasionale Raad van die Bybelgenootskap.
Prof EA Albers	-	Freie Evangelisch Lutherische Sijnode in Südafrika.
Ds en mev RP Jordaan	-	Kapelaan-generaal: SA Weermag.
Dr en mev FJ Ollwegan	-	Kapelaan-generaal: Korrektiewe dienste.
Dr en mev CJ Viljoen	-	Serkos.
Ds en mev NCJ Brayshaw	-	Voorsitter van die NHSV.
Mnr en mev DJC van Wyk (jr)	-	Voorsitter: Van der Hoff Teologiese Vereniging.
Dr en mev JA van Biljon	-	Direkteur: Pastorale Verwysingsdiens.

Emeritus-predikante en weduwees

Dr en mev LM le Roux.
Ds en mev DJ van Staden.
Ds en mev GPJ Grobler.
Ds en mev PJL Bierman.
Dr en mev PW Venter.
Mev LC Kemp.
Mev R Herbst.
Mev B Mulder.

Spesiale uitnodiging

Prof en mev C Lamprecht.

Personeel van die Administrateur

Mnr en mev L de Munnik	-	Administrateur.
Dr en mev PJ de Beer	-	Redakteur Konteks.
Ds en mev HR Visser	-	Hoofdirekteur Diens van Barmhartigheid.
Ds en mev RJ Coertze	-	Direkteur: Ondersteuningsraad.
Ds en mev LJJ Nell	-	Superintendent Sending.
Ds en mev PA Geyser	-	Voorsitter: Proponentseksamenkommissie.
Dr en mev PA Claassens	-	Hoofdirekteur Kerklike Administrasie.
Mej A Venter	-	Afdeling Interne Oudit.
Mej S Barnard	-	Personeel.
Mnr J Wessels	-	Personeel.

Media instansies

Dr en mev J Potgieter	-	SAUK.
Dr en mev J Buitendag	-	SAUK.
Ds en mev F Theron	-	SAUK: Radio.
Mev I van der Linde	-	Vrye Weekblad.
Ds en mev H Duvenhage	-	SAUK.

Lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering

Dr en mev DJC van Wyk	-	Voorsitter.
Prof en mev TFJ Dreyer	-	Visevoorsitter.
Dr en mev SP Pretorius	-	Skriba.
Dr en mev JMG Storm	-	Viseskriba.
Prof en mev JH Koekemoer.		
Ds en mev GC van Staden.		
Prof en mev PS Dreyer.		
Prof en mev AJG Oosthuizen.		
Dr en mev CS Steenekamp.		
Oudl en mev GJM Wolmarans.		
Oudl en mev MF Pretorius.		
Oudl en mev JLO Esterhuizen.		
Oudl en mev JP Cronje.		
Oudl en mev MF van der Merwe.		
Oudl en mev KD Kruger.		

Vroeëre lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering

Ds en mev PM Smith.
Ds JC de Lange.

Gaste van professore FJ van Zyl en HG van der Westhuizen

Die gaste van proff FJ van Zyl en HG van der Westhuizen aan wie die HCM Fourie-erepenning toegeken sal word.

OORHANDIGING VAN DIE HCM FOURIE-EREPENNING

Die voorsitter van die Kuratorium, prof SJ Botha, dra die volgende twee sitate as motivering vir die oorhandiging van die HCM Fourie-erepenning aan proff FJ van Zyl en HG van der Westhuizen aan die vergadering voor en oorhandig aan hulle die pennings.

Die toekenning van die HCM Fourie-erepenning aan prof FJ van Zyl word soos volg gemotiveer:

Die HCM Fourie-erepenning word aan prof dr Francois Jacobus van Zyl toegeken vanweë die beduidende invloed wat hy uitgeoefen het op byna elke terrein in die Nederduitsch Hervormde Kerk.

Francois Jacobus van Zyl is op 6 Mei 1913 te Wonderfontein distrik Groot Marico gebore. Hier het hy as jong seun ook kennis gemaak met dr HCM Fourie wat tussen 1930 en 1939 daar predikant was. Hy het skoolgegaan aan die Sentrale Skool Groot Marico en die Zeerustse Hoërskool. Hy behaal die BA-graad aan die einde van 1935 en die BD-graad aan die einde van 1938 aan die Universiteit van Pretoria. Aan dieselfde universiteit promoveer hy in 1959 tot doktor in die teologie onder prof HP Wolmarans met 'n proefskrif getitel "Die Analogia Entis - 'n godsdienstfilosofiese ondersoek".

Prof Van Zyl is op 28 Mei 1939 in Johannesburg as predikant georden en dien agtereenvolgens in die gemeentes Johannesburg, Standerton, Lydenburg, Springs en Wonderboompoort. In 1960 is hy as hoogleraar in Godsdienst- en Sendingwetenskap aan die Teologiese Fakulteit Afdeling A aan die Universiteit van Pretoria aangestel. Hy lewer voortreflike diens tot met sy emeritaataanvaarding in 1978.

Sedert 1960 dien hy ook as pastorale hulp by verskeie gemeentes.

Gedurende sy lang ampstydperk dien hy onder meer op die volgende rade en kommissies:

- * Kommissie vir Jeugwerk.
- * Sendingraad: 1946-1970. Gedurende hierdie lang tydperk tree hy vir meer as 'n dekade as sekretaris op.
- * Redaksie van Die Hervormer: 1949-1986. Gedurende die tydperk Oktober 1976 - Maart 1977 tree hy op as tussentydse redakteur.
- * Kuratorium.
- * Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.
- * Algemene Diakonale Raad.
- * Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte.
- * Redaksie van die Hervormde Teologiese Studies.
- * Raad vir Regsadvies.
- * Redaksie vir die Bybelse Dagboek.
- * Kommissie vir die Gesprek met Susterkerke.
- * Werkgroep Apostolaat.
- * Verskeie studiekommissies met spesiale opdragte waarvan die laaste die Studiekommissie na Artikel III wat verslag gelewer het by die Algemene Kerkvergadering van 1989.

In 1960 volg prof Van Zyl sy promotor as hoogleraar op en oefen hy groot invloed op sy studente uit. Ongeveer 214 teologiese studente het die voorreg gehad om sy besondere onderrig te ervaar. Dit sluit die grootste deel van die huidige senior predikantekorps in.

Verskeie studente het getuig dat hulle by hom net so veel Dogmatiek geleer het as in die Departement Dogmatiek en Christelike Etiek self. Dit was die gevolg van die wyse waarop hy Godsdienstilosofie aangebied het, te wete as gesprek tussen teologie en filosofie. Sy uitmuntende kennis van Karl Barth het hier na vore gekom en verskeie probleemstellings het 'n tipiese Barthiaanse oplossing gevind.

Die vakgebied van Godsdienstwetenskap en Godsdienstilosofie was vir prof Van Zyl 'n saak van intense erns. Hy het hom in verskeie metodologiese probleemstellings ingewerk en dit ook in sy onderrig aan die orde gestel.

Hy is 'n besondere vaardige sendingwetenskaplike. Vanweë sy sterk dogmatiese invalshoek het hy die Sendingwetenskap en sy vraagstelling fundamenteel-teologies benader, anders as die pragmatiese neiging van sy tyd.

Hy het groot respek as dosent en veral as eksaminator afgedwing. Stimulering van insig by die student was 'n uitstaande kenmerk van sy onderrig. Wat hedendaagse onderrigteorieë voorstaan, het hy in sy onderrig reeds geïmplementeer.

Dit word algemeen aanvaar dat 'n dosent se vormende invloed saamhang met sy persoon en beeld by die studente. Prof van Zyl se kinderlike geloof en geloofsgehoorsame lewenshouding het 'n groot indruk op sy studente gemaak. Sy geloof- en lewensstyl was nie die van die wet nie, maar van die evangelie.

Prof Van Zyl is 'n uitstaande akademikus soos veral blyk uit sy proefskrif. Daár aan die woord is 'n deurwinterde en deurdagte teoloog in die Barthiaanse tradisie. Baie van die vraagstellings wat vandag weer aan die orde is het hy daarin reeds deurdink. Dit is jammer dat hierdie werk nooit gepubliseer is nie, aangesien dit sekerlik internasionale aandag sou getrek het.

Prof Van Zyl was nie akademikus ter wille van die akademie nie. Tipies Barthiaans sien hy die teologie geheel en al in diens van die kerk en die kerk se roeping. Daarom wend hy al sy teologiese vaardigheid in diens van die Nederduitsch Hervormde Kerk aan. Hy lewer 'n verbasend lang lys publikasies wat feitlik geheel en al in kerklike tydskrifte en publikasies verskyn.

Graag huldig die Nederduitsch Hervormde Kerk prof Francois Jacobus van Zyl deur die HCM Fourie-erepenning aan hom toe te ken.

Antwoord van prof FJ van Zyl

In antwoord op die toekenning antwoord prof Van Zyl dat dit vir hom 'n besondere voorreg was om die Kerk te kon dien. Daar is veral drie redes waarom die toekenning vir hom besondere betekenis het.

- * Die erepenning is vernoem na sy predikant in sy kinderjare, dr HCM Fourie.
- * Hy ontvang die toekenning saam met prof HG van der Westhuizen wat onder die groep studente was vir wie hy sy eerste lesings aangebied het. Prof Van der Westhuizen was ook sy eerste student wat in die Sendingwetenskap gepromoveer het.
- * Hy ontvang die toekenning by die herdenking van die vyf-en-sewentigste bestaansjaar van die Teologiese Fakulteit.

Die toekenning van die HCM Fourie-erepenning aan prof HG van der Westhuizen word soos volg gemotiveer:

Die HCM Fourie-erepenning word aan prof dr Hendrik Gerhardus van der Westhuizen toegeken omdat hy by uitnemendheid voldoen aan die vereistes van volgehoue studie en navorsing wat gestel word vir die toekenning daarvan. Op alle terreine van die Bybels-reformatoriese teologie het sy studie en navorsing groot indruk gemaak. Sy bydrae word deur teoloë as van groot betekenis vir die bestending en uitbouing van dié besondere teologie geag. Dit speel ook 'n besondere rol by die tipering van die teologie van die Nederduitsch Hervormde Kerk.

'n Oorsig oor die lewe en werk van prof Van der Westhuizen toon 'n merkwaardige groei in diepte en omvang.

- * Hy is op 21 November 1936 op Vryburg in die Noord-Kaap gebore.
- * Hy gaan skool op
 - 'n plaasskool, Whitehouse;
 - Piet Plessis;
 - Mafeking; en
 - Stella.
- * Hy verlaat skool na st. 7, boer vir drie jaar en slaag matriek deur middel van korrespondensie.
- * Hy studeer vanaf 1956 aan die Universiteit van Pretoria en behaal die B.A. en B.D. grade.
- * Hy promoveer in 1969 aan dieselfde universiteit in Godsdien- en Sendingwetenskap.
- * Hy dien vanaf 1962 as predikant in die gemeentes Christiana, Vliegepoort, Vryburg, Sannieshof en Rustenburg.
- * Hy dien vanaf 1979 as hoogleraar aan die Universiteit van die Noorde en die Hervormde Teologiese Opleiding te Klipdrif.

As motivering vir die toekenning is die volgende in ag geneem:

- Dertien selfstandige publikasies;
- Deelname aan sestien gepubliseerde versamelwerke;
- Agtien teologiese artikels in die Hervormde Teologiese Studies;
- Drie artikels in die Almanak asook sewe stukkie in die Bybelse Dagboek;
- Tweehonderd en agt artikels van uiteenlopende aard in die Hervormer;
- Sewe artikels in 'n verskeidenheid van studenteblaaie;
- Vyftig artikels waarvan die titels aandui dat die inhoud wissel van teologie tot opvoedkunde, godsdienfilosofie, sendingwetenskap, kerkgeskiedenis en kommentaar vanuit 'n Christelike hoek op wêreldgebeure en eietydse geskiedenis;
- Vier en sestig hoogstaande boekbesprekings in verskillende publikasies;
- Ses artikels in Konteks.

Kundiges wat dié publikasies van H.G. van der Westhuizen beoordeel beskou sy navorsing en gefundeerde rekenskap as diepsinnig, treffend en van hoogstaande gehalte.

Op die vakgebied van die Sendingwetenskap is sy bydrae van onberekenbare waarde en staan hy met reg as dié sendingwetenskaplike van die Nederduitsch Hervormde Kerk bekend. Onder publikasies wat op dié vakgebied in Suid-Afrika in Afrikaans en Engels verskyn het, word sy werk as uitstaande beskou. Binne hierdie verband het hy daarin geslaag om aan die volkskerkgedagte so gestalte te gee dat die Kuyperiaanse en piëtistiese karikature daarvan teëgewerk word.

Sy beskrywings op die vlak van kerk- en kultuurgeskiedenis toon sy taalvaardigheid, wat gunstige kritiek uit akademiese kringe ontlok het. Sy literêre vermoë wat beskryf word as uitstaande voorbeelde van kontreitaal, gedra deur 'n natuurlike styl word as voorbeelde aan studente voorgehou. Sy gebruik van unieke navorsingsmateriaal wek die belangstelling van kenners van die taalgeskiedenis.

H.G. van der Westhuizen is 'n kerkmens vir wie die herkoms, wese en toekoms van sy Kerk na aan die hart lê. Hy is 'n Hervormer in die tradisie van waardige voorgangers in die Nederduitsch Hervormde Kerk en die Reformasie.

Hy is ook 'n volksman wat die gestalte van die Afrikaner, wat deur geloof, hoë waardes, standvastigheid en met deursettingsvermoë in moeilike omstandighede en 'n vyandige omgewing oorleef het, uitbeeld.

Prof van der Westhuizen oefen 'n beduidende invloed oral in die Kerk uit deur die besondere kwaliteit en deurdagtheid van sy preke, lesings en toesprake. Dit getuig van deeglike studiewerk, goeie voorbereiding, sistematiese geordendheid, grondige kennis van die onderwerp en besliste standpuntinname.

Sy kundigheid en vermoë as orator maak van hom 'n gesogte spreker by volks- en kultuurfeeste. Dit lei daartoe dat hy groot invloed uitoefen in die uitdra van die Kerk se sienswyse en teologiese standpunte.

Dit is nie moontlik om hier 'n volledige teologiese beoordeling van die werk van H.G. van der Westhuizen te maak nie. Dit is duidelik dat hy voortbou op die tradisie van die Reformasie en dat hy 'n tipiese produk van die Nederduitsch Hervormde Kerk se teologiese opleiding, wat hyself help vorm het, is. Hy was 'n deelgenoot van die tydperk aan die begin van die sestigerjare toe daar uit die smeltkroes oorgang na 'n nuwe era gekom het.

Vir sy besondere bydrae oor die afgelope drie dekades wil die Nederduitsch Hervormde Kerk hom huldig met die toekenning van die HCM Fourie-erepenning.

Antwoord van prof HG van der Westhuizen

Prof van der Westhuizen betuig sy dank teenoor twee vroue in sy lewe, naamlik sy eie vrou wat al sy publikasies getik het en dit ook vir hom moontlik gemaak het om te wees wat hy is. Hy betuig ook sy dank teenoor sy oorlede moeder wat die leser en verteller in die gesin was en hom van vroeg in sy lewe met die Bybel, kerklike en ander publikasies vertrouwd gemaak het.

Hy stel dat hy geen ideale in sy lewe gehad het nie en dat hy sy predikantskap en ander prestasies op sy lewenspad beskou as geleenthede om die Kerk en die Heer van die kerk te dien.

OORDRA VAN GROETEBODSKAPPE

Nederduitse Gereformeerde Kerk

Die volgende groeteboodschap namens die Nederduitse Gereformeerde Kerk word oorgedra deur prof Pieter Potgieter:

Broeders en Susters in die Here,

U wat afgevaardig is na die Algemene Kerkvergadering het hier saamgekom van heinde en ver en van soveel verskillende gemeentes van die Nederduitsch Hervormde Kerk. U is hier saam om die belange van u Kerk te behartig. Daarom is dit so 'n belangrike vergadering. Daarom mag niemand ook die handeling van hierdie vergadering ligtelik opneem nie.

Maar daar is 'n rede wat nog veel belangriker is vir u samekoms: Op 'n besondere wyse is u hier besig met God se werk – met Koninkrykswerk. Daarom moet u bo alles soek na die wil van God. Dit kan in ons tyd 'n moeilike opgawe wees.

Ja natuurlik, God se wil is aan ons geopenbaar. U het Sy Woord in u midde. U kan telkens op die Bybel terugval as daar onsekerheid is. U moet dit ook deurgaans doen. Maar nogtans bly dit 'n moeilike opgawe. Om die waarheid en die wil van God as't ware aan die Heilige Skrif te ontworstel, verg moeilike arbeid. Dit is ook nie die werk van een mens alleen nie. In die gesamentlike wysheid van 'n kerkvergadering is daar groter veiligheid. In die totaliteit van die kerk se nadenke – op soveel plekke en deur die eeue – vind ons groter sekerheid.

Net so seker as wat u my dit sal toegee dat die Hervormde Kerk nie die enigste Kerk van Jesus Christus is nie, so seker is dit ook dat u hier nie alles op u eie kan doen nie. Kerke het 'n verantwoordelikheid jeens mekaar. Om met mekaar te praat is belangrik. Om na mekaar te luister is net so belangrik.

Dit kan natuurlik lastige situasies skep, want daar is kerke wat om soveel redes ver van mekaar staan. Dan word dit moeiliker om te praat en selfs nog moeiliker om te luister.

Daar is ook kerke wat naby aan mekaar staan – veral om redes van 'n gelyke siening van God se waarheid. Dit is primêr, maar selfs ook om sekondêre redes wat op sigself nie onbelangrik is nie: Ooreenkoms van godsdienstige beleving, van liturgiese styl, van taal, selfs ook van lotsgebondenheid binne dieselfde volksverband en van historiese erfenis. Dit is dinge wat 'n mens ook nie al te ligtelik moet afmaak nie.

As ek vanaand aan u die groete oorbring van die Nederduitse Gereformeerde Kerk, praat ons van susterkerke wat baie naby aan mekaar staan – so naby dat sommige van ons hoop op die dag wanneer hulle weer een sal kan wees.

Maar selfs al is dit twee Kerke, mag ons nie 'n beeld van verskeurdheid uitstraal nie. My aanvoeling is dat die verhouding tussen hierdie twee Kerke tans besonder goed is. Vanselfsprekend is daar dinge waaroor ons van mekaar verskil. Waarom sou ons anders nog twee wees? Die gesprek tussen ons moet daarom bestendig voortgaan.

Maar oor die wesenlike dinge – die dinge waarop dit werklik aankom – daaroor verskil ons nie:

- * Oor ons geloof in Jesus Christus as ons enige en enigste Verlosser.
- * Oor sy plaasbekledende genoegdoening.
- * Oor die sola gratia.
- * Oor die alles-omvattende soewereiniteit van die drie-enige God.

Daaroor is ons dit roerend eens met mekaar.

Ek glo dat hierdie eenstemmigheid wat daar by ons is, nog duideliker moet blyk in die sameleving waarin ons staan. Ons sal ook meer tekens daarvan moet oprig as 'n getuienis vir die breër mensegemeenskap waaraan ons almal behoort.

En al mag ons moontlik verskillend dink oor die eenheid van die kerk, sal ons weë moet vind om ons belydenis van die una sancta – die een, heilige, algemene, Christelike kerk – veel duideliker aan die man te bring in hierdie land waarin die Here aan ons almal 'n plek gegee het.

Saam met u bid ons dat die Here aan u groot wysheid sal gee in u beraadslaginge.

Die tye is moeilik. Dit sal nog meer en meer so word. Die Here alleen sal ons kan lei om stand te hou. In hierdie land waarin die een krisis deesdae die ander inhaal, het die kerk van die Here Jesus sonder twyfel 'n buitengewone taak. Oor wat dit presies is, sal kerkvergaderinge in hierdie dae moet praat. Ook nie maar net om relevant te bly nie, maar juis vanweë die Here se opdrag: julle is die sout van die aarde.

Daarom moet ons vir mekaar bid. 'n Skare van bidders voor die troon van genade sal 'n kragtige uitwerking hê.

Ek lees in Genesis 18 dat die Here daar by Sodom aan Abraham gesê het: "... ook oor tien regverdiges sal ek die stad nie verdelg nie". Dit gee my moed in donker dae. Maar ek dink ook aan die Woord van die Here in Hebreërs: "... laat ons die wedloop wat vir ons voorlê met volharding hardloop, die oog gevestig op Jesus, die Begin en Voleinder van die geloof".

By voorbaat hartlik geluk en ook sterkte aan diegene wat verkies word om leiding te neem in hierdie vergadering. Mag die Here se seën rus op u almal en op alles waarmee u u in hierdie dae gaan besig hou.

Gereformeerde Kerke

Dr CJ Smit, predikant van die Gereformeerde gemeente Waterkloofrand kom namens die Gereformeerde Kerke aan die woord.

Hooggeagte Staatspresident, voorsitter, broers en susters in die Here,

Namens die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika reik ek u 'n hand. Nie net om 'n gebaar van welwillendheid te betoon nie, maar om u te groet. Om in die Bybelse betekenis van die Woord 'n oomblik saam met u stil te staan en die Here te vra om u te seën.

Want die pad wat voor ons almal lê, smee om die seën van die Here. By al die geleenthede vir roepingsvervulling, al die geleenthede vir dienslewering, was daar selde 'n tyd in ons land waar daar so bruut aan die gelowige se ankertoue geskud is. Daar is verwarring tussen reg en onreg, skuld en onskuld, genade en oordeel.

In ons tyd worstel gelowiges met die probleem van Habakuk, net so intens as wat hyself daarmee geworstel het. Waarom lyk dit asof God swyg?

Dit lyk inderdaad asof Habakuk hom op ons tyd gerig het;

geweld op geweld,
mense bloei,
die wet geld nie meer nie,
orals is daar getwis en gebaklei,
misverstand, venyn, leuens,
die reg word verkrag.

Mag u in hierdie dae, om 'n beeld uit Habakuk te gebruik, op 'n uitkyktoring gaan staan? Mag u u plek op 'n vestingmuur inneem om vas te staan. In u beraadslaginge, in u besluite, in die blote feit van u vergadering, moet gelowiges kan hoor dat die Here nie swyg nie. En die wêreld moet dit hoor. Hy antwoord. Want toe dit in die donkerste uur van die wêreldsgeskiedenis gelyk het of die hemele stom is, toe die Seun van God sy waarom in Godsverlatenheid uitgeroep het, toe hét God geantwoord: juis in die lyde van sy Seun. Sodat ons die antwoord van verlossing en bevryding aan die wêreld kan gee.

Van u uitkyktoring af moet u die wêreld wys dat die kerk veel meer het om te gee as wat die wêreld het. In ons tyd moet ons as gelowiges nuwe inhoud gee aan die woorde van Christus:

"As julle net dié liefhet wat vir julle liefhet, watter loon kan julle dan nog verwag? Maak die tollenaars nie maar net so nie? En as julle net julle broers groet, wat doen julle meer as ander? Maak die heidene nie ook maar net so nie?" (Matteus 5:46,47).

Wat doen julle dan anders? Ons word tot 'n ander lewe geroep: Ons moet ons self afvra: het ons dan anders as die ongelowige gedoen? En meer as die agnostikus? Mag u vergadering dit laat opklink:

Hoop in 'n tyd van moedeloosheid.
Rigting in 'n tyd van rigtingloosheid.
Liefde in 'n tyd van haat.

Laat die antwoord van die Here vir ons tyd dan van u uitkyktoring af weerklink! Liefde, nogeens liefde en 'n uitgestrekte hand tot elke verdwaalde wat eintlik, diep binne in, op die enigste verlossing wag.

U het 'n vorgelaaide agenda. Onder meer gaan u indringende voorstelle oor die diakonaat en oor die ouderlingsamp oorweeg. Sou 'n mens die 63ste Algemene vergadering nou reeds kan tipeer as 'n vergadering wat ook na binne gaan kyk, weer die basiese raamwerk van gemeente-wees in die lig van die Skrif gaan herwaardeer. Wat is belangriker in ons tyd waarin soveel waardes herwaardeer word en soveel ou sekerhede plek moet maak vir nuwe oortuigings?

In 'n tyd van onsekerheid moet die Here se antwoord duidelik spreek in die vaste herdershand van die ouderling.

In 'n tyd van honger en koue, skreiende armoede in ons land, moet die warmte van die liefde van Christus by uitstek in die diakonaat duidelik sigbaar word. Die wêreld moet weet wat die teoloog H Ridderbos by geleentheid so verwoord het: "Waar de gelowiges zijn, zal de armen het niet slecht hebben".

Mag ek ten slotte 'n woord van hartlike gelukwensing tot u rig met die 75ste bestaansjaar van u Teologiese Fakulteit. Deur die jare het u u daarin onderskei dat u met niks minder tevrede sou wees as wetenskaplik begronde teologiese opleiding vir u predikante nie. Dat u nou die vreugde mag hê om terug te kyk op 'n driekwart eeu se teologiese opleiding en daarmee gepaardgaande teologie-beoefening, gun ons u van harte. Trouens, ons verbly ons daarin. Dit is 'n ploegland waarin u diep geploeg het en wyd gesaai het. Mag die oes van dié arbeid alle menslike verwagtinge oortref, wanneer die oesdag aanbreek. En mag uiteindelik oor dit alles geskrywe staan: "Ons het dit vir die Here gedoen".

Môre begin u met die werk waarvoor u hierheen geroep is. Broeders en susters, ek groet u namens die Gereformeerde Kerke: Gaan staan dan op u uitkyktoring! Neem u plek op die vestingmuur in. Draai u gesig na die hemel. Dan sal u die regte woorde op die regte tyd spreek. En uit die mond van die Spreukedigter is sulke woorde soos goue appels wat in silwer gemonteer is, blywende woorde. Erfstukke vir die nageslag (Spreuke 25:11). Woorde waaruit mense lank na u steeds moet put, die waarde daarvan moet koester. Ek wens u 63ste Algemene Kerkvergadering toe: Goue appels wat in silwer gemonteer is. Die regte woorde op die regte tyd.

Hervormde Kerk in Suidelike Afrika

Die voorsitter van die Algemene Kerkvergadering van die HKSA, ds ZJ Banda dra die volgende groeteboodskap oor:

Weleerwaarde voorsitter, dr van Wyk, lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, die Staatspresident, eregaste broeders en susters in Christus, ek groet u almal in die naam van ons Here Jesus Christus.

Baie dankie vir die vriendelike uitnodiging om die groeteboodschap namens die HKSA te kan oordra.

Eerwaarde voorsitter, u Algemene Kerkvergadering neem sitting op 'n tyd wanneer Suid-Afrika wankel tussen voorspoed en ramp, tussen blydschap en droefheid; ja, tussen hoop en wanhoop. Dit is 'n situasie wat groter onsekerheid en verwarring veroorsaak en onderlinge suspisie en wantroue is die kenmerke van hierdie tyd waarin ons lewe.

U weet tog, broeder voorsitter, hierdie situasie dompel die kerk in 'n krisis ten opsigte van besluite en boodskap. Die HKSA bid dat die Here die eenheid van die kerk en in die besonder van hierdie belangrike vergadering wat die beleid van die Kerk formuleer, sal bewaar.

Die HKSA neem graag die voorreg om tydens hierdie tyd groete aan u oor te dra. Ons bring groete nie net as susterkerk nie, maar ook as 'n selfstandige seun aan sy pa.... bewus van die 70 jare se verhouding, samewerking en ondersteuning wat tot 20 000 siele tot stand gebring het.

Ons sien onself nie as 'n "ganz andere" kerk nie, maar ten spyte van sekere verskille, as 'n kerk met wie u baie in gemeen het op grond van dieselfde belydenisskrifte en reformatories-teologiese grondslag. Ons praat as sodanig uit hierdie vrymoedigheid.

Eerwaarde Voorsitter, dit is ons hoop dat u ook in hierdie 63ste Algemene Kerkvergadering sal slaag om leiers te kies wat u kerk in hierdie veeleisende tyd sal kan lei. Ons bid u toe dat ons geliefde Hemelse Vader deur sy Heilige Gees u sal help om dit te bewerkstellig.

Verder hoop ons dat u die wysheid van bo sal hê om die groeiende Satanisme, "New Age" Beweging, gesondheidskrisisse en ook die groeiende sekularisasie van baie institute van die gemeenskap soos skole en elektroniese massamedia sal help bekamp.

Ten slotte, eindig ek op 'n meer huishoudelike noot. Die HKSA wil graag sy dankbaarheid laat hoor vir die toenemende verkeer van samewerking en kontak tussen die gemeentes van sy Kerk en u ringsendingrade. Ons sien dit as 'n geopende deur vir baie moontlikhede wat nooit vantevore ontplooi was nie. Ons is dankbaar vir die leiding van die Superintendent vir Sending, ds LJJ Nell in hierdie verband.

Mag u 'n geseënde vergadering hê.
Baie dankie!

OPTREDE VAN DIE HERVORMDE MANNEKOOR

Die Hervormde Mannekoor onder leiding van mev Frieda van Wyk lewer 'n kooruitvoering. Die volgende berymde liedere word gesing : Gesang 305:1, 2 en 4; Psalm 42:1, 4 en 5; Heilig, Heilig, Heilig; Aandgesang; Gesang 297:1, 2 en 3 en Psalm 116:1,7 en 10.

Dank en waardering word uitgespreek teenoor mnr HP van der Westhuizen van Stellenbosch vir die harmonisasie van Psalm 42 wat hy op versoek vir hierdie mannekoor geskryf het.

Opregte dank, waardering en erkenning aan prof Chris Lamprecht wat Gesang 305, Heilig, Heilig, Heilig en die Aandgesang vir die Hervormde Mannekoor verwerk het. Hy het ook Gesang 287 en Psalm 116 op versoek van die koorleider spesiaal vir die Hervormde Mannekoor verwerk.

GELUKWENSE AAN DIE TEOLOGIESE FAKULTEIT, AFDELING A AAN DIE UNIVERSITEIT VAN PRETORIA MET DIE VYF-EN-SEWENTIGSTE BESTAANSJAAR

Die volgende gelukwense word oorgedra:

Die Universiteit van Pretoria

Namens die Universiteit van Pretoria rig die rektor, prof P Smit die volgende boodskap:

Dit is vir my aangenaam om by die opening van die Algemene Kerkvergadering teenwoordig te wees en u op die kampus van die Universiteit van Pretoria te verwelkom. U verbintenisse met die Universiteit van Pretoria via die Teologiese Fakulteit, wat vanjaar sy 75ste bestaansjaar herdenk, maak u ou bekendes op die kampus, terwyl baie van u ook UP as u alma mater het. Ek vertrou dat die vergadering geseënd sal wees en dat uit u beraadslagings daar teologies gesien, ook antwoorde op die vrae sal kom.

Die teenwoordigheid van 'n teologiese fakulteit aan 'n universiteit is betekenisvol. Dit spel immers uit dat ons van oortuiging is dat enige verstaan van die werklikheid sonder 'n teologiese komponent, nie met die hele werklikheid rekening hou nie. Teologiese besinning oor die werklikheid is in ons tyd 'n baie belangrike saak en sal in die toekoms nog belangriker word.

Uiteraard plaas enige teologiese fakulteit wat kerklik gebonde is, 'n bepaalde spanning op kerk en universiteit. Dieselfde Bybel wat in die teologie op 'n wetenskaplike wyse hanteer word, is vir die kerk die Woord van God.

Hierdie spanning hoef egter nie ongesond te wees nie. Ons leef immers nou al vir 75 jaar met die spanning en dit het beide die beoefening van die teologie en die prediking van die kerk bevoordeel.

Die beoefening van die teologie sal in die toekoms hoër eise aan elke teoloog stel en sal van ons almal verbeeldingryke teologiebeoefening vra. Elke geslag, en dit geld ook in die beoefening van die teologie, moet homself as 't ware voortdurend ontdek. In dié ontdekking van jouself speel baie faktore 'n rol, en dit sal ook hier uitdruklik verdiskonteer moet word. Die driekwart eeu van die fakulteit se lewe en werk stel opnuut die vraag na sy identiteit en toekomsvisie. Die antwoord op die vraag is nie enkelvoudig nie, omdat die fakulteit baie kontekste het. Daar is historiese en kontemporêre kontekste. Daar is onder andere die Nederduitsch Hervormde Kerk, die Universiteit van Pretoria, Suid-Afrika, die teologiese wetenskap. Hierdie kontekste bly ook nie staties nie, dit verander gedurig.

Dit beteken dat die fakulteit, om die uitdagings van die toekoms die hoof te kan bied, voortdurend sy missie, die missie van die Universiteit van Pretoria en die taak van die kerk sal moet deurdink. Sterk punte van die fakulteit waarin uitnemendheid bereik kan word, sal geïdentifiseer en daarop sal voortgebou moet word. Daar sal noue skakeling en samewerking met die universiteitsowerheid, die kerk, ander teologiese fakulteite, geesteswetenskaplike departemente, wetenskaplike instansies en die breër teologiese en kerklike gemeenskap moet wees. Op dié wyse kan die karakter en identiteit van 'n dinamiese toekomsgerigte fakulteit, wat sy toekoms sistematies bou op verantwoordelike, optimale rolvervulling en wetenskaplike uitnemendheid, versterk en uitgebou word.

Hoogeerwaarde voorsitter en geagte dames en here, met hierdie paar woorde my opregte gelukwense aan kerk en fakulteit met die 75-jarige feesgeleentheid.

Namens die Universiteit van Pretoria ons opregte bedede dat die Here u Sy krag en genade sal skenk.

Die Teologiese Fakulteit Afdeling B aan die Universiteit van Pretoria

Namens die Teologiese Fakulteit Afdeling B aan die Universiteit van Pretoria rig prof WS Prinsloo die volgende boodskap:

Wie die geskiedenis van die twee afdelings van die Teologiese Fakulteit aan ons universiteit goed ken, sal weet dat die onderlinge verhoudinge nie altyd ewe goed was nie. Dit is egter met groot blydschap dat ek kan sê dat die verhouding die afgelope aantal jare van die beste is. Daarom is ek nie net vanaand amptshalwe hier nie, maar is dit vir my werklik 'n voorreg om namens die jonger suster die ouer suster met haar verjaarsdag geluk te wens.

Ons het 'n groot waardering vir u fakulteit se akademiese kwaliteit en kerklike verbondenheid. Dit is beginsels wat vir ons ook baie belangrik is en wat ons baie graag wil uitbou. By die gelukwensinge wil ek weer eens die hoop uitspreek dat daar nog meer samewerking en gesprekvoering tussen ons twee fakulteite sal wees. Miskien het daar in die verlede nie genoeg tereggekom van die akademiese gesprek, kontak en beplanning nie. In die tye waarin ons nou lewe, is dit uiters noodsaaklik dat ons as vennote saam sal dink en saam werk aan die toekoms. Ons sal moet saam dink oor hoe ons as fakulteite die breër gemeenskap in wie se diens ons staan, kan dien. Vir ons, net soos vir u, is die eie identiteit van ons fakulteit egter baie belangrik, want ons glo dat die teologiese wetenskap nie anders tereg kan kom as binne 'n kerklike raamwerk nie. Ons glo ook dat die universiteit, wat die universum bestudeer, onvolledig is sonder die bestudering van die teologie.

Namens die fakulteit van die Nederduitse Gereformeerde Kerk, weer eens baie geluk met u 75-jarige bestaan. Mag die ideale wat u as fakulteit koester en die missie wat u nastrewe, deur u eie harde werk en deur die Here se bystand gerealiseer word.

Die Nederduitsch Hervormde Kerk

Namens die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika rig dr DJC van Wyk die volgende gelukwense aan die Teologiese Fakulteit:

By hierdie mylpaal, van harte geluk namens die hele Kerk aan die dekaan, prof JH Koekemoer; verder aan twee dekane wat reeds geëmeriteer het, proff BJ Engelbrecht en JP Oberholzer; aan al die dosente, voltyds en deeltjds; aan die administratiewe personeel, al die studente en Van der Hoff Teologiese Vereniging.

Baie dankie vir u elkeen se bydrae om die Fakulteit tot op groot hoogte in lyn te kry met die Universiteit van Pretoria se strewe na uitnemendheid.

Baie dankie vir die uitnemende diens aan die Kerk ten opsigte van die opleiding van predikante. Daar is geen manier om die waarde daarvan in woorde te meet nie.

Baie dankie vir die bevordering van die teologiese wetenskap oor 'n baie wye front; onder andere in die vorming van teoloë vir die Kerk, asook deur 'n wye omvang van publikasies van hoë gehalte in die Hervormde Teologiese Studies asook in ander kerklike en teologiese publikasies.

Gedurende hierdie eerste vyf en sewentig jaar van sy bestaan het die Fakulteit 504 predikante ('n gemiddeld dus van 7 per jaar) en 25 voltydse teologiese dosente aan die Kerk gelewer.

Deur die Universiteit van Pretoria is aan ses predikante en teoloë van die Kerk eredoktorsgrade toegeken: wyle proff JHJA Greyvensteyn, A van Selms en CH Rautenbach; wyle di AJG Oosthuizen en JGM Dreyer; prof BJ Engelbrecht.

Ons is dankbaar vir en trots op die Fakulteit.

Dadelik egter word enige gedagte aan menslike trots en selfvoldaanheid getemper deur diep dankbaarheid teenoor die Here.

Ons dank Hom vir manne wat Hy in die geskiedenis van hierdie Fakulteit gegee en met voortreflike gawes van verstand, geloof en harde werk toegerus het.

Ons dink aan predikante en kerkraadslede wat hulle vanuit die vorige eeu onvermoeid beywer het en gebid het vir die totstandkoming van 'n hoë-kwaliteit teologiese opleiding vir die Kerk: MJ Goddefroy, MJ Willemse, CJ Joubert en ADW Wolmarans.

Ons dink aan die lang ry teologiese dosente wat aan hierdie Fakulteit en die Universiteit gedien het en wat reeds gesterf het: JHJA Greyvensteyn, SP Engelbrecht, HP Wolmarans, B Gemser, AS Geyser, A van Selms, ES Mulder, SPJJ van Rensburg en JI de Wet. Ons is dankbaar vir dié lede van die Fakulteit wat reeds uitgetree het, maar nog met ons is: FJ van Zyl, BJ Engelbrecht, GC Velthuysen; ook vir twee lede wat vanjaar emeriteer: JP Oberholzer en AD Pont.

Ons dink met dankbaarheid terug aan die eerste manne wat aan die Fakulteit kom inskryf en die studies voltooi het: PJJ Venter, HP Wolmarans en PS Grobler.

Ons is diep dankbaar vir enkele hoogsbejaarde lede van die Fakulteit wat nog met ons is: Di DJ van Staden, PJL Bierman, GC Coetzee, GPJ Grobler en drr LM le Roux en PW Venter.

Hierdie Teologiese Fakulteit is uit die hart van die Nederduitsch Hervormde Kerk gebore. Deur die jare was dit 'n refrein in kerklike tydskrifte en op vergaderings: Bid vir ons Fakulteit en vir die opleiding van ons predikante. Laat die opleiding in die hart van elke kerkraad en gemeente bly. Die band tussen die Nederduitsch Hervormde Kerk en hierdie Fakulteit is onlosmaaklik.

Aan ons geagte visekanselier en rektor, prof Flip Smit: Baie dankie aan u en die Raad van die Universiteit vir die gasvrye huisvesting van die Nederduitsch Hervormde Kerk se opleiding hier die afgelope driekwart eeu. Ons voel hartlik tuis aan UP.

Die Kerk is dankbaar dat hy 'n sterk stempel kon afdruk op die unieke koppeling tussen kerk en Universiteit wat hier tot stand gekom het.

Ons wil die Universiteit van Pretoria by hierdie geleentheid graag daaraan herinner dat daar van lank voor sy geboorte af as universiteit, reeds vanuit die Nederduitsch Hervormde Kerk vir hom gebid is. Daar is vurig gebid en gewag op die totstandkoming van 'n Transvaalse Universiteit, want daarmee was die koms van 'n eie opleiding vir die Hervormde Kerk onlosmaaklik verbonde. Daarom

is die oprigting van 'n staatsgimnasium in 1897 en wetgewing in die Unieparlement in 1910 wat die oprigting van 'n universiteit moontlik gemaak het, met groot vreugde vanuit die Kerk begroet.

Vir die Nederduitsch Hervormde Kerk was en is teologiese opleiding 'n lewenskessie. Daarmee sê ons nie dat teologiese opleiding tot die wese van die Kerk behoort nie. Ons sê wel dat dit as infrastruktuur vir die Kerk absoluut onmisbaar is.

Daarby was dit vanaf 1890 'n onwrikbare eis: Die opleiding moet van hoë wetenskaplike kwaliteit wees.

Die Kerk stel 'n hoë premie daarop dat sy predikante binne die breë korpus van die Universiteitsgemeenskap en -werksaamhede opgelei moet word; daar waar die teologie wetenskap tussen die wetenskappe is. Juis in dié verstrengeldheid van kerk, geloof en wetenskap wil hy dat sy predikante gevorm sal word in weerbaarheid, volharding, deursettingsvermoë en gelouterde roepingsbewustheid.

Terselfdertyd was die Kerk van die begin af sterk bedag teen die gevaar van modernisme en leervryheid. Daarom het die Kerk nie gehuiwer om predikante wat daaraan skuldig bevind is, uit die amp te onthef nie.

Ons is sterk bewus van die spanninge wat hier smeul. Maar ons wil en kan en sal dit nie anders wil hê nie. Ons wil op geen wyse rondom dié spanning gaan nie. Ons wil waaksaam, gelowig en biddend daardeur gaan.

Aan die Universiteit van Pretoria, ons innige dank. So ook aan die Ned. Gereformeerde Kerk se afdeling van die Fakulteit met wie ons steeds hartlike en verrykende verhoudings en samewerking kon handhaaf.

Vir die Teologiese Fakulteit lê enorme uitdagings voor. Daarom, by die Kerk se hartlike gelukwensing ook die Kerk se versekering dat hy sal aanhou om u in sy gebede te dra.

AFSLUITING

Die voorsitter bedank almal vir hulle teenwoordigheid.

Die vergadering sing Gesang 294 as afsluitingsgebed.

Die vergadering verdaag.

OGGENDSITTING : MAANDAG : 29 JUNIE 1992 : 09:00

OPENING

Dr FJ Boshoff lees voor uit Ester 4:12-17, gaan voor in gebed en laat sing Psalm 33:1, 11.

VERWELKOMING

Die voorsitter, dr DJC van Wyk verwelkom al die lede van die vergadering.

GROETEBOODSKAPPE

Groeteboodschappe is ontvang van:

Die kerkraad en gemeente Warmbad.
Die Administrateur en personeel.
Die kerkraad en gemeente Theresapark.

MOSIES

Roubeklag

'n Mosie van roubeklag met die afsterwe van dienaars van die Woord, ampsdraers en lidmate wat sedert die vorige vergadering oorlede is, word aanvaar.

Die volgende dienaars van die Woord word vermeld:

Ds FJZ Booysen	(1989)
Ds DJ Claassens	(1989)
Ds WJ Kemp	(1990)
Ds JDH Smit	(1990)
Ds CS van H Steenekamp	(1991)
Ds DB Snyman	(1991)
Ds A Brandt	(1991)
Ds JPB Venter	(1991)

Die volgende eggenotes van dienaars van die Woord word vermeld:

Mev JPM Smith	(1990)
Mev A Snyman	(1991)
Mev E Booysen	(1992)

Die vorige Administrateur, mnr AB van N Herbst is in 1991 oorlede.

Oudl EL Ferreira van Chipinga en ondervoorsitter van die Ring van Zimbabwe is kort voor die Algemene Kerkvergadering oorlede.

Verjaarsdae

Ds JC de Lange
Ds ER Pretorius

Dankbetuiging

Die Algemene Kerkvergadering betuig sy dank teenoor almal wat te make gehad het met die opstel en versorging van die agenda vir die 63ste Algemene Kerkvergadering.

SAMESTELLING EN KONSTITUERING

Geloofsbriewe

Die Kommissie vir Geloofsbriewe se verslag oor die geloofsbriewe word behandel.

Konstituering

Die vergadering word uit die volgende 615 stemgeregtigde lede saamgestel.

GEMEENTE	PREDIKANT(E)	AFGEVAARDIGDE
ALBERTON	JN Wolmarans	DC Grobler /O
ALBERTON-WES	PB Viljoen	
ALLANRIDGE	WH Harmse	SE Terblanche /O
ALIWAL NOORD		WA Nice /O
AMSTERDAM	JA Holtzhausen	JL Pohl /O
BALFOUR	WA Dreyer	DJS Maree /O
BARBERTON	GS de Bruin	C Pieterse /O
BELFAST	HS Joubert	F Berrangé /O
BELLVILLE	E Verhage	JPL Swanepoel /O
BENONI	FH van der Merwe	N van Huyssteen /O
BERGSIG	Freddie Nortjé	KL Terry /O
BETHAL	JA Beukes	G Venter /O
BETHLEHEM	BF Greyling	JH Wildenbeest /O
BLOEMFONTEIN	IWC van Wyk	D de Vries /O
BLOEMFONTEIN-STUDENTE	WJ Slabbert	W Botes /O
BLOEMFONTEIN-WES	GJD Jordaan	JP Bester /O
BLOEMHOF	BM Dupper	PJ Holtzhausen /O
BOKSBURG	GJC Schoeman	PEJ Kruger /O
BOSMANSRUST		PA Marx /O
BOTHAVILLE	GS Botha	GP Kemp /O
BRACKENHURST	G van R Els	B Bierman /O
BRAKPAN	JA Jacobs	D Jacobs /O
BRAKPAN-HARMONIE	JLJ Smit	BJ Liebenberg /O
	CM van den Berg	
BREYTEN		DJ Classen /O
BRITS	HJMW Pretorius	DJR van Rensburg /O
	PJ Visser	
BRONKHORSTSPRUIT	CJJ van Rensburg	A Steyn /O
	JH van Staden	
BULAWAYO	PD Smit	
CARLETONVILLE	AN van Niekerk	HG Pretorius /O
CARLETONVILLE WES		
CAROLINA		WJ Engelbrecht/O

GEMEENTE	PREDIKANT(E)	AFGEVAARDIGDE
CHIPINGA		ADP Visagie /O
CHRISSIESMEER		J Dippenaar /O
CHRISTIANA		MS Grobler /O
CLOCOLAN	CV van der Merwe	ASF Boshoff /D
COLIGNY	GJM Wolmarans	JBP Grobbelaar /O
CRADOCK	PW Duvenage	H Pieterse /O
CULEMBEECK	JJH Engelbrecht	
DE AAR		JF Booysen /O
DECLERCQVILLE	PJE Botha	JJ Bezuidenhout /O
DELAREYVILLE	HF Gothan	GD Thom /O
DELMAS	DJ Struwig	NJ Grobler /O
DENDRON	JM Fourie (jr)	WH van Niekerk /O
DERDEPOORT	PC Swanepoel	JW Pieterse /O
DONEGAL-MOLOPO		MJ Wagenaar /D
DORDRECHT		AJF van Wyk /O
DRIE RIVIERE	JD Putter	JA Venter /O
DRIE RIVIERE-OOS	NCJ Brayshaw	
DULLSTROOM		LCJ Steyn /O
DUNCANVILLE	MSJ van Vuren	CM Jansen van Vuuren /O
DUNNOTTAR		D Paulsen /O
DURBAN	TF Dreyer (jr)	JH Olivier /O
DURBAN-SUID	HF la Grange	WH Pretorius /O
EBENHAEZER	LMP Swanepoel	
EDENVALE		
EENDRACHT	BJ Erasmus	AJG Oosthuizen /O
EIKENHOF	C le Roux	O Jacobsohn /O
ELANDSPOORT	EC Eckard	HFC Breytenbach /O
ELSBURG	JR Kramer	T Steyn /O
EMPANGENI	J Otto	JJ Porter /O
ERASMIA	JJ Greyling	PJ Venter /O
ERMELO	JH Brandt	AJ van Rensburg /O
ERMELO-SUID	FJ Boshoff	
ESTCOURT		JC de Beer /O
EVANDER	JB Schutte	JJ Britz /D
FLORIDA	ZL Meyer	CB Swanepoel /O
FONTEINEDAL		TF Dreyer /O
GERDAU		JJC Swanepoel /O
GERMISTON	JJ du Toit	
GLENCOE	PJ Jordaan	HJ van Wyk /O
GOBABIS		FP Erasmus /O
GOEDE HOOP		ZM Basson /O
GOUDRAND	HP van den Berg	GP Bierman /D
GREYLINGSTAD	JAP van Tonder	JJ Steyn /O
GRIMBEEKPARK	LJC van den Berg	DJ Nortje /O
GROENEWEIDE	JP Jooste	PW Horn /O
GROOT MARICO	HPF Kern	OR Brown /O
GROOTFONTEIN		AJ Koch /O
GROOTVLEI	DC Human	
HARARE		W Hoogstad /O
HARRISMITH	JJC Koekemoer	P Pienaar /O
HARTBEESFONTEIN	A Barnard	WJ Nel /O
HARTEBEESSHOEK	TP Moller	AJJ van Rensburg /O
HARTEBEESTPOORT	BJ van Wyk	JD Oberholzer /O
HEIDELBERG	PS Oberholzer	
	ZC Robberts	

GEMEENTE	PREDIKANT(E)	AFGEVAARDIGDE
HEILBRON		JM Viljoen /O
HENDRINA		WHJ van Rensburg /O
HENNENMAN		
HORISON	JJ van Wyk	FJC le Roux /O
	LJ Steyn	
JOACHIM PRINSLOO	DA Viljoen	CJJ Alers /D
JOHANNESBURG		
JOHANNESBURG-MIDDESTAD		RF Watson /O
JOHANNESBURG-NOORD		GJ de Beer /O
JOHANNESBURG-SUID	EH Schepers	
JOHANNESBURG-WES	JPJ Wagenaar	SH Grogan /O
	JJ Prinsloo	
KAAPSTAD	AJG Dreyer	
KAMPERSRUS		MF van der Merwe /O
KATHU		R Sauer /O
KEMPTON PARK-NOORD	GJW van der Merwe	BJ de Villiers /O
KEMPTON PARK-OOS	JF van der Merwe	DS Jacobs /O
	JC van der Merwe	
	EG Fourie	JJD Matthysen /O
KEMPTON		CJ Fourie /O
KENSINGTON		
KIMBERLEY		
KLERKSDORP		MJ Rossouw /O
KLERKSDORP-DORINGKRUIN	PJ van Zyl	T van Rooyen /O
KLERKSDORP-OOS	DZ du Plessis	GP Pretorius /O
KLERKSDORP-SUID	JF Wilson	NJ Prinsloo /O
KLERKSDORP-WILKOPPIES	WH Swart	S Schoeman /O
KOEDOESRAND	GJ van Staden	JJH van Deventer /O
KOMATIPOORT		WAP Pretorius /O
KOORNFontein		PR Schoeman /O
KOSTER	F Evert	J Slabbert /O
KRIEL	EJ Smit	AA Lourens /O
KROONSTAD		PM Oberholzer /O
KRUGERSDORP	WJ Botha	A van Staden /O
KRUGERSDORP-NOORD	JPJ Fourie	DJ Hattingh /O
KRUGERSDORP-OOS	CL Badenhorst	PS Oosthuizen /O
KRUGERSDORP-WES	LC Alberts	D Lee /O
KURUMAN	H Aucamp	FR Coetzee /O
LADYSMITH	HSK Nel	JA Botha /O
LAER SUIDKUS		FG Terblanche /O
LAEVELD		TC Cronje /O
LEEUDORINGSTAD	D Kloppers	H Snyders /O
LEEUPOORT	HJJ van Rensburg	PJ Redelinghuys /O
LEONDALE		CF Prinsloo /O
LETSITELE	JHL Truter	WN Lombard /O
LICHTENBURG	SJ van der Westhuizen	GP Coetzee /O
LICHTENBURG-OOS	S Visser	MJ Rousseau /O
LOSBERG	DM van Zyl	J van der Westhuizen /O
	S Schutte	
LOUIS TRICHARDT	FP Horn	N Botes /O
	MA Venter	
LYDENBURG	JH Prinsloo	BP Havenga /O
MAFIKENG	CJH Steenkamp	PP van der Merwe /D
MAGALIESBURG	TFJ Dreyer	HJP Nel /O
MAGALIESMOOT	WJ Steyn	PJ Riekert /O
MAKWASSIE	GP Visser	AC Greyling /O

GEMEENTE	PREDIKANT(E)	AFGEVAARDIGDE
MALELANE	MCE Botes	JP Cronje /O
MARBLE HALL	HN Botha	JCH Coetzee /O
MARIKANA	JPB Blignaut	PPJJ Prinsloo /O
MASVINGO		
MELVILLE	P van Staden	JG Koekemoer /O
MEMEL	PJ Jacobs	MJ Krog /D
MESSINA	GF van Wyk	AJ Roos /O
MEYERSPARK	JMG Storm	CS Steenekamp /O
MEYERTON	JP Bester	LC van der Merwe /O
MEYERTON-SUID	WPF van Wyk	CJ Huyzers /O
MIDDELBURG	PR Prinsloo	WJJH Scholtz /O
	GSC Scheepers	
MIDDELBURG-NOORD	GJ Malan	CJF Sparks /O
	JMC de Beer	
MONTANA	AJ Cilliers	JH Breytenbach /O
MORGENZON	M Meyer	CAE Pistorius /O
MOSSELBAAI	FJC Oosthuizen	LJ Strauss /O
NABOOMSPRUIT	HJ Botes	LLJV Engelbrecht /O
NEDERLANDSPREKENDES	JM Lensink	I Pol /D
NELSPRUIT	JJ Dreyer	KD Papp /O
NEWCASTLE	GB du Plessis	CJ van der Berg /O
NEWLANDS		L Janse van Rensburg /O
NIGEL	JC Kruger	JA du Plessis /O
NOORDELIKE PIETERSBURG	PJ Snyders	JJ Willemse /O
NOORDELIKE PRETORIA	L Geel	RJ Coertze /O
NOORDWESTELIKE PTA	GS de Beer	CJ Opperman /O
NOORDRAND	HA Retief	MF Pretorius /O
ODENDAALSRUS	CH du Plessis	MC Roets /O
OGIES	JHH Jacobs	JA Henning /O
OLIFANTSFONTEIN		
OOS-LONDEN	JD Venter	A Viljoen /O
OOS-MOOT	E van Eck	KD Kruger /O
OOSTELIKE PIETERSBURG	SP Nolte	VE Wilson /O
ONTDEKKERS	PS Potgieter	C du Toit /O
ORKNEY	RDJ van Wyk	
ORKNEY-OOS	EP Vosloo	W Smart /O
OTJIWARONGO		
OUDTSHOORN		
OTTOSDAL		GJ Strydom /O
OUTENIQUA	Ferdie Nortjé	C Roets /O
OUTJO	BC Oberholzer	ANJD Alberts /O
PAARL	MM de Kock	
PARKRAND	JA Minnaar	P Ferreira /O
	EJA van Baalen	
PARYS	PJ Botha	RJ Coertze /O
PHALABORWA	CB Enslin	JP du Preez /O
	DW van der Watt	
PHILADELPHIA	PF Viljoen	J Beyers /O
	PJ van Staden	
PIERNEEF	WCM de Beer	JHS Olivier /O
PIETERMARITZBURG	CJ Viljoen (jr)	JM Reynecke /O
PIETERSBURG	PJ van der Merwe (sr)	WA Bester /O
PIET POTGIETER	PJJ Kotze	AS Viljoen /O
PIET RETIEF	DS Smit	IH Potgieter /O
PINETOWN		A Janse van Rensburg /O

GEMEENTE	PREDIKANT(E)	AFGEVAARDIGDE
PONGOLA	GJ Volschenk	PDF la Grange /O
POORT	JJ Steenkamp	WP Swart /O
PORT ELIZABETH	LJ Strauss	AS Koorts /O
POSTMASBURG	M Bacon	JT Lizemore /O
POTCHEFSTROOM	WJJ Kok	W van Eck /O
POTCHEFSTROOM DIE WILGE	T Snyman	J Venter /O
POTCHEFSTROOM-NOORD	GPJ Grobler (jr)	HN Kriek /O
POTCHEFSTROOM-SUID	GJ Smit	J Bekker /O
POTCHEFSTROOM-STUDENTE	WJ Prinsloo	D Davel /O
POTGIETERSRUS	MD Malan	CF van Rooyen /O
PREMIERMYN	GJ Wallis	T Greeff /O
PRETORIA	F du C Labuschagne	JA Visser /O
	ECB Kotzé	
PRETORIA-NOORD	K Koning	WPA Potgieter /O
PRETORIA-OOS	HT van Deventer	PS Dreyer /O
PRETORIA-SUID	NM Wolmarans	SJJ Grimbeek /O
PRETORIA-TUINE		AW Kleynhans /O
PRETORIA-WES	JMJ Cornelius	JE Viljoen /O
PRETORIA-TECHNIKON	AG Strauss	
PRIMROSE	WA Strydom	J Breedts /O
PRIMROSE-OOS	MR Pienaar	J Pieterse /O
	PJHS Pienaar	
QUEENSTOWN		LI de Jager /O
RANDBURG	CJA Simpson	ADW Wolmarans /O
RANDFONTEIN		WJ Myburgh /O
RANDFONTEIN MIDPARK	WRT Hindley	C Swanepoel /O
RANDPOORT	AS van den Berg	HS Gagliano /O
REITZ		
RICHARDSBAAI	HJ Odendaal	WP Marx /O
RIEBEECKSTAD	J Nel	F Spies /O
RIETSPRUIT	AM Nel	H Dreyer /O
RIETVALLEI	WC Kloppers	PT van Rooyen /O
ROEDTAN	JBMH van Schalkwyk	AS de Beer /O
ROODEPOORT	JJ McDonald	MSC Blignaut /O
ROOIHUISKRAAL	GC Lindeque	A Roeloffze /O
ROOSSENEKAL		BNL Lindeque /O
RUSKOPPIES		DJ Putter /O
RUST-DER-WINTER		TH Francis /O
RUSTENBURG	JP Labuschagne	BD Mostert /O
	RG Lee	
RUSTENBURG J VAN BELKUM	CJ Bezuidenhout	PR Erichse /O
RUSTENBURG KLOOF	JH Steenekamp	TP Greyling /O
RUSTENBURG-OOS	LJ Meyer (sr)	NJS Labuschagne /O
RUSTENBURG-SUID	GJ van Staden (sr)	CC Steyn /O
RUSTENBURG-TUINE	MJ Redelinghuys	M Seyffert /O
S A POLISIE KOLLEGE	CF Potterill	JHB Oberholzer /O
SABIE	WJM Breytenbach	P Pretorius /O
SANNIESHOF	PJ du Plessis	FH Conradie /O
SASOLBURG	PJ Kruger	JD Steinman /O
SASOLBURG-SUID	JCJ van Rensburg	JJ Fouche /O
SCHWEIZER RENEKE	PD Rautenbach	P du T Theron /O
SECUNDA	TL Botha (jr)	JWM Pretorius /O
SECUNDA-WES	EHJ Engelbrecht	MJJ Basson /O
SILVERTON	J van Immerzeel	JA Badenhorst /O
SONLANDPARK	CAP van Tonder	

GEMEENTE	PREDIKANT(E)	AFGEVAARDIGDE
SPRINGS	WF Rademeyer	HLJ Malan /O
SPRINGS-NOORD	DW Beukes	PM van Vollenhoven /O
SPRINGS-OOS	WJ Jacobsohn	MJ Venter /O
SPRINGS-SUID	SJ Blaauw	KJ Jacobsohn /O
STANDERTON	JS Bezuidenhout	NM Vorster /O
STEELPOORT		M Mecchi /O
STELLA	PH Viljoen	BP Diedericks /O
STELLENBOSCH		C Wilkens /O
ST HELENA	MJ Fouche	G van Rensburg /O
STILFONTEIN	WH Barnard	DH Visser /O
STILFONTEIN-WES	SJ Oosthuizen	W Henning /O
STOFFBERG	JP van Greunen	LJ van N Gross /O
STRAND	CJA Pieterse	FA Prinsloo /O
SUIDOOS-WITBANK	IM Lombard	JH le Roux /O
	AH Roets	
SUNDRA	CJ Botha	HFD Theunissen /O
SWARTKOP	APJ Beukes	T van Vuuren /O
	D Barnard	
SWELLENDAAM	TF Joubert	D Müller /O
TARLTON	AJ Pienaar	PJ van Staden /O
THERESAPARK	JS Naude	I Dreyer /O
TRICHARDTSFONTEIN	JAC Rossouw	GJJ Helberg /O
TSUMEB	HAT Engelbrecht	
TURFFONTEIN	J Ayres	J Ayres /O
TYGERBERG		GJBJ van Rensburg /O
TZANEEN	AT McDonald	B Williams /O
UPINGTON		MP Loots /O
UTRECHT		
VAALHARTS	DJ Kriel	AJZ Herbst /O
VAALPARK	E Sheppard	WL du Plessis /O
VAALWATER		
VANDERBIJLPARK	GJ Grobler	H du Plooy /O
VANDERBIJLPARK-OOS	LA Breedts	HF Schroeder /O
	GMJ van Wyk	
VANDERBIJLPARK-SUID	WL van der Merwe	G Oosthuizen /O
	RJ Rust	
VAN DER HOFF	MJ van Schalkwyk	DJ Riekert /O
VAN WARMELO		CJ Matthee /O
VENTERSDORP	PDM le Roux	J Wilkens /O
VENTERSKROON		WH Barnard /O
VEREENIGING	PB Boshoff	JM Mans /O
VERWOERDBURG	JH Vorster	JH van der Merwe /O
VILJOENSKROON		G de Beer /O
VILLIERIA	AC Kuyper	PJ Botha /O
VILLIERS		MCE Botes /O
VIRGINIA	JD Grobler	NJ Erasmus /O
VIVO		
VLIEGEPOORT	FGJ Loots	JS Joubert /O
VOLKSRUST	P Buitendag	DJ Botha /O
VOORTREKKERHOOGTE	PP Jooste	ACF Coertze /O
	JH van Heerden	
VREDE		J Mouton /O
VREDEFORT		ALO Strauss /O
VRYBURG	MA Botma	W Brink /D
VRYHEID	JH Kay	HA Smit /O

GEMEENTE	PREDIKANT(E)	AFGEVAARDIGDE
WALVISBAAI WAPADRANT	NM Alberts JM Delpont PJ Steenkamp	BGJ van Vuuren /O
WARMBAD	DJC van Wyk	CJH Coertze /O
WATERBERG	F Beytel	M de Wet /O
WATERBERG-WES	WP Prinsloo	F van Wyk /O
WATERVAL BOVEN	EB Marran	JF Botha /O
WELGELEGEN PIETERSBURG	AG Ungerer	PJ Nel /O
WELKOM	WJ Coetzer	JH Lamprecht /O
WELTEVREDEN		DJ Botha /O
WESKUS		
WESMOOT	RP Botha (jr)	H Dercksen /O
WESPARK	MD Robbertze	PH Steyn /O
WESTONARIA	WJ Smith	PP Grobler /O
WINDHOEK	BJ van der Walt M van der Walt	LM Bronkhorst /O
WITBANK	JJ Viljoen	JPJ Coetzer /O
WITBANK-NOORD	TJ Botha	DJ van der Merwe /O
WITBANK-SUID	PJW Schutte	MME Verwey /O
WITFIELD	THJ van Nieuwenhuizen	E Myburgh /O
WITFONTEIN	DJ Smith	JM Barnard /O
WITPOORTJIE	MJJ Redelinghuys	BC Greyling /O
WITRIVIER	PM Smith (jr)	JG Smit /O
WOLMARANSSTAD	AAJ Swart	MJ Koekemoer /O
WONDERBOOM	PS Esterhuizen	HDG Viljoen /O
WONDERBOOMPOORT	AM Swanepoel	CL Basson /O
WONDERBOOM-SUID	JH Breytenbach (jr)	MJ Schoeman /O
WONDERFONTEIN	JH Viljoen	HA Combrink /O
WYNBERG	ST Opperman	
ZEERUST	RL van der Westhuizen	JD van Eck /O
ZESFONTEIN	PJO Pretorius	JDV Jonker /O
ZUURFONTEIN	S Hoffman	AF Opperman /O
ZWARTRUGGENS	PDF le Grange	JLO Esterhuizen /O

Die volgende lede het sitting met volle stemreg

Predikante met besondere opdrag en werksaamhede

JH Breytenbach	J Coetzee	RJ Coertze
PJ de Beer	P de Kock	JMJ de Wet
JJC du Plooy	PA Geyser	LJJ Nell
ER Pretorius	SP Pretorius	LJS Steenkamp
WH Steyn	JA van Biljon	GC van Staden
HR Visser		

Teologiese dosente

MJ du P Beukes	DJ Booysen	SJ Botha
APB Breytenbach	TFJ Dreyer	E Engelbrecht
JJ Engelbrecht	JH Koekemoer	PJ van der Merwe
HG van der Westhuizen	PM Venter	

Deeltydse predikante

AJ Antonites	JH Barkhuizen	IL Benade
JJ Booyse	HJ Celliers	AA da Silva
JD Gericke	JP Janse van Rensburg	EC Kloppers
SJ le Roux	JA Loader	LJ Meyer
JJP Müller	WH Oliver	A Oosthuizen
GWM Oosthuizen	GMM Pelser	MG Smit mej
KF Smith mej	FB Sneygans	L Steyn
AJHJ van Rensburg	S van Schalkwyk	WAJ van Schoor
WC van Wyk (jr)	WC van Wyk (sr)	JLP Wolmarans

Nasionale dienspligtiges wat georden is

CJ Beukes	JZ Britz	JJ Claassen
JJ Janse van Rensburg	I Katzke	SA Kok
FJ Labuschagne	W de V Sauer	GC Senekal
GJ Strydom	DJD Taljard	W van den Berg
HT van der Linde	JH van Staden	CJ van Wyk
AP Venter		

Predikante met studieverlof of wat wag op beroepe

MH McDonald	NJS Steenekamp	JM Strijdom
J Cronje		

Predikante met ander opdragte (buite die Kerk) met behoud van ampsvoorreg

J Buitendag	RM Naude
-------------	----------

Die volgende lede het sitting met adviserende stem

Nasionale dienspligtige wat nie georden is nie

JH Barkhuizen

Emeritus-predikante en -professore

CG Botha	JC de Lange	TF Dreyer
JM Fourie	PJT Koekemoer	PJ Mynhardt
JH Naude	K Papp	AD Pont
JAAA Schroeder	PM Smith (sr)	GJ van Jaarsveld
PL van Jaarsveld	CJS van Niekerk	PW Venter
JP Oberholzer		

Proponente met studieverlof of beroepafwagend

JS Botha	P Eckard	AM Greyling
GCJ Nel	GJ Pretorius	SS van Wyk

Die vergadering verleen verskoning vir afwesigheid aan die volgende predikante

PJL Bierman
LA Nel
JJ Breedt
DGS Steyn
EJ Vledder

RP Botha (sr)
SJ Swanepoel
F Redelinghuys
WG Habig

GC Coetzee
DJ van Staden
PL Steenkamp
NJJ van Rensburg

BENOEMING VAN STEMOPNEMERS EN STEMTELLERS

Die volgende broeders word benoem om stemme op te neem en stemme te tel as daar gestem word deur die opsteek van hande:

Ouderlinge

PJ Riekert (Magaliesmoot)
I Dreyer (Theresapark)
W van Eck (Potchefstroom)
JS Joubert (Vliegepoort)
AF Opperman (Zuurfontein)
NJS Labuschagne (Rustenburg-Suid)
ADW Wolmarans (Randburg)

Diakens

DJ Hattingh (Krugersdorp-Noord)
JA Badenhorst (Sonlandpark)
ASF Boshoff (Coligny)
MJ Wagenaar (Dordrecht)
JJ Britz (Florida)
PP van der Merwe (Mafeking)
CJJ Alers (Joachim Prinsloo)

OPNAMES VAN SANG

Opnames is gemaak van koorsang en sang by die opening van die Algemene Kerkvergadering. Afgevaardigdes word versoek om op Dinsdagaand 30 Junie 1992 vroeër hulle sitplekke in die Aula in te neem sodat verdere opnames gemaak kan word. 'n Bandopname van die sang sal teen R28,00 deur Kital te koop aangebied word.

MOSIE : Dank ten opsigte van voorsitter se openingsrede

Die vergadering betuig sy dank en waardering teenoor dr DJC van Wyk vir die waardige wyse waarop hy die verrigtinge tydens die opening gelei het. Die vergadering het groot waardering vir die voortreflike maar tegelyk ook treffende openingsrede. Sy prediking het die Kerk en elke gelowige weer onder die besef gebring dat die eeu-oue belydenis dat Jesus Christus die Here is, die belydenis is waarby die kerk staan of val. Sy tydige vermaning dat elkeen wat hierdie belydenis op die lippe neem in sy handeling moet getuig van die gesindheid wat in Christus was, was tydig en van pas. Mag die res van die vergadering van die gesindheid getuig.

Die vergadering betuig ook sy dank aan mev Frieda van Wyk vir die mannekoor wat sy op die been gebring het. Hulle optrede het luister aan die verrigtinge verleen.

VERKIESING VAN DIE MODERAMEN

Verkiesing van voorsitter

Dr DJC van Wyk word as voorsitter verkies.

Dr Van Wyk bedank die vergadering vir die vertroue in hom gestel en onderneem om altyd sy volle kragte in diens van die Kerk en die Heer van die kerk aan te wend.

Verkiesing van skriba

Dr SP Pretorius word as skriba verkies.

Dr Pretorius word deur die voorsitter geluk gewens en sterkte toegebied.

DIE NOTULE VAN DIE VERGADERING

Die notule van die middag- en aandsittings van die vorige dag en van die oggendsitting daarna sal telkens beskikbaar gestel word tydens die oggend teepouse van die volgende dag en sal net na die middagete vir goedkeuring gestel word. Die notule sal by behandeling as gelese beskou word. Alle lede van die vergadering is vir die korrektheid van die notule verantwoordelik.

Slegs inhoudelike regstellings aan die notule sal ter vergadering gedoen word. Afgevaardigdes word versoek om spelfoute en redaksionele regstellings skriftelik by die notulehouers in te handig.

BENOEMINGS DEUR DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het in terme van die Reglement van Orde punt 1.4 die volgende benoemings gemaak:

Notulehouers

Die viseskriba, die Administrateur en oudl KD Kruger.

Ordekommissie

Ds T Snyman
Ds PJE Botha

Oudl JP Cronje (Malelane)
Oudl A Steyn (Bronkhorstspuit)

Formuleringskommissie

Prof PJ van der Merwe
Prof APB Breytenbach

Ds PJ van der Merwe (sr)
Ds JPJ Wagenaar

SITTINGSURE

Die vergadering bepaal die sittingsure soos volg:

Oggendsitting	09:00 - 12:45	- met teepouse 10:45 - 11:15
Middagsitting	14:30 - 17:50	- met teepouse 15:45 - 16:15
Aandsitting	19:30 - 21:30	
Saterdag	09:00 - 12:45.	

BEROEP OP DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Mnr CJ Kruger, voormalige predikant van die Kerk, het hom op die Algemene Kerkvergadering beroep teen die uitspraak van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering na 'n ondersoek van 'n klag wat deur die ringskommissie van Middelburg teen hom gelê is. Die aangeleentheid word behandel op Woensdag 1 Julie 1992 vanaf 19:30 vir die res van die aand, todat die saak afgehandel is.

BESKRYWINGS-PUNT: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING **AANTEKEN VAN TEENSTEM**

'n Lid van die vergadering wat sy teenstem teen 'n besluit wil laat aanteken, moet onmiddellik nadat die stemming oor die betrokke saak afgehandel is, 'n skriftelike versoek om sy teenstem aan te teken aan die skriba oorhandig. Dit word sonder bespreking in die notule opgeneem op voorwaarde dat die lid hom skriftelik onderwerp aan die besluit van die vergadering.

Motivering:

Dit is onaanvaarbaar dat 'n lid of lede van 'n kerklike vergadering, soms dae nadat die stemming oor 'n saak afgehandel is, met beroep op algemene vergaderingprosedure 'n spreekbeurt eis, stellings ter motivering van sy teenstem maak en gerus kan wees dat daar nie weer daarop gereageer kan word nie omdat die saak afgehandel is.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word aanvaar.

II GEMEENTES

1. STIGTINGS

Sedert die 62ste Algemene Kerkvergadering het die volgende stigtings plaasgevind:

- 1989 Bloemfontein-Studente
- 1990 Cradock
Steelpoort
- 1991 Aliwal-Noord
Strand
Paarl
Mosselbaai
- 1992 Reitz
Letsitele

Op 31 Maart 1992 was daar 315 gemeentes.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering neem met dank kennis van die stigting van nuwe gemeentes en bid hulle seën en sterkte toe.

2. BESKRYWINGSPUNT: RING VAN VEREENIGING 2.1 STANDPLAAS GROOTTE

Die besluit van die 62ste Algemene Kerkvergadering dat gemeentes met 400 lidmate of meer 'n tweede standplaas moet skep, word herroep. Die verantwoordelikheid behoort by die ringsvergadering te berus om na sy goeie oordeel in sy opsigtaak daaroor te handel.

2.2 BESKRYWINGSPUNT: RING VAN LOSBERG STANDPLAAS GROOTTE

- * Die besluit van die 62ste Algemene Kerkvergadering wat bepaal dat 'n gemeente met 400 en meer lidmate 'n tweede standplaas moet skep, word herroep.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunte word nie aanvaar nie.

VERKIESING VAN VISEVOORSITTER

Prof dr TFJ Dreyer word verkies as visevoorsitter.

3. VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VIR BEDIENINGSTRUKTURE

3.1 INLEIDING

Tydens die 61ste Algemene Kerkvergadering is aan dié Kommissie opdrag gegee om 'n studie te onderneem met die oog op bedieningstrukture wat sal insluit 'n taakomskrywing van die werk van die predikant.

Die verslag van die Kommissie het gedien voor die 62ste Algemene Kerkvergadering (Agenda bls 20-106). Hierdie verslag word dus as bekend veronderstel. Die Algemene Kerkvergadering het die verslag in beginsel goedgekeur (Notule bl 38). Uit die besprekings tydens die vergadering het geblyk dat oor sekere aspekte onduidelikheid bestaan en dat verdere studie nodig is. Onderwerpe waarna veral gekyk moes word, was

- * die bediening van die ouderling en die diaken (die bediening van die predikant kan nie in isolasie bedink word nie);
- * die teologiese fundering van die ampte;
- * die kerkregtelike grondslag van ons kerkregeringstelsel;
- * die Bybelse fundering van bedieningstrukture;
- * die te verwagte sosio-ekonomiese ontwikkeling in die RSA.

Aan genoemde sake is indringend aandag gegee en die volgende studie-stukke is ingedien:

- * Die volkskerk in die denke van die NHKA - prof AD Pont (Kital Biblioteek).
- * Die konstituerende elemente van die amp - prof AD Pont (Kital Biblioteek).
- * Die inhoud en die doel van die kerk se bediening met verwysing na die ampte - ds JH Breytenbach (HTS 47/2, bls 332-353).
- * Gedagtes oor die begin van die kerk - 'n geskiedenis van versoenende verskeidenheid - prof AG van Aarde (HTS 43/3, bls 325-351).
- * Die bedieninge in die Nuwe Testament. 'n Onderzoek na historiese wording en prinsipiële regverdigbaarheid - dr GMM Pelser (Praktiese Teologie in Suid-Afrika, 5/1, bls 1-18).
- * Samelewingsveranderinge en die kerk in die negentigerjare: Moontlike implikasies - prof H Boshoff (Kital Biblioteek).
- * Toekomsblik - dr AJG Oosthuizen (Kital Biblioteek).
- * Kerkregtelike posisie van die ouderling en die diaken in die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika - dr BJ van Wyk (Kital Biblioteek).
- * Modelle vir die verstaan van die Nuwe Testamentiese gegewens, historiese ontwikkeling of sosiaal-wetenskaplik? - ds PA Geyser (Kital Biblioteek).
- * Bybelse riglyne vir die fundering van die ouderlingsamp - ds E van Eck (Kital Biblioteek).

3.2

BEDIENINGSPATROON: UITGANGSPUNT

VOORSTEL

Die plaaslike kerkraad moet, onder opsig van die ringsvergadering in ooreenstemming met kerklike bepalings, op grond van 'n deeglike situasie-ontleding van die gemeente, 'n bedieningspatroon ontwerp, implementeer, deurlopend evalueer en aanpas indien nodig. (Die Bepalings van die Kerkwet rakende die opdrag van die predikant, asook die wyse van verslaggewing, word in die verdere aanbevelings van die verslag sodanig gewysig dat die ruimte vir so 'n werkwyse ordelik geskep word.)

Die voorstel is tydens die vergadering deur die Kommissie vir Bedieningstrukture teruggetrek.

BESLUIT

- * Die voorstel verval.
- * Die Kommissie vir Bedieningstrukture word versoek om die uitgangspunt te herformuleer. In die herformulering moet die prinsipiële denke van die Kerk oor die bediening verdiskonteer word, sodat daar gewaak word teen sisteemdwang in die Kerk.

3.3

TOERUSTING

VOORSTEL

Dat daar beleid ten aansien van toerusting geformuleer sal word waarin deeglik rekening gehou word met:

- * Gemeentes en ringe se situasie-ontledings om te bepaal watter prioriteite ten opsigte van diens- en werkgroepe bestaan met die oog op toerustingspakkette.
- * Die kerklik-teologiese inhoud van kursusse en die bepaling van aanbiedingswyses deur die betrokke rade in samewerking met Kital.
- * Die daarstelling van 'n strategie sodat gemeentes nie oorweldig word deur te veel kursusse nie, maar tog op gestruktureerde wyse doelgerig vordering kan maak.

BESLUIT

- * Die voorstelle word aanvaar.
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering benoem 'n studiekommissie om beleid ten opsigte van toerusting te formuleer.
- * Die vergadering besluit dat toerustingskursusse vir gemeentes in ringsverband aangebied kan word. Waar sodanige kursusse wyer as die gemeente aangebied word en 'n permanente karakter kry, moet dit vooraf deur Kital geëvalueer word.

4.

STUDENTEGEMEENTES

4.1

Die Moderamen het op 13 November 1991 gesprek gevoer met studentepredikante en voorsitters en skriba's van die betrokke ringskommissies oor die studentegemeentes. Daar is in die besonder aandag gegee aan die aanbevelings van die Rasionalisasiekommissie. Die studentegemeentes is versoek om elkeen aan die Algemene Kerkvergadering 'n memorandum voor te lê as motivering vir die behoud van die standplaas. Motiverings is ontvang van die gemeentes Philadelphia, Potchefstroom-Studente, Pretoria Technikon en Fonteinedal.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering herbevestig die belangrikheid en die erns van studentestandplase.

- * Onderzoek moet gedoen word na die moontlikheid om aan studentegemeentes geografiese grense te gee, sodat sulke gemeentes as gewone gemeentes behandel kan word in ringsverband en nie-studerende lidmate ingesluit kan word. Die finansiële las op sulke gemeentes kan sodoende in studentegemeentes verlig word.

4.2

BESKRYWINGSPUNT: RING VAN PRETORIA
HERSTEL VAN STANDPLAAS: FONTEINEDAL

Die Ring versoek die herstel van die subsidie aan die gemeente Fonteinedal ondanks die Kerk se finansiële posisie.

BESLUIT

- * Die vergadering besluit dat die ontvriësing van die studentestandplase te Potchefstroom en Fonteinedal oorweeg sal word wanneer die Kerk se finansiële posisie en die begroting bespreek word.

5.

GEMEENTEGRENSE

BESLUIT

- * Die probleem rondom gemeentegrense (Bepaling 16) word verwys na die Kommissie vir Bedieningstrukture vir verdere ondersoek en aanbeveling.

MOSIE VAN DANK : Ds JC de Lange

Die voorsitter maak melding van ds De Lange se emeritaataanvaarding, uittrede as skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en voorsitter van die Raad van Finansies as gevolg van gesondheidsredes.

Die vergadering betuig sy dank teenoor ds De Lange vir eerbare en getroue werk in die Kerk.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende lede verleen:

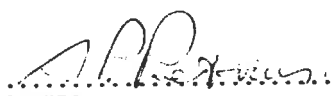
<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Ds FJH Buitendag	Emeritus	Duur van vergadering
Ds A Blaauw	Deeltydse predikant	Duur van vergadering
Ds LJ Meyer	Deeltydse predikant	3 Julie en 4 Julie : Aand
		29 Junie : na middagete
		tot teetyd
Ds JJ McDonald	Roodepoort	29 Junie : na middagete
		tot teetyd
Ds JCG Janse v Vuuren	Klerksdorp	Duur van vergadering
Ds ME van Greunen	Deeltydse predikant	Duur van vergadering
Ds PS de Beer	Kroonstad	Duur van vergadering
Ds JA Jacobs	Brakpan	29 Junie

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Ds PJ van Zyl	Klerksdorp-Doringkruin	29 Junie : 17:00 tot 1 Julie : 09:00
Oudl GP Pretorius	Klerksdorp-Oos	29 Junie : 17:00 tot 1 Julie : 09:00
Dr AA da Silva	Deeltydse predikant	29 Junie : 10:00-13:00
Ds F Evert	Koster	29 Junie :
Ds CJ Smit	Emeritus	Duur van vergadering
Ds JA Smit	Emeritus	Duur van vergadering
Ds SJ vd Westhuizen	Lichtenburg	29 Junie :
Prof AD Pont	Emeritus	29 Junie : 11:00-15:00
Ds JR Kramer	Elsburg	3 Julie :
Dr HT van Deventer	Pretoria-Oos	30 Junie : 09:00-12:00
Ds LMP Swanepoel	Ebenhaeser	30 Junie : 17:00 tot 1 Julie : 19:30
Oudl WH Pretorius	Ebenhaeser	30 Junie : 17:00 tot 1 Julie : 19:30
Ds JH van Heerden	Voortrekkerhoogte	30 Junie : Aand tot 1 Julie : 16:00-20:00

Die vergadering verdaag vir middaagete

GOEDGEKEUR EN GETEKEN OP 30 JUNIE 1992.

.....
VOORSITTER

.....
SKRIBA

MIDDAGSITTING 29 JUNIE 1992

MOSIE : Boipatong

Die Nederduitsch Hervormde Kerk het met afgryse kennis geneem van die mense-slagting by Boipatong en op ander plekke in ons land. Die Kerk betuig sy innige meegevoel met alle slagoffers van hierdie tragedie en van alle geweld in Suid-Afrika.

6. BESKRYWINGSPUNT: RING VAN PRETORIA
SINODALE STANDPLASE EN BEGROTING

Achtergrond:

Standplase waarvoor daar sinodaal begroot word, word tans in twee kategorieë verdeel, te wete:

- * Die sogenaamde "Administrasieposte":
Dit behels die standplase waarvan die werkopdrag uitsluitlik vanuit die kerklike administrasie (Kerkkantoor) plaasvind.
Hieronder ressorteer die volgende: KITAL, Diens van Barmhartigheid, Tydskrifafdeling en Sending.
- * Die sogenaamde "Bedieningsposte":
Dit behels die standplase wat steeds binne die presbiteriaal-sinodale orde funksioneer en dus nie vanuit die kerkkantoor hul werkopdrag ontvang nie.
Hieronder ressorteer die volgende: bejaardesorg, hospitaalbehandling, studentebearbeiding en evangelisasie.

VOORSTEL

- * Bogenoemde twee kategorieë word geëvalueer in terme van
 - ** bestaansmoontlikhede;
 - ** of elkeen 'n 8/8-pos/standplaas is of behoort te wees;
 - ** pos/standplaasomskrywing in terme van "administrasie" of "bedienings"-opdrag.
- * Kategorie 2 word geleidelik as afsonderlike kategorie uitfaseer.
- * Die sinodale begroting maak nie meer vir besondere standplase op 'n spesifieke plek voorsiening nie, maar wel vir die werkterreine van pastoraat, apostolaat en diakonaat.
- * Die fondse wat uit die sinodale begroting beskikbaar is, word in oorleg met die Raad van Finansies aan ringsvergaderings beskikbaar gestel. Dit geskied met goedkeuring van die Algemene Kerkvergadering of die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.
- * Die verskeidenheid van die verskillende werkterreine van die Kerk word binne ringsverband beplan en ingestel.

Die volgende moontlikhede kan oorweeg word:

- ** Verskillende werkterreine kan met mekaar gekombineer word, byvoorbeeld bejaardesorg en evangelisasie (met die voorbehoud dat die standplaas aan 'n gemeente verbind word ter wille van die inordening onder die kerkraad as primêre vergadering van die ampte).
- ** 'n Werkterrein kan in kombinasie/samewerking met 'n gemeente funksioneer.
- ** 'n Standplaas kan tussen twee of drie gemeentes gevorm word.
- * Die toesighoudende vergadering is die ringsvergadering.

BESLUIT

- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word versoek om in samewerking met die Raad van Finansies en die betrokke ringskommissies die moontlikheid te ondersoek om sover moontlik alle sinodale poste met pastorale behoeftes binne die betrokke ringe te koppel.
- * Ringe kan intussen voortgaan en hierdie werkwyse implementeer.

VERKIESING VAN VISESKRIBA

Dr JMG Storm word tot viseskriba verkies.

III L I D M A T E

1. STATISTIEK

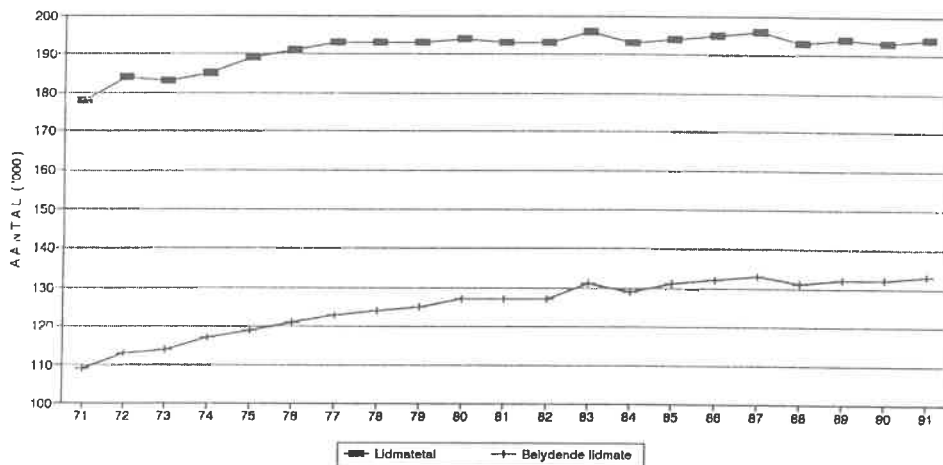
1.1 KERKLIKE OPNAME

Die groei van die Kerk volgens lidmatetal oor die afgelope 20 jaar word weerspieël in die volgende statistieke:

JAARTAL	LIDMATE- TAL	BELYDENDE LEDE	BELYDENIS GEDOEN	GEDOOP	ANDER KERKE	
					VERTREK	OORGEKOM
1971	178 362	109 240	4 819	5 734	1 526	1 806
1972	183 573	113 498	4 973	5 934	1 572	1 950
1973	183 209	114 251	5 195	5 844	1 512	1 813
1974	185 339	117 266	5 145	5 608	1 423	1 818
1975	188 901	118 871	5 398	5 370	1 502	1 924
1976	190 573	120 644	5 691	5 511	1 512	2 004
1977	192 783	123 390	5 377	5 894	1 623	1 936
1978	193 399	124 310	5 583	5 414	1 731	1 906
1979	193 195	125 493	5 562	5 043	1 768	1 981
1980	193 521	126 661	5 378	4 818	1 821	1 917
1981	193 311	127 435	5 394	4 848	1 753	1 969
1982	193 091	127 346	5 119	5 083	2 031	2 066
1983	196 323	130 619	5 112	5 264	1 816	2 161
1984	193 144	129 426	5 506	5 191	1 852	2 265
1985	194 197	130 981	5 124	5 028	1 900	2 239
1986	195 299	132 016	5 192	4 936	2 028	2 313
1987	196 335	132 821	5 310	4 843	1 491	2 531
1988	193 484	131 466	4 769	4 812	2 536	3 449
1989	193 890	131 697	4 693	4 363	2 417	3 229
1990	192 724	132 412	5 927	4 283	2 280	2 848
1991	193 561	133 091	4 898	4 143	1 990	2 499

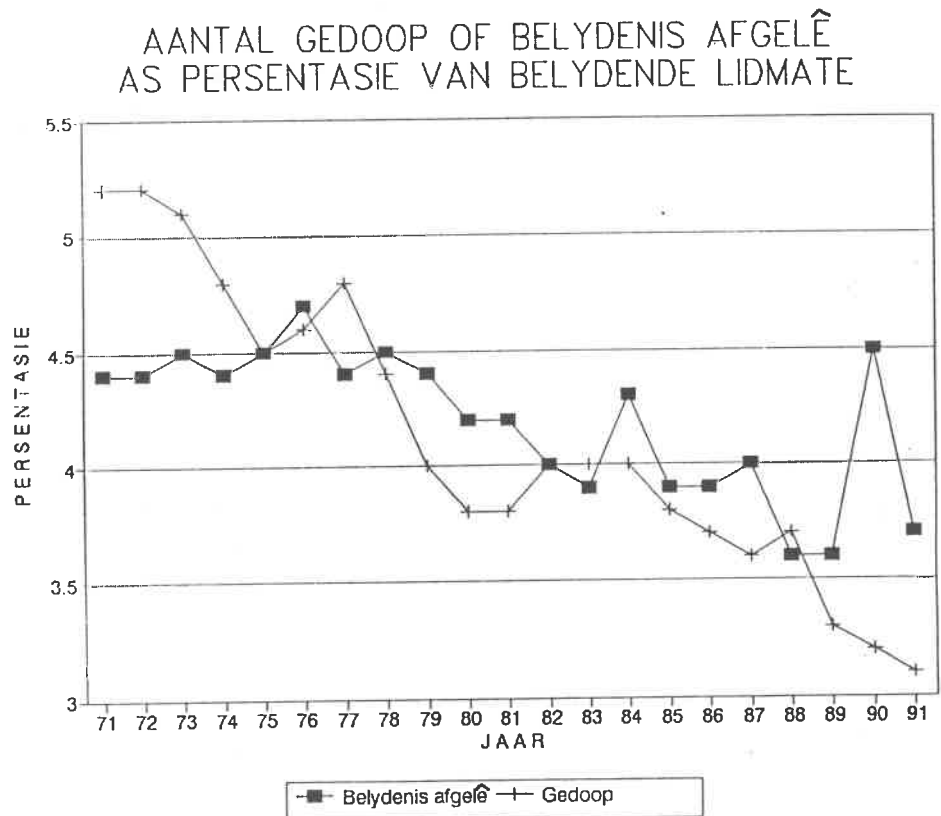
Die bostaande statistiese gegewens wat betref dooplidmate en belydende lidmate kan soos volg grafies voorgestel word:

LIDMATETAL EN BELYDENDE LIDMATE
1971 - 1991

Dit blyk uit die grafieke dat daar steeds 'n stadige groei in die getal belydende lidmate voorgekom het ($\pm 1\%$ per jaar oor die 20 jaar). Die groei in die getal dooplidmate het egter afgeplat.

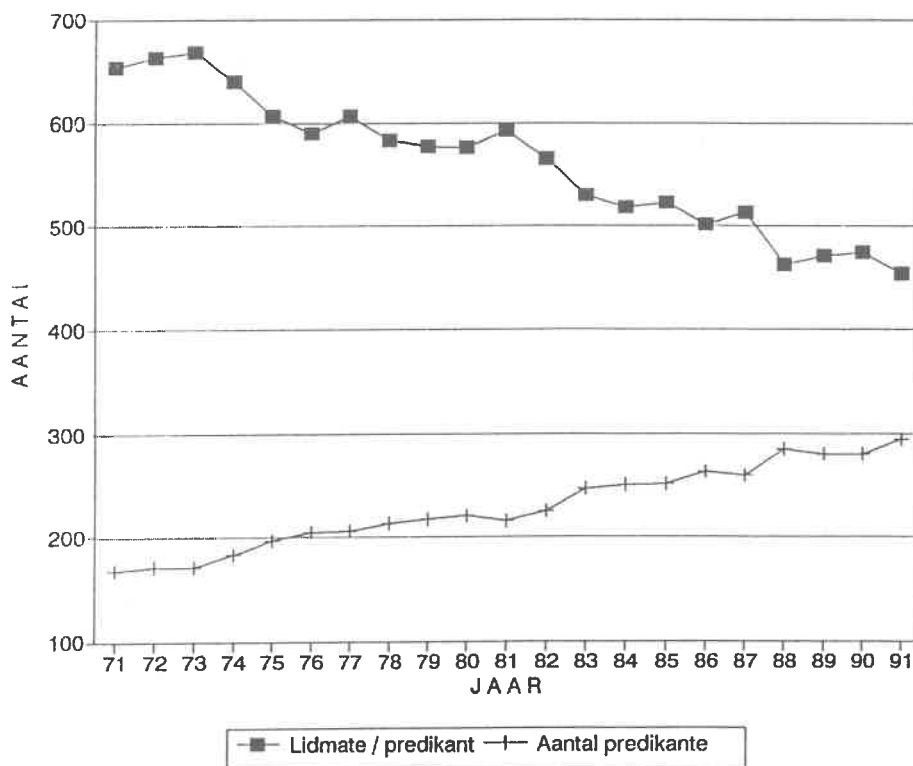
Onderstaande grafiek toon die verhouding van lidmate in 'n jaar gedoop tot die totale aantal belydende lidmate. Uit die grafiek kan die dramatiese daling in die getal dopelinge oor die afgelope 20 jaar afgelei word.

Daar kan ook afgelei word dat die gemiddelde ouderdom van die lidmate van die Kerk toeneem. Dit is duidelik dat die Kerk, as hy nie wil wyn nie, hom al meer sal moet wend tot evangelisasie.

Die toename in die getal predikante oor die afgelope aantal jare het 'n heilsame uitwerking gehad op die verhouding van predikante tot lidmate. Onderstaande grafiek toon die toename in die getal predikante oor die afgelope 20 jaar en daarteenoor die vermindering in die getal lidmate wat deur elke predikant bearbei moet word. In 1991 was die verhouding 453 belydende lidmate vir elke predikant teenoor 654 in 1971. Die verbetering maak meer intensiewe bearbeiding moontlik.

AANTAL PREDIKANTE EN LIDMATE PER PREDIKANT

1.2 STAATSSENSUS 1991

In die Staat se jongste sensusopname is aangedui dat 218 409 persone lidmate van die Nederduitsch Hervormde Kerk is. Dit toon 'n verskil van 24 848 teenoor die Kerk se eie opgawe van 193 561.

Volgens die opname behoort van die 4 521 873 blankes 4.8% aan die Nederduitsch Hervormde Kerk.

In 'n vergelyking met die gegewens wat in 1983 aan die Algemene Kerkvergadering verstrek is kom die volgende na vore:

GETAL LIDMATE	1980	%	1991	%
Nederduitsch Hervormde Kerk	246 000	5.4	218 409	4.8
N.G. Kerk (blankes)		37.4	1 428 130	31.6
Gereformeerde Kerke		2.8	106 798	2.4

Volgens die opname het 32 366 (0.7%) blankes aangedui dat hulle nie aan 'n kerk behoort nie terwyl 901 184 (20%) blankes óf beswaar gehad het om hulle kerkverband te vermeld of niks vermeld het nie.

BESLUIT

- * Kennis geneem.

2. **RAAD VIR SENSUS EN STATISTIEK**

Die verslag van die Raad aan die Algemene Kerkvergadering toon dat daar sedert die vorige vergadering nie noemenswaardige werk gedoen is nie.

Daar is benewens die konstitueringsvergadering een ander vergadering gehou.

Die Raad het aan die volgende sake aandag verleen:

- * Inligting ten opsigte van die Kerk se lidmaatgroei is aan die pers beskikbaar gestel.
- * Enkele aanbevelings oor die wysiging van die jaarverslag oor sensus en statistiek is aan die opstellers van die jaarverslae deurgegee

BESLUIT

- * Die vergadering neem kennis van die werk van die Raad vir Sensus en Statistiek.
- * Kerkrade word versoek om elke jaar in Februarie met groot akkuraatheid en eerlikheid die gemeentetelling te hou met die oog op korrekte statistiek.

VOORSTEL INSAKE AFSONDERLIKE SENSUSOPNAME VAN JONGMENSE WAT DIE OUERHUIS VERLAAT MET DIE OOG OP STUDIE OF WERK IN ANDER GEMEENTEGRENSE

BESLUIT

- * Gemeentes maak jaarliks tydens die gemeentetelling in Februarie 'n afsonderlike opname van jongmense wat
 - ** die ouerhuis verlaat het om in 'n ander dorp of stad te gaan studeer en dus onder die aandag moet kom van die Kerk se studentegemeentes of ander gemeentes wat studentewyke het;
 - ** die ouerhuis verlaat het om elders te gaan werk en dus onder aandag van daardie gemeentes moet kom.
- * Hierdie opname moet op 'n afsonderlike pro forma gemaak word. Die pro forma's moet saam met die jaarverslagvorme uit die skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering se kantoor versend word en saam met die voltooide verslagvorme aan ringskriba's besorg word.

- * Ringskommissies kry opdrag om hierdie verslagvorme jaarliks voor 30 Maart aan die kantoor van die skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering te versend.
- * Die skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word versoek om die detail van hierdie opdrag en die hantering van die inligting wat ingewin word, uit te werk in samewerking met die Raad vir Sensus en Statistiek, die Raad vir Jeugwerk en die Raad vir Studentebearbeiding.
- * Finale reëlins kan tydens die Inligting- en Besprekingsvergadering aan ringskommissies deurgegee word.

3.

BESKRYWINGSPUNT: RING VAN DORSLAND
VRYSTELLING VAN GEDEELTES VAN ARTIKEL III VAN DIE KERKWET

Die Ring van Dorsland versoek die Algemene Kerkvergadering om, met die oog op groter selfstandigheid van die Ring van Dorsland, te oorweeg om die Ring van Dorsland vry te stel van al die onderstreepte gedeeltes van Artikel III van die Kerkwet.

"Tot die gemeentes, en derhalwe tot die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, behoort blanke persone wat

- (a) in die gemeenskap van die Kerk opgeneem is deur die doop,
- (b) deur belydenis van geloof lidmate van die Kerk geword het,
- (c) uit ander kerke in die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika opgeneem is as belydende of gedoopte lidmate,
- (d) kinders van lidmate van die Kerk is.

Die Kerk, bewus van die gevare wat vermenging van Blank en Nie-Blank vir altwee groepe inhou, wil geen vermenging in sy midde toelaat, maar beoog die vorming van ander volkskerke onder die verskillende volksgroepe, in die oortuiging dat aldus die bevel van die Here - 'Gaan dan na al die nasies toe en maak die mense my dissipels' (Matt. 28:19) - die beste tot sy reg sal kom en dat die eenheid in Christus deur so 'n werkverdeling nie geskaad sal word nie."

Motivering:

Artikel III van die Kerkwet soos dit tans bepaal, is in stryd met die bepalinge van die grondwet van Namibië betreffende diskriminasie veral op grond van kleur en ras. Artikel 10(2) van die grondwet lees soos volg:

"No persons may be discriminated against on the grounds of sex, race, colour, ethnic origin, religion, creed or social or economic status."

Om uitvoering te gee aan hierdie bepalinge is Wet 26 van 1991 gepro-mulgeer. Hierdie wet staan bekend as "The Racial Discrimination Pro-hibition Act." In genoemde wet word dit spesifiek 'n oortreding gemaak as enigiemand geweier word tot lidmaatskap van 'n assosiasie omrede so 'n persoon tot 'n bepaalde rassegroep behoort. Die straf vir so 'n oortreding is 'n boete van nie meer as R50 000 (Vyftig duisend Rand) of gevangenisstraf van 10 jaar.

Dit is dus duidelik dat Artikel III van die Kerkwet 'n oortreding in terme van die genoemde wet is. Indien die Kerk in Namibië nie van die oortredende bepalings van Artikel III vrygestel word nie, gaan dit die Kerk in 'n groot verleentheid stel, met verreikende implikasies. Die ringskommissie, as die hoogste gesag van die Kerk in Namibië, kan ook onder die gemelde wet aangekla word.

Om hierdie probleem te oorbrug moes die ringskommissie van Dorsland, na beraadslaging en met sanksie van die Moderamen van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, spesiale maatreëls tref wat in die beste belang van die Kerk in Namibië dien. Die maatreëls was om die gemeentes in die Ring van Dorsland vry te stel van die onderstreepte gedeeltes van Artikel III van die Kerkwet. Genoemde vrystelling het in werking getree op 1991-12-09.

Die ringskommissie van die Ring van Dorsland is bewus daarvan dat daar tans gewerk word aan die wysigings van die Kerkwet en Bepalings. Daarom versoek die Ring van Dorsland die Algemene Kerkvergadering baie vriendelik om op hierdie stadium Artikel III van die Kerkwet so te wysig dat dit aan die behoeftes van die Ring van Dorsland sal voldoen.

'n Kommissie van ondersoek is deur die Ring van Dorsland benoem om te bepaal of, en indien wel tot watter mate, die Ring van Dorsland selfstandigheid moet bekom ten opsigte van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika wat in die beste belang van die gemeentes in die Ring van Dorsland sal wees.

BESLUIT

- * Die Ring van Dorsland 'se versoek tot groter selfstandigheid word toegestaan totdat die ring 'n selfstandige kerk word en self Artikel III, soos gewens, in sy Kerkwet verander.
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering stel ondersoek in hoe noue verbondenheid met die Hervormde gemeentes met beide meerdere strukture in onafhanklike lande gehandhaaf kan word, terwyl dit lands- en volkskerke in die betrokke onafhanklike lande word.

4. BEDANKING : DR LENSINK

Dr Lensink spreek die vergadering toe oor sy verbintenisse met die Kerk en die Nederlandsprekende gemeente en veral die aspek van Artikel III. Hy stel dit dat hy hom nie met Artikel III kan vereenselwig en dat die Nederlandsprekende gemeente hom nie ondersteun in sy weerstand teen Artikel III nie. Hy bedank dus as predikant van die Nederduitsch Hervormde Kerk.

Ds JPJ Wagenaar deel die vergadering die volgende mee:

- * Die ringskommissie van die Ring van Johannesburg is reeds vir 'n aantal maande bewus van wrywing in die Nederlandsprekende gemeente weens botsende sienings oor die karakter van die gemeente.
- * Die kerkraad en gemeente wil die tradisionele karakter van die Nederlandsprekende gemeente behou terwyl dr Lensink die karakter wil verander na 'n "nieu-ekumeniese" bestaan van die gemeente.

- * Die ringskommissie het na aanleiding van hierdie botsende sienings 'n beklaging van 'n lidmaat ondersoek. Dr Lensink het in 'n persoonlike gesprek met die ringsvoorsitter gestel dat hy sy bande met die Nederlandsprekende gemeente wil verbreek en tydens die Algemene Kerkvergadering wil bedank. Die ringsvoorsitter het hom daarop gewys dat Bepaling 158 aandui hoe 'n predikant moet bedank, naamlik by sy kerkraad wat dan die saak weer hanteer by die ringskommissie en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.
- * Artikel III was nie ter sprake in die huidige ondersoek nie. Dr Lensink is daarop gewys en ook versoek om nie die vergadering as platform vir 'n ander saak te misbruik nie.

BESLUIT

- * Dr Lensink word daarop gewys dat hy in terme van Bepaling 158.1(a) moet handel wanneer hy besluit om as predikant te bedank.

IV ROEPING VAN DIE KERK

Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die inligting verstrekkend in die agenda met betrekking tot die verslag van die Rasionalisasiekommissie en die werksaamhede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in verband met strategiese beplanning.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering gee opdrag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om voort te gaan met die proses van strategiese beplanning en om aanpassings te maak in die lig van snelle veranderings in die Suid-Afrikaanse omstandighede.

V A M P T E

VERKIESING VAN PREDIKANTLEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Ds GC van Staden word as predikantlid verkies.

'n Herstemming tussen proff JH Koekemoer en HG van der Westhuizen vind plaas.

1. PASTORAAT

1.1 INLIGTING OOR DIENAARS VAN DIE WOORD SOOS OP 31 MAART 1992

Predikante voltyds in gemeentes bevestig	332
Predikante met besondere opdrag	15
Dosente	13
Deeltydse predikante	31
Dienspligkapelane	18
Predikante/proponente sonder standplaas	12
Predikante/proponente wat verder studeer	8
Emeritus predikante	57
Predikante met siekte-emeritaat	9
Predikante elders verbonde	5
Totaal	<u>500</u>

Die vergadering neem kennis dat 60 predikante van wie die name in die agenda vermeld word gedurende 1989, 1990 en 1991 toegelaat is tot die bediening.

Die volgende predikante het 'n besondere opdrag van die Kerk ontvang:

Bedieningsopdragte

Studentepredikante:	Dr PJ van Staden	(Philadelphia)
	Ds PF Viljoen	(Philadelphia)
	Ds WJ Slabbert	(Bloemfontein-Studente)
	Ds WJ Prinsloo	(Potchefstroom)
	Ds EC Kloppers	(Fonteinedal - deeltyds)
	Ds JPJ Wagenaar	(Johannesburg-Wes)
	Dr LC Bezuidenhout	(Stellenbosch)
	Ds AG Strauss	(Technikon Pretoria)
Hospitaalpredikante:	Ds J Coetzee	(Johannesburg)
	Ds ER Pretorius	(Pretoria)
	Ds P de Kock	(Pretoria)
Evangelisasiepredikant:	Ds GC van Staden	(Pretoria)
Polisiekapelane:	Ds JH Breytenbach (sr)	(Johannesburg)
	Ds CF Potterill	(Pretoria)
Gevangeniskapelane:	Prof SJ Prins	(deeltyds)
Weermagkapelane:	Ds PP Jooste	(Voortrekkerhoogte)
	Ds ST Opperman	(Wynberg)
	Ds PL Steenkamp	(Voortrekkerhoogte)
	Ds JH van Heerden	(Voortrekkerhoogte)
Direkteur Pastorale		
Verwysingsdiens:	Dr JA van Biljon	

Administrasie-opdragte

Die Redakteur - Hervormer:	Dr DJC van Wyk
Die Redakteur - Konteks:	Dr PJ de Beer
Hoofdirekteur - Diens van Barmhartigheid:	Ds HR Visser
Direkteure - Kital:	Prof LJS Steenkamp
	Ds PA Geyser
	Dr SP Pretorius
Sekretariesse - Bybelverspreiding:	Ds WH Steyn (Transvaalstreek)
	Ds JMJ de Wet (Buite-Transvaalstreek)
Superintendent - Sending:	Ds LJJ Nell
Ander:	Ds RJ Coertze - Ondersteuningsraad
	Dr RM Naudé - Didaché
	Ds JJC du Plooy - NAMPOL

BESLUIT

- * Kennis geneem.
- * Die nuwe predikante van die Kerk word hartlik verwelkom op hulle eerste Algemene Kerkvergadering.

1.2 VOORSTELLE: KOMMISSIE VIR BEDIENINGSTRUKTURE

1.2.1 TAAKOMSCRYWING VAN DIE DIENSWERK VAN DIE PREDIKANT

Die dienswerk van die predikant word uiteengesit in die Kerkwet. Aan die hand van die Bepalings van die Kerkwet en 'n deeglike situasie-ontleding van die gemeente, ontwerp die kerkraad jaarliks 'n werkprogram vir die predikant. Die werkprogram dien as norm vir die deurlopende opsig van die kerkraad en die ringsvergadering.

1.2.1.1 LITURGIESE TAAK

VOORSTEL

Die primêre taak van die predikant is die verkondiging van die Woord. Hierdie verkondiging vind op verskillende terreine en wyses plaas, onder andere ook tydens die eredienste van die gemeente. Die liturgiese taak van die predikant behels:

- * Die verkondiging van die Woord in die erediens deur die prediking van die Woord.
- * Die lei van eredienste op Sondag volgens die Bepalings van die Kerkwet en die besluite van die Kerk in dié verband, soos verwoord in die Diensboek.
- * Die bediening van die sakramente.
- * Die voorbidding vir alle mense.
- * Die afneem van openbare geloofsbelydenis.
- * Die bevestiging van ampsdraers.
- * Die lei van begrafnisdienste.
- * Die bevestiging van huwelike.
- * Die lei van besondere eredienste soos deur die kerkraad bepaal.

Beplanning:

Om sy liturgiese verantwoordelikheid saam met die kerkraad te beplan, kan die volgende as riglyne geld:

- * Voorbereiding vir prediking en erediens. Kerkrade moet rekening hou met die feit dat die voorbereidingstyd weekliks verband hou met die aantal nuwe preke wat die predikant moet voorberei. Vyf tot agt ure voorbereidingstyd per preek kan as tydwaarde gestel word.
- * Die kerkraad moet op grond van statistieke van die verlede 'n projeksie maak van die aantal begrafnisse en huwelike per jaar. In die werkprogram van die predikant moet die tye vir die voorbereiding en lei van sulke dienste eweredig in die werkprogram van die jaar versprei word. As tydwaarde vir die voorbereiding en lei van sulke dienste kan vyf uur vir voorbereiding en twee uur vir die lei van die diens gedurende die week as norm geld. In totaal word sewe tot agt uur per begrafnis en/of huwelik begroot.
- * Voorbereidingstyd vir die werkgroep vir prediking en erediens kan op drie uur per sessie (driemaandeliks) gereken word.

1.2.1.2 PASTORALE TAAK

VOORSTEL

Die predikant is saam met die ouderlinge en diakens verantwoordelik vir die algemene en besondere pastorale versorging van die gemeente.

- * Die predikant doen jaarliks by al die lidmate van die gemeente individueel of in die verband van die huisgesin, huisbesoek.
- * Indien die kerkraad op grond van die situasie-ontleding oortuig is dat dit nie prakties haalbaar is nie, geld jaarlikse huisbesoek by ten minste honderd en sestig besoeke (320 belydende lidmate) as minimumvereiste. Die res van die lidmate moet jaarliks groepegwys bearbei word.
- * Die predikant moet onder opsig van die kerkraad mense in besondere nood pastoraal versorg.

Beplanning:

Die tydwaarde toegeken aan huisbesoek kan soos volg bereken word:

- * Een uur per besoekepunt.
- * Vier besoeke per aand.
- * Een aand per week vir onder andere veertig moontlike weke wat jaarliks vir huisbesoek geskik is.
- * Twee uur per week as studietyd met die oog op voorbereiding en toerusting.

Die tydwaarde vir die besondere pastoraat kan soos volg bereken word:

- * Een uur per afspraak.
- * Een aand per week (vier afsprake).
- * Twee uur per week vir krisisgevalle.

1.2.1.3 KATEGETIESE TAAK

VOORSTEL

Die predikant is saam met die ouderlinge verantwoordelik vir die kategeese van die dooplidmate.

- * Die predikant behartig die kategeese van die finalejaars.
- * Die predikant rus die kategete deurlopend vir hulle taak toe.
- * Die predikant is saam met die ouderling verantwoordelik vir die volwasse kategeese.

Beplanning:

Om sy kategetiese taak uit te voer, kan die volgende as riglyn geld:

- * Toerustingsgeleenthede – drie uur per sessie.
- * Voorbereiding en aanbieding – twee uur per les per week.

1.2.1.4 JEUGBEDIENING

VOORSTEL

Die predikant is saam met die ouderlinge verantwoordelik vir die pastorale versorging van die jeug van die gemeente.

- * In die prediking en liturgie moet die predikant die jeug in hulle verskillende leeftydfases in ag neem en betrek.
- * Tydens huisbesoek en besondere pastoraat moet ook op die jeug gefokus word en geleenthede vir een tot een-gesprekke geskep word.
- * Die predikant is mede-verantwoordelik om die ouderlinge, ouers en jeugkomitee toe te rus vir hulle werk.
- * Die predikant is saam met die ouderlinge verantwoordelik vir die beplanning, organisering, leiding en opsig van gestruktureerde jeugaktiwiteite ten opsigte van die voorskoolse, primêre, sekondêre en belydende fases.

Beplanning:

Om sy jeugbediening uit te voer, kan die volgende as riglyn geld:

- * Toerustingsgeleenthede – drie uur per sessie.
- * Betrokkenheid op rotasiebasis by georganiseerde jeugaktiwiteite – drie uur per maand.
- * Beplanningsessies vir jeugwerk – drie uur per sessie.

1.2.1.5 EVANGELISASIE

VOORSTEL

Die predikant is saam met die ouderlinge verantwoordelik dat 'n deurlopende evangelisasie-aksie in die gemeente uitgevoer word.

- * In sy prediking, pastoraat en kategeese moet die predikant by ampsdraers en lidmate 'n apostolêre bewussyn vestig en 'n bereidheid kweek om spontaan en georganiseerd by evangelisasie betrokke te raak.

- * Deur die bywoning van kursusse moet die predikant homself bekwaam om 'n evangelisasie-aksie van stapel te stuur.
- * Die predikante is saam met die ouderlinge verantwoordelik vir die beplanning, organisering en vestiging van 'n werkgroep vir evangelisasie.
- * Die predikant is verantwoordelik om deur middel van bestaande toerustingskursusse 'n werkgroep vir evangelisasie op te lei.
- * Die predikant is saam met die ouderlinge deurlopend verantwoordelik vir die beplanning van, en opsig oor die werksaamhede van die werkgroep.
- * In sy besondere pastoraat moet die predikant tyd inruim vir die intensiewe bearbeiding van lidmate wat kerkvervreemd raak.

Beplanning:

Om sy evangelisasietaak uit te voer, kan die volgende as riglyne geld:

- * In die werkprogram van die predikant moet, waar van toepassing, voorsiening gemaak word vir die bywoning van toerustingskursusse.
- * Beplanningssessies vir evangelisasie – drie uur per sessie.
- * Toerustingsgeleenthede – drie uur per sessie.

1.2.1.6 TOERUSTING

VOORSTELLE

Die predikant is saam met die kerkraad verantwoordelik vir die beplanning, organisasie en aanbieding van toerustingsgeleenthede soos deur die Kerk bepaal en volgens geïdentifiseerde behoeftes van die gemeente. Die volgende terreine van toerusting is reeds geïdentifiseer:

- * Toerusting van ouderlinge.
- * Toerusting van diakens.
- * Toerusting van diakonale diensgroepe.
- * Toerusting van evangelisasiewerkers.
- * Toerusting van jeugwerkers.
- * Toerusting van doopouers (doopkategese).
- * Toerusting van ouers met die oog op die begeleiding van hulle kinders.
- * Toerusting van voornemende huwelikspare (huwelikskategese).
- * Deurlopende toerusting met die oog op huweliksverryking.
- * Bybelstudie.
- * Kategese aan belydende lidmate.

Die predikant se verantwoordelikheid ten opsigte van toerusting behels die volgende:

- * Om toe te sien dat bestaande toerustingspakkette vir ouderlinge, diakens, diensgroepe en evangelisasiewerkers op 'n georganiseerde wyse deur homself en/of opgeleide aanbieders aangebied word.
- * Die aanbieding van doop- en huwelikskategese aan die hand van beskikbare materiaal.

- * Toerustingsgeleenthede soos Bybelstudie, voortgesette kategeese, huweliksverryking en ander behoeftes soos deur die kerkraad geïdentifiseer, moet deur die predikant beplan en georganiseer word en deur homself of ander kundiges aangebied word.

Beplanning:

Beplanningssessie – drie uur per sessie.
Aanbieding – drie uur per sessie.

1.2.1.7 VERGADERINGS EN BESTUUR

VOORSTEL

Die predikant se verantwoordelikheid ten opsigte van kerklike administrasie en vergaderings behels die volgende:

- * Die bywoning van 'n kursus in gemeentelike beplanning en bestuur, waar van toepassing.
- * Om saam met die skriba toe te sien dat die agenda van amptelike vergaderings volgens die voorskrifte van die Kerk ingerig word.
- * Die predikant is verantwoordelik om toe te sien dat bekwame persone leiding gee by kerklike vergaderings.
- * Die predikant is saam met die kerkraad verantwoordelik om toe te sien dat alle funksionariesse van die gemeente behoorlik toegerus is vir hulle werk.
- * Die bywoning van amptelike vergaderings waarheen hy opgeroep word.
- * Die predikant kom sy verantwoordelikheid, in oorleg met die kerkraad by rade op rings- en sinodale vlak na.
- * Die predikant dien adviserend op die finansiële kommissie en is saam met die kerkraad verantwoordelik vir die finansiële beplanning, insameling en beheer van die finansies.

Beplanning:

Om sy bestuurs- en regeerverantwoordelikheid uit te voer, moet die predikant se betrokkenheid by vergaderings in die jaarprogram wat in oorleg met die kerkraad opgestel word, geskeduleer word.

1.2.1.8 GEMEENSKAPBETROKKENHEID

VOORSTEL

Die predikant het ook die verantwoordelikheid om in die wyer verband van die gemeenskap betrokke te raak en leiding te gee.

Beplanning:

In oorleg met die kerkraad word die totale werkprogram van die predikant geskeduleer, waarin op beperkte skaal ook tyd geskeduleer word vir betrokkenheid by aktiwiteite van die gemeenskap.

1.2.1.9 SKEDULERING VAN WERKPROGRAM

VOORSTEL

Die kerkraad wys 'n kommissie aan wat na 'n situasie-ontleding van die gemeente aan die hand van genoemde riglyne, 'n werkprogram vir die predikant skeduleer. As riglyn vir 'n tydsindeling kan gestel word dat die predikant van Maandag tot Saterdag minstens veertig tot vyftig werkure op sy program sal skeduleer. Die situasie van die gemeente en behoeftes van die predikant en sy gesin sal mede-bepalend wees vir die skedulering van die mees effektiewe werktye en ontspanningstye.

Hierdie programskedule word aan 'n kerkraadsvergadering vir goedkeuring voorgelê en na goedkeuring aan die gemeente bekend gemaak. Hierdie werkprogram word ook aan die ringsvergadering voorgelê.

1.2.2 PASTORAAT

Die predikant is saam met die ouderlinge en diakens verantwoordelik vir die pastorale versorging van die gemeente.

1.2.2.1 HUISBESOEK (ALGEMENE PASTORAAT)

VOORSTEL

Ter wille van die opsig, toerusting en verkondiging van die Woord is dit noodsaaklik dat huisbesoek deur die predikant en ouderling gereeld by individuele lidmate en/of huisgesinne gedoen word. Huisbesoek sal inhoudelik 'n gesprek vanuit die Woord van God en die Bepalings van die Kerk, gerig op die konkrete situasie van die huisgesin of individu, wees.

1.2.2.2 FREKWENSIE VAN HUISBESOEK

VOORSTELLE

In die lig van bogenoemde is dit noodsaaklik dat ouderlinge minstens een maal elke drie maande die lidmate in sy wyk sal besoek. Die besoek van die ouderling vind veral plaas in die lig van die opsig oor die lidmate.

Die predikant doen gereeld saam met die ouderling by al die lidmate van die gemeente huisbesoek. Die volgende uitgangspunte is noodsaaklik:

- * Die predikant, in samewerking met 'n kommissie van die kerkraad, doen vooraf 'n deeglike situasie-analise van die gemeente en werklading van die predikant. Die ideaal bly steeds dat die predikant jaarliks al die lidmate individueel sal besoek met inagneming van die vereistes vir die inhoud van so 'n gesprek (sien 1.2.1.2). Indien die ideaal van individuele besoek van alle lidmate, na ontleding deur die kerkraad nie haalbaar blyk te wees nie, sal die volgende as minimum vereiste geld:
- * Die reëling van die kerkraad moet jaarliks aan die ringsvergadering voorgelê word vir goedkeuring.

- * Die predikant besoek minstens honderd en sestig besoeke (320 belydende lidmate) per jaar. Dit word soos volg bereken:

- ** Een aand per week en vier besoeke per aand.
 - ** veertig aktiewe huisbesoekeweke per jaar.

- * Tydens die laaste kerkraadsvergadering van elke jaar, word die verslag van die ondersoekkommissie wat die huisbesoekprogram vir die volgende jaar skeduleer, aan die kerkraadsvergadering voorgelê en goedgekeur. Die goedgekeurde huisbesoekprogram word vooraf en deurlopend onder die aandag van die gemeente gebring.

- * Aan die hand van die goedgekeurde huisbesoekprogram, hou die kerkraad gereeld opsig oor die werk van die predikant.

1.2.2.3 GROEPHUISBESOEK

VOORSTEL

- * Groephuisbesoek word slegs aanvullend tot individuele huisbesoek gedoen.

1.2.2.4 BESONDERE PASTORAAT

VOORSTEL

Dat die kerkraad in die oorweging van die gemeente se bedieningspatroon toesien dat 'n spesifieke tyd vir die besondere pastoraat ingerig word.

BESLUIT

- * Die vergadering neem met dankbaarheid en instemming kennis van die riglyne vir die ampswerk van die predikant soos uiteengesit.
- * Die jaarverslag ten opsigte van die pastoraat word vervang met 'n verklaring deur die kerkraad dat die predikant sy pastorale werksaamhede aan die hand van die Bepalings nagekom het tot bevrediging van die kerkraad. Hierdie verklaring dien as gespreksbasis en riglyne vir die opsig van die ringskommissie tydens visitasie.
- * Agendapunt 1.2.1.10 (bladsy 35) oor deeltydse tentmakerbediening word bespreek onder punt 1.10 op bladsy 56 van die agenda.
- * Die voorstelle van die Kommissie vir Bedieningstrukture word deur kerkrade as riglyne en nie as norm nie, hanteer.
- * Die riglyne vervat in 1.2.2.1 en 1.2.2.3, geld as minimum wanneer dit volgens die oordeel van die kerkraad vir die predikant vanweë omstandighede onmoontlik is om jaarliks by elke gemeentelid huisbesoek te doen (Bepaling 101.3(a)).

1.3 SA WEERMAG : KAPELAANSBEDIENING

Verslag oor kapelaansbediening word behandel onder die volgende hoofde:

- * Staandemagkapelane.
- * Nasionale dienspligkapelane.
- * Burgermagkapelane.
- * Kommandokapelane.

BESLUIT

- * Die vergadering neem met dank kennis van die kapelaansbediening in die Suid-Afrikaanse Weermag.

1.4

DIE KAPELAANSDIENS VAN DIE SA POLISIE EN NAMPOL

Verslag oor die kapelaansdiens in die SA Polisie en NAMPOL word behandel onder die volgende hoofde:

- * Besoeke aan en bearbeiding van Hervormde lidmate in die SA Polisie.
- * Die aard van die kapelaanswerk in die SA Polisie.
- * Kapelaansposte.
- * Die kapelaan van die Hervormde Kerk in Suidelike Afrika.
- * Toekomstige beplanning.

BESLUIT

- * Die vergadering neem met dank kennis van die kapelaansbediening in die SA Polisie en NAMPOL.
- * Die Algemene Kerkvergadering doen 'n beroep op die Kerk om gedurige en ernstige voorbidding vir die Minister van Wet en Orde en vir alle lede van die polisiemag te doen.

1.5

BESKRYWINGSPUNT: RING VAN NELSPRUIT BEROEP VAN PREDIKANTE

Die Algemene Kerkvergadering spreek om uit oor die moontlikheid dat die huidige beroepstelsel so uitgebrei word om die volgende moontlik te maak:

- * Dat 'n predikant wat om een of ander rede graag beroep wil word, sy/haar naam op 'n lys plaas na samespreking met die plaaslike kerkraad.
- * Dat 'n kerkraad wat om een of ander rede verkies dat hulle predikant beroep sal word sy/haar naam na samespreking met die predikant ook op die lys kan plaas.
- * Dat die genoemde lys name met 'n aantal toepaslike gegewens oor die predikant in 'n kerklike publikasie geplaas sal word.
- * Dat roepende kerkrade die lys kan gebruik by die oorweging van 'n predikant wat op 'n grootslys geplaas kan word.
- * Dat die roepende kerkraad 'n gesprek mag voer met enige van die persone wie se name op die lys verskyn of ander predikante wat hulle oorweeg.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.
- * Die beskrywingspunt van die Ring van Nelspruit word verwys na die Raad vir Herderlike Sorg met die opdrag om in die lig van die voorstel, die beroepstelsel te ondersoek met inagneming van moontlike alternatiewe. Hulle bevindings moet aan die Raad vir Regsadvies voorgelê word met die oog op moontlike wysiging van die Kerkwet.

1.6

BESKRYWINGSPUNT: RING VAN PRETORIA
ONTHEFFING UIT DIE AMP

Die Algemene Kerkvergadering word versoek om Bepaling 123.6 (a) – (c) te wysig. Die onderstreepte gedeeltes is die voorgestelde wysiging:

- (a) Oneervolle ontheffing uit die amp gaan altyd gepaard met ontseging van die gebruik van sakramente.
- (b) Die lidmaat of vroeëre ampsdraer doen by sy kerkraad aansoek om tot die gebruik van die sakramente hertoegelaaat te word.
- (c) Die kerkraadsvergadering oorweeg die lidmaat of vroeëre ampsdraer se aansoek met inagneming van die getuienis van sy/haar ouderling. Indien die vergadering daarvan oortuig is dat hy/sy opreg berou het, en sy/haar verkeerde houding verander het, word die lidmaat weer tot die gebruik van die sakramente toegelaat. In die geval van 'n vroeëre ampsdraer, doen die kerkraad by die vergadering wat hom/haar van sy/haar amp onthef het, aansoek om die vroeëre ampsdraer tot die gebruik van die sakramente her toe te laat. Die vergadering oorweeg die aansoek met inagneming van die getuienis van die kerkraad. Hierna is die lidmaat of die vroeëre ampsdraer weer verkiesbaar tot die amp, en in die geval van 'n vroeëre dienaar van die Woord, kan hy/sy aansoek doen om weer tot die predikantsamp toegelaat te word.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt verval in die lig van die aanvaarding van die wysiging van Bepaling 123.
- * Bepaling 123 word soos volg gewysig:

Toepassing

1. 'n Kerkraad kan in die toepassing van tug op lidmate

- (a) besluit om 'n lidmaat te vermaan en dit aan die voorsitter, of 'n kommissie uit die kerkraad opdra om dit te doen;
- (b) besluit om 'n lidmaat die gebruik van die sakramente te ontsê. Die verpligting rus dan op die lidmaat om aansoek te doen om weer tot die gebruik van die sakramente toegelaat te word. Die kerkraad oorweeg die aansoek sorgvuldig en as hy oortuig is dat die lidmaat berou het oor sy verkeerde optrede, en sy houding verander het, word die tug opgehef;
- (c) besluit om 'n lidmaat van sy lidmaatskap te onthef indien die formulier van die ban nie toepaslik is nie;
- (d) besluit om 'n lidmaat wat onder tug staan, en nieteenstaande getroue en volgehoue bearbeiding, geen berou toon nie maar hom verset, uit die gemeenskap van die gelowiges uit te sluit. Hiervoor word die prosedure soos omskryf in die formulier vir die ban gebruik.

2. Indien 'n lidmaat wat onder tug staan na 'n ander gemeente verhuis, stel die kerkraad wat die tug opgelê het die ander kerkraad daarvan in kennis sodat die herderlike sorg voortgesit kan word.

3. (a) 'n Ringskommissie kan by skuldigbevinding besluit om

- (i) die betrokke te vermaan;
 - (ii) die betrokke vir 'n tydperk van sy pligte te onthef;
 - (iii) die betrokke van sy amp te onthef;
 - (iv) by die kerkraad aan te beveel om die betrokke die gebruik van die sakramente te ontsê.
- (b) 'n Ringskommissie gee altyd aan die kerkraad kennis van sy besluit.
4. (a) Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kan by skuldigbevinding besluit om
- (i) die betrokke te vermaan;
 - (ii) die betrokke vir 'n tydperk van sy pligte te onthef;
 - (iii) die betrokke van sy amp te onthef;
 - (iv) by die kerkraad aan te beveel om die betrokke die gebruik van die sakramente te ontsê.
- (b) Die Kommissie kan, as hy dit nodig ag, die Kerk daarvan in kennis stel dat iemand van sy pligte of uit sy amp onthef is.
5. (a) 'n Ampsdraer of lid van 'n vergadering wat van sy pligte onthef is, is nie vanselfsprekend die gebruik van die sakramente ontsê nie.
- (b) Sodra die tydperk waarin iemand net van sy pligte onthef is, verloop het, hervat hy na gesprek met die opsighoudende liggaam sy pligte.
- (c) 'n Predikant kan met verlies van sy ampsvoorreg en versorgingsvoordele, of gedeeltelike verlies daarvan, of sonder verlies daarvan vir 'n tydperk van sy pligte onthef word.

Bepaling 123.6(a) – (d) verval.

VERKIESING VAN PREDIKANTLEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Na herstemming tussen proff JH Koekemoer en HG van der Westhuizen word prof HG van der Westhuizen verkies.

Die vergadering verdaag vir aandete

AANDSITTING 29 JUNIE 1992

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende lede verleen:

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Oudl JH Wildenbeest	Bethlehem	30 Junie : 09:00-11:00
Ds GJ Grobler	Vanderbijlpark	4 Julie : Hele dag
Ds JM Strijdom	Deeltydse predikant	29 Junie : 09:00-12:45
		30 Junie : 09:00-12:45
		1 Julie : 09:00-12:45
		2 Julie : 09:00-12:45
		3 Julie : 09:00-12:45

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Ds J Ayres	Turffontein	30 Junie : Oggend
Ds JH Naude	Venterskroon	30 Junie : 11:00-17:00
Oudl WJ Barnard	Venterskroon	30 Junie : 11:00-17:00
Dr GMM Pelser	Deeltydse predikant	29 Junie - 3 Julie Oggend
Ds JP Bester	Meyerton	30 Junie - 1 Julie 12:45-14:30
Ds JPB Blignaut	Marikana	1 Julie : 09:00-15:00
Ds MD Robbertze	Wespark	4 Julie : 09:30-10:00
Ds CG Botha	Emeritus	29 Junie : 11:20-19:30
Ds WC van Wyk	Deeltydse predikant	1 Julie : 11:15-16:15 en 2 Julie en 4 Julie
Oudl CMJ van Vuuren	Dunnottar	3 Julie - 4 Julie
Oudl A Goosen	Oudtshoorn	Duur van vergadering
Oudl P Stander	Oudtshoorn	Duur van vergadering
Ds SFC Ras	Edenvale	Duur van vergadering
Ds AC Kuyper	Villieria	29 Junie : 14:00-16:15 en 30 Junie : 14:00-16:15
Ds JH Breytenbach	Polisiekapelaan	30 Junie : 09:00-12:45
Ds JC Kruger	Nigel	1 Julie : 11:00-Middag
Ds JJ Booyse	Deeltydse predikant	29 Junie : 14:00-18:00 30 Junie : 14:00-18:00 1 Julie : 14:00-18:00
Ds CJ le Roux	Eikenhof	29 Junie : Oggend
Dr AJG Oosthuizen	Eikenhof	29 Junie : 14:00-18:00 30 Junie : 16:00-22:00
Oudl CL Basson	Wonderboompoort	30 Junie : 13:00
Ds JH Vorster	Verwoerdburg	29 Junie : Middag
Ds PJ Kruger	Sasolburg	30 Junie : 09:00-21:30
Prof PM Venter	Dosent	2 Julie : en res van vergadering.
Oudl CJ Opperman	Noord Westelike PTA	29 Junie : 15:30-22:00
Ds JP Snyman	Emeritus	29 Junie : Oggend
Ds EG Fourie	Kempton	30 Junie : Heeldag

1.7

BESKRYWINGSPUNT: RING VAN NOORDELIKE PRETORIA
HERTOELATING VAN PREDIKANTE

Elke aansoek om hertoelating tot die bediening behoort deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op meriete oorweeg te word en positief by die Algemene Kerkvergadering aanbeveel te word slegs wanneer dit blyk dat toelating vir die Kerk dienlik sal wees.

BESLUIT

* Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

1.8

STUDIERAPPORT VAN PROF AD PONT IN OPDRAG VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE
ALGEMENE KERKVERGADERING

Die moontlikheid van die herstel van 'n predikant in die amp nadat hy afgesit is of uit die amp bedank het

Die studierapport van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oor die moontlikheid van die herstel van 'n predikant in die amp nadat hy afgesit is of uit die amp bedank het word onder die volgende hoofde behandel:

* Probleemstelling.

- * Enkele opmerkings oor die amp of die dienswerk van 'n predikant.
- * Die vereistes wat aan 'n gelowige gestel word om vir die amp in aanmerking te kom.
- * Die opsig en tug oor die predikant of die ampsdraer.
- * Die hertoelating van predikante wat afgesit is uit die amp.
- * Beredenering in verband met afgesette predikante of predikante wat bedank het en wat aansoek doen om weer tot die amp toegelaat te word.
- * Predikante wat afgesit is.
- * Predikante wat uit die amp bedank het.

BESLUIT

- * Die vergadering wysig Bepaling 158 soos volg:

Ontheffing uit die amp

'n Predikant kan nie bedank of op 'n ander wyse van sy amp onthef word anders as volgens die voorgeskrewe prosedure nie.

1. Oorgang na 'n ander lewenstaat

- (a) 'n Predikant wat van voorneme is om uit die voltydse bediening van die Kerk te tree en sodoende na 'n ander lewenstaat oorgaan, stel die kerkraad skriftelik daarvan in kennis.
- (b) Die kerkraad voer met hom 'n gesprek daaroor en stel daarna die ringskommissie en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering daarvan in kennis met 'n evaluering van die saak.
- (c) Die ringskommissie voer dan 'n gesprek met die predikant oor sy voorneme en lê 'n verslag daaroor aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voor.
- (d) Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering behandel die verslae en kan weer 'n gesprek met die predikant voer.
- (e) Wanneer die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oortuig is dat die predikant by sy voorneme bly, onthef die Kommissie hom van sy amp.
- (f) Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwittig die ringskommissie en die kerkraad dadelik van sy besluit.

2. Onbekwaamheid

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering onthef 'n predikant van sy amp indien dit na 'n ondersoek blyk dat hy na die oordeel van die Kommissie onbekwaam is om sy dienswerk, soos omskryf in Bepaling 149 en die beroepsbrief te verrig.

3. Ongehoorsaamheid

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering onthef 'n predikant van sy amp indien dit na 'n ondersoek soos omskryf in die bepaling vir die opsig en tug blyk dat hy na die oordeel van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering skuldig is aan

- (a) volharding met 'n dwaalleer
- (b) wangedrag
- (c) ernstige versuim van ampspligte
- (d) misbruik van ampsvoorreg
- (e) volharding in verset teen die Kerkwet en Bepalings en besluite van die vergaderings.

Bepaling 160

Prof AD Pont lê voorstelle aan die vergadering voor oor die moontlike wysiging van Bepaling 160.

BESLUIT

- * Die voorgestelde wysiging van Bepaling 160 word nie aanvaar nie.
- * Die volgende voorstel word aanvaar:
- ** Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering doen 'n indringende ondersoek na Bepaling 160. In die ondersoek word rekening gehou met alle sake rakende Bepaling 160 en in die besonder Skriftuurlike gegewens.
- ** Die Komitee vir die herskrywing van die Kerkwet ondersoek die moontlikheid dat aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die bevoegdheid verleen word om 'n predikant onder bepaalde omstandighede van sy gemeente los te maak en weer beroepbaar te stel.

1.9

BESKRYWINGSPUNT: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING DEELTYDSE PREDIKANTE/PASTORALE HULP

Die Algemene Kerkvergadering gee opdrag aan ringskommissies om toe te sien dat die volgende praktyke onverwyld tot niet gemaak word:

- * Groot gemeentes wat 'n tweede en derde pastorale hulp of deeltydse predikant benoem, in plaas daarvan om 'n tweede voltydse standplaas te skep.
- * Gemeentes wat aan meerdere pastorale hulpdienste bykans dieselfde of selfs meer betaal as wat die traktement van een predikant is maar hulle daarop beroep dat hulle nie fondse het vir 'n volgende standplaas nie.
- * Gemeentes wat predikante wat in voltydse standplase staan asook teologiese dosente in deeltydse of pastorale diens benoem, terwyl proponente geen geleentheid kry nie.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word met die volgende amendement aanvaar:

** Die sin in die beskrywingspunt wat lui: "toe te sien dat die volgende praktyke onverwyld tot niet gemaak word" word vervang met die volgende formulering: "op verantwoordelike wyse die regverdiging van die volgende praktyke te ondersoek en om na gelang van die uitslag van die ondersoek te handel in die beste belang van die Kerk".

1.10

**BESKRYWINGSPUNT: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING
TENTMAKERBEDIENING**

Die vergadering behandel die beskrywingspunt waarin die studiestuk, riglyne en die volgende voorstelle oor die tentmakerbediening in vervat is.

VOORSTEL

Die toelating van 'n persoon onder die tentmakerbediening geskied onder die volgende voorwaardes:

* 'n Persoon wat oor die bevoegdheid beskik om predikant van die Kerk te wees doen skriftelik by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering daarvoor aansoek met opgawe van redes. Die volgende persone kom daarvoor in aanmerking:

** Proponente en NDP-kapelane wat wag op 'n beroep.

** Predikante in 'n voltydse standplaas, waar die betrokke gemeente na ondersoek en bevestiging van die plaaslike ringskommissie, nie meer finansiëel in staat is om die predikant volledig te versorg nie.

** Emeriti (vervroegde emeritaat kan oorweeg word).

* 'n Lys van predikante wat onder die tentmakerbediening beroepbaar is, word aan gemeentes bekend gemaak.

* Indien 'n gemeente besluit om 'n bepaalde persoon op die lys onder die tentmakerbediening te beroep, word onder leiding van die ringskommissie, 'n gespreksgeleentheid gereël tussen die kerkraad van die gemeente en die te beroepe persoon. Tydens die gesprek word 'n konsep beroepsooreenkoms vasgestel wat aan die volgende vereistes sal voldoen:

** 'n Duidelike opgawe van die versorgingsvoordele waartoe die gemeente maksimaal in staat is.

** 'n Duidelike taakomskrywing van die pligte van die predikant.

** 'n Bepaling van 'n termyn van 12 maande waarna die ringskommissie na raadpleging met die kerkraad die beroepsooreenkoms sal hersien met dien verstande dat:

- Indien die finansiële posisie van die gemeente van so 'n aard is dat hy die predikant volledig kan versorg, die ringskommissie dit aan die kerkraad sal opdra om oor te gaan tot die beroep van 'n voltydse predikant.

- Indien die gemeente oorgaan tot die beroep van 'n voltydse predikant, die kerkraad kontraktueel verbind sal wees om die predikant wat onder die tentmakerbediening werksaam is, eerste te beroep.

- Indien die predikant onder die tentmakerbediening voltyds na die gemeente beroep word en dit bedank, word hy uit die amp onthef, met verlies van ampsvoorreg.

* 'n Standplaas onder die tentmakerbediening kan op die volgende maniere gevestig word:

** 'n Bestaande voltydse standplaas, waar die gemeente weens finansiële redes nie meer die standplaas ten volle kan onderhou nie, doen by die ringskommissie aansoek dat die standplaas verander word na 'n standplaas onder die tentmakerbediening. 'n Volledige opgawe van beoogde versorgingsvoordele moet die aansoek vergesel. Indien die ringskommissie die aansoek goedkeur, word dit na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys vir bekragtiging waarna die status van die standplaas verander na dié van die tentmakerbediening.

Die kerkraad van die gemeente is verplig om die plaaslike predikant eerste te beroep. Indien die predikant die beroep bedank, word hy van die standplaas losgemaak en is hy beroepbaar in die Kerk.

** 'n Plaaslike gemeente of kombinasie van gemeentes kan na goedkeuring van die ringsvergadering (met inagneming van die voorwaardes soos uiteengesit in punt 3) 'n predikant onder die tentmakerbediening met die oog op meerdere bearbeiding, of 'n besondere opdrag as tentmaker, beroep.

** 'n Ringsvergadering of die Algemene Kerkvergadering kan oorgaan tot die beroep (met inagneming van punt 3) van 'n persoon onder die tentmakerbediening met die oog op die vestiging van 'n gemeente vanuit 'n evangelisasieperspektief. In so 'n geval sal die betrokke vergadering verantwoordelikheid aanvaar vir die versorgingsvoordele en sal die persoon werk onder die opsig van die ringsvergadering totdat 'n selfstandige gemeente gestig is.

Ter oorweging:

- * Bestaande kontraktuele ooreenkomste in 'n beroepsbrief tussen 'n kerkraad en 'n predikant kan nie nietig verklaar word deur oor te gaan tot die tentmakerbediening nie.
- * Nuwe beroepe wat uitgebring word vir 'n voltydse standplaas kan 'n klousule bevat dat 'n kerkraad met nakoming van genoemde voorwaardes by die ringsvergadering kan aansoek doen om oor te gaan tot die kategorie van tentmakerbediening.
- * Indien die voorstel goedgekeur word, word dit aan die Teologiese Opleiding opgedra om aanvullend tot die bestaande opleiding 'n opsionele module in die kurrikulum te inkorporeer wat studente sal toerus in evangelisasie onder die tentmakerbediening, met die oog op die vestiging van 'n gemeente.
- * Indien bogenoemde bepalings ten opsigte van die tentmakerbediening goedgekeur word, verval die kategorie van deeltydse predikante. Hierdie besluit sal nie terugwerkend van aard wees nie.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.
- * Die vergadering neem kennis van die studiestukke en voorstelle in verband met tydelike of deeltydse bediening deur predikante soos in die agenda opgeneem.
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering benoem 'n studiekommissie om die saak in sy geheel te ondersoek en via die Raad vir Regsadvies aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voorstelle te maak met die oog op moontlike tussentydse implementering en finale goedkeuring deur die volgende Algemene Kerkvergadering.
- * Die vergadering versoek dat die Pensioenraad en die Raad van Finansies aandag gee aan die posisie van deeltydse predikante met betrekking tot lidmaatskap van die pensioenfonds en die mediese fonds.
- * Beroepsbrief B word in die tussentyd gebruik totdat die verslag van die studiekommissie in verband met tydelike of deeltydse bediening deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aanvaar is.

BEROEPSBRIEF (B) : BEROEPSBRIEF VIR VERSKILLENDE VORMS VAN DEELTYDSE BEDIENING

(Wanneer 'n predikant met beroepsbrief B beroep word moet sy dienswerk so omskryf word dat dit vir die kerkraad en die beroepene duidelik sal wees wat die dienswerk behels. Waar sy dienswerk bepaalde opdragte uitsluit, moet by die betrokke opdrag ingevul word "nie nodig". By opdragte waar die dienswerk omlyn word moet die getal eredienste, getal wyke of gesinne by huisbesoek, aantal ure kategetiese ens. ingevul word.)

Die kerkraad van die Nederduitsch Hervormde Gemeente
het in ooreenstemming met die kerklike orde besluit om u, geagte
..... te beroep as herder en leraar van die gemeente.

Die dienswerk wat u onder opsig van die kerkraad moet verrig, behels in die besonder:

- 1.1 verkondiging van die Woord van God;
- 1.2 bediening van die sakramente;
- 1.3 lei van eredienste, dws (aantal) eredienste per maand;
- 1.4 voorbidding vir alle mense;
- 1.5 vertroosting van die beproefdes;
- 1.6 lei van vergaderings, dws (soort vergadering en aantal per maand);
- 1.7 afneem van openbare belydenis van geloof, dws;
- 1.8 bevestiging van ampsdraers;
- 1.9 bevestiging van huwelike;
- 1.10 lei van begrafnisdienste;

U is verder ook saam met die ouderlinge in die besonder vir die volgende dienswerk verantwoordelik:

- 2.1 huisbesoek by en herderlike versorging van alle gesinne en lidmate wat onder u sorg gestel is, dws (aantal gesinne/lidmate/wyke);
- 2.2 kategetiese onderrig, dws (klasse, ure);
- 2.3 geestelike vorming van die jeug, dws

- 2.4 opsig en tug oor lidmate;
- 2.5 uitvoering van die apostolaatroeping.

U is beroep om hierdie dienswerk te doen tot

Ten einde u in staat te stel om genoemde dienswerk te verrig, onderneem die kerkraad om u te versorg volgens die bygaande opgawe van versorgingsvoordele. Die kerkraad belowe aan u al die agting en liefde wat 'n reggeaarde evangelie-dienaar toekom.

Die kerkraad en gemeente vertrou van harte dat u die beroep sal aanvaar en dat u so spoedig moontlik met u dienswerk in die gemeente sal begin.

U IS DEUR DIE KERKRAADSVERGADERING GEHOU OP 19... TE
..... BEROEP, WAAR DIE ONDERGETEKENDES TEENWOORDIG WAS.

.....
VOORSITTER

.....
SKRIBA

OUDERLINGE

DIAKENS

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ek, die ondergetekende, verklaar hiermee dat ek, na ernstige en biddende oorweging, die bogenoemde beroep met die voorwaardes daarin vervat, aanneem. Ek aanvaar die versorgingsvoordele soos uiteengesit in die opgawe van versorgingsvoordele en onderneem om die dienswerk soos uiteengesit in die beroepsbrief na behore te verrig.

.....

OPGAWE VAN VERSORGINGSVOORDELE

Aan die standplaas is die volgende versorgingsvoordele verbonde:

1. KONTANTDEEL

'n Kontantdeel van R..... per jaar wat deur die kerkraad maandeliks in gelyke bedrae soos volg uitbetaal sal word.

1.1 Aan die predikant R..... per maand.

1.2 Aan die Raad van Finansies van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika R..... per maand totdat die studieskuld van die predikant aan die Kerk afgelos is, waarna die bedrag by die bedrag in 1.1. hierbo genoem, gevoeg word.

2. VAKANSIETOELAE

'n Vakansietoelae van R..... per jaar.

3. BEHUISING*

Behuising word aan die predikant aangebied op die volgende wyse:

* Vrye woning wat insluit telefoon, koste van munisipale dienste, en onderhoud

of

* 'n Behuisingstoelae van R..... per jaar wat telefoon, koste van munisipale dienste en onderhoud insluit,

of

* 'n Behuisingstoelae van R..... per jaar plus telefoon en koste van munisipale dienste, uitgesluit eiendomsbelasting.

4. KOSTE VAN VERVOER*

* Die predikant verskaf die vervoermiddel en die kerkraad betaal aan hom 'n vervoertoelae bereken aan die hand van riglyne wat van tyd tot tyd deur die Administrateur aan gemeentes beskikbaar gestel word.

of

* Die kerkraad verskaf in oorleg met die predikant die vervoermiddel en betaal al die koste verbonde aan die vervoer van die predikant en sy gesin.

of

* Die kerkraad gee 'n reistoelae van R..... per maand.

5. VERLOF

Verlof word aan die predikant toegestaan in ooreenstemming met bepaling 151 3(d) van die Kerk.

Sodra die reëlins gefinaliseer is, moet die Administrateur van die reëlins in kennis gestel word.

6. PENSIOENVOORSIENING EN MEDIESE BYSTAND

Soos voorgeskryf

of

soos ooreengekom.

MOSIE VAN DANK : Prof JH Koekemoer

Die voorsitter spreek sy dank uit teenoor prof dr JH Koekemoer vir uitmuntende diens wat hy gelewer het as lid van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gedurende die afgelope termyn.

VERKIESING VAN DIE MODERAMEN VIR DIE BEHANDELING VAN DIE BEROEP VAN BROEDER CJ KRUGER OP DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Prof dr SJ Botha word as voorsitter verkies.

AFSLUITING

Ds LJ Strauss laat sing gesang 353:1 en 3 en gaan voor in gebed.

OGGENDSITTING 30 JUNIE 1992

Ds JIJ Smit open die vergadering met Skriflesing uit 1 Kor 15:19-28, te laat sing van Gesang 217:1 en 4 en voor te gaan in gebed.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Die volgende lede kom ter vergadering:

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>
Prof JP Oberholzer	Dosent in Ou Testament
Dr LM le Roux	Emeritus

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende lede verleen:

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Oudl ADP Visagie	Chrissiesmeer	30 Junie en 1 Julie
Ds JH Viljoen	Wonderfontein	1 Julie : Oggend en 30 Junie : Middag
Oudl JLO Esterhuizen	Zwartruggens	30 Junie : Aand en 1 Julie : Oggend
Ds PJ Snyders	Noordelike Pietersburg	30 Junie : Alle sessies
Dr AA da Silva	Deeltydse predikant	29 Junie : tot einde
Ds WH Swart	Klerksdorp-Wilkoppies	30 Junie : Aandsessie

MOSIE : Onwaardige gedrag

Die vergadering spreek sy misnoeë uit oor die onwaardige gedrag van lede wat gedurende sittingsure koerant lees terwyl ernstige bespreking gevoer word.

Hierdie onaanvaarbare optrede tas die waardigheid van die vergadering en die voorsitter aan.

1.11

**BESKRYWINGSPUNT: RING VAN ZOUTPANSBERG
TOELATING VAN 'N DIENAAR VAN DIE WOORD TOT LID VAN DERDE VLAK
REGERINGSTRUKTUUR**

Die Algemene Kerkvergadering word versoek om Bepaling 161 te wysig sodat dit soos volg lees:

161.1 'n Predikant wat 'n werk wil aanvaar waaraan besoldiging verbonde is, verkry die toestemming van die kerkraad en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering daarvoor.

161.2 'n Dienaar van die Woord is nie predikant of emeritus predikant en terselfdertyd

161.2(a) lid van die Parlement of van enige tweede vlak regeringstruktuur of van die Presidentsraad nie, of

161.2(b) bly onveranderd,

161.3 'n Dienaar van die Woord of emeritus predikant kan met inagneming van 161.2(b) en met toestemming van sy opsighoudende liggaam lid van die derde vlak regeringstruktuur (plaaslike bestuur) wees.

BESLUIT

* Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

* In die lig van die bespreking waarin daar telkens na die gelykheid van die ampte verwys word en allerlei vrae daaroor na vore kom, word 'n studie oor die aangeleentheid vir voorlegging aan die volgende Algemene Kerkvergadering onderneem.

1.12

VERLOF VAN PREDIKANTE

WYSIGING VAN BEPALING 151.3(d)

Die Algemene Kerkvergadering het in 1989 soos volg besluit:

Die vergadering besluit in beginsel om die saak van studieverlof naas gewone verlof te aanvaar. Die aangeleentheid word verwys na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir ondersoek. Die aanbevelings van die Kommissie word verwys na ringskommissies vir kommentaar, waarna dit in finale vorm geïmplementeer sal word.

Van alle ringskommissies is daar kommentaar aangevra oor die voorgestelde Bepaling 151.3(d) insake verlof aan predikante soos deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gefinaliseer.

Die kommentaar is na die Raad vir Regsadvies verwys. Die Raad se advies is deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aanvaar met enkele wysigings. Die Kommissie het besluit om die nuwe Bepaling 151.3(d) te implementeer vanaf 1 Julie 1990 en dit aan die Algemene Kerkvergadering voor te lê vir bekragtiging.

BESLUIT

* Die onderstaande Bepaling 151.3(d) soos gewysig en geïmplementeer word aanvaar.

Hy ontvang gewone verlof, studieverlof en siekteverlof onder die volgende voorwaardes:

Gewone verlof

- (i) Die predikant neem, met toestemming van die kerkraad of opsighoudende liggaam en in oorleg met die konsulent jaarliks ses weke (42 dae) verlof. Die 42 dae sluit hoogstens 6 Sondae en alle openbare vakansiedae wat daarin val, in.
- (ii) Van die 42 dae is 12 dae per jaar nie oploopbaar nie, terwyl 30 dae per jaar oploopbaar is tot 'n maksimum van 90 dae.
- (iii) Opgelope verlof is slegs uitkoopbaar by die aanname van 'n beroep of aanvaarding van emeritaat. In sodanige geval is die verlof in oorleg met die kerkraad en die ringskommissie of opsighoudende liggaam uitkoopbaar tot 'n maksimum van 42 dae.
- (iv) Verlof is nie van een standplaas na 'n volgende oordraagbaar nie.

Studieverlof

- (v) Verlof vir verdere studie in die teologie, of ander rigting soos deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering goedgekeur:
 - * vir tydperke van altesaam 90 dae of minder in 'n siklus van drie jaar in oorleg met die kerkraad, die konsulent en die ringskommissie of opsighoudende liggaam met behoud van volle versorgingsvoordele.
 - * vir tydperke van altesaam 180 dae of minder maar meer as 90 dae in 'n siklus van drie jaar in oorleg met die kerkraad, die konsulent en die ringskommissie of opsighoudende liggaam met behoud van gedeeltelike versorgingsvoordele.
 - * vir tydperke van langer as 180 dae in 'n siklus van drie jaar, in oorleg met die kerkraad, die ringskommissie of opsighoudende liggaam, en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering met losmaking uit die standplaas en verlies van versorgingsvoordele.
 - * Studieresultate moet deurlopend aan die kerkraad, ringskommissie, opsighoudende liggaam en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voorgelê word.

Kraamverlof

- (vi) Vroulike predikante is geregtig op kraamverlof van 90 dae met behoud van alle voordele. Sodanige verlof word gereël met toestemming van die kerkraad of opsighoudende liggaam en in oorleg met die konsulent en die ringskommissie.

Siekteverlof

- (vii) Siekteverlof vir tydperke van minder as 30 dae word gereël met die toestemming van die kerkraad of opsighoudende liggaam en in oorleg met die konsulent.
- (viii) Siekteverlof vir tydperke van 30 dae en langer word gereël met die toestemming van die kerkraad en in oorleg met die konsulent en die ringskommissie of opsighoudende liggaam.

Verlofregister

- (ix) Elke dag verlof wat geneem word, word in 'n verlofregister aangeteken wat sesmaandeliks deur die kerkraad en jaarliks deur die ringsvergadering of opsighoudende liggaam gekontroleer word.

1.13

BESKRYWINGSPUNT: RING VAN PRETORIA-NOORD **LANGVERLOF VIR PREDIKANTE**

Die Algemene Kerkvergadering besluit of voorsiening vir langverlof vir predikante in die Bepalings gemaak moet word.

BESLUIT

- * Bepaling 151.3(d) word gewysig deur 'n nuwe sub-bepaling (ix) in te voeg:
 - (ix) Langverlof
 - * Benewens gewone verlof is die predikant geregtig op langverlof met volle versorgingsvoordele van 42 aaneenlopende dae aan die einde van elke termyn van 5 jaar diens in dieselfde standplaas.
 - * Sodanige verlof word gereël met die toestemming van die kerkraad, die konsulent en die ringskommissie of opsighoudende liggaam.
 - * Langverlof is nie uitkoopbaar nie, en nie oordraagbaar na 'n volgende standplaas nie.
 - * Langverlof mag saam met gewone verlof geneem word, mits die totale tydperk van die verlof nie 90 dae oorskry nie.
 - * Bepaling 151.3(d)(ix) soos goedgekeur (1.12), word 151.3(d)(x).
- * Die Raad vir Regsadvies ondersoek die implikasies en toepassing van die besluit en gee advies oor die saak aan die eerste vergadering van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir finalisering en kennisgewing aan gemeentes.

1.14

BESKRYWINGSPUNT: GEMEENTE KLERKSDORP DORINGKRUIN **VERPLIGTE VERLOF**

Die ophoop van verlof word beperk tot 2 weke per jaar tot en met 'n maksimum van 42 dae oor 3 jaar.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

TEENSTEM : Langverlof

Oudl Sydney Gregan teken sy teenstem aan teen die besluit oor langverlof aan predikante.

1.15 BEPALING 150 – PREDIKANTE ADVIES VAN DIE RAAD VIR REGSADVIES

Na samesprekings tussen die Moderamen en die Kommissie van die Ring van Pretoria waaruit onsekerheid en misverstande oor die Bepaling 150-predikante geblyk het, het die Moderamen die Raad vir Regsadvies versoek om die situasie van Bepaling 150 – predikante te ondersoek en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering van 'n voorstel te bedien. Die Raad is ook versoek om aandag te gee aan die teenspraak in Bepalings 150 en 7(2) asook aan die omskrywing van Bepaling 100.

- * Die Raad se voorstelle in verband met 'n predikant in 'n bedienings- en/of administrasiepos is soos volg:
 - ** Hy/sy doen verslag aan die opdraggewer soos verteenwoordig deur die spesifieke raad.
 - ** Die gewone liggaam wat toesig hou oor predikante wat binne sy ressort val (kerkrade, ringskommissies, ens) hou toesig oor sy/haar leer en lewenswandel.
 - ** Hy/sy neem sitting by die ringsvergadering binne wie se ressort hy/sy woon en lewer verslag by die ringsvergadering slegs op versoek.
 - ** Verlofreëlings word getref met die opdraggewer soos verteenwoordig deur die spesifieke raad.
 - ** Hy/sy behou ampsvoorreg naas sy/haar besondere opdrag.
 - ** Indien opgeroep na 'n ander ring het hy/sy adviserende stem en sitting.
 - ** Hy/sy kan gekies word om sekere funksies te verrig.

BESLUIT

- * Bepaling 7 word soos volg gewysig:
 - ** Bepaling 7(2)(a) al die predikante wat voltyds diens in gemeentes in die ring verrig, afgevaardig deur die betrokke kerkrade;
 - ** Bepaling 7(2)(b), (c) en (d) bly onveranderd;
 - ** Bepaling 7(2)(e) word verskuif en word 7(2)(g);
 - ** Bepaling 7(2)(e) Dosente verbonde aan die Teologiese Opleiding van die Kerk aan die Universiteit van Pretoria en dosente verbonde aan die HTO te Klipdrif wat lidmate van die Nederduitsch Hervormde Kerk van

Afrika is, wat binne die ring woon met advise-rende stem, en in 'n ander ring indien deur die kommissie van die ringsvergadering uitgenooi, met adviserende stem.

**** Bepaling 7(2)(f)** die predikante met besondere take kragtens Bepaling 150 wat binne die ring woon met adviserende stem en in 'n ander ring indien deur die kommissie van die ringsvergadering uitgenooi, met adviserende stem.

**** Bepaling 7(2)(g)** die administrateur, met adviserende stem.

**** Bepaling 100(1)** Die kerkraad hou opsig oor lidmate en ampsdraers in die gemeente.

**** Bepaling 100(2)** Die ringsvergadering en ringskommissie hou ook opsig oor gemeentes.

**** Bepaling 100(3)** Die Algemene Kerkvergadering en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering hou ook opsig oor gemeentes.

1.16

BEHOUD VAN AMPSVOORREG: PREDIKANTE WAT BEROEPAFWAGTEND IS

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering versoek dat die Algemene Kerkvergadering hom uitspreek oor die behoud of verlies van ampsvoorreg van predikante wat na 'n jaar nog nie 'n beroep ontvang het nie.

BESLUIT

* Predikante wat nog nie 'n beroep ontvang het nie of in 'n situasie is dat 'n standplaas opgehef word, verloor nie ampsvoorregte nie, tensy hy/sy amptelik te kenne gee dat 'n voltydse ander loopbaan gevolg gaan word - dus formele oorgaan tot 'n ander lewensstaat.

* Kerkrade en ringskommissies moet jaarliks oor predikante in hulle ressort wat nie in die bediening staan nie en nie 'n beroep ontvang nie, aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verslag doen. Die Kommissie tree met die betrokke predikante in gesprek.

WYSIGING VAN DIE REGLEMENT VAN ORDE : DRAG BY DIE VERGADERING

BESLUIT

* Die Reglement van Orde punt 4 word soos volg gewysig.

**** Ter wille van talle nuwelinge by die vergadering word die besluit wat voorheen in verband met die drag by die vergadering geneem is onder die aandag gebring: Manlike lede van die vergadering dra 'n pak klere met bypassende das. By die amptelike opening dra dienaars van die Woord 'n toga.**

MOSIE : Verjaarsdae

Die volgende lede word gelukgewens met hulle verjaarsdae.

Ds Paul Potgieter 29 Junie
Ds JCJ van Rensburg 30 Junie

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende lede verleen:

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Ds JD Putter	Drie Riviere	Duur van die vergadering
Ds AC Kuyper	Villieria	30 Junie : Oggend
Ds PD Rautenbach	Schweizer-Reneke	30 Junie : Oggend
Ds GP Visser	Makwassie	30 Junie : Oggend
Dr JJ Steenkamp	Poort	30 Junie : Oggend
Ds P Eckard	Deeltydse predikant	30 Junie : Oggend
Ds HJ Odendaal	Richardsbaai	30 Junie : Middag en aand
Oudl TG Greeff	Premiermyn	30 Junie : Aand
Ds JA Jacobs	Brakpan	30 Junie : Hele dag
Ds DJ Struwig	Delmas	30 Junie : Oggend
Ds WJ Prinsloo	Potch-Studente	30 Junie : Oggend
Oudl DH Visser	Stilfontein	Vanaf 1 Julie - 4 Julie
Prof WC van Wyk	Deeltydse predikant	30 Junie : Hele dag
Prof PJ vd Merwe	Dosent	30 Junie : Oggend 11:15-12:00
Prof JH Barkhuizen	Dosent	30 Junie - 3 Julie Oggende en Aandsessies

BETUIGING VAN MEELEWING

Die vergadering betuig sy meelewing met

- * die gesin, kerkraad en gemeente Zwarttruggens met die afsterwe van ouderling Roelof Cronje, jarelange skriba en kassier van die gemeente Zwarttruggens;
- * dr en mev LC Bezuidenhout wie se dogter 'n delikate operasie ondergaan.

GROETEBOODSKAPPE

Die vergadering neem kennis van die volgende groeteboodskappe:

Gemeente Bethlehem.
Oudl en mev Piet van Rooyen - Potchefstroom-Suid.
Kerkraad en Gemeente Potchefstroom.

TEENSTEM : Drag by die Algemene Kerkvergadering

Hiermee wil ondergenoemde lede van die hoogerwaarde 63ste Algemene Kerkvergadering hulle teenstem laat notuleer teen die besluit dat donker pakke klere nie meer verpligtend is tydens die sitting van genoemde vergadering nie:

- * Ds P Buitendag
- * Oudl DJ Botha
- * Ds JJ van Wyk
- * Ds LJ Steyn
- * Oudl LJ Strauss

1.17 BESOEK AAN PREDIKANTGESINNE

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is van mening dat die besoeke nie op 'n formele wyse moet geskied nie, maar dat lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering soos dit op hulle weg kom, bepaalde pastorieë sal besoek en aan predikantgesinne aandag sal gee.

BESLUIT

*** Kennis geneem.**

1.18 RAAD VIR HERDERLIKE SORG

1.18.1 ALGEMENE WERKSAAMHEDE

Die vergadering behandel die verslag van die algemene werksaamhede van die Raad.

1.18.2 STUDIE-OPDRAGTE AAN DIE RAAD

In opvolging van die twee-en-sestigste Algemene Kerkvergadering het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering dit aan die Raad vir Herderlike Sorg opgedra om aan die Algemene Kerkvergadering van 1992 verslag uit te bring oor die volgende sake:

1.18.2.1 AKKOMMODERING VAN PROPONENTE

BESLUIT

*** Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die volgende aanbevelings van die Raad vir Herderlike Sorg:**

**** Ringsvergaderings sal toesien dat waar daar klein gemeentes is wat nog nie, of nie meer selfstandig kan beroep nie, of waar gemeentes nie selfstandig meerdere bearbeiding kan laat realiseer nie, daadwerklik aandag gegee sal word aan die vorming van kombinasies met die oog op die skep van standplase vir voltydse bediening.**

**** Proponente word volgens die beginsel van deelydse predikantskap/tentmakerbediening die geleentheid gebied om as geordende en bevestigde predikante onder toesig van 'n plaaslike kerkraad en ringskommissie werksaam te wees met die oog op**

- gemeentevorming (die stigting of bymekaarmaak van 'n gemeente);
- meerdere standplaasvorming in 'n gemeente of in ringsverband;
- die bediening van 'n gemeente wat nog nie/nie meer selfstandig kan beroep nie.

**** Standplase met 'n besondere opdrag soos evangelisasie, toerusting van ampsdraers en lidmate, besondere pastorale sorg, jeugbediening, ensovoorts, kan by wyse van kombinasie of in ringsverband of tussen gemeentes geskep word en gevul word deur voltydse of deelydse predikante/tentmakers.**

1.18.2.2 BEROEPSEKURITEIT VAN PREDIKANTE

Die Raad het besin oor die beroepsekuriteit van predikante om moontlike finansiële verliese te beperk as iets gedurende sy/haar ampstermyn verkeerd mag gaan en hy/sy genoodsaak is om die bediening te verlaat.

BESLUIT

*** Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die volgende standpunte van die Raad vir Herderlike Sorg:**

**** Beroepsekuriteit is nie daarin geleë dat daar vir elke student wat afstudeer 'n standplaas beskikbaar sal wees nie. Geleentheid tot beroepsuitvoering kan in geen beroepsrigting gewaarborg word nie. Sekuriteit is daarin geleë dat indien daar nie 'n standplaas beskikbaar is nie, of as 'n standplaas ontbind vanweë ander faktore as die onvermoë of pligsversuim van die predikant, die proponent of die predikant die geleentheid sal hê om volgens die moontlikhede deeltydse bediening/tentmakerbediening, dienaar van die Woord te bly.**

Dit het duidelik geword dat die voorreg van deeltydse bediening nie beperk kan word tot proponente wat op beroepe wag of predikante, asook diegene wat aan universiteite verbonde is en onderrig gee in vakke wat met die teologiese opleiding verband het en NDP-kapelane wat met diensplig besig is nie. Dit is 'n geldige vraag of daar in die huidige omstandighede sondermeer geoordeel kan word dat die uitwendige roeping tot die bediening uitgebly het as 'n standplaas nie beskikbaar is nie of as dit opgehef moet word.

Die Raad is oortuig dat besin moet word oor 'n eietydse praktyk-model in die lig van die omstandighede van die dag en gegrond op deeglik teologiese fundering.

**** Beroepsekuriteit loop hand aan hand met beroepsverantwoordelikheid. Selfdisipline en beroepsvaardigheid deur voortgesette toerusting in die teologie, die bestuur van die gemeente en die vestiging en instandhouding van goeie verhoudinge bly die verantwoordelikheid van elke predikant. Die eise van die tyd wat aan die bediening en dienaar gestel word, vra toegewydheid en bo alles geloof en gehoorsaamheid aan die Here God.**

**** Doelgerigte en gekontroleerde beplanning ten opsigte van demografiese en finansiële aangeleenthede, asook effektiewe bedieningsstrukture op gemeente en ringsvlak sal help om vroegtydig aandag te gee aan probleemsituasies wat in gemeentes kan ontstaan.**

**** Eie wonings vir predikante.**

Die predikant moet gemoedsrus hê oor die stoflike aangeleenthede met betrekking tot hom en sy gesin. Sake soos die finansiële posisie van die Kerk in die algemeen en die pensioenfonds aangeleentheid wek kommer.

Die Raad is daarom van mening dat die besluit van die Algemene Kerkvergadering dat predikante eie wonings mag bewoon, so goed as moontlik uitvoerbaar gemaak moet word en wil dus versoek dat kundiges aan hierdie saak aandag gee.

1.18.2.3 KRISISSE IN PASTORIEË : REDES WAAROM PREDIKANTE DIE BEDIENING VERLAAT

Die gegewens oor die ondersoek van die Raad word behandel. Die Raad kon vanweë die koste-implikasie nie navorsing doen oor die aangeleenthede onderneem nie.

Die Raad beveel aan dat 'n ondersoek oor die saak onderneem word, en dat die Algemene Kerkvergadering daarvoor begroot. Die volgende finansiële implikasies is ter sake:

- * Uit navrae blyk dit dat vir 'n ondersoek waarby soveel as moontlik van die Kerk se predikante en hulle vroue betrek is, begroot moet word vir 'n bedrag van R5 000-R8 000.
- * Die moontlikheid kan oorweeg word om instansies soos die RGN of Universiteite te nader om sodanige ondersoek te subsidieer.

Indien die geestesgesondheid, werktevredenheid, welsyn van pastorie-egpare, pastoriegesinne en effektiewe bedieningspatrone die Raad se primêre prioriteit is, bly dit waar dat die hoë kostes eventueel 'n belegging sal wees in die pastorieë van die Kerk.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die Raad se verslag oor krisis in pastorieë en redes waarom predikante die bediening verlaat.
- * Daar word begroot vir so 'n ondersoek.
- * Instansies soos die RGN of universiteite word om subsidie vir sodanige ondersoek genader.

1.18.2.4 MEDEMENSLIKHEID EN VERGEWING BY DIE UITOEFENING VAN TUG OOR PREDIKANTE

Die Raad het aandag gegee aan die opdrag om riglyne daar te stel sodat medemenslikheid en vergewing by uitoefening van die tug oor predikante sal geld. Die verslag van die Raad word behandel.

Op grond van sy studiewerk maak die Raad die volgende voorstelle:

By die uitoefening van die opsig en tug oor predikante geld die volgende riglyne:

- * Wanneer 'n saak teen 'n predikant en sy gesin aanhangig gemaak word, word die riglyne van die kerklike opsig en tug gevolg.
- * Wanneer sodanige probleem ontstaan, of 'n beklaging of klag ter sprake kom, skort die plaaslike kerkraad in oorleg met die konsulent en ringskommissie die ampsverantwoordelikhede van die predikant vir 'n bepaalde tyd op, sodat volgens die kerklike riglyne wat in die vorige punt ter sprake is, die saak ondersoek en hanteer kan word.
- * Afhangende van die omstandighede, die mate van skuld van die predikant aan die versuim of vergryp, die berou en die moontlikheid tot herstel in eie lewe en die van die gemeente, kan besluit word dat
 - ** die predikant by skuldigbevinding aan die klag van sy amp onthef word;
 - ** die predikant losgemaak word van sy standplaas en beroepbaar gestel word indien dit blyk tot voordeel van die Kerk te wees;
 - ** die predikant vir 'n bepaalde tyd losgemaak sal word van sy verantwoordelikhede met die oog op pastorale en terapeutiese sorg ten einde te bepaal of hy in staat is om weer met sy ampswerk voort te gaan.

BESLUIT

- * Die saak word verwys na die Komitee vir die herskrywing van die Kerkwet.

1.18.3 STUDIEWERK OOR PASTORALE SORG AAN VIGSPASIËNTE EN NAASBESTAANDES

Die Raad vir Herderlike Sorg het aandag gegee aan die hele aangeleentheid van pastorale sorg aan vigspasiënte en hulle naasbestaandes.

Die rapport word behandel.

BESLUIT

- * Kennis geneem.

1.19 PASTORALE VERWYSINGSDIENS

Die verslag oor die Pastorale Verwysingsdiens word behandel onder die volgende hoofde:

- * Taak.
- * Benadering.
- * Spreekkamers.
- * Verslae.
- * Pastorale lading.
- * Doelwitte.

BESLUIT

- * Die vergadering betuig dank aan dr JA van Biljon vir sy dienste by die Pastorale Verwysingsdiens.
- * Die vergadering neem kennis van die doelwitte van die Pastorale Verwysingsdiens.

1.20 HOSPITAALBEARBEIDING

Die verslag oor hospitaaltbearbeiding word behandel. Daar is veral aandag gegee aan 'n bedieningstrategie vir die toekoms.

BESLUIT

- * Die vergadering neem met dank kennis van die werk van die hospitaaltbearbeiders.
- * Die vergadering besluit dat die ontvriesing van die pos vir hospitaaltbearbeiding in Johannesburg oorweeg sal word wanneer die Kerk se finansiële posisie en die begroting bespreek word.

1.21 PREDIKANTEVERGADERING

Die verslae van die predikantevergaderings vir die jare 1989-1991 word behandel.

Die predikantevergaderings van 1989 en 1990 het indringend aandag gegee aan die tema van die kerklike dogma, nadat voorafgaande studie ook gedoen is deur die ringsrade vir predikante. In 'n mindere mate is daar aandag gegee aan die humanistiese mensbeeld en die invloed daarvan op die kerklike terrein. Gedurende 1990 is, bykomend, die Christelike etiek in bespreking geneem.

Die Predikantevergadering van 1991 het die fokus laat val op die kind se betrokkenheid by die erediens.

'n Buitengewone vergadering is op 27 Maart 1990 gehou waarop aandag gegee is aan die finansiële posisie van die Kerk.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering neem met dank kennis van die werksaamhede en die besprekings by die predikantevergaderings.

2. **PRESBITERAAT**

2.1 **ALGEMENE RAAD VIR OUDERLINGE**

Die verslag oor die werksaamhede van die Algemene Raad vir Ouderlinge word behandel.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering neem met dank kennis van die werksaamhede van die Algemene Raad vir Ouderlinge.

2.2 **BESKRYWINGSPUNT: RING VAN TRICHARDTSFONTEIN TWEEJAAR-DIENSTERMYN VAN AMPSDRAERS**

Bepaling 21 van die Kerkwet word gewysig deur die woorde vir "twee jaar" te skrap.

Dit lees dan: "Ouderlinge en diakens word in 'n gemeentevergadering gekies deur die lidmate van die gemeente wat nie onder sensuur staan nie".

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

OORHANDIGING VAN DIE JP OBERHOLZER-HULDIGINGSBUNDEL VAN DIE HERVORMDE TEOLOGIESE STUDIES

Die voorsitter verwelkom die volgende eregaste by die oorhandiging van die huldigingsbundel aan prof dr JP Oberholzer by geleentheid van die herdenking van die 75ste bestaansjaar van die Teologiese Fakulteit Afdeling A aan die Universiteit van Pretoria:

- * Prof JP Oberholzer, afgetrede dekaan van die Teologiese Fakulteit Afdeling A aan die Universiteit van Pretoria en mev Oberholzer.
- * Prof P Smit, rektor van die Universiteit van Pretoria en mev Smit.
- * Prof JJ Stadler, viserektor van die Universiteit van Pretoria en mev Stadler.
- * Prof WS Prinsloo, dekaan van die Teologiese Fakulteit Afdeling B aan die Universiteit van Pretoria.
- * Ds Hendrik Odendaal en sy eggenote Kotie, dogter van prof en mev Oberholzer.
- * Prof JH Koekemoer, dekaan van die Teologiese Fakulteit Afdeling A aan die Universiteit van Pretoria.

Prof JH Koekemoer lewer soos volg hulde aan prof Oberholzer.

Om oor Johannes Petrus Oberholzer te praat is tegelyk maklik en moeilik. Dit is maklik omdat daar so baie voor die handliggende dinge is om te sê. Maar juis dit maak dit tegelyk moeilik, want dit is te veel om op te noem.

Sy persoon roep die woorde van Jesus in Lukas 22:26 helder voor die gees: "Die belangrikste onder julle moet soos die geringste wees en die een wat 'n leier is, soos die een wat dien".

Hy is gebore op 3 Oktober 1927 in die distrik Witbank. Hy ontvang sy skoolopleiding by 'n plaasskool te Cyferfontein en matrikuleer in die eerste klas aan die Hoogenhoutse Hoërskool te Bethal. Hier is hy in 1944 hoofseun van die skool en speel in die skool se eerste rugbyspan as haker en agsteman. Aan die Universiteit van Pretoria waar hy in 1945 inskryf, behaal hy die grade BA, BD, MA in Semitiese tale en DD met lof.

Sy leierseienskappe tree andermaal na vore as hy huisvoorsitter van Voortrekker Tehuis, praeses van die Van der Hoff Teologiese Vereniging en sekretaris van die hoofbestuur van die ASB word.

Hy is kerkman, kultuurmens, akademikus, Bybelvertaler en gesinsmens. In sy verhouding met mense straal daar 'n diepte en opregtheid uit wat moeilik onder woorde gebring kan word.

Hy dien die Kerk as predikant en kerkleier met onderskeiding. Hier tref sy oorspronklike denke en sy leiding met visie en doelgerigtheid. Hy formuleer raak en ken die ekonomie van woorde. Hy het sy Kerk lief maar nie kritiekloos nie. Hy bekommer hom steeds daaroor of sy Kerk die Woord wat hy hoor ook gehoorsaam. In dié opsig huiwer hy nie om skerp te vermaan en op te roep tot bekering nie. Sy prediking beklemtoon die etiek wat in die Hervormde Kerk so lewensnoodsaaklik is.

Sy teologie is kerklike teologie. Van die begin af adem dit ook 'n dienskneggestalte. Dalk tipeer sy proefskrif iets van sy lewenshouding: "Die kneg van die Here in die Ou Testament".

Bart Oberholzer, kerklike teoloog, is solidêr met sy Kerk maar nie onkrities nie. Miskien moet die Nederduitsch Hervormde Kerk sy woorde meer ernstig neem. Dit hinder hom dat die Hervormde Kerk sedert die sestigerjare in 'n hoek gaan staan het waar hy teologies nie tuis hoort nie, 'n staanplek in die teologie wat baie naby aan burgerlike godsdiens kom. Die etiese aspek van Christenwees is verwaarloos. Dit blyk nie net uit 'n slordige lewenswandel nie maar ook uit die houding van ampsdraers en lidmate teenoor politieke opponente. "Ek voel my steeds solidêr met die Ou Voortrekkers se ideale", sê hy. "Maar daar het vandag iets fanaties bygekom en 'n stuk menslikheid het verdwyn. Dit bemoeilik die verdediging van ons integriteit".

As akademikus lewer hy uitmuntende werk. As dekaan, 'n bydrae van onskatbare waarde tot die uitbouing van die Fakulteit Teologie en die verbeterde aanbieding van die teologiese kurrikulum. Onder sy leiding verdiep teologiebeoefening, kry dosering 'n nuwe vars dimensie, en word teologiese navorsing 'n dinamiese spel.

Aan sy sy is mev Jienie Oberholzer, 'n deugsame vrou wie se waarde ver bo korale is. Sy kinders en kleinkinders is sy trots. Sy vriende is vir hom kosbaar en hy onthaal hulle graag terwyl hy hulle met hartlikheid oorlaai.

Hoogeerwaarde voorsitter, dit is vir my as oud-student en opvolger van prof Oberholzer as dekaan, 'n onbeskryflike voorreg om vandag hierdie oorhandiging te doen. Sy teologie het my eie denke onteenseglik beïnvloed. Ek sal nooit weer anders oor God kan praat nie as voorlopig en as in verhouding met Hom. Ek sal nie anders oor God kan praat as dat my gesprek met swye sal begin nie.

In die feesjaar van die Teologiese Fakulteit is dit gepas om die feesbundel aan dié groot man in die dienskneggestalte onder ons te oorhandig. Ek doen dit graag.

ANTWOORD PROF JP OBERHOLZER

Prof Oberholzer spreek die vergadering toe en bedank die vergadering vir die huldeblyk.

Hy bedank almal wat 'n bydrae gelewer het tot die feesbundel oor sy persoon en werk, asook alle ander medewerkers.

Hy verlaat die Teologiese Fakulteit aan die einde van 1992 met weemoed. Die Universiteit van Pretoria het 'n hoogsbelangrike plek in sy lewe ingeneem. Die Kerk het aan hom die voorreg gegee om ook op die terrein van die akademie besig te wees. Elkeen wat die voorreg het om in die Kerk te dien moet dit met die grootste verantwoordelikheid voor God verrig.

Daar moet indringend en krities gekyk word na die beeld wat die Kerk geprojekteer het. Hy verwys na sy artikel in die feesbundel en versoek die Kerk om daarvan kennis te neem.

Hy vra dat die Kerk op die gebiede van wetenskap, tegniek en etiek verantwoordelike teologie sal beoefen.

Hy bevestig dat dit louter vreugde was om oor baie jare in die Kerk diensbaar te wees.

Die vergadering verdaag vir middagete

GOEDGEKEUR EN GETEKEN OP 1 JULIE 1992.

.....
VOORSITTER

.....
SKRIBA

MIDDAGSITTING 30 JUNIE 1992

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende lede verleen:

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Dr LM le Roux	Emeritus	1 Julie : Middag en 2 Julie : Heeldag
Ds PM Smith	Emeritus	2 Julie : 14:30-17:50
Ds I Ferreira	SAUK	Duur van vergadering
Ds JPJ Fourie	Krugersdorp-Noord	2 Julie : 13:00-17:30
Prop JS Botha	Proponent	1 Julie tot 3 Julie Duur van vergadering
Oudl BJ Liebenberg	Brakpan-Harmonie	3 Junie : 15:45-21:30
Oudl CJ Fourie	Kensington	1 Julie : 11:30-15:30
Ds T Snyman	Potchefstroom Die Wilge	30 Junie : 14:30-16:15
Ds AJ Cilliers	Montana	30 Junie : Middag
Ds DW van der Watt	Phalaborwa	1 Julie : Vanaf Middagete
Ds CB Enslin	Phalaborwa	1 Julie : Vanaf Middagete
Oudl WA Nice	Allanridge	1 Julie : 19:30-21:30
Ds CJ Botha	Sundra	30 Junie : 15:00-21:30
Oudl FHD Theunissen	Sundra	30 Junie : 15:00-21:30
Ds CFS Ras	Edenvale	30 Junie : Duur van verg.
Oudl Ferreira	Edenvale	30 Junie : Duur van verg.

GROETEBODSKAPPE

Van die volgende gemeentes is groetebodskappe ontvang:

Ermelo
Springs
Sonlandpark (Kerkraad en NHSV)
Springs-Oos
Groot Marico
Klerksdorp-Wilkoppies
Carolina
Viljoenskroon
Makwassie
Wonderboom
Vliegepoort
Naboomspruit

'n Groetebodskap is ook ontvang van die voorsitter en lede van die NHSV-Hoofbestuur.

MOSIE VAN DANK : Proff AG van Aarde en JH Koekemoer

Dank word betuig aan prof AG van Aarde vir die netjiese versorging van die HTS-feesbundels. Prof JH Koekemoer word bedank en gelukgewens met sy optrede tydens die oorhandiging.

ORDEMOSIE : Naamlyste

Dr PJ de Beer versoek dat die vergadering die aangeleentheid van naamlyste wat in die vergadering sirkuleer agter geslote deure bespreek.

Die vergadering keur die mosie goed.

Die voorsitter versoek persone wat nie lid van die vergadering is nie om die vergadering te verlaat.

Die voorsitter stel dit aan die vergadering dat alles wat bespreek word in die openbaar bespreek behoort te word. Daar is niks wat weggesteek hoef te word nie.

Die vergadering besluit hierna om nie die saak agter geslote deure te bespreek nie.

Dr de Beer kry geleentheid om sy saak te stel en dien die volgende mosie in:

- * Dat al die verkose predikantlede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering by die voorsitter 'n verklaring onderteken dat hulle
 - ** nie bewus was van die gewraakte lys nie;
 - ** nie aan enige organisering aandadig was nie.
- * Dat diegene wat nie die vrymoedigheid het om dit te doen nie, verder onder die opsig hanteer sal word.

BESLUIT

- * Die mosie word aanvaar.

VERKLARING : PROF HG VAN DER WESTHUIZEN

My standpunt oor die bespreking van kandidate vir kerklike verkiesingsposte het ek onder andere op 'n ringspredikantevergadering waarheen alle predikante in Pretoria uitgenooi is, gestel.

My standpunt is onder andere dat geen lyste gesirkuleer mag word om ander te beïnvloed nie; wel dat lede van so 'n vergadering besprekings met mekaar kan voer om vas te stel wie die beste kandidaat is.

Ek was nie bewus dat daar met hierdie vergadering weer lyste sirkuleer nie en dat my naam daarop is nie. Tewens dit was vir my 'n skok toe ek hoor dat daar sulke lyste is. Tot op hierdie oomblik is ek nog nie bewus of my naam wel op die lys is nie.

Indien nie, ignoreer my verklaring.

MOSIE : Teokrasie

Die vergadering word gevra om hom te weerhou van 'n al hoe sterker beroep op 'n demokratiese regering in die Kerk.

Die teokrasie moet sterker beklemtoon word. Dit is die enigste vorm van regering deur die ampte in die Kerk.

BESLUIT

- * Die mosie word aanvaar.

**VERKIESING VAN DIE MODERAMEN VIR DIE BEHANDELING VAN DIE BEROEP OP
DIE ALGEMENE KERKVERGADERING DEUR BROEDER CJ KRUGER**

Prof APB Breytenbach word as skriba verkies.

2.3 VOORSTELLE: KOMMISSIE VIR BEDIENINGSTRUKTURE

Presbiteraat

Die Kommissie vir Bedieningstrukture aanvaar die presbiteriaal-sinodale stelsel van kerkregering as uitgangspunt waarbinne die amp van die ouderling beoordeel moet word en funksioneer. Wat die amp van die ouderling in die besonder betref is daar egter 'n aantal knelpunte en leemtes geïdentifiseer.

BESLUIT

- * Die vergadering neem kennis van die voorstelle tot oplossing van die leemtes en knelpunte.

Die vergaderings van die ampte

BESLUIT

- * Die Kerk hou streng by die beginsel dat die kerkraadsvergadering die primêre vergadering van die ampte sal wees.
- * Slegs sake wat nie deur die kerkraad alleen afgehandel kan word nie, word op die vergadering van die ring of die Algemene Kerkvergadering hanteer.
- * Die rotasiebeginsel, veral op meerdere vergaderings, behoort gehandhaaf te word.

Samestelling van die vergadering van die ampte

Die vergadering neem kennis van die volgende voorstelle van die Kommissie vir Bedieningstrukture:

'n Gewysigde samestelling van al drie die vergaderings van die ampte word geïmplementeer wat daarop sal neerkom dat die vergadering uit die regeerfunksie, wat in elk geval nie deel van sy amp is nie, geneem word sodat hy selfstandig aan die diakonaat aandag kan gee.

Wat die kerkraadsvergadering betref sal dit daarop neerkom dat die huidige ouderlingevergadering sal saamval met die vergadering van die ouderlinge en die predikant wat dan as presbiteriale kerkraadsvergadering bekend sal staan. "Die dienaars van die Woord en die ouderlinge vorm so saam 'n liggaam of vergadering wat as die kerkraad dien en die hele gemeente verteenwoordig" (vergelyk Formulier vir die bevestiging van ouderlinge, Diensboek 1989:89).

Die kerkraadsvergadering bestaan uit 'n afsonderlike selfstandige presbiteriale kerkraadsvergadering en afsonderlike selfstandige diakonale kerkraadsvergadering.

Die ampte kan by geleentheid gesamentlik vergader om sake van gemeenskaplike belang te bespreek (of waar die ampte se werk mekaar oorvleuel, soos byvoorbeeld beroepswerksaamhede, verkiesing van kerkraad en uitvoering van die toesigtaak).

BESLUIT

- * Die voorstelle word nie aanvaar nie.

Toerusting van die ouderling

Die vergadering neem kennis van die voorstelle van die Kommissie vir Bedieningstrukture.

BESLUIT

- * Die ouderling neem na sy verkiesing, die verantwoordelikheid op homself om sy kennis, vaardigheid en gesindheid sodanig op te knap dat hy sinvol die inhoud en funksie van die amp kan beoefen en uitleef. Die ouderling moet dit veral in 'n hoër mate op homself neem om tot kennis van die Bybel, die belydenisskrifte van die Kerk en die Kerkwet te kom.
- * Die toerustingkursus vir ouderlinge (Kital 1988) word voortdurend geëvalueer met die oog op regstelling en aanvulling. Aandag in hierdie verband moet veral gegee word aan die ouderling se kennis nie alleen van die Skrif nie, maar ook van die Kerkwet en besluite van meerdere vergaderings.
- * Die Algemene Raad vir Ouderlinge, in medewerking met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, sien toe dat die genoemde kursus in die Kerk beslag kry.
- * Op ringsvlak sien die onderskeie ringsrade eweneens, in medewerking met die onderskeie ringskommissies toe dat die kursus in hulle ressort sy beslag kry.
- * Op gemeentevlak kry 'n voortdurende toerustingsprogram met praktykoefening sy beslag. Hiervoor is dit nodig om alle werk in die gemeente voortdurend te beplan en te evalueer, insluitend die program van die predikant. Nieu kontak tussen die predikant en die ouderling is hiervoor logies noodsaaklik.
- * Ouderlinge word ook, naas die genoemde kursus, deur middel van Bybelstudiehandleidings van die Kerk toegerus, nie alleen tot versterking van hulle eie kennis en gesindheid nie, maar ook in so 'n mate dat hulle die handleidings self kan hanteer en kan voorgaan in Bybelstudiegeleenthede in elkeen se betrokke wyk.
- * Ten einde die ouderling se kennis van die Kerkwet uit te brei, word die Kerkwet en Bepalings meer sistematies en verstaanbaar georden. Die onontbeerlikheid van die besit van 'n kopie van die Kerkwet deur elke ouderling behoort beklemtoon te word.
- * Elke ouderling behoort aanvanklik ten minste modules 1 tot 4 van die ouderlingkursus te deurloop, en daarna die res binne twee jaar.
- * Benewens vaste toerustingseleenthede, word daar in gemeenteverband 'n struktuur geskep vir huisbesoek deur ouderlinge by ouderlinge, naas die besoek van die predikant aan die ouderling. Hierdie huisbesoek van die ampte aan die ampte moet nie alleen in terme van die opsig geskied nie, maar ook om te dien tot versterking van gesindheid.
- * Ouderlinge word met inagneming van hulle gawes veral ook benut met die oog op toerusting van lidmate op gemeentelike- en ringsvlak.

Gawes en opdrag van die ouderling

Die vergadering neem kennis van die voorstelle van die Kommissie vir Bedieningstrukture.

BESLUIT

- * Ouderlinge wat besondere kundigheid, gawes of belangstellings het, word aangewend op daardie terreine van die werk van die Kerk (dit wil sê op gemeentevlak, ringsvlak en organe van bystand van meerdere vergaderings) waar hulle die beste aangewend kan word.
- * Funksies en take word in die gemeente geïdentifiseer wat deur ouderlinge, met besondere gawes en belangstelling verrig kan word om sodoende die predikant se taak te verlig en die ouderlingsamp beter tot sy reg te laat kom.

Die gesag, posisie en verkiesing van die ouderling in die gemeente

Die vergadering neem kennis van die voorstelle van die Kommissie vir Bedieningstrukture.

BESLUIT

- * Die aard van die ouderling se gesag as opdrag van die Heer word uitgebou om klem te lê op sy ampswerk.
- * Die rol van die ouderling kry weer sy beslag in terme van die familiële struktuur van die Kerk. Dit sal beteken dat die ouderling as skakel moet optree tussen die Sondagsgemeente (erediens) en die huisgemeente (gesinne).
- * Die rol/voorbeeld van die ouderling in sy huisgesin, saam met sy huisgesin, as voorbeeld van gelowiges en kerkmense kry weer sy beslag.
- * Die ouderling, soos in sy eie huisgesin, raak aktief betrokke by die omstandighede van die gesinne in sy wyk, en staan hulle in elke situasie by.
- * Die rol van die ouderling as gemeenskapshoof in onder andere die opvoeding en onderwys van kinders in kerkverband en onderwys in gemeenskapsverband kom sterker na vore.
- * Elke wyk is nie alleen betrokke by die verkiesing van ouderlinge vir die betrokke wyk nie, maar sien ook toe dat hierdie verkiesing gepaard sal gaan met die verantwoordelikheid van die lidmate in die wyk, en die gemeente, om ouderlinge volgens die vereistes van die Skrif te verkies. Lidmate moet ingelig word oor wat die Skrif van 'n ouderling verwag. Wykslede moet in besonder verantwoordelikheid aanvaar vir die verkiesing van wykskerkraad.
- * Ouderlinge, veral dié met besondere gawes en werkywer, word nie in terme van werksbelading in die gemeente oorlaai nie.
- * Die administratiewe funksies van ouderlinge word tot die minimum beperk.
- * Vergaderings word planmatig geskeduleer en gereguleer ten einde die minimum tyd in beslag te neem.

VERKIESING VAN DIE MODERAMEN VIR DIE BEHANDELING VAN DIE BEROEP OP DIE ALGEMENE KERKVERGADERING DEUR BROEDER CJ KRUGER

Prof HG van der Westhuizen word as visevoorsitter verkies.

3. DIAKONAAT

3.1 STATISTIEK

Sedert die vorige Algemene Kerkvergadering het die aantal diensdoende diakens in die Kerk van 6663 (1988) tot 7177 (1991) toegeneem - dit is 'n toename van 7,7% in vergelyking met die lidmatetal wat vir dieselfde tydperk slegs met 1,2% toegeneem het.

Hierdie tendens aksentueer wat die diakonaat aanbetref 'n baie meer intensiewe bearbeiding van lidmate wat op groter betrokkenheid gerig is.

BESLUIT

* Kennis geneem.

3.2 DIAKENS

Alhoewel die lidmate die Godgegewe opdrag en roeping het om barmhartigheid aan alle mense te bewys, maar veral aan die huisgenote van die geloof, het die diakens kragtens hulle roeping die verantwoordelikheid om die diens van barmhartigheid te behartig deur die lidmate tot deelname daaraan op te roep.

Uit die jaarlikse diakonaatverslae wat van die ringsvergaderings ontvang is, is dit duidelik dat die diakens nie alleen voortreflike werk in die gemeentes lewer deur al sterker leiding te neem om lidmate tot groter betrokkenheid by die diens van barmhartigheid te motiveer en te lei nie, maar ook op rings- en sinodale vlak al meer betrokke is by die leiding aan en formulering van beleid vir die diakonaat.

BESLUIT

* Die Algemene Kerkvergadering boekstaaf sy dank en waardering teenoor die diakens in die Kerk vir hulle leiding aan en betrokkenheid by die diens van barmhartigheid in gemeente-, rings- en sinodale verband. Die Algemene Kerkvergadering roep die diakens derhalwe op om met die oog op die verandering wat op die welsynsgebied gaan intree, hulle gereed te maak om veral op gemeentevlak, sterker leiding te neem ten einde op plaaslike vlak die velerlei behoeftes tegemoet te tree.

3.2.1 TOERUSTINGSPAKKET VIR DIAKENS

Die Algemene Diakonale Raad het in samewerking met Kital - en die goeie bydraes deur medewerkers daaraan - aan die einde van 1989 die Toerustingspakket vir Diakens aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir beskikbaarstelling aan gemeentes oorhandig.

Aan die einde van 1991 was alreeds meer as 1500 van hierdie pakkette in gebruik in die Kerk.

Die Algemene Kerkvergadering neem by monde van die voorsitter van die Algemene Diakonale Raad, prof AD Pont, kennis van die verskyning van die toerustingspakket vir diakens wat pas by Kital verskyn het.

Die voorsitter neem die toerustingspakket namens die Kerk in ontvangs en vra dat dit in die Kerk bekend gemaak en gebruik word. Hy bedank die redaksie bestaande uit di HR Visser, PA Geyser en RJ Coertze vir die werk aan die pakket.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering versoek dat elke diensdoende diaken aan die toerusting in gemeenteverband blootgestel word ter verryking van hulle eie geloofslawe en sinvolle betrokkenheid by die dienswerk van die amp.
- * Die Algemene Kerkvergadering versoek dat elke ringsdiakonale raad een keer per jaar een of ander aspek van die Toerustingspakket vir Diakens in ringsverband aan die orde sal stel ten einde die navorsing oor en evaluering van die betrokke aspek van die diakenswerk te bevorder.

3.2.2 STUDIE : DIE DIAKEN AS FUNKSIONARIS BINNE SY OPDRAG : DIE DIAKENSVERGADERING BINNE DIE KERKLIKE STRUKTUUR

Die Algemene Kerkvergadering neem kennis dat die Algemene Diakonale Raad studie-opdragte wat in die volgende voordragte vorm aangeneem het, in hulle vergadering van 25 September 1991 in 'n werkwinkel hanteer het, naamlik

- * Ds HR Visser : Diakonaat
- * Dr BJ van Wyk: Die kerkregtelike posisie van die diaken binne die vergaderings van die ampte in die Nederduitsch Hervormde Kerk.
- * Prof AD Pont : Die diaken en die kerkregering.

(Studiestukke is beskikbaar in die Kital biblioteek)

3.2.3 DIE ORDENING VAN DIE VERGADERINGS VAN DIE AMPTE IN DIE GEMEENTE

Die vergadering neem kennis van die gegewens vervat in die agenda en die aanbevelings van die Algemene Diakonale Raad.

BESLUIT

- * Die aanbevelings word nie aanvaar nie.
- * Ampsdraers behoort op grond van hulle gawes en talente verkies te word en nie volgens hulle ouderdom nie.
- * Die aanbeveling tot verkiesing van ampsdraers geskied op voorlegging van die kerkraadsvergadering nadat voorstelle in dié verband van die ouderlinge- en diakensvergadering ontvang is. Die aanbeveling tot verkiesing geskied met inagneming van 'n persoon se bevoegdheid en aanleg.

3.2.4 BEHEER OOR DIAKONALE FONDSE

Onafhanklik en niuteenstaande die standpunt van die Algemene Kerkvergadering oor 3.2 van die agenda, het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering met die Algemene Diakonale Raad saamgestem dat die volgende leiding aan gemeentes oor die beheer van die diakonale fondse as uitleg van Bepaling 173.1(a) gegee word:

Bepaling 173.1(a) omskryf onder andere die taak van die diakens om

- * die liefdesgawes uit te deel en
- * om beheer te hê en te beskik oor diakonale gelde en goedere - onderhewig aan die toesig van die kerkraad.

In dié verband is die Algemene Diakonale Raad van mening dat die kerkraad die staande opdrag aan die diakensvergadering behoort te gee om

- * toe te sien dat die nodige middele beskikbaar sal wees om in belang van die hulpverlening in die gemeente aan te wend;
- * om toe te sien dat die gereelde oorbetalings aan die diakonale diensorgane volgens die aangeduide behoefte sal geskied.

Vir dié doel moet die diakensvergadering begroot, die begroting aan die kerkraad voorlê en in oorleg met die kerkraad beplan om die nodige fondse beskikbaar te kry. Binne die begroting het die diakensvergadering dan magtigings om beskikbare fondse "binne" die gemeente en Kerk aan te wend.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering stem in met die uitleg van Bepaling 173.1(a) en versoek dat dit in die Reglementebundel en/of Toerustingspakket vir Diakens opgeneem word.

3.2.5 NOODLENIGING IN GEMEENTES

Die Algemene Diakonale Raad het ook gehandel oor:

- * wie magtigings verleen vir die binne-gemeentelike noodleniging en die beskikbaarstelling van fondse daarvoor,
- * wie die fondse van die diakonaat in die gemeente administreer.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die volgende leiding wat die Algemene Diakonale Raad in die verband gegee het, onderskryf:

- * Die diensgroep vir die behoeftiges is die "arm" van die diakensvergadering wat op versoek van en in oorleg met die wykskerkraad toetree met materiële en ander nodige hulpverlening.

Die diensgroep het die ou bestaande diakonie in die gemeentes vervang - daar behoort dus nie 'n gemeente te wees waarin hierdie diensgroep nie bestaan en funksioneer nie. Die diensgroep behoort onder leiding van 'n diaken met benoemdes uit die diakensvergadering, die NHSV en gewillige lidmate saamgestel te word.

- * Die diensgroep vir behoeftiges behoort staande magtiging van die diakensvergadering te hê om 'n bepaalde bedrag vir onmiddellike noodleniging aan te wend. Indien die noodleniging groter vereistes stel, behoort die diensgroep dan met
 - ** óf die diakonale dienskomitee;
 - ** óf die dagbestuur van die diakensvergadering oor die beskikbaarstelling en aanwending van meer fondse oorleg te pleeg en magtiging daarvoor te kry.
- * Die Algemene Diakonale Raad is verder van mening dat die gemeentelike kassier as "bank" van die diakensvergadering behoort te funksioneer. Die "beheer en beskik oor gelde", wil nie aandui dat die diakensvergadering 'n eie boekhoudstelsel daarop moet nhou nie. Die rekeningkundige stelsel in gebruik in die Kerk kan goedsdiks die fondse en behoeftes van die diakensvergadering akkommodeer.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering onderskryf die riglyn vir noodleniging in gemeentes en besluit dat dit in Die Reglementebundel en/of Toerustingspakket vir Diakens opgeneem moet word.

3.2.6 DAGBESTUUR VAN DIAKENSVERGADERING

Die Algemene Diakonale Raad en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het daarvan kennis geneem dat dit in kleiner gemeentes nie altyd moontlik is om 'n dagbestuur bestaande uit 5 lede saam te stel soos wat Bepaling 174.3 vereis nie.

BESLUIT

- * Bepaling 174.3 word gewysig om soos volg te lees:

"Die diakensvergadering stel met die aanvang van 'n nuwe jaar 'n dagbestuur saam".

3.3 DIE ALGEMENE DIAKONALE RAAD

3.3.1 SAMESTELLING

Die Algemene Diakonale Raad word tans saamgestel met 'n diakenvertteenwoordiger en die ringsdiakonale raad-voorsitter uit elke ring. Om die groter deelname van die diakens in die beplanning en koördinerings van die diakonaat in die Kerk te gee, het die Algemene Diakonale Raad versoek en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ingestem dat die samestelling van die Uitvoerende Komitee van die Algemene Diakonale Raad wel met 2 diakens uitgebrei word.

BESLUIT

- * Reglement 2.3.3 word uitgebrei met die volgende: "twee diakens benoem deur die Algemene Diakonale Raad."

3.3.2 VERSLAG VAN DIE ALGEMENE DIAKONALE RAAD

Die wysiging van Reglement 2.3.3.6 met die volgende byvoeging is deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aanvaar:

"Die Uitvoerende Komitee lewer die verslag indien die Algemene Diakonale Raad in 'n betrokke jaar nie vergader nie".

BESLUIT

- * Kennis geneem.

3.3.3

SAMESTELLING VAN DIE RINGSDIAKONALE RAAD – REGLEMENT 2.4.1.2

Die Algemene Diakonale Raad was van mening dat dit in belang van die gemeentelike diakonaat en die ringsdiakonale raad sal wees indien die voorsitter van die diakonale dienskomitee ook sitting neem op die ringsdiakonale raad en beveel dus aan dat Reglement 2.4.1.2 uitgebrei word met "en die voorsitter van die diakonale dienskomitee".

BESLUIT

- * Reglement 2.4.1.2 word soos aanbeveel uitgebrei.

3.3.4

DIAKONALE DIENSKOMITEE

Die Algemene Diakonale Raad het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering versoek om die samestelling van en opdrag aan die diakonale dienskomitee weer in die Reglementebundel op te neem.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het soos volg daaroor besluit:

Die formulering van die instelling en die samestelling van die diakonale dienskomitee word na die Uitvoerende Komitee van die Algemene Diakonale Raad te verwys vir voorlegging aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en opname in die Reglementebundel.

Die volgende moet by oorweging en formulering in gedagte gehou word:

- * Met verwysing na Bepaling 175.3 moet daarop gelet word dat dit nie die diakonale dienskomitee kan wees wat die diens van barmhartigheid op gemeentelike vlak koördineer nie – dit doen die diakensvergadering.
- * Oorweging moet geskenk word om in 'n moontlike nuwe werkwyse en gewysigde opdrag aan die diaken, die dagbestuur van die diakensvergadering en die diakonale dienskomitee saam te voeg.
- * Wat die samestelling van 'n diakonale dienskomitee betref, moet dit minstens bestaan uit:
 - ** voorsitter en sekretaris van die diakensvergadering;
 - ** die predikant;
 - ** voorsitters van die onderskeie diensgroepe;
 - ** twee lede van die NHSV.
- * Die moontlike instelling van 'n bedieningskomitee vir elke gemeente waarin al die diakonale diensgroepe en ander gemeentelike werkgroepe met mekaar skakel en beplan, moet oorweeg word.

BESLUIT

- * Kennis geneem.

3.3.5 BENOEMING VAN 'N DIAKEN OP DIE ALGEMENE DIAKONALE RAAD

Die Algemene Diakonale Raad versoek dat die formulering van Reglement 2.3.1.8 voorsiening moet maak vir die aanwysing van 'n diaken, na elke Algemene Kerkvergadering en vir die duur tot die volgende Algemene Kerkvergadering.

BESLUIT

* Reglement 2.3.1.8 word soos versoek gewysig.

3.3.6 VERDERE WYSIGINGS AAN DIE BEPALINGS

3.3.6.1 BEPALING 179.3

Die Bepaling meld dat "indien 'n diakonale diensorgaan eiendom wil verkry of vervreem of 'n gebou wil oprig", 'n volledige en gemotiveerde voorlegging aan die Algemene Diakonale Raad" gemaak moet word.

Aangesien die Algemene Diakonale Raad slegs een keer per jaar vergader, word versoek dat die voorlegging aan die Uitvoerende Komitee van die Algemene Diakonale Raad gemaak moet word.

BESLUIT

* Bepaling 179.3 word gewysig deur: "Die Uitvoerende Komitee van die Algemene Diakonale Raad" in die plek van "Die Algemene Diakonale Raad" in te skryf.

3.3.6.2 BEPALING 183.2

DIE TAFELBERGER ONTWIKKELINGE VAN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK

Dr AJG Dreyer lig die vergadering in oor Die Tafelberger en Utilitas.

Die Algemene Diakonale Raad en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het daarvan kennis geneem dat die diensorgaan geen dienste lewer nie aangesien die behoefte wat deur hulle dienslewering aangespreek sou gewees het, nou volledig deur Utilitas tegemoet getree is. Die Tafelberger het hom besig gehou met fondsinsameling en gaan steeds daarmee voort. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het hulleself alreeds vereenselwig met die nouer skakeling met Utilitas en die Ring van Wes-Kaapland versoek om hulle samewerking met dié projek te verleen.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het besluit dat die Uitvoerende Komitee van die Algemene Diakonale Raad na oorleg van die Hoofdirekteur, Diens van Barmhartigheid, met die ringsdiakonale raad van die Ring van Wes-Kaapland en die direksie van Die Tafelberger, 'n aanbeveling oor die voortbestaan, al dan nie, moet maak.

BESLUIT

* Die Uitvoerende Komitee van die Algemene Diakonale Raad lê, nadat hulle die advies van die ringskommissie van die Ring van Wes-Kaapland en die direksie van Die Tafelberger ingewin het, 'n verslag en aanbevelings aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oor die voortbestaan al dan nie van dié diakonale diensorgaan voor.

- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering neem op grond van die verslag van die Uitvoerende Komitee van die Algemene Diakonale Raad 'n besluit oor die voortbestaan van Die Tafelberger Ontwikkelinge van die Nederduitsch Hervormde Kerk as diakonale diensorgaan van die Kerk.
- * Die vergadering spreek sy dank uit teenoor die persone wat die saak van bejaardesorg in die Wes-Kaap ernstig op die hart gedra het en steeds dra.

3.3.7 STRATEGIESE BEPLANNING

Die Uitvoerende Komitee van die Algemene Diakonale Raad en senior personeel van die diakonale diensorgane het op 29 - 31 Augustus 1990 'n werkwinkel met die doel om strategie vir die diens van barmhartigheid te beplan, by Broederstroom op uitnodiging en koste van Gencor gehou.

Die vrug van hierdie strategiese beplanning was dat die Algemene Diakonale Raad en diakonale diensorgane hulself geposisioneer het om veranderende omstandighede in 'n nuwe staatkundige bedeling die hoof te bied.

BESLUIT

- * Kennis geneem.

VERKIESING VAN DIE MODERAMEN VIR DIE BEHANDELING VAN DIE BEROEP OP DIE ALGEMENE KERKVERGADERING DEUR BROEDER CJ KRUGER

Ds JPJ Wagenaar word as viseskriba verkies.

3.3.8 INFORMELE DIENS VAN BARMHARTIGHEID

Al die strategiese beplanningssessies het

- * die primêre roeping en verantwoordelikheid van elke gelowige om die diens van barmhartigheid as dankbare antwoord op die barmhartigheid van God in Jesus Christus opnuut as die primêre diens van barmhartigheid onderstreep;
- * uit die voorafgaande voortvloeiend, die onderlinge hulpbetoon en die neem van verantwoordelikheid vir mekaar in gemeenteverband as die mees effektiewe, bevredigende en mees bekostigbare diens geïdentifiseer.

Wat die diens van barmhartigheid betref is die "voorsorgmaatreëls" vir die afwenteling van sinodale beheer en bedryf van die diens van barmhartigheid na die gemeentes alreeds enkele jare gelede in beweging gebring met die propagering van diensgroepe. 'n Nuwe staatkundige bedeling sal die sinvolle funksionering van die informele diens van barmhartigheid deur diensgroepe noodsaaklik maak, aangesien die formele diens van barmhartigheid onbekostigbaar duur gaan word en al minder deur die subsidies van die Staat bevoordeel sal word.

BESLUIT

- * Kennis geneem.

3.4 DIE RINGSDIAKONALE RAAD

3.4.1 VOORSITTERS

Ringsvergaderings is versoek om die opdragte vir die onderskeie diensvelde van die diens van barmhartigheid in ringsverband, ter wille van effektiwiteit en benutting van tyd en geld wat in toerusting belê is, te kontinueer deur dieselfde ringsdiakonale raad-voorsitters te benoem.

BESLUIT

- * Kennis geneem.

3.4.2 VERGADERINGS VAN DIE RINGSDIAKONALE RAAD

Aangesien die ringsdiakonale raad leiding aan die diens van barmhartigheid in die ring behoort te gee, is twee vergaderings per jaar noodsaaklik, naamlik:

- * 'n Beplanningsvergadering aan die begin van 'n jaar ten einde die behoeftes in die ring te evalueer, leiding aan die gemeentelike diakonaat te gee en toerustingsgeleenthede te beplan. Hierdie vergadering behoort ook die verslag aan die ringsvergadering oor die diakonaat in die ring saam te stel.
- * 'n Verslagvergadering ná die jaarlikse vergadering van die Algemene Diakonale Raad ten einde gemeentes op hoogte te stel met die ontwikkeling en behoeftes van die diakonaat op sinodale vlak.

BESLUIT

- * Die Reglementebundel word sodanig gewysig dat elke ringsdiakonale raad ten minste twee keer per jaar vergader.

3.4.3 RINGSDIAKONALE RAAD-VOORSITTER : SKAKELING MET GEMEENTELIKE DIAKONAAT

Die Algemene Diakonale Raad en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die noodsaaklike kontak van die ringsdiakonale raad-voorsitter met die diakonaat in die afsonderlike gemeentes beklemtoon.

Maniere waarvolgens die skakeling gemaak kan word, is geïdentifiseer.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering beklemtoon die noodsaaklike skakeling tussen die ringsdiakonale raad en die gemeentelike diakonaat en versoek ringskommissies om te beplan vir die jaarlikse skakeling tussen die ringsdiakonale raad-voorsitter en die diakonaat in elke gemeente afsonderlik.

3.5 VERHOUDING MET DIE STAAT

3.5.1 SAMEWERKINGSOOREENKOMS MET DIE STAAT

Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die mededelings oor die samewerkingsooreenkomste tussen die owerheid en die Kerk wat die diens van barmhartigheid betref en die volgende standpunte:

- * Ons is nie 'n welsynstaat nie of wil dit nie wees nie en die Staat gaan in teenreaksie daarvoor sy bystand aansienlik afskaal.

- * Die Staat was die Kerk deurlopend ter wille met baie ruim subsidies en die verhouding gaan drasties hersien word.

Beide standpunte is nie houdbaar nie. Die Staat en Kerk is ten opsigte van sekere burgers/lidmate op dieselfde persone gerig en het 'n gemeenskaplike verantwoordelikheid.

BESLUIT

- * Die Kerk onderskryf die standpunt dat die owerheid 'n verantwoordelikheid het om die Kerk in sy diens van barmhartigheid te subsidieer en wel op so 'n wyse dat hulle 'n samewerkende verantwoordelikheid het.
- * Die Algemene Kerkvergadering bring die beginsel van "familieverantwoordelikheid" (1 Tim. 5:4) en die gemeente se roeping "om die weduwee wat alleen agtergelaat is" (1 Tim. 5:16) te versorg, opnuut vir besinning en gehoorsaamheid onder aandag van gemeentes. Die samewerkingsbeginsel met die owerheid impliseer ook die neem van die volle verantwoordelikheid in die midde van die gemeente.

3.5.2 **BELEIDSDOKUMENTE VAN DIE STAAT**

Die Departement Nasionale Gesondheid en Bevolkingsontwikkeling het twee beleidswerkdokumente vir kommentaar aan die Kerk beskikbaar gestel.

In beide gevalle het die Algemene Diaconale Raad sy eie kommentaar voorberei en daarna met die Algemene Kommissie vir die Diens van Barmhartigheid van die Nederduitse Gereformeerde Kerk konsensus oor 'n gesamentlike voorlegging aan die staat, bereik.

BESLUIT

- * Kennis geneem.

3.6 **SKAKELING MET ANDER KERKE EN WELSYNSORGANISASIES**

3.6.1 **TUSSENKERKLIKE KOMITEE VIR DIE DIENS VAN BARMHARTIGHEID**

Die gereelde skakeling en oorleg tussen die Nederduitsch Hervormde Kerk en die Nederduitse Gereformeerde Kerk oor sake wat as van gemeenskaplike belang beskou is, veral die skakeling met die owerheid, het uitgegroeï tot die informele Tussenkerklike Komitee vir die Diens van Barmhartigheid. Die forum bied geleentheid om samewerking te beplan, dupliserende dienste uit te skakel en gesamentlike optrede te bewerkstellig.

Die Staat het by sy voorgenome verandering aan sy welsynsbeleid wel deeglik kennis geneem van die standpunte van die Afrikaanse Kerke.

BESLUIT

- * Die vergadering neem met instemming kennis van die totstandkoming van 'n Tussenkerklike Komitee vir die Diens van Barmhartigheid en versoek die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om formeel struktuur daaraan te gee ten einde die voortgang daarvan te verseker.

3.6.2 DIE TUSSENKERKLIKE KOMITEE VIR DIE DIENS VAN BARMHARTIGHEID EN DIE FEDERALE VROUERAAD

Die Tussenkerklike Komitee vir die Diens van Barmhartigheid het ook sy kontak en verhouding met die Federale Vroueraad waarbinne die SAVF, OVV, NCVV en ACVV konstitueer, uitgebou. Die vier welsynsorganisasies rig hulle ook hoofsaaklik op die Afrikaanssprekende deel van die blanke bevolking en daarom is erkenning van mekaar se diensverantwoordelikheid en vennootskap noodsaaklik.

BESLUIT

- * Die vergadering neem met instemming kennis van die skakeling met en samewerking tussen die Tussenkerklike Komitee vir die Diens van Barmhartigheid en die Federale Vroueraad en versoek dat die kontak tot voordeel van die Kerk se roeping teenoor sy mense, uitgebou word. Die Federale Vroueraad word bedank vir hulle dienslewering aan die volk in geheel en in besonder waarby lidmate van die Kerk kan baat. Gemeentes word derhalwe versoek om projekte van die Federale Vroueraad met samewerking en befondsing te ondersteun en ook te beplan vir die betrokkenheid van die gemeente daarby.

3.7 DIENSGROEPE

Uit ringsverslae die afgelope jare was dit verblydend om daarvan kennis te neem dat die diensgroepstelsel al meer neerslag in gemeentes kry en is ongeveer 5 000 lidmate alreeds aktief daarby ingeskakel.

Die werkers van die Ondersteuningsraad was die voorafgaande jaar by 189 diensgroepe betrokke.

Om die hele aangeleentheid van toerusting van diensgroepe te bevorder is 'n opleidingsgeleentheid vir toerusters van diensgroepe uit verskillende ringe gehou.

BESLUIT

- * Die vergadering beklemtoon die belangrikheid van die bestaan en funksionering van die diensgroepe. Die vergadering bedank die Ondersteuningsraad en toerusters van diensgroepe vir hulle volgehoue betrokkenheid by diensgroepe en versoek ringsdiakonale raad-voorsitters om daadwerklike leiding te neem met die instelling en toerusting van diensgroepe.
- * Gemeentes word aangemoedig om van die beskikbare toerustingsmateriaal gebruik te maak en toe te sien dat soveel lidmate moontlik op die verskillende diensvelde betrokke raak.

3.8 DIAKONALE DIENSORGANE

3.8.1 DIE KINDERHUISE VAN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK

Die Algemene Kerkvergadering neem kennis dat die direksie van die kinderhuise tans in opdrag van die Algemene Kerkvergadering twee kinderhuise bedryf te wete:

- * Die Jac van Belkum Kinderhuis te Krugersdorp met 130 kinders.
- * 'n Satellithuis van Jac van Belkum Kinderhuis te Rustenburg, naamlik Huis Prinsloo met 10 kinders.
- * Die Albert Herbst Kinderhuis te Middelburg met 120 kinders.

BESLUIT

*** Kennis geneem.**

3.8.1.1 RASIONALISASIE

Die direksie van die kinderhuise het ook hulle opdrag vanweë die Algemene Kerkvergadering en hulle verantwoordelikheid teenoor die aanspraak wat op kinderhuisversorging gemaak word, geëvalueer.

Bewus van die dalende bevolkingsgroei onder die blankes in Suid-Afrika en met in agname van statistiek dat voorsiening gemaak moet word vir ten minste 205 kinders uit die Kerk in die kinderhuise, het die direksie tot die gevolgtrekking gekom dat die bedryf van die Jac van Belkum Kinderhuis en die Albert Herbst Kinderhuis voldoende is om aan die behoefte te voldoen en derhalwe besluit om die Andries Hendrik Potgieter Kinderhuis te sluit. Die Andries Hendrik Potgieter Kinderhuis is heeltemaal uitfaseer en die kompleks word tans volledig vir bejaardesorg aangewend. Die kompleks is geïntegreer by die Emily Hobhouse Monumenttehuis met die oog op die vestiging van volledige bejaardesorgdienste.

As verdere doelwit en rasionalisering, is besluit om met so min personeel as moontlik die kinderhuise te bedryf en die kinders te lei en te motiveer tot selfwerkzaamheid.

BESLUIT

*** Kennis geneem.**

3.8.1.2 UITBREIDING VAN DIE JAC VAN BELKUM KINDERHUIS

Die Algemene Kerkvergadering neem kennis dat, na die voltooiing van die Albert Herbst Kinderhuis, die inwonertal van die Jac van Belkum Kinderhuis verminder is na 100 inwoners. Die Departement Gesondheidsdienste en Welsyn het egter dringend versoek dat die Direksie nog 30 kinders opneem. Hiertoë is ingestem op voorwaarde dat die Departement steun sal verleen aan die bou van 'n verdere 4 huise om nog 48 kinders te huisves. Staatsleningsfondse is beskikbaar gestel om die uitbreiding mee te bekostig.

BESLUIT

*** Kennis geneem.**

3.8.1.3 DIENSTE AAN KINDERS UIT ANDER KERKE

Die praktyk dat lidmate (kinders) van ander kerke oor en weer in mekaar se inrigtings opgeneem word, bestaan.

BESLUIT

*** Die Algemene Kerkvergadering ondersteun die gedagte dat die Tussenkerklike Komitee vir die Diens van Barmhartigheid handel oor die beginsel om mekaar te vergoed vir dienste wat aan lidmate van ander kerke gelewer word. Indien die Tussenkerklike Komitee konsensus hieroor kan bereik, moet van daaruit met die Staat onderhandel word oor die vergoeding van die totale bedryfskoste per eenheid wanneer kinders van ander kerkverbande, met wie geen ooreenkomste bestaan nie, opgeneem word.**

3.8.1.4 PRIVAATOPNAMES

Die moontlikheid van nie-statutêre opnames as gevolg van tydelike nood of armoede in 'n gesin is onder die aandag van die vergadering gebring.

BESLUIT

* Kennis geneem.

3.8.1.5 OPNAMEBELEID VAN KINDERHUISE

BESLUIT

* Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die opnamebeleid wat die direksie van die kinderhuise neergelê het en onderskryf die geformuleerde standpunt van die Kerk oor die versorging van sorgafhanklike kinders.

3.8.1.6 INKOMSTE EN UITGAWE

* Ontvangstes oor die boekjaar 1989 - 1991

	BOEKJAAR 1989	BOEKJAAR 1990	BOEKJAAR 1991
Subsidie ontvang	1 601 557	2 054 234	3 973 154
Versorgingsfonds	711 201	784 076	863 079
Kollekteboekies	43 999	53 270	53 845
Donasies (gemeentes, privaat, NHSV)	324 890	174 176	258 262
Boedelbemakings	28 149	-	44 100
TOTAAL	2 709 796	3 065 756	5 192 440

Die totale inkomste verteenwoordig 'n styging van 91,6% (R2 482 638) vir 1991 teenoor 1989.

Die versorgingsfonds toon in 1991 'n styging van 10,01% (R79 003) teenoor 1990. In vergelyking met 1989 is die toename 21,35%.

* Uitgawes aan kinderversorging

	BOEKJAAR 1989	BOEKJAAR 1990	BOEKJAAR 1991
Kinderversorging	2 315 690	2 548 374	2 685 158
Ander uitgawes:			
- Rente op lenings	328 058	357 926	348 155
- Ongebruikte Eiendomme	2 130	2 077	4 109
- Oninbare skulde	54 904	-	-
TOTAAL	2 700 782	2 908 377	3 037 422

Die totale uitgawe verteenwoordig 'n styging van 12,46% (R336 640) vir 1991 teenoor 1989.

Die uitgawe aan kinderversorging toon 'n styging van R136 784) dit is 5,37% teenoor die vorige jaar. In vergelyking met 1989 is die toename 15,95% (R369 468).

* Koste per kind per maand

	BOEKJAAR 1989	BOEKJAAR 1990	BOEKJAAR 1991
Voeding	121,62	123,90	118,44
Kleding	41,70	31,76	32,44
Behuising	30,74	20,41	37,19
Opvoeding	28,97	26,50	28,80
Hospitalisasie	7,41	8,87	7,27
TOTAAL	230,44	211,44	224,14

Die koste per kind verteenwoordig 'n styging van 6% teenoor die vorige jaar.

Die vergadering handel verder in dié verband waar die staatsubsidie vir die diens van barmhartigheid in die agenda ter sprake kom.

BESLUIT

- * Die vergadering neem met groot dank en waardering kennis van alles wat vir die versorging van die kinders in die kinderhuise gedoen word.
- * Dank word betuig teenoor die gemeentes en NHSV-takke wat weer ruim voorsien het in al die behoeftes van die kinderhuise.
- * Gemeentes word verder versoek om:
 - ** Geskikte ouerhuise te identifiseer waar kinders tydens vakansies geplaas kan word.
 - ** Die direksie behulpsaam te wees om geskikte werkgeleentheid en huisvesting vir kinders wat nie sondermeer aan die arbeidsmark uitgelewer kan word nie, te identifiseer.
 - ** Die borgskema van die kinderhuise onder aandag van lidmate te bring en veral die vermoëndes aan te spoor tot deelname daaraan.
- * Groot dank en waardering word betuig teenoor die personeel van die kinderhuise wat so bereidwillig en toegewyd die versorgingstaak van en vir die Kerk onderneem het.
- * Die vergadering versoek dat lidmate aan die moontlikheid en wenslikheid herinner word om die kinderhuise te laat baat by erflatings.
- * Dank word betuig teenoor die Departement van Gesondheidsdienste en Welsyn vir die wyse waarop hulle vennoot is in die versorging van sorgafhanklike kinders. Die Departement Plaaslike Bestuur, Behuising en Werke en die Raad op Ontwikkeling en Behuising word eweneens bedank vir die voorsiening van leningsfondse vir die kapitaalwerke.
- * Die vergadering aanvaar die reëling dat fondse wat vir 'n spesifieke kinderhuis ingesamel word, nadat gemeentes hulle normale verpligtinge reeds nagekom het, wel aan die betrokke kinderhuis oorbetaal moet word om in belang van die kinders aangewend te word.

3.8.2 NEDERDUITSCH HERVORMDE SUSTERSVERENIGING

Die vergadering neem kennis van die volgende aktiwiteite van die NHSV:

- * Feesvieringe landwyd rondom die vyftigste bestaansjaar.
- * Werksaamhede om die geformuleerde doelstellings te bereik.
- * Werksaamhede rondom die verskeie Monumenttehuise, dienssentrums, kinderhuise, die beurs- en leningsfondse, kursusse vir predikantsvroue en die Eendrachtkring.

BESLUIT

- * Die vergadering betuig sy hoë dank en waardering teenoor die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging vir hulle koördinerende van die dienslewering van en leiding aan die vrouelidmate in die Kerk.
- * Die Algemene Kerkvergadering rig 'n ernstige versoek tot alle vrouelidmate om hulle by die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging aan te sluit en mee te werk
 - ** tot voordeel van die gemeente;
 - ** tot voordeel van die groot aandeel wat die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging aan die diens van barmhartigheid van die Kerk het;
 - ** tot hulle eie verryking ten einde sinvoller vrou en moeder in die gesin te wees.

3.8.3 DIE ONDERSTEUNINGSRAAD

3.8.3.1 DOELSTELLINGS EN DIENSLEWERING

Die Algemene Kerkvergadering neem opnuut kennis van die doelstellings van die Ondersteuningsraad, die beskikbaarheid van dienste en dienslewering in die Kerk in die vorm van maatskaplike dienste, klinies-terapeutiese werk en dies meer.

BESLUIT

- * Die vergadering neem kennis van die kliëntelading van die Ondersteuningsraad en versoek kerkrade om daadwerklik positiewe stappe te neem om die gesinslewe van lidmate van die Kerk te verbeter en te bevorder.
- * Kerkrade word ook versoek om in samewerking met die maatskaplike werkers waar moontlik, pleegouers vir kinders van die Kerk in gemeentes te werf.
- * Die vergadering besluit ook om predikante en ampsdraers te versoek om by wyse van die pastoraat toe te tree tot die proses van rekonstruksiedienste wat die Ondersteuningsraad by lidmate lewer.
- * Die Ondersteuningsraad gee aandag aan
 - ** werwing van lidmate van die Hervormde Kerk vir die maatskaplike werk profesie;

**** generering van beursfondse en of lenings vir voornemende studente uit die Kerk;**

**** aanstelling van personeel van buite die Kerk wie se denkmilieu dikwels 'n verleentheid vir sulke posbekteërs is en nie tot voordeel van die kerk se bediening strek nie.**

3.8.3.2 DIE ONDERSTEUNINGSRAAD EN DIE PLAASLIKE GEMEENTES

Daar is die afgelope drie jaar intensief aandag gegee aan die herstel van die plek en die taak van die Ondersteuningsraad in die plaaslike ring en gemeentelêwe.

Daar is met dankbaarheid kennis geneem van 'n gesindheidsverandering en nuwe belangstelling by plaaslike gemeentes en ampsdraers by die werk van die Ondersteuningsraad.

Gemeentes word opgeroep tot die evangelisering van kliënte van die Ondersteuningsraad wat kerklos of kerkvervreemd geraak het. Dit is dringend noodsaaklik dat die Kerk sal uitkom by 'n verhoogde bediening van die kliënte van die Ondersteuningsraad met die evangelie van Jesus Christus.

BESLUIT

*** Die vergadering bevestig die noodsaaklikheid dat die kerkvervreemde lidmate van die Kerk wat kliënte van die Ondersteuningsraad is, met behulp van intensiewe pastorale bearbeiding en evangelisering tot aktiewe herinskakeling by die gemeentelêwe begelei word.**

3.8.3.3 RASIONALISASIE

Een pos van Hoofmaatskaplike Werker en 4 Supervisieposte is afgeskaf. Slegs poste wat deur die staat gesubsidieer word, is behou en daar is sover moontlik nie aan dienste op grondvlak verminder nie. Die Direkteur: Maatskaplike Sorg en die Hoofmaatskaplike Werker het ook tot die supervisie komponent toegetree. Die staat subsidieer tans 1 Hoofbeheerpos en 3 Supervisieposte op middelbestuurvlak en 33 maatskaplikewerk poste.

BESLUIT

*** Kennis geneem.**

3.8.3.4 VOORSTEL KIBBOETSSTELSEL

BESLUIT

*** Die vestiging van 'n "kerkplaas" op die lees van die kibboetsstelsel, waar werklose lidmate gehuisves en gevestig kan word, nie om versorg te word nie maar om selfversorgend te word, word ondersoek met spesifieke verwysing na:**

- ** die teologiese verantwoording van 'n "kerkplaas";**
- ** die kerkregtelike aspekte;**
- ** of, en indien wel, hoe die idee van so'n kerkplaas versoenbaar is met die begrip 'barmhartigheidsdiens';**
- ** wetsaspekte van die vestiging en bedryf;**
- ** die omvang van werkloosheid;**
- ** die lewensvatbaarheid van die idee van 'n kerkplaas;**
- ** opleiding van die bewoners in ambagte en dienste;**

- ** hantering van behoeftes en aanpassingsprobleme;
- ** geestelike versorging;
- ** infrastrukture wat as noodsaaklik beskou word;
- ** kostes vir vestiging en ontwikkeling;
- ** fondsgenerering en ekonomiese selfstandigheid;
- ** beheer en bestuur;
- ** lang- en korttermyn doelwitte vir die plaas;
- ** enige ander aspekte wat aandag verdien.

- * Die kerkrade van die volgende gemeentes ondersoek hierdie aangeleentheid aan die hand van inligting wat die Administrateur beskikbaar kan stel ten opsigte van die beskikbaarheid van 'n geskikte terrein, en infrastrukture (geboue, ensovoorts) wat bestaan:

12 Bethal	(JA Beukes)
28 Carletonville	(AN van Niekerk)
42 Dendron	(JM Fourie jnr)
58 Elsburg	(JR Kramer)
82 Hartebeeshoek	(TP Moller)
107 Klerksdorp-Wilkoppies	(WH Swart)
123 Kuruman	(H Aucamp)
141 Messina	(GF van Wyk)
161 Ogies	(JHH Jacobs)
187 Port Elizabeth	(LJ Strauss)
211 Richardsbaai	(HJ Odendaal)
231 Sasolburg-Suid	(JCJ van Rensburg)
258 Turffontein	(J Ayres)
298 Wespark	(MD Robbertze)
137 Marikana	(JPB Blignaut)
176 Parys	(PJ Botha)
157 Noordelike Pretoria	(L Geel)
208 Randfontein-Midpark	(WRT Hindley)

sowel as die kerkrade van die gemeentes waaraan die lede van die Algemene Kommissie behoort.

- * Die kerkrade rapporteer voor die einde van Augustus aan die skriba van die Algemene Kommissie wat dan verder sal handel.

3.8.4 BEJAARDESORG

3.8.4.1 SITUASIE-ANALISE

Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van 'n deeglike situasie-analise wat gemaak is rondom bejaardesorgdienste. Gemeentes het egter nie behoorlik daartoe saamgewerk nie.

BESLUIT

- * Aangesien die bejaardesorgorganisasies in die Kerk voortdurend hulle dienslewering moet plooï volgens die behoeftes daaraan in die Kerk en dit ook noodsaaklik is om 'n projeksie te maak van die aanspraak wat op dienslewering gemaak sal word, word gemeentes ernstig versoek om te reageer op die behoeftebepalingsopnames wat van tyd tot tyd gemaak word.

3.8.4.2 DOELSTELLINGS EN TOEKOMSREALITEITE

BESLUIT

- * Die vergadering neem kennis van
 - ** die doelstellings wat nagestreef word om bejaardes te help om die kwaliteit van hulle lewens te verhoog of minstens te handhaaf,
 - ** toekomsrealiteite
 - ** die formele dienslewering aan bejaardes in die 8 bejaardesorg-inrigtings, dienssentrums, woonstelle en groephuise.

3.8.4.3 ONS TUIS

Die vergadering neem kennis van die volgende sake rondom Ons Tuis:

- * In 1990 is die sestigste bestaansjaar gevier.
- * Die bestuur is saamgestel uit 50 lede waarvan 30 deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering benoem word.
- * Daar is 3 tehuse met dienssentrums en behuisingskomplekse.
- * Voortdurende uitbreiding en opgradering word onderneem by die verskillende tehuse.
- * Die beroep op gemeentes om fondse lewer nie noemenswaardige resultate nie.

BESLUIT

- * Die vergadering betuig sy dank teenoor die Ons Tuis tehuse vir bejaardes vir die voortsetting van gewaardeerde dienslewering. Die direksie word ook gelukgewens met die daarstelling en instandhouding van projekte wat die hele spektrum van bejaardesorg bedien.
- * Die vergadering doen 'n ernstige beroep op gemeentes om Ons Tuis ruim uit beskikbare fondse te begunstig aangesien hulle grootliks op fondse vanuit die gemeentes aangewese is.

3.8.4.4 DIE MONUMENTTEHUISE VAN DIE NHSV

Die vyf tehuse, twee dienssentrums en twee behuisingskomplekse van die Monumenttehuise lewer hoë kwaliteit versorging aan bejaardes met die steun van die NHSV-takke.

Uitbreiding en modernisering is onderneem by die Piet Potgieter, Emily Hobhouse, Andries-Marié Oosthuizen en Louis Trichardt Monumenttehuise.

BESLUIT

- * Die vergadering neem met instemming en waardering kennis van die volgehoue voortreflike versorgingsdiens wat deur die Monumenttehuise aan bejaardes gelewer word en bedank die NHSV vir hulle instandhouding en uitbouing van die dienslewering.

3.8.4.5 INFORMELE DIENSLEWERING

Bejaardesorgdiensgroepe is in die meeste gemeentes goed gevestig. Lidmate word op hierdie wyse die geleentheid gebied om met ondersteunende dienste aan bejaardes in die gemeente, voortydige en duur inrigtingsopname te verhoed en die lewenskwaliteit van die gemeentebejaardes instand te hou en te verhoog.

Groepbehuisingskemas is deur die gemeentes Pretoria en Lichtenburg onderneem.

BESLUIT

- * Die vergadering versoek gemeentes om, na oorleg met die Uitvoerende Komitee van die Algemene Diakonale Raad en die Raad van Finansies, die moontlikheid van huisvesting van bejaardes in groephuise of behuising in die midde van die gemeente te laat woon met die nodige ondersteuning van die diensgroep vir bejaardes en bestaande intensiewe sorgeenhede.

3.8.4.6 BEJAARDESORG IN DIE ALGEMEEN

In die Kerk, informeel en formeel, word die bejaardesorg op 'n hoë vlak bedryf.

Ook wat hierdie diensveld betref, word voorkomend en toerustend opgetree. Die Algemene Diakonale Raad het in die verlede al aandag aan aftredebeplanning gegee en is van voorneme om deur die diensgroepe in dié verband leiding te gee.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering versoek die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om aan die Algemene Diakonale Raad opdrag te gee om voort te gaan en 'n strategiese plan ten opsigte van bejaarde-versorging uit te werk en te implementeer.
- * Die Algemene Kerkvergadering roep die lidmate op om eie aftrede deeglik te beplan en groter verantwoordelikheid vir bejaarde sorgafhanklike ouers te aanvaar.
- * Die Algemene Kerkvergadering bevestig die belangrikheid van die Stabilisasiefonds vir bejaardes van die Algemene Diakonale Raad en doen 'n beroep op die gemeentes om hierdie fonds te steun.
- * Die Algemene Kerkvergadering beklemtoon opnuut die belangrikheid en relevansie van die diensgroepstelsel.

3.8.4.7 DIE TAFELBERGER ONTWIKKELING VAN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

Die diakonale diensorgaan van die Kerk is in 1983 deur die Algemene Kerkvergadering as sodanig erken met die bedoeling om in die aanstaande lewering en voorsiening van bejaardesorgdienste in die Kaapse Skiereiland, hul bestaan as diakonale diensorgaan te regverdig.

Tot op datum het die Tafelberger nog geen dienste gelewer nie.

BESLUIT

- * Kennis geneem.

3.8.4.8 UTILITAS BELLVILLE

Nadat aan alle moontlikhede om versorgingsdienste vir bejaardes in die Suidwes-Kaap deur eie betrokkenheid tot beskikking te kry, ondersoek is, is na oorleg tussen die Moderamen, dagbestuur van die Algemene Diakonale Raad, direksie van Die Tafelberger en die ringsdiakonale raad, 'n ooreenkoms met Utilitas Bellville wat die bejaardesorgkompleks, Huis André van der Walt in Bellville bedryf, aangegaan. Op die direksie het die Kerk reeds 20% inspraak en neem lidmate van veral die gemeente Bellville, deel aan al die komiteewerk in die tehuis. Die kompleks bied onder andere

- * 130 enkel- en 52 dubbelwoonstelle wat aan bejaardes verhuur word;
- * 'n eenheid om 80 verswakte bejaardes te versorg;
- * 'n dienssentrum vir 300 lede;
- * woonstelle wat met inwoners se eie fondse opgerig is en word.

Die lidmate van die Kerk in die Kaap het inspraak en deel in alle moontlike dienste vir bejaardes.

Die kompleks is met staatsleningsfondse opgerig en die Kerk kon toetree sonder om enige kapitaalbydrae te maak.

BESLUIT

- * Die vergadering neem met instemming en dank kennis van die betrokkenheid wat by Utilitas Bellville bewerk is en doen 'n beroep op al die gemeentes - veral die in die Suidwes-Kaap - om deur dienslewering en fondsbewilliging by die skema betrokke te raak.
- * Die vergadering neem kennis dat die Nederduitsch Hervormde Kerk nog nie in die konstitusie van Utilitas geskryf is nie. Eers wanneer aan hierdie voorwaarde voldoen is, kan ons van die Kerk met vrymoedigheid verwag om fondse vir Utilitas Bellville te bewillig.
- * Gemeentes en lidmate wat fondse vir bejaardesorg in die Wes-Kaap wil bewillig, word versoek om dit aan die Ring van Wes-Kaapland oor te betaal.

TEENSTEM : Utilitas

Die teenstemme van oudl DJ Müller en ds TF Joubert word teen die besluit oor Utilitas aangeteken.

3.8.5 HUIS DELAREY - TEHUIS VIR ONGEHUDE MOEDERS

Huis Delarey het ondanks die feit dat die gebouekompleks nie meer aan die standaard vereistes voldoen nie, vanaf die vorige Algemene Kerkvergadering, uitstekende versorging aan 80 ongehude moeders verleen. Die hulpverlening geskied steeds volgens die multi-dissiplinêre spanbenadering en sluit nasorgdienste in.

Die Raad vir Beheer het besluit om die tehuis na Pretoria te verskuif. 'n Ooreenkoms is met die Suid-Afrikaanse Vrouefederasie aangegaan om hulle huis vir ongehude moeders, die Armstrong Berningsentrum, as 'n gesamentlike projek te bedryf en te bestuur.

BESLUIT

- * Die vergadering neem kennis dat die dienslewering van Huis Delarey na die Armstrong Berningsentrum in Pretoria oorgeplaas is.
- * Gemeentes word versoek om kennis te neem en ook die diens aan hulle wat daaraan behoefte het, bekend te stel.
- * Gemeentes word versoek om hulle bydraes vir dié diens voort te sit.

3.9 **ANDER DIENSVELDE**

3.9.1 **TRANSORANJE INSTITUUT VIR BUITENGEWONE ONDERWYS**

Die Instituut beheer vyf skole vir gestremde leerlinge naamlik: Hoërskool Martie du Plessis vir Serebraal Gestremdes, Prinshofskool vir Swaksiendes en Kleuterblindes, Transvaliaskool vir Epileptici, Sonitusskool vir Hardhorendes en Transoranje Skool vir Dowes.

Daar is ongeveer 1 400 leerlinge in die vyf skole. Vier van die skole is in Pretoria en die vyfde in Bloemfontein.

Die kerke het oor die afgelope 35 jaar op 'n proporsionele basis bygedra tot die skole se uitgawes.

Die uitgawes van die skole het oor die afgelope aantal jare drasties gestyg soos wat die inflasiekoers toegeneem het.

Die koste per leerling beloop tans ongeveer R18 000 per jaar. Dit verteenwoordig 'n styging van 19% bo die van die vorige finansiële jaar.

Die Departement se subsidies het oor die jare nie tred gehou met die skole se werklike uitgawes nie.

Die kerke het in 1990/91 R431 000 tot die skole se uitgawes bygedra. Dit verteenwoordig 50,3 sent per belydende lidmaat. Die oogmerk is dat die kerke 85 sent per belydende lidmaat bydra.

Dit dien hier vermeld te word dat die Instituut se skole nog altyd staatsondersteunde skole was (Model C volgens huidige bedeling) en dus vir baie jare met fondswerwing om hulleself in bedryf te hou, besig was.

BESLUIT

- * Die vergadering herbevestig die Kerk se verantwoordelike betrokkenheid by die Instituut se onderrig van gestremde leerlinge.
- * Die vergadering bedank die Instituut en sy personeel vir hoë kwaliteit onderrig met minimum toerusting aan gestremde leerlinge.
- * Die vergadering doen 'n beroep op gemeentes om hulle barmhartigheidsverantwoordelikheid teenoor die Instituut nie te versuim nie.
- * Die vergadering stel dit as ideaal om die gevraagde bydrae van 85 sent per lidmaat tot die Instituut te maak.

3.9.2 **AMELIA NASORGSENTRUM**

Onderhandelinge van die Algemene Diakonale Raad met die Amelia Nasorgsentrum vir volwasse verstandelik gestremdes en die ES le Grange Sentrum vir verstandelik gestremde kinders, duur nog voort.

BESLUIT

- * Die vergadering neem kennis van die onderhandeling van die Algemene Diakonale Raad met die Amelia Nasorgsentrum en die ES le Grange Sentrum vir gestremde kinders en beveel die twee inrigtings ook in die Kerk aan vir die bewilliging van fondse.

3.10

ALGEMENE DIAKONALE FONDS

Die vorige Algemene Kerkvergadering het die aanwending van die fonds omskryf en besluit om dit uit te bou ten einde

- * die Kerk in staat te stel om in tye van rampe - van welke aard ookal - met hulp en noodleniging toe te tree;
- * om binne die Kerk hulp te verleen waar nie 'n diakonale diensorgaan is om die taak te vervul nie; en
- * om diakonale diensorgane op wie se dienste daar vir die korttermyn bokant hulle vermoë aanspraak gemaak word, daarin by te staan.

Die fonds is die afgelope drie jaar veral aangewend vir

- * hulpverlening op die Vrystaatse goudvelde na die tornado-ramp;
- * bystand aan Ons Tuis ten einde hulle in staat te stel om die tehuis nuut te meubileer na die aanbouing; en
- * bystand aan die Ondersteuningsraad ten einde die maatskaplike werkpos te Welkom na 'n voldagpos op te gradeer.

BESLUIT

- * Die vergadering kontinueer hulle versoek aan gemeentes om die Algemene Diakonale Fonds uit te bou ten einde reserwefondse beskikbaar te hê
 - ** vir noodleniging tydens ramptoestande;
 - ** vir diakonale diensorgane indien hulle vir 'n kort termyn oor te min bedryfsfondse beskik.

3.11

RINGSBYSTANDFONDS

Gemeentes is in 1986 versoek om jaarliks die saldo van hulle Nagmaal-tafelkollekte aan die Ringsbystandfonds oor te betaal. Die doel van die fonds is om binne ringsverband hulp aan gemeentes te verleen.

BESLUIT

- * Die vergadering versoek ringsvergaderings om 'n Ringsbystandsfonds in elke ring in die lewe te roep, dit uit te bou met surplus diakonale fondse wat in gemeentes mag wees en die fondse aan te wend
 - ** vir noodleniging in die ringsgebied waar die betrokke gemeente nie ten volle daartoe in staat is nie;
 - ** vir bystand aan gemeentes wat nie in staat is om hulle verpligtinge teenoor die diakonale diensorgane na te kom nie.

3.12 DEURKOLLEKTES

Die Algemene Kerkvergadering het vantevore besluit dat die deurkollektes nie vir die diens van barmhartigheid afgesonder word nie - maar aanbeveel dat dit wel daarvoor aangewend word.

Die feit dat die subsidie van die Staat nie meer tred hou met die stygende inflasiekoers nie en dat die Kerk bykomende fondse sal moet vind om sy barmhartigheidsverantwoordelikheid na te kom, dwing die Kerk om steeds na die deurkollektes as 'n bron van inkomste vir die doel te kyk - veral met die oog daarop dat dit uitgebou kan word sonder om die normale inkomstebronne van die gemeentes aan te tas.

Die diakonale diensorgane beleef ook vir 6 maande van die jaar kontantvloeiprobleme aangesien hulle eers aan die einde van elke jaar die gevraagde fondse van die gemeentes vir die jaar wat dan afgeloop is, ontvang. Beskikbaarheid van die deurkollektes om op 'n deurlopende basis vir die diens van barmhartigheid aangewend te word, word al meer noodsaaklik.

Die Algemene Diakonale Raad het tot eenstemmigheid gekom om by die Algemene Kerkvergadering aan te beveel dat die deurkollektes vanaf die aanvang van die jaar totdat in die aangeduide behoeftes van die diakonale diensorgane voldoen is, vir die diens van barmhartigheid aangewend word. Daarna kan van die deurkollektes aangewend word vir

- * diens van barmhartigheid in eie gemeente of gemeenskap;
- * die Bybelgenootskap;
- * Sending en
- * vir die instandhouding van die gemeente.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het besluit om by gemeentes aan te beveel om hulle deurkollektes vir die diens van barmhartigheid aan te wend en spesifieke deurkollektes vir spesifieke doeleindes af te kondig. Deur afkondiging word die betrokke diensorgane gedurende die maand aan die gemeente bekend gestel en die gemeente word deurlopend op hoogte gehou oor hoe die insameling vir die maand vorder.

Die werkwyse word met groot vrug en entoesiastiese deelname in baie gemeentes toegepas.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering besluit om gemeentes aan te moedig om deurkollektes vir die diens van barmhartigheid aan te wend en beveel by gemeentes aan om dit vanaf Januarie elke jaar te doen sodat diakonale diensorgane nie net sal ontvang wat vir die uitvoering van hulle opdrag nodig is nie, maar ook vroeg in die jaar fondse beskikbaar kry ten einde hulle bedryf sonder leningsfondse voort te sit.

13 KERSFEESEREDIENSKOLLEKTE

Vir etlike jare is die diakonale diensorgane betrokke by

- * Die Transvaler se Kersfonds;
- * Beeld Kinderfonds.

By die Transvaler se Kersfonds baat

- * Die Ondersteuningsraad;
- * Dienssentrums wat nog nie 'n subsidie ontvang nie.

By Beeld Kinderfonds baat ons kinderhuise.

Alle bedrae vanuit die Kerk aan die fondse oorbetaal, word aan die Kerk terugbetaal.

Die insameling van elke afsonderlike deelnemende kerk bepaal die aandeel wat elke betrokke kerk uit die insameling van die betrokke dagblad ontvang.

Op versoek van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het gemeentes vanaf 1989 hulle kersfeeseredienskollekte vir die dagblaaie se fonds afgestaan. Op hierdie wyse is byvoorbeeld vir die 1989/1990-insameling R132 269 aan die fondse oorbetaal waarmee 'n bykomende R85 851 van die dagblaaie self ontvang is - 'n rendement van 65%.

BESLUIT

- * **Die vergadering moedig gemeentes aan om hulle kersfeeseredienskollektes vir die dagblaaie se kersfeesfondse soos deur die Algemene Diaconale Raad aangedui, af te sonder.**

3.14

BEFONDING VAN DIE ONDERSTEUNINGSRAAD

Nieteenstaande die proses van rasionalisasie wat aan die einde van 1990 met die Ondersteuningsraad afgehandel is, was dit steeds nie moontlik om die Ondersteuningsraad sonder kommer te bedryf nie.

Die aangeduide bydrae wat vir gemeentes ten opsigte van 1991 gevra is, het R103 685 minder opgelewer as wat verwag is. As gevolg hiervan moes die Ondersteuningsraad 1992 binnegaan sonder dat daar 'n reserwe vir bedryf beskikbaar was.

*** Regstellende stappe**

Aan die begin van 1992 is die bydrae wat elke gemeente tot die Ondersteuningsraad gemaak het, gestel teenoor wat verwag was, aan elke gemeente gestuur met die versoek dat gemeentes

- ** die uitstaande bedrae aansuiwer;
- ** die maandelikse oorbetalings van bydraes deur die kassier magtig.

Die reaksie van gemeentes op die skrywe was so goed dat Die Ondersteuningsraad teen die einde van Maart 1992 weer op 'n gesonde bedryfsgrondslag geplaas is. Vir die positiewe optrede deur die gemeentes is die Ondersteuningsraad innig dankbaar.

Die Algemene Diaconale Raad het tydens hulle vergadering van September 1991 baie aandag aan die probleme rondom die befonding van die Ondersteuningsraad gegee. Anders as die ander diaconale diensorgane, het die Ondersteuningsraad geen bates waarop hulle kan terugval nie. Daar kan ook weinig bespaar word aangesien hulle uitgawes saamgestel word uit

- ** salarisse;
- ** motorkoste;
- ** kantoorbedryf; ensovoorts.

Die Ondersteuningsraad is self nie betrokke by direkte materiële noodleniging of hulpverlening nie, dit is die voorreg en verantwoordelikheid van die plaaslike gemeente. Ten einde sy dienslewering instand te hou, het die Raad van Finansies 'n begroting wat neerkom op R9,00 per lidmaat vir 1992 goedgekeur.

Nadat die Algemene Diakonale Raad vele ander alternatiewe vir die befondsing van die Ondersteuningsraad oorweeg het - soos onder andere dat die begroting afgewentel word na die ringe waar dienste gelewer word en dat die ander ringe hulle fondse aanwend vir

- ** bystand aan die stedelike ringe waar die maatskaplike probleme geneig is om opeen te stapel;
- ** die "aankoop" van dienste van ander dienslewerende organisasies waar die Ondersteuningsraad nie kantore het nie, het die Algemene Diakonale Raad konsensus bereik om by die Algemene Kerkvergadering aan te beveel dat die behoefte van die Ondersteuningsraad, gewoonweg by die jaarlikse heffing van die Administrateur gevoeg word. Hierdie werkwyse is regverdigbaar aangesien die Administrateur ook kontraktueel deur aanstellingsbriewe verbind is om die personeel se salarisse te betaal.

BESLUIT

- * Die vergadering bedank die gemeentes wat nou reeds maandeliks hulle oorbetalings aan die Ondersteuningsraad maak en doen 'n beroep op alle gemeentes om hierdie werkwyse te volg.

3.15

NAGMAALTAFFELKOLLEKTE

Die Algemene Diakonale Raad het kennis geneem dat

- * die Nagmaaltafelkollekte vir 1990, R360 761 in die Kerk beloop het; en
- * die uitgawe aan noodleniging in die gemeentes en deur die gemeentes self, vir 1990 R451 140 beloop het.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het in dié verband besluit

- * om die uitbou van die Nagmaaltafelkollekte, ten einde voldoende te wees om aan die binne-gemeentelike noodlenigingsbehoefte te voldoen, onder aandag van die Algemene Kerkvergadering te bring. Gemeentes moet aangemoedig word om hierdie bron van inkomste vir hulle eie gemeentelike diens van barmhartigheid uit te bou;
- * ringsvergaderings word derhalwe ook versoek om tydens ringsvergaderings die gemeentes aan te moedig om die betekenis en doel van die Nagmaaltafelkollekte
 - ** onder aandag van die lidmate te bring;
 - ** pertinent in die kategeese te bespreek.

BESLUIT

- * Die vergadering vereenselwig hom met die standpunt van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oor die uitbou en aanwending van die Nagmaaltafelkollekte ten einde in die gemeente se eie behoeftes van noodleniging te voorsien.

3.16 BEFONDSING VAN DIAKONALE DIENSORGANE

Die Raad van Finansies beoordeel jaarliks die begrotings van die diakonale diensorgane en adviseer die gemeentes oor die wyse waarop aan die behoeftes voldoen kan word.

Die diakonale diensorgane vir wie op hierdie wyse begroot word, is in totaal aangewese op die bydraes uit gemeentes en die subsidie van die Staat.

Beskikbare gegewens dui die volgende aan:

- * 'n Vaste patroon van ongeveer 93,2% bydrae vanuit gemeentes teenoor dit wat as behoefte aangedui is.
- * Die tekort van ongeveer 7% as gevolg van gemeentes wat te min oorbetaal of glad nie oorbetaal nie, behoort na die volgende jaar oorgedra te word en oor al die gemeentes, ook die wat hulle volle deel gedoen het, versprei te word.

Die bydraes van gemeentes het al 'n gevestigde patroon van ondervoorsiening begin aanneem. Die patroon blyk duidelik uit die vergelyking van 1988 en 1990:

	1988	%	1990	%
	ONDERVOORSIEN MET		ONDERVOORSIEN MET	
KINDERHUISE	R 31 283	4,6	R117 781	13,3
DIE ONDERSTEUNINGSRAAD	79 844	13,8	173 470	19,3
HUIS DELAREY	6 744	7,3	5 771	4,6
TOTAAL	R117 871	8,6%	R297 022	12,4

Veral die Ondersteuningsraad wat geen reserwes het waarop hulle kan terugval nie, word in 'n baie netelige posisie geplaas - hulle uitgawes is vir 90% salarisse wat betaal moet word - daar is geen wyse om te bespaar nie - behalwe om personeel te verminder. Oor die Ondersteuningsraad is in die agenda (3.12.1) gehandel.

BESLUIT

- * Kennis geneem.

3.17 MAANDELIKSE OORBETALING

Aan die begin van 1990 is gemeentes versoek om op 'n maandelikse wyse vir die diakonale diensorgane by te dra - dit is 'n werkwyse waarvolgens die maandelikse kontantvloeioprobleem te bowe gekom kan word.

Alhoewel gemeentes gereageer het, het diakonale diensorgane nog R38 619 (24%) maandeliks te min ontvang.

Die Algemene Diakonale Raad het die volgende besluite geneem en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het sy instemming daarmee betuig:

- * Die standpunt word ingeneem dat die maandelikse oorbetalings aan diakonale diensorgane die beste en mees bevredigende manier is om die diakonale diensorgane mee te befonds.
- * Die Algemene Diakonale Raad en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering bedank die gemeentes wat alreeds op die werkwyse besluit het en versoek die Algemene Kerkvergadering om gemeentes aan te spoor om op 'n gereelde maandelikse wyse hulle oorbetalings te maak.

BESLUIT

- * Die vergadering rig 'n dringende versoek tot gemeentes om hulle te verbind om op 'n gereelde maandelikse basis hulle gevraagde bydraes tot die diakonale diensorgane te maak. Ringskommissies word versoek om hulle daarvoor in ringsverband te beywer.

3.18 **RING VAN DORSLAND**

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het op versoek van die Algemene Diakonale Raad en die Ring van Dorsland besluit dat die gemeentes in Namibië voortaan hulle diakonale fondse in oorleg met hulle ringskommissie in belang van projekte in Namibië kan aanwend. Na die onafhanklikheid van Namibië, het die subsidiëring van welsynsprojekte in 'n krisis beland en was die gemeentes moreel verplig om sterker tot welsynsprojekte waarby lidmate van die Kerk ook baat, toe te tree.

BESLUIT

- * Kennis geneem.

3.19 **ANDER FONDSE**

3.19.1 **BEELD KINDERFONDS**

Die voordelige deelname van die Kerk aan die insameling van die kinderfonds, het 'n betekenisvolle inkomste vir die kinderhuise tot gevolg gehad.

BESLUIT

- * Die vergadering betuig sy dank teenoor
 - ** die NHSV vir hulle volgehoue inisiatief met die insameling vir Beeld Kinderfonds;
 - ** gemeentes wat hulle kersfeeseredienskollekte vir die fonds afgestaan het;
 - ** Beeld Kinderfonds vir hulle insameling in belang van die kinderhuise.

3.19.2 **TRANSVALER SE KERSFONDS**

Die insameling van die fonds bereik net nie meer die hoogtes waaraan die Kerk in die verlede gewoon was nie. Tot en met die 1989/1990-insameling was die fonds wat die Kerk betref, uitsluitlik op die bydraes wat van NHSV-takke ontvang is, aangewese.

Vanaf die 1990/1991 insameling word 'n proporsionele deel van die kersfeeseredienskollektes wat gemeentes aan die Algemene Diakonale Raad vir die dagbladfondse afgesonder het, aan die fonds oorbetaal.

Die fonds word in belang van die Ondersteuningsraad en die dienssentrums vir bejaardes van die Kerk aangewend.

BESLUIT

*** Die vergadering bedank**

**** die NHSV vir hulle instandhouding van die insameling vir die fonds;**

**** gemeentes wat hulle kersfeeseredienskollekte aan die Algemene Diakonale Raad beskikbaar stel;**

**** die Transvaler vir hulle welwillendheid om die insameling in belang van die diens van barmhartigheid van die deelnemende kerke in stand te hou.**

3.19.3 VOLKSBLAD SE KERSFONDS

Gemeentes en NHSV-takke wat in die verspreidingsgebied van Die Volksblad geleë is, is versoek om aan die insameling van die dagblad deel te neem.

BESLUIT

*** Die vergadering bedank**

**** gemeentes en takke van die NHSV wat aan die insameling van Die Volksblad se Kersfonds deelgeneem het;**

**** Die Volksblad se Kersfonds vir die ruim bewilliging uit die insameling van die fonds.**

3.20 STABILISASIEFONDS

Die Algemene Diakonale Raad het daarvan kennis geneem dat die Kerk se tuistes vir bejaardes vir 1991 R8 274 628 van die Staat by wyse van subsidie en R648 935 as bydraes vanuit die Kerk ontvang het. Die Kerk het dus slegs 5,19% tot bovermelde diens bygedra.

Die Algemene Diakonale Raad het daarvan kennis geneem dat in 'n toekomstige nuwe staatsbestel die bestaande totaal wat in die staatskas vir subsidie beskikbaar is, dwarsliggend oor al die bevolkingsgroepe op 'n gelyke basis versprei gaan word. Die Kerk sal dus die bestaande inkomstebronne verder moet ontwikkel en onmiddellik voorsiening moet begin maak vir bedryfstekorte wat by tuistes vir bejaardes mag ontstaan.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het gemeentes derhalwe versoek om jaarliks teen ten minste R3 per lidmaat tot die Bejaardesorg Stabilisasiefonds van die Algemene Diakonale Raad by te dra.

BESLUIT

- * Die vergadering versoek gemeentes om gereeld 'n bydrae tot die Bejaardesorg Stabilisasiefonds van die Algemene Diakonale Raad te maak ten einde 'n reserwefonds op te bou waaruit tuistes vir bejaardes befonds kan word indien die subsidies van die Staat sou verminder.

3.21 STAATSUBSIDIES

Oor die jare heen het die Staat grootliks bygedra tot die instandhouding van die onderskeie dienste van barmhartigheid van die Kerk.

As gevolg van die groter aanspraak deur veel meer mense op die beskikbare fondse, kan die tegemoetkomende aanpassing van subsidies nie meer op dieselfde vlak gehandhaaf word nie.

Om die instandhouding en bedryf van ons diakonale diensorgane in perspektief te hou, is dit noodsaaklik om te let op die enorme aandeel wat die Staat neem om die diens van barmhartigheid van die Kerk in stand te hou:

	<u>1989</u>	<u>1990</u>
Staatsubsidie	62,5%	61,6%
Gemeentelike bydraes	15,5%	14,3%
NHSV-bydraes	4,2%	2,3%
Losies en ander	17,8%	21,8%

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering herbevestig sy waardering teenoor die Staat vir hulle instaatstellende betrokkenheid by die diens van barmhartigheid en wil dit onder die aandag van gemeentes bring ten einde hulle tot groter verantwoordelikheid aan te spoor.
- * Die vergadering betuig sy hartlike dank aan
 - ** die Algemene Diakonale Raad;
 - ** ds JC de Lange (Voormalige voorsitter ADR);
 - ** prof dr AD Pont (Huidige voorsitter ADR);
 - ** ds HR Visser (Hoofdirekteur Diens van Barmhartigheid);
 - ** ds R Coertze (Direkteur Maatskaplike Sorg);
 - ** mev JE Viljoen (Direkteur Bejaardesorg);
 - ** al die personeel wat betrokke is by die diens van barmhartigheid vir voortreflike werk.

VERKIESING VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir 'n sekondus vir die voorsitter.

- * 'n Herstemming vind plaas tussen:

Prof APB Breytenbach
Dr ECB Kotzé
Prof SJ Botha

* 'n Herstemming vind plaas tussen:

Prof APB Breytenbach
Prof SJ Botha

* Prof SJ Botha word verkies as sekundus vir die voorsitter.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende lede verleen:

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Oudl WA Roeloffze Dr JA van Biljon	Rooihuiskraal PVD	2 Julie : Duur van verg. 30 Junie : 16:30-20:00 1 Julie : 16:00 en Aandsessie
Oudl JW Jansen van Vuuren	Swartkop	3 Julie : 17:00-21:30 4 Julie : 09:00-12:45
Oudl JG Smit	Witrivier	3 Julie : Aandsessie en 4 Julie : Oggendsessie
Oudl J Wilkens Oudl MM Seyffert Ds CF Potterill	Ventersdorp SA Polisiekollege SA Polisiekollege	1 Julie : Duur van verg. 2 Julie : Heeldag 1 Julie : 09:00-14:30 4 Julie : Heeldag
Ds NJS Steenekamp	Deeltydse predikant	2 Julie : 09:00-12:00 4 Julie : 09:00 Heeldag
Ds TP Möller	Hartbeeshoek	1 Julie : Oggend en Middag 3 Julie : Oggend
Oudl A Prinsloo Prof JJ Engelbrecht Ds CAP van Tonder	Strand Dosent Sonlandpark	2 Julie : Middag en Aand 4 Julie : Heeldag 30 Junie : Aand
Oudl WJJH Scholtz Ds JPB Blignaut Ds PJJ Kotzé	Middelburg Marikana Piet Potgieter	4 Julie : Heeldag 30 Junie : Aand 30 Junie : Aand

AFSLUITING

Ds FH van der Merwe sluit die dag se verrigtinge af deur te laat sing van Gesang 306:3, 4 en voor te gaan in gebed.

OGGENDSITTING 1 JULIE 1992

Ds EJ Smit open die vergadering met Skriflesing uit 1 Petrus 1:13-25, te laat sing uit Gesang 275:5 en voor te gaan in gebed.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende lede verleen:

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Oudl KJ Jacobsohn Ds BC Oberholzer Oudl ANJD Alberts Ds WCM de Beer Oudl JHS Olivier Ds JAC Rossouw	Springs-Suid Outjo Outjo Pierneef Pierneef Trichardtfontein	1 Julie : Heeldag 1 Julie : 14:30-17:50 1 Julie : 14:30-17:50 4 Julie : 09:00-12:00 30 Junie : Heeldag - later 30 Junie : Heeldag

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Ds JLP Wolmarans	Leondale	1 Julie : Heeldag
Oudl CF Prinsloo	Leondale	1 Julie : Heeldag
Ds WH Steyn	Bybelgenootskap	2 Julie : Oggend en Middag
Ds JAAA Schroeder	Emeritus	2 Julie : Heeldag
Ds MS Grobler	Emeritus	1 Julie : 09:00-12:45

VERWELKOMING VAN KAPELAAN-GENERAAL: SA WEERMAG

- * Die voorsitter verwelkom die Kapelaan-generaal van die SA Weermag, ds P Jordaan in die vergadering en bedank hom vir sy goeie gesindheid teenoor die Kerk en die aangename samewerking tussen die Kerk en die Weermag.
- * Hy bedank ds Jordaan vir die welwillendheid om 'n teegeleentheid te borg.
- * Saam met ds Jordaan word di Pieter Franzen en Johan de Witt verwelkom. Hierdie gaste word hartlik uitgenooi om saam met die Moderamen tee te geniet.
- * Ds Jordaan bedank die Hervormde Kerk dat predikante vanuit die Kerk mag dien as kapelane in die SA Weermag.
- * Hy bedank die Kerk vir lojaliteit en gedurige voorbidding vir die SA Weermag.
- * Hy spreek ook sy waardering uit vir die kwaliteit werk wat die Hervormde Kerk se kapelane in die SA Weermag lewer.
- * Ds Jordaan verseker ook die Kerk van sy voorbidding en oorhandig 'n kapelaansdas aan die voorsitter, dr DJC van Wyk as blyk van dank van die SA Weermag.

VI VERGADERINGS VAN AMPSDRAERS

1. KERKRAAD- EN GEMEENTEVERGADERINGS

1.1 JAARVERSLAE

Wat hierdie belangrike vergaderings van die Kerk betref, is daar volgens die jaarverslae van die afgelope drie jaar (1989-1991) baie sinvolle en konstruktiewe werk gedoen. Geen besondere saak word in hierdie verband onder die aandag van die Algemene Kerkvergadering gebring nie.

1.2 VOORSTELLE: KOMMISSIE VIR BEDIENINGSTRUKTURE

DIE VERGADERINGS VAN DIE AMPTE

VOORSTELLE

* Die Algemene Kerkvergadering gee opnuut aandag aan die verandering van die struktuur waarbinne die vergaderings van die ampte funksioneer. (Hier kan verwys word na voorleggings in dié verband wat tydens 1986 en 1989 Algemene Kerkvergaderings gedien het).

** Die beproefde trapsgewyse verteenwoordiging wat eie is aan die presbiteriale stelsel word ingevoer. Dit beteken dat die kerkraad ampsdraers na die ringsvergadering, en die ringsvergadering ampsdraers na die Algemene Kerkvergadering afvaardig.

** 'n Trapsgewys saamgestelde Algemene Kerkvergadering gaan 'n verkleinde vergadering beteken. As byvoorbeeld twee dienaars van die Woord en drie ouderlinge uit elke ring afgevaardig word beteken dit 'n vergadering van 175 (35 ringe x 5) ampsdraers. Naas hierdie afgevaardigdes neem alle ander ampsdraers sitting met adviserende stem. Dit beteken dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering sal bestaan uit dienaars van die Woord wat voltyds in die gemeente diens doen as normale verskyningsvorm van die amp. 'n Verkleinde Algemene Kerkvergadering kan jaarliks vergader met die gevolg dat die regeertaak van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering veel minder prominent sal word. Naas die samestelling van die vergadering wat uit predikante in gemeentes en ouderlinge bestaan, moet die rotasiebeginsel noulettend gehandhaaf word. Indien daar 'n jaarlikse Algemene Kerkvergadering plaasvind kan gereël word dat in lyn met die tweejarige ampstermyn, 'n persoon vir slegs twee termyne verkies word, om daarna uit te tree. Indien volstaan word met die driejaarlikse vergadering moet steeds onverkort aan die rotasiebeginsel vasgehou word.

** Veral op sinodale vlak behoort die rotasiebeginsel onverkort te geld, sodat 'n ampsdraer nie langer as twee agtereenvolgende termyne dien as lid van byvoorbeeld die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering nie, en dus ook nie as voorsitter van die Algemene Kerkvergadering nie.

* Tugbevoegdhede oor predikante moet na die ringsvergadering verskuif met die Algemene Kerkvergadering as appélliggaam. Dit sal ook die posisie van die ringsvergadering verstewig sodat die ringsvergadering nie net 'n verslagvergadering sal wees nie.

* Rasionalisering van alle bestaande werkgroepe en rade moet vanuit die werklike behoeftes van gemeentevlak af gedoen word en daarvan daan na rings- en sinodale vlak uitgewerk word.

- * Wanneer die kerkraad as die primêre vergadering van die ampte en die gemeente as die primêre werkplek van die Kerk beklemtoon word, sal dit daarop neerkom dat die agenda van die Algemene Kerkvergadering vanaf die vlak van die rings- en kerkraadsvergadering saamgestel word.
- * Die Kuratorium en Proponentseksamenkommissie behoort uit predikante wat voluit gemeentelike dienswerk verrig, en ouderlinge te bestaan. Die feit dat dosente in die teologie sitting neem op die Kuratorium, (selfs met adviserende stem, Bepaling 60.3) is 'n anomalie wat daarop neerkom dat dosente oor hulleself toesig hou.
- * Agendas van alle kerklike vergaderings moet aan die hand van 'n vasgestelde struktuur voorberei word wat alle aspekte van die Kerk se werk dek.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering besluit om nie te verklein volgens trapsgewyse verteenwoordiging nie.
- * Die vergadering gee opdrag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om 'n kommissie aan te wys om ondersoek te doen na 'n hersamestelling van die vergadering om die balans tussen ouderling- en predikante afgevaardigdes in lyn te bring met die beginsel van die presbiteriaal-sinodale stelsel.
- * Die beginsel van rotasie word aanvaar. Geen ampsdraer word vir langer as twee termyne vir dieselfde posisie op die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verkies nie.
- * Die voorstel oor tugbevoegdhede oor predikante word nie aanvaar nie.
- * Rasionalisering van alle bestaande werkgroepe en rade moet vanuit die werklike behoeftes van gemeentevlak af gedoen word en daarvan daan na rings- en sinodale vlak uitgewerk word.
- * Wanneer die kerkraad as die primêre vergadering van die ampte en die gemeente as die primêre werkplek van die Kerk beklemtoon word, sal dit daarop neerkom dat die agenda van die Algemene Kerkvergadering vanaf die vlak van die rings- en kerkraadsvergadering saamgestel word.
- * Die Kuratorium en Proponentseksamenkommissie bestaan verkieslik uit predikante wat voluit gemeentelike dienswerk verrig en ouderlinge.
- * Agendas van alle kerklike vergaderings word aan die hand van 'n vasgestelde struktuur voorberei wat alle aspekte van die Kerk se werk dek.
- * Die ringsvergadering se samestelling word gehandhaaf soos tans (predikant, twee ouderlinge en 'n diaken).
- * Die diakens vergader op hulle beurt in die vergadering van 'n Ringsdiakonale Raad wat saamgestel word uit twee diakens uit elke gemeente.
- * In die strukturering van die vergaderings van ampsdraers mag die selfstandigheid en medeverantwoordelikheid van die ampte mekaar nie tot nadeel strek nie.

2. RINGSVERGADERINGS

2.1 BESKRYWINGSPUNT: RING VAN VEREENIGING
OPROEP NA DIE RINGSVERGADERING

Bepaling 9.6 word soos volg gewysig:

".... die agenda wat minstens een week voor die sitting van die Ring aan elke kerkraad voorsien is."

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

VERWELKOMING : Dr Joshua Potgieter

Die voorsitter verwelkom dr Joshua Potgieter van die Godsdienstaafdeling van die SAUK in die vergadering. Hy verseker hom dat daar by die Nederduitsch Hervormde Kerk die allergrootste waardering bestaan vir al die geleenthede aan die Kerk gebied om die evangelie deur die SAUK uit te dra.

Hy wens die SAUK en die godsdienstaafdeling Gods rykste seën toe.

MOSIE : Wysiging van Bepaling 6.2.

BESLUIT

- * Bepaling 6.2 word gewysig deur die volgende by te voeg:
 - ** "Die voorsitter en skriba moet egter op versoek van 'n meerdere vergadering, soos ooreengekom met die voorsitter of skriba van die meerdere vergadering, 'n vergadering belê."

2.2 VORMING VAN RINGE

2.2.1 INTERPRETASIE BEPALING 7.1

BESLUIT

- * Die vergadering aanvaar die volgende interpretasie met betrekking tot die vorming van ringe:
 - ** Die Kerkwet is duidelik dat ringe deur die Algemene Kerkvergadering gevorm word.
 - ** Dit is die Raad vir Regsadvies se mening dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering dit nie kan verander nie.
 - ** Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering mag nie kerkordelike reëlins wat in die Bepalings opgeneem is, wysig in terme van Bepaling 14.1(a) nie.
 - ** Bepaling 14.1(a) laat die Kommissie alleen toe om te praat, te getuig en op te tree in ooreenstemming met die Kerkwet en Bepalings.

2.2.2 BESKRYWINGSPUNT: RING VAN ZOUTPANSBERG
VERDELING VAN DIE RING

Die Ring van Zoutpansberg versoek die Algemene Kerkvergadering om die verdeling van die ring en die vorming van 'n nuwe ring goed te keur.

Die Ringsvergadering van 18 Junie 1991 het die volgende verdeling goedgekeur:

- * Die Ring van Zoutpansberg: Pietersburg, Louis Trichardt, Messina-Van Warmelo c.s., Dendron-Vivo c.s., Noordelike Pietersburg, Oostelike Pietersburg en Welgelegen Pietersburg.
- * Die Ring van Laeveld: vernoem na die oudste gemeente in die stigtering. Laeveld, Tzaneen, Kampersrus, Phalaborwa en Letsitele.
- * Fondse word op 'n 50/50 basis verdeel. Die fondse betrokke is die Ringsbeursfonds, die Ringsvoogfonds en die NHJV Kampterreinfonds.

BESLUIT

- * Die verdeling van die Ring van Zoutpansberg word deur die vergadering goedgekeur.
- * Ds AT McDonald word as sameroeper vir die nuwe Ring benoem.

2.2.3 **VORMING VAN 'N NUWE RING VAN OOS-KAAPLAND**

Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die voorneme om 'n nuwe ring van Oos-Kaapland te vorm.

BESLUIT

- * Die vorming van 'n nuwe Ring van Oos-Kaapland word in beginsel goedgekeur. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kry opdrag om na oorleg tussen al die betrokke partye die vorming af te handel. Die betrokkenes moet reeds tydens die vergadering die aangeleentheid hanteer.
- * Ds LJ Strauss word as sameroeper aangewys.

2.2.4 **HEFFINGS: RINGSVERGADERING**

Na aanleiding van 'n skrywe van die gemeente Lydenburg oor die vasstelling van heffings deur die ringsvergadering het die Raad vir Regsadvies soos volg adviseer:

- * Slegs besluite van die Algemene Kerkvergadering of sy Kommissie kan afdwing word.
- * Aanbevelings van die Algemene Kerkvergadering of sy Kommissie is nie afdwingbaar nie.
- * Besluite van die ringsvergadering buite die besluite van die Algemene Kerkvergadering kan nie afdwing word nie.

BESLUIT

- * Kennis geneem.

3. **RINGSRADE**

3.1 **BESKRYWINGSPUNT: RING VAN LOSBERG** **VERKIESING VAN KERKRAADSLEDE AS VOORSITTERS VAN RINGSRADE**

Kerkraadslede wat oor die kundigheid beskik mag as voorsitter en ook as sekretaris van ringsrade benoem word.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word aanvaar.

3.2

BESKRYWINGSPUNT: RING VAN LOSBERG
VERSLAGGEWING BY RINGSVERGADERING

Die beginsel en praktyk van verslaggewing en die werking van die ringsvergadering moet deur 'n kommissie bestaande uit belangstellende predikante, in samewerking met bestuurskundiges ondersoek word.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word aanvaar.

3.3

VOORSTEL: GEMEENTE BLOEMHOF
VISITASIEVERGADERINGS : WYSIGING VAN BEPALING 102

Bepaling 102 word gewysig om nie Bepaling 8(e)(i) en (ii) te weerspreek nie.

BESLUIT

- * Die wysiging van Bepaling 102 word goedgekeur deur "jaarliks" met "driejaarliks" te vervang.

3.4

VOORSTEL: KOMMISSIE VIR DIE OPSTEL VAN DIE JAARVERSLAG
WYSIGING VAN BEPALING 169

Bepaling 169 word gewysig om by die bestaande werkwyse by die voltooiing van die jaarverslae aan te pas.

BESLUIT

- * Bepaling 169 word gewysig deur die woorde Pastoraat, Sending, Bybelverspreiding, Evangelisasie weg te laat sodat die bepaalde sin soos volg sal lees:

"voltooi die afdeling "Presbiteraat" van die jaarverslag."

4.

KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

4.1

SAMESTELLING

Die vergadering neem kennis van die samestelling van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in 1989 en veranderinge wat ingetree het.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering betuig sy dank aan lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering wat op die Kommissie gedien het.
- * In dié verband word veral vermeld die dienste van ds JC de Lange wat as skriba uitmuntende werk gelewer het en prof AD Pont vir sy besondere leiding en sy gewilligheid om studiewerk namens die Kommissie te onderneem. Ook die ander lede van die Moderamen asook die predikantslede word bedank vir harde werk gelewer.

- * Die besonder lang dienstermyn en insette van prof PS Dreyer as ouderlinglid verdien ook vermelding.

4.2 VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die verslag van die werksaamhede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is onder die verskillende agendapunte opgeneem, hoofsaaklik in soverre as wat besluite van die Algemene Kerkvergadering gevra word.

BESLUIT

- * Kennis geneem.

MOSIE : Gespanne verhoudings

Die Algemene Kerkvergadering word versoek om kennis te neem van 'n tendens in gemeentes dat toegelaat word dat verskille tussen

- * predikante onderling;
- * predikante en kerkrade of individuele kerkraadslede;
- * predikante en lidmate;
- * kerkraadslede onderling;
- * lidmate onderling,

eskaleer tot 'n vlak dat dit uitloop op tughandelinge en selfs dreigende skeuring in gemeentes.

BESLUIT

- * Kerkrade moet voortdurend op hierdie toedrag van sake bedag wees en betyds onder die opsig optree om sodanige gespanne verhoudings uit die weg te ruim.
- * Ringskommissies moet tydig tussenbeide tree indien die kerkraad nie daarin kan slaag om self die gespanne verhoudings uit die weg te ruim nie.

4.3 AFHANDELING VAN DIE AGENDA VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING 1989

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het aan alle besluite van die vorige Algemene Kerkvergadering uitvoering gegee.

Die volgende aanbevelings word nadruklik gestel en ook voorgelê om besluite te word van hierdie vergadering met die oog op die afhandeling van 1992 se vergadering.

BESLUIT

- * Enige onafgehandelde gedeelte van die agenda word na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys.
- * Die onbehandelde gedeelte van die notule van die vergadering word na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir afhandeling verwys. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering sal ook die reeds goedgekeurde gedeelte van die notule redaksioneel nagaan en afhandel. Die onafgehandelde notule sal aan die afgevaardigdes gestuur word. Een eksemplaar van die gebonde notule sal aan elke kerkraad op koste van die kerkraad gestuur word.

- * Alle goedgekeurde veranderings aan die Kerkwet en Bepalings word na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys om dit in oorleg met die Raad vir Regsadvies af te handel.
- * Op dieselfde wyse word alle wysigings aan die Bepalings wat uit besluite van die Algemene Kerkvergadering spruit, aangebring en afgehandel.
- * Die hele Kerkwet en Bepalings word op dieselfde wyse vir redaksionele wysigings verwys.
- * Een eksemplaar van die saamgevatte Kerkwet en Bepalings word aan elke kerkraad op koste van die kerkraad gestuur.

VERKIESING VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Prof APB Breytenbach word verkies as sekundus vir die skriba.

'n Herstemming vir die sekundus van die visevoorsitter vind plaas tussen

Prof JH Koekemoer
Ds JPJ Wagenaar
Dr ECB Kotzé
Dr JH Breytenbach

Die vergadering verdaag vir middaagete

GOEDGEKEUR EN GETEKEN OP 2 JULIE 1992.

.....
VOORSITTER

.....
SKRIBA

MIDDAGSITTING 1 JULIE 1992

NOTULE

Die notule van die vergadering vir die tydperk 14:30 op 29 Junie tot 12:45 op 30 Junie word na wysigings goedgekeur en geteken.

VERKIESING VAN SEKUNDUS-LEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Prof dr JH Koekemoer word verkies as sekundus vir die visevoorsitter.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende lede verleen:

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Oudl FR Sauer	Kathu	1 Julie : 14:00-16:00
Ds P Potgieter	Ontdekkers	1 Julie : 09:00-10:45
Ds T Snyman	Potch-Die Wilge	4 Julie : 10:45 tot einde
Oudl J Venter	Potch-Die Wilge	4 Julie : 10:45 tot einde
Oudl H du Plooy	Vanderbijlpark	2 Julie : Middag
Ds EH Schepers	Johannesburg-Suid	1 Julie : en 2 Julie Aand en oggend
Ds WRT Hindley	Randfontein Midpark	2 Julie : Oggend en Middag
Ds RL van der Westhuizen	Zeerust	1 Julie : 14:30-15:30
Oudl W Swart	Poort	Duur van vergadering
Ds JH van Heerden	Voortrekkerhoogte	2 Julie : 09:00-16:00
Ds IL Benade	SAP Kapelaan	4 Julie : Oggend
Ds WJ Botha	Krugersdorp	1 Julie : Oggend
Prof WC van Wyk	Dosent	1 Julie : Duur van verg.
Oudl GFBJ van Rensburg	Tygerberg	1 Julie : Duur van verg.
Oudl DJR van Rensburg	Brits	2 Julie : tot einde
Ds PDF le Grange	Zwartruggens	2 Julie : Heeldag
		3 Julie : Oggend en Middag
Ds HR Visser	Hoofdirekteur DVB	2 Julie : Heeldag
Ds CAP van Tonder	Sonlandpark	1 Julie : Heeldag
Ds JJH Engelbrecht	Culembec	3 Julie tot 4 Julie
Ds GC Lindeque	Rooihuiskraal	1 Julie : 12:30-14:30
Ds PJ van der Merwe	Pietersburg	2 Julie : Aandsitting
		4 Julie : Heeldag
Dr JM Lensink	Nederlandsprekende	1 Julie en 2 Julie : Aand
Oudl I Pol	Nederlandsprekende	2 Julie : Aandsessie
Oudl PJ Pienaar	Hartbeesfontein	1 Julie : Middagsessie
Ds AJ Cilliers	Montana	1 Julie : Heeldag
Oudl HDG Viljoen	Wonderboom	1 Julie : Heeldag
Dr JD Gericke	Verwoerdburg	4 Julie : Heeldag
Ds CJ Botha	Sundra	1 Julie : 14:30-21:30
Oudl MMJ Basson	Silverton	2 Julie : 19:30-21:30
Ds JD Putter van Gemeente Drie Riviere	kom ter vergadering	

5. SINODALE RADE

5.1 BESKRYWINGSPUNT: RING VAN HEIDELBERG
SINODALE RADE OP AD HOC-BASIS

Sinodale rade word op ad hoc-basis byeengeroep vir spesifieke take wat afgehandel moet word.

BESLUIT

* Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

5.2 BESKRYWINGSPUNT: RING VAN NOORDELIKE PRETORIA
ONDERSOEK NA SINODALE RADE

Die Kerk stel 'n grondige ondersoek in na die kerkregtelike, funksionele en koste-effektiewe aspekte van die vele sinodale rade.

BESLUIT

* Die beskrywingspunt word aanvaar.

5.3 BESKRYWINGSPUNT: RING VAN ZUURFONTEIN
BETROKKENHEID VAN PREDIKANTE BY SINODALE RADE

Predikante en dosente sal in geen gevalle by meer as twee sinodale rade en/of werkgroepe betrokke wees nie.

BESLUIT

* Die beskrywingspunt word aanvaar.

5.4 BESKRYWINGSPUNT: RING VAN POTCHEFSTROOM
VOLTYDSE SKRIBAAT

Die permanente skribaats van die Algemene Kerkvergadering word afgestel.

BESLUIT

* Die beskrywingspunt word teruggetrek.

5.5 BESKRYWINGSPUNT: DIE RAAD VIR REGSADVIES
VOLTYDSE SKRIBAAT

Die pos van voltydse skribaats van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is onversoenbaar met die beginsel van die presbiteriaal-sinodale kerkregeringstelsel en behoort daarom te verval.

Die vergadering behandel die studiestuk van prof SJ Botha wat op versoek van die Raad vir Regsadvies gedoen is en waarmee die Raad hom vereenselwig het.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word aanvaar.
- * 'n Kantoor vir die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word daargestel. Die kantoor word voltyds beman deur 'n predikant of teoloog van die Kerk.
- * Daar word vir die pos begroot.

VERKIESING VAN SEKUNDUS-LEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Ds JPJ Wagenaar word verkies as sekundus vir die viseskriba.

VERWELKOMING AAN DR JOHAN CELLIERS – DIREKTEUR STAATSARGIEF

Prof TFJ Dreyer verwelkom dr Johan Celliers en mnr Riek van Rensburg, Direkteur van die Argiefbewaarplek in die vergadering. Hy stel dr Celliers aan die woord.

Dr Celliers maak melding van die hoogsprofessionele werk van die personeel van die argiefbewaarplek en oorhandig twee gidse, wat deel is van die Narempojek, aan prof Dreyer. Die gidse bevat inligting oor die dokumente van die gemeentes en ringe wat in die argiefbewaarplek beskikbaar is.

Dr Celliers spreek sy waardering uit vir die voortreflike werk wat mnr Van Rensburg in wyer verband lewer.

DANKBETUIGING AAN OUDERLINGLEDE VAN DIE UITTREDENDE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering betuig sy besondere dank teenoor die ouderlinglede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering wat besonder goeie werk die afgelope termyn gelewer het. Daar is gedurende die termyn oor baie moeilike sake gehandel, veral oor die finansiële krisis van die Kerk.

IX APOSTOLAAT

1. EVANGELISASIE

1.1 RAAD VIR EVANGELISASIE

WERKSAAMHEDE VAN DIE RAAD

Die verslag van die Raad vir Evangelisasie word behandel onder die volgende hoofde:

- * 'n Studiefase.
- * 'n Ontwikkelingsfase.
- * 'n Konsolidasiefase.
- * 'n Aanwending en uitbreidingsfase.

Aandag is ook gegee aan nywerheids-, jeug- en hospitaalevangelisasie en blanke sending.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering neem met dank kennis van die werksaamhede van die Raad vir Evangelisasie en gee aan die Raad opdrag om doelgerig voort te gaan met die beplanning en deurvoering van die Kerk se evangelisasiewerk.
- * Die hersiene GETP word as evangelisasietoerustingspakket van die Kerk goedgekeur en aanvaar.
- * Die ringsvergadering is verantwoordelik vir die uitvoering van die opdrag dat predikante lidmate sal toerus deur gebruikmaking van die bestaande goedgekeurde toerustingspakkette van die Kerk.
- * Die Raad vir Evangelisasie kry opdrag om 'n toerustingspakket met die oog op jeugevangelisasie te ontwerp.
- * Die evangelisasiewerkgroep in 'n gemeente werk onder die direkte toesig van die volle kerkraadsvergadering. Die kerkraad is direk verantwoordelik vir die keuring van die evangelisasiewerkers en die evangelisasiewerkgroep doen gereeld verslag aan die kerkraad.
- * Alle toerustingskursusse en -pakkette wat in die Kerk gebruik word (dit sluit die kursusse van die Ondersteuningsraad en ander instansies in) word op die volgende wyse gekontroleer en goedgekeur:
 - ** Die kursus/pakket word aan die dekaan van die teologiese fakulteit voorgelê.
 - ** Die dekaan kies volgens sy oordeel 'n dosent/e en/of 'n hulpdosent/e om die kursus/pakket teologies te beoordeel.
 - ** Die dekaan verstrek die bevinding aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, wat 'n finale besluit oor so 'n kursus/pakket neem, met inagneming van hierdie kommentaar.
- * Die ontvriësing van die pos Superintendent vir Evangelisasie sal oorweeg word wanneer die Kerk se finansiële posisie en die begroting bespreek word.

1.2 RIGLYNE: RAAD VIR EVANGELISASIE

'n Aantal riglyne, opgestel deur die Raad vir Evangelisasie, is deur die vergadering behandel na aanleiding van 'n besluit van die 61ste Algemene Kerkvergadering en Kerkwet en Bepalings in die verband.

BESLUIT

- * Kennis geneem.

1.3 VOORSTELLE: KOMMISSIE VIR BEDIENINGSTRUKTURE

BESLUIT

- * Die Kerk ondersoek en ontwikkel steeds meervoudige evangelisasie-programme, evangelisasie-aksies en metodes.
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oorweeg strukture en metodes om die ooraanbod van jong predikante te kanaliseer in die rigting van evangelisasiestandplase en/of werkplekke wat tot standplase kan ontwikkel.
- * Die vergadering beveel sterk aan dat 'n werkgroep vir evangelisasie op gemeentevlak gestig word om beplanning, koördinerings- en evaluering van evangelisasie-aksies te doen en toerusting te gee met die oog op evangelisasie.
- * Die werkwyse word gevestig dat bekwame, toegeruste persone op ringsvlak, en kundiges in breër kerkverband op gekoördineerde wyse sulke evangelisasiestandplase beplan en bestuur.

2. MAATSKAPPE VIR EUROPESE IMMIGRASIE

Die verslag van MEI word deur die vergadering behandel en aandag word aan die finansies en die migrasiestatistiek gegee.

Dr Badenhorst, die voorsitter van MEI, en ds Jan Jacobs, een van die onder-voorsitters, word hartlik verwelkom by die vergadering.

Dr Badenhorst bedank die Kerk vir die finansiële en ander steun vanuit die Hervormde Kerk.

Gespesialiseerde opgeleide immigrante dra geweldig by tot werkskepping in Suid-Afrika maar moet grootliks geestelik bearbei word. Hy bedank die Hervormde Kerk vir sy hulp en arbeid op hierdie gebied.

BESLUIT

- * Die vergadering neem met dank kennis van die werksaamhede van MEI en die Kerk se verteenwoordigers by MEI.
- * Kerkrade word versoek om jaarliks 'n bydrae van 10 sent per lidmaat vir MEI te bewillig.
- * Gemeentelede word versoek om aktief betrokke te raak by die werksaamhede van MEI.

3. RAAD VIR GODSDIENSTE

Die verslag van die werksaamhede van die Raad vir Godsdienste word bespreek. Daar word aandag gegee aan die verwysing na God in die Grondwet van die RSA, referate wat deur lede van die Raad gelewer is en uitstaande take van die Raad.

BESLUIT

- * Die vergadering neem met dank kennis van die werksaamhede van die Raad vir Godsdienste en gee aan die Raad opdrag om met die bestudering van godsdienste voort te gaan.

4. RAAD VIR ARBEID ONDER GEVANGENES

Die vergadering behandel die verslag van die Raad vir die Bearbeiding van Gevangenes. Aandag is veral gegee aan die verslag oor die pastorale sorg van die gevangene en sy gesin, Bybelstudie, eredienste en onderlinge samewerking met die gevangenisowerhede.

BESLUIT

- * Die vergadering neem kennis van die werksaamhede van die Raad vir Arbeid onder Gevangenes.
- * Kerkrade word versoek om daaraan aandag te gee en seker te maak dat die gevangenes in plaaslike tronke bearbei word.
- * Elke geestelike werker moet jaarliks aan die ringsvergadering verslag doen oor die geestelike arbeid in die gevangenis.
- * Die Raad lê riglyne aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voor vir die daarstelling van 'n studiefonds vir gevangenes.
- * Lidmate word via die kerklike publikasies versoek om die gevangeneskapelaan in kennis te stel van gevalle van gevangesetting van naasbestaandes.
- * 'n Woord van dank word teenoor die Kapelaan-generaal van Korrektiewe Dienste uitgespreek dat dit vir die Kerk moontlik is om sy werk in die verband te doen.

5. SENDING

5.1 DIE SENDINGRAAD

Die verslag oor die werksaamhede van die Sendingraad word behandel. Die vergadering neem kennis van

- * werkwinkels wat gehou is;
- * skakeling met die Moderamen;
- * deelname aan KwaziSabantu;
- * skakeling op gemeentevlak.

BESLUIT

- * Die sendingbeleid soos omskryf in die Kerkwet en Bepalings word gehandhaaf.

- * Benewens die finansiële komponent van bystand tot kerkvorming sal die betrokkenheid van lidmate en ampsdraers van die Nederduitsch Hervormde Kerk moet toeneem. Hierdie saak behels die praktiese aspek van kerkwees volgens die presbiteriaal-sinodale stelsel van kerkordening.
- * Begrip sal steeds getoon moet word vir die snelle verandering op die sosio-ekonomiese en politieke terreine van ons samelewing.
- * Kennis aangaande die sendingwerk van die Kerk moet met dankbaarheid so wyd moontlik in beide sendende en sendingkerk uitgedra word.

5.2 DIE HERVORMDE KERK IN SUIDELIKE AFRIKA

Die verslag oor die HKSA word behandel. Die vergadering neem kennis van

- * die werksaamhede van die vyfde Algemene Kerkvergadering wat in September 1991 gehou is;
- * onrus in die swart woongebiede en die effek op werk in gemeentes;
- * gesprekke met die Moderamen van die Nederduitsch Hervormde Kerk;
- * die aansoek tot aansluiting by die SARK;
- * ringsvergaderings en hulle werksaamhede;
- * gemeentes en hulle groei;
- * predikante se werksaamhede, toetredes en ontslag;
- * gemeentelike statistieke;
- * die werksaamhede van die sustersvereniging (HSV);
- * die finansiële toestand van dié Kerk.

BESLUIT

- * Die Nederduitsch Hervormde Kerk begroot steeds op sinodale vlak vir bystand aan die HKSA.
- * Die HKSA word bygestaan en aangemoedig om in 'n steeds toenemende mate vir sy eie finansiering te sorg.
- * Alle gemeentes word daarop gewys dat Pinkstersondagkollektes stiptelik aan die ringsendingrade of die Sendingraad oorbetal moet word terwyl lidmate daaraan herinner word dat die spesifieke deurkollekte vir sending geoormerk is.
- * Daar word weer eens gewys op die versoek van die Algemene Kerkvergadering dat alle eredienskollektes gedurende Pinkstermaand vir sending afgesonder word.

5.3 HERVORMDE TEOLOGIESE OPLEIDING

Die verslag van die HTO is behandel onder die volgende hoofde:

- * Personeel.
- * Studente.
- * Skakeling met die Universiteit.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering betuig sy dank aan die Hervormde Teologiese Opleiding vir die hoë standaard werk wat gelewer word.
- * Die geleentheid vir 'n sendingkerk om sy dienaars van die Woord behoorlik te laat oplei in die reformatoriese teologie bly 'n integrale deel van die uitvoering van die sendingopdrag.
- * Die vergadering besluit dat die ontvriësing van die poste van dosente vir Dogmatiek, Kerkgeskiedenis en Ou Testament oorweeg sal word wanneer die Kerk se finansiële posisie en die begroting bespreek word.
- * Prof SJ Botha word bedank vir die onbaatsugtige diens wat hy lewer as hoof van die HTO.

5.4

RIGLYNE OOR SENDINGWERK

As deel van die Kerk se strategie om sy sendingtaak na behore uit te voer, lê die Sendingraad perspektiewe voor die vergadering onder die hoofde korttermyn-, mediumtermyn- en langtermynstrategie.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering neem met instemming kennis van en onderskryf die riglyne oor sendingwerk.
- * Die Algemene Kerkvergadering gee opdrag dat die Sendingraad maatreëls tref sodat die Kerk ook direk betrokke kan raak indien moontlik, by die vertaal van die Bybel in die Bantoetale.

5.5

SENDINGONDERSOEKKOMMISSIE

Die verslag van die Sendingondersoekkommissie word onder die volgende hoofde behandel:

- * Oprigting van 'n sendinginstituut.
- * Verhouding sending-evangelisasie.
- * Koördinasie van die apostolaatspoging.
- * Die beeld van die Nederduitsch Hervormde Kerk in die swart gemeenskap en hoe dit die sendingpoging van die Nederduitsch Hervormde Kerk of die werk van die Hervormde Kerk in Suidelike Afrika raak.
- * Tentmakerbediening.

Die vergadering neem kennis van die mededeling van die Sendingondersoekkommissie dat 'n navorsingsprojek te wete "Onderzoek na die sending van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika" by die RGN geregistreer is. Vir die doel van dié navorsing het die Departement Godsdiens- en Sendingwetenskap aan die Teologiese Fakulteit 'n lokaal, meubels en 'n rekenaar bekom. Daar is ook in 1990 'n navorsings-assistent aangestel wat bekostig word uit navorsingsfondse van die

Departement. Die vergadering neem ook kennis dat die navorsingstempo versnel kan word indien die Raad van Finansies fondse daarvoor bewillig.

BESLUIT

- * Die ondersoekkommissie se opdrag word met 'n verdere termyn van drie jaar verleng. In dié tydperk tree die kommissie as advies- en kontroleliggaam vir sendingnavorsing op.
- * Die apostolaat van die Kerk word prakties in 'n verskeidenheid van onderskeie arbeidsterreine geïdentifiseer, soos byvoorbeeld: owerheid (wetgewing, gemeenskapstrukture ensovoorts), volksgenote, leerwalendes, Roomskatolieke, Jode, ander volke of kultuurgroepe in ons land (byvoorbeeld swart volke), ander godsdienstiges (byvoorbeeld die Islam, Hindoeïsme ensovoorts), ekumeniese bewegings ensovoorts.
- * Alhoewel alle apostolaatsarbeid missionêre arbeid oftewel sending is, word om praktiese redes die sending op spesifieke arbeidsterreine by wyse van onderskeie benaminge aangedui, soos byvoorbeeld: Kerstening van die volkslewe, evangelisasie van die volksgenote, herwinning van die leerwalendes, hervorming van die Roomskatolieke, getuieis teenoor die Jode, sending onder die volksvreemde of kultuurvreemde volke, verkondiging aan ander godsdienstiges, gesprek in die ekumene, vervulling van die priesterskap van die gelowiges en so meer. Apostolaatinstansies van die Kerk wat op evangelisasie gerig is, moet alle mense wat nie aan die Kerk behoort nie en dus kerkloos is, evangeliseer. Dit bring mee dat die pastoraat van die Kerk voorsiening moet maak vir die bearbeiding van kerklos lidmate. Daarvoor kan die Kerk, behalwe die gewone kanale soos die normale opsig- en tugprosesse en dié van huisbesoeke deur ouderlinge, leraars en diakens, ook spesiale bearbeidingsstrukture oprig, soos herevangelisasiekommissies of werkgroepe vir die bearbeiding van kerklos lidmate.
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering hersien en omvorm die stelsel van werkgroepe sodat die werkgroepe naas hulle verslagkoördinerende funksie ook 'n koördinerend-inisiërende en begeleidende funksie kry. Vir dié doel moet die werkgroepe jaarliks vergader.
- * Rade word by die werkgroepe ingedeel ter wille van sinvolle samewerking en praktykgerigte skakeling. Die werkgroep funksioneer nie net as 'n gerieflike verslagrubriek nie.
- * Die indeling van rade by werkgroepe word in die nuwe Reglementebundel weerspieël.
- * Die Algemene Kerkvergadering spreek sy kommer uit dat die HKSA aansoek gedoen het om lidmaatskap van die SARK. Indien die HKSA lid word van die SARK sal offergawes van lidmate van die Kerk gebruik word om die verkondiging van die ketterse bevrydings-teologie te bevorder.
- * Die Algemene Kerkvergadering van die Nederduitsch Hervormde Kerk betuig sy dank aan die gemeentes, kerkrade en predikante van die HKSA vir die werk wat daar in dié Kerk gedoen word te midde van die uitsers moeilike omstandighede wat tans beleef word. Die HKSA word deur die Algemene Kerkvergadering seën en sterkte toegebid op die pad vorentoe met die Bybelwoord. "Laat ons Hom altyd voor oë hou sodat ons nie geestelik moeg word en uitsak nie."

- * Die Kerk moet in sy strategie om sy sendingtaak na behore uit te voer, deeglik rekening hou met die realiteit dat in die gebiede met 'n hoë bevolkingsdigtheid en kosmopolitiese samestelling, 'n beduidende getal bruin mense gevestig word. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word versoek om saam met die Sendingraad en die Raad vir Evangelisasie te besin en riglyne te bied oor hoe die Kerk kragtens die opdrag van Matt 28:19 sy roeping in hierdie verband kan uitvoer.
- * Die vergadering spreek sy opregte dank uit teenoor ds LJJ Nell, Superintendent vir Sending, vir die toegewyde en waardevolle werk wat hy op hierdie terrein verrig. Die Kerk het besondere begrip vir die eise wat die huidige situasie van die land aan die pos stel.

6. GETUIENIS TEENOR OMERHEID EN VOLK

6.1 RAAD VIR MAATSKAPLIKE SAKE

Die verslag oor die werksaamhede van die Raad vir Maatskaplike Sake en die volgende studiestukke word behandel:

6.1.1 TRANSSEKSUALISME

- * Definisie van Transseksualisme.
- * Oorsake van Transseksualisme.
- * Behandeling van Transseksualisme.
- * Opmerkings oor Transvestisme.
- * Transseksualiteit in die lig van die Skrif.

BESLUIT

- * Die Kerk onderskei tussen geslagsorgaanherstel- en geslagorgaanveranderingoperasies.
- * Die Kerk aanvaar dat geslagsorgaanhersteloperasies in orde is aangesien dit bloot 'n liggaamsgebrek is wat herstel word.
- * Die Kerk beklemtoon die feit dat persone wat 'n geslagshersteloperasie ondergaan het sowel as 'n geslagsveranderingoperasie 'n buitengewoon groot verantwoordelikheid aan die pastoraat stel.
- * Die vergadering erken die geweldige kompleksiteit van die saak rakende geslagsveranderingoperasies.
- * Die vergadering spreek hom nie tans kategories uit oor die gewensdheid al dan nie van die tipe operasie nie.
- * Die vergadering verwys die saak terug vir verdere bestudering en beredenering, met die oog op 'n aanbeveling oor die saak.
- * Aangesien daar, soos die verslag dit self stel, nog navorsing oor transvestisme te doen is, spreek die vergadering hom nie nou oor die saak uit nie.
- * Die Kerk volg in sy benadering tot transvestisme 'n multi-dissiplinêre benadering.

6.1.2 KUNSMATIGE INSEMINASIE

- * Die standpuntinname van die Kerk.
- * Die probleem van kunsmatige inseminasie.
- * Alternatiewe vir kinderlose egpare.
- * Standpunte van die onderskeie kerke.
- * Beoordeling van kerklike standpunte.
- * Gevolgtrekkings.

BESLUIT

- * Die Kerk gee vir homself rekenskap of die probleem van kinderloosheid in sy midde behoorlik hanteer word.
- * Op hierdie stadium van die ondersoek lyk dit na 'n moontlikheid om kunsmatige inseminasie as 'n alternatief naas aanneming vir kinderlose egpare te oorweeg, en voortgaande navorsing van die teologies-etiese en ander implikasies hiervan moet gedoen word.
- * Die Kerk spreek hom positief uit oor vordering in die mediese wetenskap wat aan lidmate die geleentheid bied om 'n voller lewe te kan geniet en om die probleme op te los wat voorheen groot hartseer veroorsaak het. Die Kerk betreur egter alle vergrype wat mag ontstaan op grond van die moontlikhede wat deur die mediese wetenskap gebied word.
- * Die Nederduitsch Hervormde Kerk betuig sy empatie teenoor egpare wie se normale verwagting van kinders in die huwelik nie gerealiseer het nie, en wat as gevolg daarvan groot hartseer en ontwrigting beleef.
- * Die Kerk roep predikante en kerkrade op om kinderlose egpare met groot sensitiwiteit en deernis pastoraal te begelei en verseker sulke egpare van sy voorbidding en bystand.

6.1.3 DIE KERK EN HOMOSEKSUELE PERSONE

- * Uitgangspunte.
- * Eksegetiese ondersoeke.
- * Die homoseksuele persoon.
- * Teologiese perspektiewe.

BESLUIT

- * Die Kerk betreur pogings wat aangewend word om homoseksualiteit te normaliseer as 'n vrye alternatiewe lewenstyl.
- * Die Kerk gee aandag aan alle faktore wat homoseksualiteit bevorder.
- * Die Kerk volg in sy pastorale versorging van homoseksuele persone 'n multi-dissiplinêre benadering.
- * Die Kerk bedink weë om homoseksuele persone gemeentelik te versorg.
- * Ten opsigte van sosiale probleme soos homoseksualiteit was die Kerk se benadering tot dusver geheel-en-al pastoraal. Die Raad vir Maatskaplike Sake moet die opsigtaak van die Kerk saam met die pastorale benadering, na vore bring.

- * Wanneer hierdie mens in nood, wat een of ander probleem in sy lewe ondervind, soos byvoorbeeld homoseksualiteit, deur die gedragswetenskaplike gehelp moet word, is dit nodig dat die etiek wat beoefen moet word, kom uit die Woord van God. Hieruit kom dus die punt wat gestel moet word dat twee sake van mekaar onderskei behoort te word wanneer daar met genoemde mense gehandel word. Vanuit die Woord van God leer ons dat jy jou naaste nooit mag veroordeel nie maar jy mag sy gedrag beoordeel vanuit die gesindheid dat elke mens wat hom bekeer en sy gedrag sodoende verander, weer onbevange in die gemeenskap van die gelowiges mag lewe. Daarom sal die Kerk steeds baie ernstig moet voortgaan om ruimte te skep dat byvoorbeeld homoseksualisme wat baie keer ook met drank- en dwelmmisbruik gepaard gaan, deur 'n multiprofessionele span (multi-dissiplinêr) hanteer moet word waarin die mens volledig (liggaam en gees) deur 'n pastorale konsultant, kliniese sielkundige, maatskaplike werker en geneesheer gehelp word om sy hele lewe te verander sodat so 'n persoon kan terugkeer na die gemeenskap van die gelowiges en weer kan sing: "Ek wat vergifnis Heer ontvang het, sing dankbaar my verlossingslied."
- * Die Raad kry opdrag om studie te doen en voorligting in verband met die begrippe "homoseksuele natuur" en "homoseksuele identiteitsontwikkeling" aan die Kerk te gee.

6.1.4 ORGAANSKENKING

- * Is orgaanskenking geoorloof?
- * Het ons die reg om te beskik oor organe?
- * Is orgaanskenking plig of vrye keuse?
- * Etiese oorwegings.
- * Die mensbeskouing.
- * Seleksie.
- * Die doodsbekouing.

BESLUIT

- * Die Kerk adviseer lidmate om orgaanskenking te oorweeg.
- * Voornemende skenkers word versoek om dié besluit met die familie te bespreek en om 'n skenkerkaart te bekom van die Stigting vir Orgaanskenkers.

6.2 PROTESOPTOGTE EN DIE ROL VAN DIE HERVORMDE KERK

- * Die positiewe aspekte van protesoptogte.
- * Die probleme, knelpunte en gevare van protesoptogte.
- * Die rol van die Kerk.
- * Die kerk se verkondigingstaak teenoor die volk (en nasie).
- * Die kerk se verkondigingstaak teenoor die owerheid.

BESLUIT

- * Die vergadering beklemtoon die volgende belangrike sake en versoek die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om dit wyer in die Kerk en samelewing bekend te stel:

Die Kerk se verkondigingstaak teenoor die volk (en nasie)

- ** Die Kerk roep sy lidmate, sy volk en die hele bevolking op om die owerheid te gehoorsaam en om nie gewelddadig teen die owerheid in opstand te kom nie.
- ** Die Kerk wys die onderdane daarop dat hulle 'n reg tot protes het. Hierdie protes kan en moet volgens die spelreëls van die demokrasie tot uiting kom.
- ** Die Kerk wys die bevolking daarop dat hy realisties moet wees oor die vrugte van sy protes. In die onverloste wêreld kan die hemel nie gerealiseer word nie.
- ** Protesoptogte mag nie gesien word as 'n towerformule vir die afdwing van 'n ideale samelewing nie.
- ** Die burglary word bedag gemaak op die konsekwensies van protesoptogte soos byvoorbeeld die finansiële implikasies, die gevolge vir die polisie, die vrees wat in 'n bepaalde stad aangeblaas word en die moontlikheid van geweld.
- ** Die gelowiges word met die Woord getroos. Daar moet minstens na die volgende sake verwys word:
 - Die koningskap van Christus.
 - Die oordeel van God.
 - Die eskatologiese visie op reg, geregtigheid, billikheid en vrede.
- ** Die Kerk verwys ook na een belangrike opvoedkundige dimensie en spreek ouers ernstig aan oor die verwarrende persepsies van gesag wat hulle by kinders skep wanneer hulle die gesag van die owerheid verwerp, maar dan weer hulle eie gesag of die gesag van 'n beweging of organisasie, outoritêr op hulle afdwing.
- ** Die volk, partye of groeperinge kan nie van die Kerk verwag om party te neem in hulle stryd nie.
- ** Die Kerk kan ook nie op alle politiek-maatskaplike sake kommentaar lewer nie. Die Kerk se kommentaar en spreke is gebind aan sy onderwerp; die sondige mens en die regverdigmakende God.
- ** Die Kerk verwag van sy ampsdraers en veral van sy predikante om nie aan protesoptogte deel te neem nie, sodat die Kerk nie met bepaalde drukgroepe geïdentifiseer kan word nie.
- ** Die Kerk wys sy lidmate daarop dat die opgaan in die strate nie die opgaan na die Huis van die Here kan en mag vervang nie.
- ** Die Kerk waarsku sy lidmate dat hulle moet waak dat hulle politiek nie hulle geloof word nie.
- ** Die Kerk versoek sy lidmate en veral sy predikante om nie aan onwettige optogte deel te neem nie.

Die Kerk se verkondigingstaak teenoor die owerheid

- ** Die Kerk wys die owerheid op die reg van die burgers tot verset. Die Kerk dring dus aan op gereelde verkiesings en ruimte vir vreedsame protes.

- ** Die Kerk bring die breë beginsels ten opsigte van reg, geregtigheid, billikheid, vrede en veiligheid gereeld onder die aandag van die regering.
- ** Die owerheid word op sy hoë roeping gewys. As dienskneg van God sal hy met die swaard moet sorg vir regmatige straf. Kwaaddoeners en booswigte, geweldenaars en moordenaars moet gestraf word om op hierdie wyse almal weer te herinner aan die oordeel van God.
- ** Die Kerk verseker die owerheid van sy kritiese onpartydigheid.
- ** Die Kerk verseker die owerheid gereeld van sy voorbidding.
- ** Die owerheid word gereeld herinner aan die oordeel van God oor diegene wat nie ag slaan op God se eise van reg en geregtigheid nie.
- ** Die owerheid word daarop gewys dat hy die vryheid en outonomie van die Kerk moet eerbiedig.
- ** Die owerheid moet grense en perke aan mense en selfs kerke se vryheid stel, indien hulle optredes die vryheid van ander mense en kerke bedreig.
- ** Die owerheid word versoek om die nodige toleransie teenoor sy opponente te openbaar, om so die spelreëls van die demokrasie te eerbiedig.
- ** Van die owerheid word verwag om te alle tye die veiligheid van mense en hulle eiendom te beskerm.
- ** Van die owerheid word verwag om die praktyk van protesoptogte te staak, indien hierdie praktyk as gevolg van die kollektiewe egoïsme van groepe, groter probleme skep as wat hulle oplos.
- ** Die owerheid word versoek om toe te sien dat die demokrasie nie met 'n oglokrasie vervang word nie.
- * Die Kerk betreur dit dat protesoptogte tans by revolusionêrgesindes funksioneer op 'n vorm van geweld teenoor die samelewing:
 - ** Dit is 'n teken van oglokrasie wat terselfdertyd die demokrasie vernietig (byvoorbeeld intimidasie).
 - ** Dit is 'n uiting van vryheid wat uitdrukking gee aan die gebondenheid aan sonde (byvoorbeeld geweld).
 - ** Dit is 'n luuksheid wat die land verarm (byvoorbeeld disinvestering).
- * Daarom roep die Kerk al die inwoners van die land op om in die lig van Rom 13 die gesag van die owerheid te respekteer en op 'n ordelike en Christelike wyse geskilpunte te besleg en standpunte te stel.

MOSIE : Ds JP Snyman

Die vergadering spreek sy dank uit teenoor ds JP Snyman vir die werk wat hy gedoen het as lid van die Raad vir Maatskaplike Sake die afgelope 25 jaar waarvan hy 23 jaar lank as sekretaris gedien het.

6.3 SONDAGONTHEILIGING

6.3.1 BESKRYWINGSPUNT: RING VAN BOTHAVILLE

Die Algemene Kerkvergadering spreek sy besorgdheid uit oor die toenemende verpligting wat op sommige lidmate rus om op Sondae te werk.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word aanvaar.

6.3.2 BESKRYWINGSPUNT: RING VAN BLOEMFONTEIN

- * Die lidmate van die Nederduitsch Hervormde Kerk neem met verontrusting kennis van die toenemende verskynsel van Sabbatsontheiliging in ons vaderland soos dit gestalte vind in die vorm van Sondag-sportbeoefening, winkelure en bioskoop op Sondae, die uitsending van nie-Christelike en selfs anti-christelike programme oor die radio en televisie op Sondae en derglike meer.
- * Die Algemene Kerkvergadering doen 'n beroep op al sy lidmate om hulle hele lewe lank 'n voortdurende rus van hulle eie werke te beoefen sodat die Here daardeur Sy Gees in hulle kan werk.
- * Die vergadering roep die lidmate verder op om so dikwels as wat hulle tyd het, hulle self te oefen in 'n vrome erkenning van God se werk.
- * Die vergadering roep sy lidmate ook op om nie diegene wat aan hulle ondergeskik is, met werk te oorlaai nie, sodat hulle ook op die Sondag kan rus. (Calvyn)
- * Lidmate word opgeroep om hulle roeping as gelowiges om die Evangelie van Redding aan 'n verlore gaande wêreld te verkondig, uit te leef.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

VOORSTEL : ONTHEILIGING VAN SONDAG

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kry opdrag om 'n studiestuk op te stel oor die ontheiliging van die Sondag vir voorlegging aan die volgende Algemene Kerkvergadering.

BESLUIT

- * Die voorstel word aanvaar.

VOORSTEL : HEILIGING VAN SONDAG

Die Algemene Kerkvergadering roep die Kerk op om steeds onder moeilike omstandighede op Sondag in ooreenstemming met ons belydenis soos in die Heidelbergse Kategismus: Sondag 38 vraag en antwoord 103 vervat, te leef.

BESLUIT

- * Die voorstel word aanvaar.

VOORSTELLE

- * Die Algemene Kerkvergadering spreek hom ten strengste uit teen die besluite van plaaslike owerhede dat rolprente voortaan op Sondag en Kersdag vertoon word.
- * Die Algemene Kerkvergadering doen 'n ernstige beroep op plaaslike owerhede om hierdie besluite terug te trek.
- * Die Algemene Kerkvergadering versoek die Regering om oor hierdie aangeleentheid 'n duidelike en ondubbelsinnige standpunt in te neem, wat as riglyn vir alle plaaslike owerhede kan dien.

BESLUIT

- * Die voorstel word aanvaar.

TEENSTEM : Sondagrolprente

Ek wil my teenstem laat notuleer teen die besluit van die vergadering met betrekking tot die besluite van die Stadsrade van Pretoria en Johannesburg oor Sondagrolprente en alles wat in die vergadering se besluit daarmee saamhang.

Ds HF la Grange.

7. HERDERLIKE SKRYWE

7.1 VOORSTELLE: NEDERLANDSPREKENDE GEMEENTE

Die Nederlandsprekende gemeente maak sekere voorstelle ten opsigte van die Herderlike Skrywe van Augustus 1990.

Die beskrywingspunt word deur die gemeente teruggetrek.

BESLUIT

- * Kennis geneem.

7.2 VOORLEES VAN HERDERLIKE SKRYWES OF KANSELBOODSKAPPE AAN GEMEENTE

Dit het onder die aandag van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gekom dat daar kerkrade is wat nie herderlike skrywes of kanselboodskappe aan die gemeente voorlees of bekendmaak nie. Gewoonlik is die motivering dat daarvan nie met alle standpunte saamgestem word nie.

Die Kommissie is daarvan oortuig dat ringskommissies in terme van Bepaling 106 met sulke kerkrade behoort te handel. Die Algemene Kerkvergadering word versoek om hom oor hierdie aangeleentheid uit te spreek.

BESLUIT

- * Kanselboodskappe sal sonder uitsondering volledig tydens beide eredienste (waar van toepassing) op 'n bepaalde Sondag aan die gemeente voorgelees word.
- * In geval van besware teen die inhoud van 'n kanselboodskap, sal sodanige beswaar, nadat dit in die gemeente voorgelees is, met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering opgeneem word.

8.

SERKOS

Die verslag van die werksaamhede van Serkos word behandel. Die volgende sake van belang is onder die vergadering se aandag gebring:

- * Die doelwit van Serkos.
- * Kerklike verhoudinge.
- * 'n Oorsig van die werksaamhede.
- * Toekomstige doelwitte.

BESLUIT

- * Die Kerk roep sy lidmate op om op alle lewensterreine te let op die invloede van skadelike ideologieë, en dit teen te werk deur die besondere Christelike waardes wat die Bybel leer en die Kerk uitdra, toe te pas en te handhaaf.
- * Die Kerk versoek Serkos om voort te gaan met sy werk en aandag te gee aan ideologieë wat die Christelike beskaafde waardes en norme in ons samelewing ondermyn, en om die nodige optrede en voorligting te doen.
- * Kerkrade en gemeentes se samewerking word gevra om die pogings van Serkos aktief te steun, veral finansieel deur die reeds aanvaarde metode van ringsgewyse insameling. (Algemene Kerkvergadering 1989).
- * Kerkrade word veral versoek om Serkos onder die aandag van lidmate te bring en sodoende 'n breë basis van werklike steun te verseker.
- * Die Kerk word bedank vir die volgehoue steun wat die werk van die Nederduitsch Hervormde Kerk se verteenwoordigers dr CJ Viljoen en dr RM Naude moontlik gemaak het.
- * Die vergadering spreek sy dankbaarheid uit oor die vervanging van Marxistiese regimes wêreldwyd en wil die Here van die geskiedenis daarvoor eer.
- * Gemeentes word opgeroep om te volhard met 'n lewe en gebede wat gerig is op die koms van die Koninkryk van God, ten spyte van anti-christelike ideologieë, magte, kragte en owerhede.
- * Sonder om afbreuk te doen aan die goeie werk van Serkos, moet daar vanuit die reformatoriese teologie, met 'n kritiese oog gekyk word na die Manifes vir Christene.
- * Die vergadering dra dit aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op om opnuut indringend aandag te gee aan die grondslag, doelwitte en werkwyse van Serkos met die oog op samewerking in die toekoms.

MOSIE : Dr CJ Viljoen

Die Dagbestuur van Serkos wil aan dr CJ Viljoen sy diepe dank oordra vir die wyse waarop hy as voorsitter die Nederduitsch Hervormde Kerk eers op ANTIKOM en later op SERKOS verteenwoordig het. 'n Besondere erkenning en waardering word teenoor dr Viljoen uitgespreek vir die bekwame en diskrete wyse waarop hy die oorgang van ANTIKOM tot SERKOS gelei en die organisasie op 'n vaste en gesonde fondament geplaas het. Sy skerp insig en beslissende optredes het daartoe bygedra dat SERKOS onder moeilike omstandighede koersvas gebly het. Sy jare van diens as voorsitter vanaf 1977 tot 1991 het aan ANTIKOM en SERKOS 'n geloofwaardigheid en stabiliteit gegee wat tot voordeel van die kerk van Christus en die Suid-Afrikaanse gemeenskap dien. Sy rigtinggewende raad en optredes sal nog vir lank in die organisasie en sy aksies weerspieël word. Die Raad dank hom vir sy diens aan kerk en volk en wens hom 'n geseënde lewe toe.

-0-0-0-

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende lede verleen:

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Ds CAP van Tonder	Sonlandpark	1 Julie : 14:30 terug ter verg.
Oudl AC van Aswegen	Stilfontein	1 Julie : Sluit aan by verg.
Oudl AC van Aswegen	Stilfontein	4 Julie : Heeldag
Oudl S Fourie	Brits	1 Julie : Sluit aan by verg.
Ds FJC Oosthuizen	Mosselbaai	1 Julie : 14:30 tot 16:00
Ds E Oosthuizen	Mosselbaai	1 Julie : 14:30 tot 16:00
Oudl LJ Strauss	Mosselbaai	1 Julie : 14:30 tot 16:00
Prof JH Koekemoer	Dosent	1 Julie : 15:00 tot 15:45
Prof E Engelbrecht	HTO	3 Julie : Middag en 4 Julie : Oggend
Ds WAJ van Schoor	Pinetown	1 Julie : 14:30 tot 21:30
Oudl AJ van Rensburg	Pinetown	1 Julie : 14:30 tot 21:30
Ds JH van Staden	Bronkhorstspuit	3 Julie : Oggend
Oudl KD Papp	Nelspruit	2 Julie : Duur van verg.
Prof MJ du P Beukes	Dosent	1 Julie : 15:30 tot 19:30
Oudl FH Conradie	Sasolburg	2 Julie : Duur van verg.
Oudl DJ Riekert	Van der Hoff	1 Julie : Duur van verg.
Mnr L de Munnik	Administrateur	1 Julie : Aand

Die vergadering verdaag vir aandete

AANDSITTING : 1 JULIE 1992

BEROEP OP DIE ALGEMENE KERKVERGADERING : BROEDER CJ KRUGER

Die vergadering konstitueer onder leiding van die Moderamen wat vir die behandeling van broeder CJ Kruger se beroep op die Algemene Kerkvergadering teen die bevinding van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op 'n klag teen hom deur die ringskommissie van Middelburg, verkies is. Die notule van die verrigtinge is opgeneem in Hoofstuk XX Opsig en Tug.

AFSLUITING

Ds T Snyman sluit die vergadering af deur te laat sing uit Gesang 217 en 'n gebed te doen.

Die vergadering verdaag om 01:55 op 2 Julie 1992

OGGENDSITTING : 2 JULIE 1992

Ds JP Jooste open die vergadering met Skriflesing uit Numeri 13:26-37, te laat sing van Gesang 64:1 en 2 en voor te gaan in gebed.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende lede verleen:

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Oudl TJ Terblanche	Van der Hoff	1 Julie : Kom ter verg.
Ds PJ Snyders	Noordelike Pietersburg	2 Julie tot 4 Julie
Ds RP Botha	Wesmoot	3 Julie : Oggend
Dr J Buitendag	SAUK	2 Julie : Oggend
Ds CJA Simpson	Randburg	2 Julie : Middag
Ds S Visser	Lichtenburg-Oos	4 Julie : Middag
Prof MJ du P Beukes	Dosent	1 Julie : Duur van verg.
Oudl CC Viljoen	Pierneef	2 Julie : Kom ter verg.
Ds PJ Visser	Brits	3 Julie : Oggend en Middag
Ds JP van Greunen	Roosenekal/Stoffberg	3 Julie : Heeldag
Ds JAP van Tonder	Greylingstad	3 Julie : Heeldag
Ds WPF van Wyk	Meyerton-Suid	2 Julie : Heeldag
Ds A Ungerer	Wesmoot	1 Julie : Duur van verg.
Ds JH Prinsloo	Lydenburg	3 Julie tot 4 Julie
Ds E Verhage	Bellville	2 Julie : Oggend
Oudl JLP Swanepoel	Bellville	2 Julie : Duur van verg.
Ds JPJ Fourie	Krugersdorp-Noord	3 Julie : Middag
Ds PJ du Plessis	Sannieshof	4 Julie : Middag en Aand
Dr ECB Kotzé	Pretoria	2 Julie : 11:15-13:00
Ds NJJ van Rensburg	Hendrina	2 Julie : Duur van verg.
Dr ECB Kotzé	Pretoria	3 Julie : 09:10 tot einde van dag
Ds JH Steenekamp	Rustenburg-Kloof	3 Julie : 12:00-15:00
Ds PJHS Pienaar	Primrose-Oos	4 Julie : Heeldag
Oudl AJG Oosthuizen	Eikenhof	4 Julie : Heeldag
		2 Julie : 14:30-17:15
		4 Julie : Heeldag
Ds FJ Labuschagne	Kapelaan	3 Julie : Middag
Oudl DJ Botha	Weltevreden	3 Julie tot 4 Julie

MOSIE : Dank

Die Ring van Dorsland betuig dank en waardering teenoor die voorsitter, die Moderamen, die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, Prof AD Pont en die Algemene Kerkvergadering vir die hulp en simpatieke benadering wat geopenbaar is met die bespreking en bereiking van 'n oplossing vir die situasie van die Kerk in Namibië.

VERKIESING VAN SEKUNDUS-LEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Dr ECB Kotzé word verkies as sekundus vir ds GC van Staden.

Dr JH Breytenbach word verkies as sekundus vir prof HG van der Westhuizen.

KERKLIKE GOEDERE

Die vergadering behandel Hoofstuk XXII Kerklike Goedere. Ter wille van naslaandoeleindes word die volgorde van die agenda gevolg en word die verslag en besluite in dieselfde volgorde in die notule opgeneem. (Verwys bladsy 207 van hierdie notule.)

X GEESTELIKE VORMING VAN DIE JEUG

1. BELYDENDE JEUG

1.1 DIE RAAD VIR JEUGWERK

Die vergadering neem kennis van die verslag oor die werksaamhede van die Raad vir Jeugwerk en sy toekomstige doelstellings.

BESLUIT

* Die volgende voorstelle word aanvaar:

** Die vergadering betuig sy dank aan die redaksie van Konteks vir die praktiese leiding aan jongmense.

** Daar word met versigtigheid oor temas soos satanisme, nuwe era-beweging, ensovoorts gehandel.

** 'n Eenvormige sisteem vir die Bybelvasvra word ontwikkel en toegepas.

1.1.1 BESKRYWINGSPUNT: RING VAN LOSBERG DEFINISIE VAN DIE "JEUG"

Die Raad vir Jeugwerk word versoek om die "jeug" te definieer veral vir verslagdoeleindes. In die praktyk is dit meestal net die hoërskoolkinders wat by die jeug inskakel.

BESLUIT

* Die beskrywingspunt word aanvaar.

1.1.2 BESKRYWINGSPUNT: RING VAN POTCHEFSTROOM VENTERSKROONKAMPTERRAIN

Voorkeur word steeds aan die lidmate van die Hervormde Kerk verleen vir die gebruik van die Venterskroonkampterrain, maar aansoeke om hierdie voorreg te geniet moet in September van die vorige jaar gerig word. Sekere groepe buite die Kerk, wat ook 'n groot bydrae lewer, kan deur die beheer Komitee geïdentifiseer word en ook op die voorkeurbesprekingslys geplaas word. Na 30 September sal die bespreking oop wees vir ander instansies.

BESLUIT

* Die beskrywingspunt word aanvaar.

1.1.3 VERSOEK: RAAD VIR JEUGWERK WYSIGINGS AAN REGLEMENT VAN ORDE

By die "Samestelling" (5.2.1.1.4) moet die volgende by die samestelling gevoeg word: Die NHSV-Hoofbestuur benoem 'n verteenwoordiger wat sitting neem op vergaderings van die Raad.

By die "Opdrag" (5.2.1.2.4) en by die "Werkwyse" (5.2.1.3.2) moet gesorg word dat die Raad minstens een keer per jaar saam met die Raad vir Studentebearbeiding, Opvoeding en Onderwys en Kategese vergader.

BESLUIT

- * Die vergadering aanvaar die versoek van die Raad.

1.1.4

VERSOEK: RAAD VIR JEUGWERK
WYSIGING BEPALING 55

Bepaling 55 van die Kerkwet en Bepalings word soos volg gewysig:
"Jeugwerk is die versorging, begeleiding en toerusting van die Kerk aan die jeug asook die dienswerk van die jeug in die Kerk."

BESLUIT

- * Bepaling 55 bly onveranderd.
- * Die voorgestelde wysiging word goedgekeur maar opgeneem as 'n nuwe Bepaling 56.

1.2

SKAKELLIGGAAM VIR JEUGWERK

Die vergadering behandel die werksaamhede van die skakelliggaam vir jeugwerk.

BESLUIT

- * Die skakelliggaam word versoek om met sy werksaamhede voort te gaan.

2.

RAAD VIR STUDENTEBEARBEIDING

Die vergadering neem kennis van die werksaamhede van die Raad vir Studentebearbeiding.

VOORSTELLE : ONDERSOEK NA SINODALE EN GEMEENTELIKE FASILITEITE

BESLUIT

- * Die Raad van Finansies en die Raad vir Jeugwerk kry opdrag om fasiliteite (terreine en geboue) wat tans onder sinodale of gemeentelike beheer staan, te ondersoek met die oog daarop om dit te ontwikkel en te benut sodat daar op 'n ekonomiese wyse voorsien kan word aan 'n verskeidenheid van kerklike behoeftes.
- * Predikante en kerkrade moet besondere moeite doen om die jeug van die Kerk te bearbei, nie net deur georganiseerde jeugaktiwiteite nie, maar ook in die besondere pastoraat. As motivering dien die verslag van Die Ondersteuningsraad op bladsy 120 van die agenda.

3.

OPVOEDING EN ONDERWYS

3.1

RAAD VIR OPVOEDING EN ONDERWYS

Die verslag oor die werksaamhede van die Raad vir Opvoeding en Onderwys word behandel.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering neem met dank kennis van die werksaamhede van die Raad vir Opvoeding en Onderwys.

- * Die Raad word dringend versoek om voortdurend leiding te gee aan ampsdraers en lidmate oor die onderwysituasie.
- * Die Raad word versoek om toerusting en inligting te verskaf aan ringsrade vir opvoeding en onderwys.
- * Die Raad word versoek om namens die Kerk sterk standpunt in te neem vir die behoud van volkseie moedertaalonderrig op skool.
- * Gemeentes en ringe word versoek om dringende aandag aan die daarstelling en funksionering van rade vir opvoeding en onderwys op gemeentelike en ringsvlak te gee.

3.2

BESKRYWINGSPUNT: RING VAN PRETORIA
CHRISTELIK-NASIONALE ONDERWYS EN MOEDERTAALONDERRIG

- * Die Kerk herbevestig sy standpunt in verband met Christelik-nasionale onderwys (Artikel X.2).
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering bedink moontlikhede om Christelike moedertaalonderrig met 'n volkseie karakter te behou, gesien in die lig van die nuwe ontwikkelinge in Suid-Afrika.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word aanvaar.

VOORSTELLE : OPVOEDING EN ONDERWYS

BESLUIT

- * Die term Christelik-nasionale onderwys word in ons kerklike taalgebruik verander Christelike-volkseie onderwys.
- * Die Algemene Kerkvergadering moedig gemeentes aan om 'n beursfonds binne-gemeentelik op die been te bring om behoeftige ouers te help om die verpligte skoolgeld wat betrekking het op Model C-skole, te betaal. Die beurse wat van staatsweë beskikbaar gestel word, is nie voldoende om die verpligte skoolgeld ten volle te vereffen nie. Dit is dus noodsaaklik dat gemeentes hulle lidmate sal bystaan om te sorg dat hulle kinders die hoogste moontlike akademiese kwalifikasies sal behaal.
- * Dank word betuig teenoor die vorige Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir sy aktiewe en positiewe bemoeienis met die handhawing van Christelike-volkseie onderwys en die gesprekke met die regering in hierdie verband.
- * Alle kerkrade word versoek om toe te sien dat al die kinders binne elke gemeente die geleentheid sal kry om die maksimum skoolopleiding te ontvang. Kerkrade behoort te begroot om, waar staatsbeurse nie toegeken is nie, die nodige finansiële steun aan behoeftige ouers en leerlinge te gee.
- * Lidmate en ampsdraers, maar in besonder alle ouers word versoek om by onderwysinstitusies betrokke te wees.

- * Die aandag van alle kerkrade word daarop gevestig dat die betaal van verpligte skoolgeld 'n negatiewe invloed op die inkomste van die gemeentes kan hê. Kerkrade behoort betyds regstellende aksies te neem.
- * Die Raad vir Opvoeding en Onderwys kry opdrag om op hoogte te bly met die kurrikulum en vakinhoud wat onder die naam "Bybelonderrig" op skool aangebied word en adviseer die Kerk dienoreenkomstig.
- * Die vergadering versoek die Raad om ondersoek in te stel na die
 - ** byhou van 'n register van afbetaalde Hervormde onderwysers met die oog op moontlike benutting van sulke onderwysers;
 - ** die stigting van 'n onderwysvoorsieningsfonds om behoeftige Hervormde skoolkinders en Hervormde onderwysers te help.
- * Die vergadering spreek sy kommer uit dat die Kerk se standpunt oor Christelike-volkseie onderwys blykbaar al meer ernstig bemoeilik word.
- * Die Raad vir Opvoeding en Onderwys word versoek om prinsipiël, onderwyskundig gefundeerd en spoedeisend
 - ** 'n deeglike studie te doen oor die Kerk se verstaan van die begrip Christelike-volkseie opvoeding en onderwys;
 - ** deeglik te besin oor wat die Kerk gaan doen om sy onderwysbeleid te handhaaf en deurgevoer te kry;
 - ** deeglik te besin en te besluit oor die vraag of privaatskole hoegenaamd vir die Kerk 'n opsie kan wees;
 - ** die stigting en uitbouing van 'n sinodale onderwysfonds te ondersoek asook voorligting aan ouers oor beleggings vir studiefondse vir hulle verbondskinders en kleinkinders se Christelike-volkseie onderwys te gee.
- * Die vergadering dra dit aan die Raad vir Opvoeding en Onderwys en die Raad vir Gesprek met ander Denominasies op om by die betrokke instansies daarop aan te dring dat die Pinkster Skoliere Aksie en die Pinkster Studente Vereniging hulle werksaamhede by skole en tersiëre inrigtings tot hulle eie lidmate sal beperk.

MOSIE : Dankbetuiging teenoor onderwysers

- * Die vergadering spreek sy opregte dank en waardering uit teenoor die totale onderwyserkorps wat onder moeilike omstandighede vanweë beroepsonsekerhede elke dag hulle opvoedings- en onderrigtaak moet verrig. Die Kerk word in geheel opgeroep om vir alle onderwysers voorbidding te doen.
- * Die vergadering betuig sy meegevoel teenoor onderwysers wat vanweë die rasionalisasieproses hulle poste verloor het. Die vergadering vertrou dat in hulle onderskeie gemeentes, soos in alle sodanige gevalle, ook na hierdie onderwyserlidmate omgesien sal word.

4. DIE ACSV

In opdrag van die Algemene Kerkvergadering in 1989 is 'n ondersoek gedoen na die ACSV. Die verslag van die ondersoekkommissie word behandel.

Die ondersoekkommissie doen die volgende aanbevelings:

4.1 Dr HT van Deventer

Die Algemene Kerkvergadering besluit om die Kerk toe te laat om by die ACSV betrokke te raak en wel in die volgende fases:

- * Amptelik by die hoofbestuur van die ACSV.
- * Indien die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering daarna oortuig is dat verdere samewerking moontlik is, kan dit uitgebrei word na streeks- en plaaslike vlakke.

Die Raad vir Opvoeding en Onderwys het na deeglike bespreking besluit om die standpunt van dr Van Deventer ten volle te steun.

4.2 Prof JH Koekemoer

Uit die teologiese evaluering van die dokumente en gebruike van die ACSV tree die volgende sake na vore waaraan die Nederduitsch Hervormde Kerk aandag behoort te gee.

In die dokumente van die ACSV word dit duidelik dat die belydenisskrifte by die organisasie op 'n ortodokse manier figureer. Die geloofswaarhede word as't ware objektiewe waarhede in hulle imposante massiwiteit. Die substansie van die kerugma word bewaar deur 'n blote aanvaarding van hierdie belydeniswaarhede. 'n Mens kry amper die indruk asof hierdie objektiewe waarhede uitgestal word sodat die mens dit kan aanneem en glo. Die mens self soek 'n persoonlike relasie met die waarhede. Op dié wyse word oorgegaan van 'n soort objektivisme in 'n soort subjektivisme.

Om beide hierdie gevare te vermy lyk dit noodsaaklik dat die Kerk moet beseef dat die geloof van die mens nie slegs die gevolg is van 'n selfstandige relasie tot die openbaring nie. Die geloof is konstitief tot die openbaringsgebeure. Dit gaan nie hier om 'n objektiewe openbaring waarmee die mens 'n subjektiewe relasie moet verkry nie.

Daar kan nie so iets as geopenbaarde waarhede wees waarmee die mens 'n relasie moet soek nie. God se openbaring word immers nooit geopenbaardheid nie. Die Woord het mens geword. In hierdie verborgenheid kom God na ons toe, en Hy laat Hom ken deur wie Hy Hom wil laat ken. Ons kan alleen maar praat oor God wat mens geword het. Wie dus God sê, sê tegelyk ook mens. Juis daarom verkondig ons ook nooit die kruis en opstanding as losstaande gebeure nie. Die gekruisigde is die opgestane en die opgestane is die gekruisigde, en die mens sterf saam met Christus op Golgota en die mens staan in en deur Sy opstanding op tot 'n nuwe lewe. Albei die dinge moet steeds weer gesê word, tegelyk gesê word, heen en weer gesê word. So alleen word jy bewaar van die gevaar van objektivisme wat die mens dwing om intellektueel in te stem met geloofswaarhede en 'n subjektivisme waar die mens homself as't ware vanself aan God oorgee en so die openbaring van homself afhanklik maak.

Die oplossing is nie in 'n keuse tussen die twee nie maar by die derde weg, soos aangedui. Op grond hiervan is daar vir die Kerk een van drie moontlike keuses:

- * Hy kan besluit om met die ACSV saam te werk nieteenstaande die duidelike teologiese verskille. In so 'n besluit sal doelbewus aandag gegee moet word aan hoe om die Kerk se teologie binne die organisasie te dien. Dit sal nie net 'n besluit ten gunste van 'n sekere soort godsdienstigheid kan wees nie, maar daadwerklike pogings sal aangewend moet word om die Nederduitsch Hervormde Kerk se stem hoorbaar te kry en nie te laat verswyg nie.
- * Hy kan besluit om liewer op sy eie wyse met sy kinders te werk. Hierdie besluite sal daadwerklike pogings vra om die besluit werkbaar te kry.
- * Daar kan besluit word om met die ACSV in gesprek te tree en uit te maak hoe die Kerk se teologiese standpunte binne die ACSV geakkommodeer kan word. Terwyl die gesprek aan die gang is word 'n terughoudende houding ten opsigte van lidmaatskap van die organisasie aangeneem. Hierdie lyk na die beste weg onder die huidige omstandighede.

4.3

Ds HN Botha

- * Al sou die belydenisgrondslag van die ACSV, die Bybel en drie formuliere van eenheid wees en hulle bereid wees om deur die kerke betreffende sy getrouheid aan hierdie belydenisgrondslag getoets te word, moet die Hervormde Kerk aanvaar dat sy strukture vir die opsig hierdie taak moeilik sal uitvoer in die praktyk.
- * Die Kerk sal grondig moet besin oor wat 'n vrye Christelike vereniging is, wat onder toesig van onderwysowerhede funksioneer en of die Kerk sy verantwoordelikhede ten opsigte van jeugwerk op skoolvlak in hierdie baan sonder direkte kontrole en opsig wil laat opgaan. Dit geld veral ten opsigte van 'n verwagte nuwe onderwysbedeling waar ouerseggenskap ongeveer geen relevansie behou nie.
- * Oop lidmaatskap (vir mense uit enige kerkverband) is steeds 'n grondslag van die ACSV.
- * Die geestelike vorming van die jeug (doop en belydende lidmate) kan onmoontlik oorgelaat word aan 'n vrye vereniging en behoort onder opsig van predikant en kerkraad daadwerklik hanteer te word. Indien dit gebrekkig hanteer word, moet hierdie saak intern hanteer word.
- * Die Kerk moet sy besluit van 1976 dat skooltyd nie beskikbaar moet wees vir partikulêre godsdienstige organisasies nie, handhaaf. Die ontstaan van die Pinkster Skoliere Aksie naas die ACSV op skoolvlak vererger die blootstelling-potensiaal van die Kerk se kinders aan dwaalgroepe binne onderwysstrukture.
- * 'n Ernstige vraag wat beantwoord moet word is waarom die onderwysowerhede die ACSV-bedrywighede verkies bo kerklike toerusting en strukture. Ds MJ Smuts (hoofsekretaris ACSV) sê uitdruklik dat: "Sodra die ACSV 'n vereniging van 'n bepaalde kerk word, gaan die deure na die skole vir die ACSV toe."

- * Dit is 'n oop vraag watter rol die ACSV van plan is om te speel ten opsigte van die sosiaal-maatskaplike en politieke opset.

BESLUIT

- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ondersoek wyses waarop die skoolgaande jeug beter toegerus kan word, sodat hulle te midde van talle dwalings die regte geloofskeuses kan maak.
- * Die opsighoudende liggame kry opdrag om lidmate en jongmense ernstig te waarsku teen lidmaatskap van verenigings soos die ACSV en PSA wat vreemde teologiese denkrigtings bevorder.

XI B E L Y D E N I S

1. RAAD VIR BELYDENIS EN LITURGIESE GESKRIFTE

1.1 WERKSAAMHEDE

Die Raad is besig met die volgende werkstukke:

- * Die Bevestigingsformulier vir ouderlinge en diakens.
- * 'n Alternatiewe Nagmaalformulier.
- * 'n Begrafnisformulier vir gebruik by verassings.
- * Gebede vir gebruik by siekes.
- * Die vertaling van die apostolicum.

Die Raad het die volgende formuliere afgehandel:

1.2 FORMULIER VIR DIE HEROPNAME VAN VERVREEMDE LIDMATE

Agtergrond

Die Raad vir Evangelisasie het via die Werkgroep Apostolaat en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 'n versoek aan die Raad gerig vir die opstel van 'n formulier vir die heropname van vervreemde lidmate.

Motivering:

Die uitgangspunt by die daarstel van 'n formulier vir die heropname van buitekerklikes, is dat die gelowige meermale in sy lewe openbare geloofsbelydenis aflê. Die eerste openbare geloofsbelydenis word in die lewe van die meelewende lidmate versterk met latere belydenisse.

Daar is in die praktiese lewe van die kerk baie mense wat hulleself prakties afgesny het, terwyl hulle óf nooit formeel die band verbreek het nie, óf die kerk op so 'n wyse verlaat dat dit op afsnyding neerkom. Wanneer sulke mense teruggebring word of self terugkeer na die kerk, is dit onvanpas om hulle sonder meer in te skakel.

Die volgende mense word bedoel:

- * Rondtrekkende lidmate wat onder die oog van die kerk weggeraak het. By hulle uiteindelijke terugkeer na die kerk is daar geen duidelikheid oor hulle vorige kerklike inskakeling nie.
- * Lidmate wat hulle deur 'n skeurmaker op sleeptou laat neem maar tog nie sover gaan om by 'n bepaalde sektegroep in te skakel nie. Na verloop van tyd keer hulle gewoonlik terug na die kerk en versoek die herstel van hulle lidmaatskap. In wese is hulle op grond van hulle optrede sensurabel en daarom is dit nie korrek om hulle lidmaatskap gewoon te herstel nie. Tog toon hulle terugkeer na die kerk dat hulle nie totaal in leer afgewyk het nie. 'n Volledige program van kategese en die hertoelating tot die gemeente deur gebruikmaking van die gewone belydenisformulier, lyk nie korrek nie.

- * Kerkvervreemde lidmate wat nooit onder die opsig en tug te staan gekom het en nooit van die gemeente afgesny is nie. Kerkvervreemding kan ontstaan vanweë 'n gebrekkige toepassing van die tug. Sulke lidmate word deur opsig en evangelisasie weer by die kerk betrek. By hulle ontstaan opnuut die behoefte om belydenis van geloof af te lê.

Die Kerk het vaste besluite waarvolgens 'n kerkraad handel om 'n kerkvervreemde lidmaat weer in die gemeente op te neem. Wanneer sulke persone ná die vertoning van 'n positiewe gesindheidsverandering, gesprek en kategeese deur die kerkraad toegelaat word om belydenis van geloof af te lê, word die onderstaande formulier gebruik:

Formulier vir die heropname van vervreemde lidmate

Die Woord leer ons dat God geen behae in die ellende en ondergang van die sondige mensdom het nie en dat Hy daarom sy Seun gestuur het om ons sonde deur sy kruisdood weg te neem. Elkeen wat in Jesus Christus glo, neem Hy deur die doop op in sy liggaam. Die apostel Paulus beskryf die kerk as die liggaam van Christus en die gelowiges as die lede daarvan.

Ons maak dus deel uit van 'n besondere gemeenskap, naamlik die kerk, wat deur God self byeengebring en deur sy Woord en Gees regeer word. Ons glo dat elkeen geroep is om lid van hierdie ware kerk te wees en te bly en as lid van die liggaam van Christus te deel in alles wat God aan sy kinders gee. Daarom is dit ondenkbaar dat diegene wat aan Hom behoort, nie 'n brandende begeerte sal hê om deel van sy gemeente te wees nie.

Dit is 'n dwaling om lidmaatskap van die kerk as onbelangrik of as 'n saak van persoonlike voor- of afkeur te sien. Vanweë die sonde gebeur dit nogtans dat sommige hulle op hierdie dwaalweg begewe en so bevind baie wat eenmaal aan die kerk behoort het, hulle vandag buite die kerk of in die geledere van valse kerke. Die kerk kan egter nie daarmee genoeë neem nie, want die Woord van God roep ons op om na hulle te gaan soek en hulle na die kudde terug te bring. Daarin word ons voorgegaan deur Jesus self, die Goeie Herder wat soek na elkeen wat afgedwaal het. Hy vergeet niemand wat aan Hom behoort nie en soos die vader van die verlore seun sien Hy daagliks met verlange uit na die terugkeer van die afgedwaaldes.

'n Vreugde soos wanneer 'n verlore skaap teruggebring is, 'n verlore muntstuk gevind is of 'n verlore seun teruggekeer het, leef tans by ons, omdat NN wat vir 'n tyd lank van die kerk vervreemd was, die begeerte uitgespreek het om weer in die gemeente opgeneem te word. Die kerkraad het hom daarvan vergewis dat sy/haar/hulle berou, geloofskennis, gesindheid en diensbereidheid sodanig is dat hy/sy/hulle toegelaat kan word om weer eens sy/haar/hulle geloof in Jesus Christus te bevestig.

Sodat dit vir die gemeente duidelik kan word dat u waarlik glo en van voorneme is om u geloof en bereidheid tot diens binne hierdie gemeente uit te leef, word u NN gevra om na vore te kom en hardop op die volgende vrae te antwoord:

- * Bely u soos die kerk en saam met die kerk dat u glo in die drie-enige God, Vader, Seun en Heilige Gees, wat ons liefhet en ons van die sonde en dood verlos het?

- * Bely u dat u glo dat die Seun van God vir Hom uit die sondige mensdom 'n gemeente van verlostes byeengebring het, dat Hy hulle deur sy Gees en Woord in die ware geloof lei, hulle bymekaar hou, beskerm en bewaar, en dat u daarvan 'n lewende lid is en sal bly?
- * Beloof u om ten volle in gemeenskap van Christus en sy kerk te lewe en tot eer van God u gawes en kragte gewillig en met vreugde tot nut en heil van die liggaam van Christus aan te wend?
- * Beloof u ook om 'n Christelike lewe te lei en u aan die kerklike vermaning en tug te onderwerp as u u misdra, in leer afwyk of u geloofsroeping nie getrou vervul nie?

Wat is hierop u antwoord?

Antwoord: Ja

Vanweë die feit dat u gedoop is, en op grond van die belydenis wat u nou herbevestig het, verkondig ons aan u in die Naam van God dat u nou weer deel is van sy heilsgemeenskap en ontvang ons u met dankbaarheid terug in die midde van die gemeente.

U word van harte uitgenooi om opnuut saam met ons te deel in al die voorregte wat daar in die kerk bestaan, en u word opgeroep om met woord en daad mee te werk tot die groei en bloei van sy koninkryk, kerk en gemeente, Amen.

Aangesien niemand uit homself in staat is om dit alles te doen nie, laat ons nou saam tot God bid.

Here God,

Ons dank U dat U ons deur u genade verlos het.

Ons dank U dat ons in Jesus Christus u kinders mag wees, dat U ons in die genadeverbond ingesluit het en lede van u liggaam gemaak het.

Ons dank U dat U ons deur u Heilige Gees in u diens wil gebruik en dat U ons die geloof geskenk het waardeur ons u weldade so onverdiend mag ervaar.

Maak ons steeds gehoorsaam aan u Woord, sodat ons as lewende lidmate van u kerk altyd u dissipels en getroue dienaars sal wees.

Bewaar, beskerm en laat groei u kerk. Gee dat ons U altyd met blydschap en dankbaarheid sal dien, en dat ons so u Naam sal groot maak en sal eer.

En vergewe ons ons sonde in die Naam van Jesus Christus, ons Here.

Amen.

1.3

PALTS-DOOPFORMULIER

Geliefdes in die Here,

Ons Here Jesus Christus het gesê dat ons nie in die ryk van God kom tensy ons weer gebore word nie. Dit is vir ons 'n duidelike aanduiding dat ons van nature geheel en al sondig en daarom vervloek is. Hiermee vermaan Hy ons ook dat ons ons voor God moet verootmoedig en 'n misnoeë in onself moet hê. Hy skep in ons die verlange na sy genade waardeur al ons sonde vergewe en ons vervloeking weggeneem word.

Ons kan immers nie deel hê aan die genade van God tensy alle vertroue op ons eie vermoë, wysheid en verdienstelikheid nie eers uit ons harte

verwyder is nie - ja, selfs in so 'n mate dat ons alles wat in ons is geheel en al verwerplik ag.

Nadat Christus ons egter so van ons ellende bewus gemaak het, troos Hy ons ook weer op 'n oorfloedige wyse met sy barmhartigheid. Hy belowe ons en ons kinders naamlik dat Hy al ons sonde afwas, dit wil sê dat Hy ons ons sonde vanweë sy bloedvergieting nie toereken nie. Hy belowe ons ook dat Hy deur die Heilige Gees ons natuur sal vernuwe sodat ons aan sy beeld gelyk sal wees. En om ons swak geloof met hierdie belofte te versterk en die belofte aan ons liggaam te beseël, het Hy beveel dat ons in die Naam van God die Vader, die Seun en die Heilige Gees gedoop moet word met water.

Wanneer ons in die Naam van die Vader gedoop word, betuig Hy soos met 'n sigbare eed, vir ons hele lewe lank aan ons, dat Hy ons en ons kinders se Vader wil wees. Verder dat Hy ons in alles wil versorg en alle kwaad vir ons ten goede wil laat meewerk. Só sal, vanweë die verbond wat ons met God het, niks in die skepping ons skade kan berokken nie, maar tot ons heil moet dien.

Ten tweede: Wanneer ons in die Naam van die Seun gedoop word, verseker die Seun van God ons dat alles wat Hy gedoen en gely het, ons toekom. Dit beteken dat Jesus Christus ons en ons kinders se Verlosser is en ons sy genade skenk.

Deur sy heilige ontvangenis, geboorte, lyding en sterwe het Hy ons van al ons onreinheid en sonde verlos, is al ons vervloeking en verwerping aan die kruis vasgenaël, en is dit met sy bloed afgewas en saam met Hom begrawe. So het Hy ons van die smart van die hel bevry. Dit het alles gebeur sodat Hy ons deur sy opstanding en hemelvaart met sy geregtigheid kan beklee en nou vir ons voor die hemelse Vader kan intree en ons op die oordeelsdag verheerlik en sonder gebrek voor die Vader kan stel.

Ten derde: Wanneer ons in die Naam van die Heilige Gees gedoop word, word ons belowe dat die Heilige Gees ons en ons kinders se Leraar en Voorspraak tot in ewigheid sal wees. Verder sal Hy ons ware lede van die liggaam van Christus maak, sodat ons saam met alle Christene aan Christus en sy versoening deel sal hê. Daarom sal daar nooit meer aan ons sonde gedink word nie. Ook die sonde en swakheid wat nog in ons oorbly, sal algaande uitgewis word. So sal Hy in ons 'n nuwe lewe begin wat uiteindelik in die opstanding in ons volkome openbaar sal word.

Aangesien die doop die teken is van die opname in die genadeverbond, en albei partye in 'n verbond verpligtinge aanvaar, daarom belowe ons ook aan God, Vader, Seun en Heilige Gees, dat ons deur sy genade Hom alleen as ons enige, ware en lewende God sal erken en bely, dat ons Hom alleen in alle nood sal aanroep, en as gehoorsame kinders sal lewe soos die nuwe lewe van ons eis.

Hierdie nuwe lewe bestaan daarin dat ons uit ware berou oor ons sonde ons eiesinnigheid sal verloën en dit aan die wil van God sal onderwerp en al die sonde sal haat en daarvan sal wegvlug. Verder dat ons van harte sal begin om in alle heiligheid en geregtigheid volgens die Woord van God te lewe.

As ons soms uit swakheid sondig, moet ons nie in die sonde bly, moed opgee, of deur enige ander middel vergewing van die sonde, behalwe deur Christus soek nie. Ons doop herinner ons altyd daaraan om nie

meer te sondig nie en vas te vertrou dat God vanweë die kruisdood van Christus nooit meer aan ons sonde sal dink nie. Daarom is die heilige doop vir ons 'n betroubare waarborg dat ons 'n ewige verbond met God het omdat ons in die barmhartigheid van die Vader en die bloed van Jesus Christus deur die krag van die Heilige Gees gedoop is.

Alhoewel ons kinders al hierdie dinge nie verstaan nie, en nog minder kan bely, word hulle tog op geen manier van die doop uitgesluit nie, omdat hulle deur God tot sy verbond geroep is. Dit is die verbond wat God met Abraham, die vader van al die gelowiges, en sy nageslag en daarom ook met ons en ons kinders gesluit het. "Ek bring, so sê die Here, 'n verbond tot stand tussen My en jou en jou nageslag en al hulle geslagte. Dit is 'n blywende verbond: Ek sal jou God wees en ook die God van jou nageslag" (Gen. 17:7).

En ons Here Jesus Christus het egter in die wêreld gekom - nie om die genade van sy hemelse Vader te beperk nie maar veel eerder om die genadeverbond wat tevore net die volk Israel ingesluit het, na al die volke uit te brei. En Hy het in die plek van die besnydenis die heilige doop tot teken en seël van die verbond verorden vir ons en ons kinders. Dié bevestiging van die verbond deur die doop leer die apostel Petrus uitdruklik wanneer hy in die Handeling van die Apostels, die tweede hoofstuk sê: "Bekeer julle en laat elkeen van julle gedoop word in die Naam van Jesus Christus. Dan sal God julle sondes vergewe, en julle sal die Heilige Gees as gawe ontvang. Wat God belowe het is vir julle en julle kinders en vir almal wat daar ver is, vir almal wat die Here ons God na Hom toe sal roep."

Die Here Christus het self ook beveel dat die klein kindertjies na Hom toe gebring word. Met woord en daad het Hy die koninkryk van God aan hulle toegesê, soos dit in Markus 10 geskrywe staan: "Die mense het kindertjies na Jesus toe gebring dat Hy hulle moet aanraak. Sy dissipels het met die mense daaroor geraas. Maar toe Jesus dit sien was Hy verontwaardig en het Hy vir hulle gesê: Laat die kindertjies na My toe kom en moet hulle nie verhinder nie, want die koninkryk van God is juis vir mense soos hulle. Dit verseker Ek julle: wie die koninkryk van God nie soos 'n kindjie ontvang nie, sal daar nooit ingaan nie. Hy het sy arms om die kindertjies gesit, hulle die hande opgelê en hulle geseën."

Uit hierdie woorde is dit duidelik dat ook ons kinders in die koninkryk en in die verbond van God ingesluit is en om dié rede die doop as die seël van die verbond moet ontvang, alhoewel hulle die volle betekenis van die doop vanweë hulle ouderdom nog nie verstaan nie. Dit is met hulle soos die kindertjies wat deur Jesus Christus self met woorde en daad geseën is en wat in die kerk van die ou verbond op die agste dag besny was, alhoewel hulle ook die seën van die Here en die volle betekenis van die besnydenis nog nie verstaan het nie.

Om hierdie sakrament van God tot sy eer, tot ons troos en tot opbou van die gemeente te bedien, laat ons saam bid:

(Die gebed kom presies ooreen met latere vertalings en is ook reeds taalkundig hersien in die jongste vertaling.)

Laat ons ons algemene ontwyfelbare Christelike geloof op grond waarvan hierdie kind gedoop word, saam bely:

(Die Apostolicum volg nou)

Die doopouers moet nou opgeroep word om op die volgende vrae te antwoord:

Glo u die beloftes wat God in Jesus Christus aan ons en ons kinders gegee het naamlik dat Hy nie alleen ons nie, maar ook ons nageslag se God wil wees tot in die duisendste geslag.

Begeer u omdat u dit glo, dat hierdie kind van u gedoop moet word en die betroubare waarborg van die kindskap van God sal ontvang.

Wat is hierop u antwoord?

Antwoord: Ja.

(Die doopformule en die dankgebed kom ooreen met dié wat tans in die doopformulier gebruik word.)

(U aandag word daarop gevestig dat Palts-formulier die model was vir die klassieke doopformulier wat tans deur die Nederduitsch Hervormde Kerk gebruik word.)

1.4

ALTERNATIEWE BEVESTIGINGSFORMULIER VIR PREDIKANTE

Geliefdes in ons Here Jesus Christus,

Die kerkraad het in die oortuiging dat hy deur die Heilige Gees gelei is, broer/suster N hier teenwoordig, na hierdie gemeente beroep. Ons het ook sy/haar naam by verskillende geleenthede in die openbaar afgekondig om te verneem of iemand met betrekking tot sy/haar leer of lewe 'n beswaar het teen sy/haar bevestiging as predikant. Aangesien geen wettige beswaar ontvang is nie, gaan ons nou in die Naam van die Here tot sy/haar bevestiging oor.

Broer/Suster N, en almal wat hier teenwoordig is, luister egter eers na 'n kort uiteensetting uit die Woord van God van die instelling van die amp van die herder of predikant en wat hierdie ampswerk behels. Die Woord leer dat God, ons hemelse Vader, te midde van hierdie ontroue en sondige geslag die gemeente versamel wat as liggaam van Christus met die oog op die ewige lewe bestaan. Hiervoor maak God in sy groot genade gebruik van die bediening deur mense. Daarom sê Efesiërs 4:11 en 12 dat die Here Christus apostels, profete, evangeliste en herders en leraars gegee het, om die gelowiges toe te rus vir hulle diens aan God in die wêreld en vir die opbou van die liggaam van Christus. Hier sien ons dat die amptelike bediening van God se Woord 'n roeping is wat van God self kom.

Uit beelde wat in die Bybel gebruik word, kan ons maklik aflei waarom hierdie ampswerk handel. In die Bybel word die beeld van herder gebruik. Dit is die werk van 'n goeie herder om aan die kudde wat aan hom toevertrou is weiding te verskaf, hulle te lei, te beskerm en op te pas. Dieselfde geld ook vir die geestelike herder wat God oor die gemeente aangestel het. Deur hom/haar roep God die gemeente tot die ewige lewe. Die weiding waarvan die kudde moet lewe, is die verkondiging van die Woord van God, die diens van die gebede en die bediening van die sakramente. Die Woord van God is ook die staf waarmee die kudde gelei en regeer word.

'n Ander beeld wat ook gebruik word vir hierdie dienswerk is dié van bouer. Uit 1 Korintheërs 3 kan 'n mens aflei dat die predikant met

God se Woord en met die sakramente die gemeente van God moet opbou tot 'n geestelike gebou waarin die Heilige Gees woon.

Hierbenewens is daar ook nog die beeld van die man wat in die land werk (1 Kor 3). Soos hy nougeset die land plant, besproei en bewerk, so moet die dienaar van die Woord in die saailand van God, dit is die gemeente, met sorg en verantwoordelikheid werk.

Die ampswerk van die predikant hou dus die volgende in:

Ten eerste moet hy uit die Heilige Skrif die Woord van die Here grondig en opreg aan die gemeente verkondig. Dit moet hy nie alleen tydens die eredienste op Sondae en ander kerklike feesdae doen nie, maar ook tydens huweliksbevestigings, begrafnisdienste en huisbezoek. Ja, aan alle mense, ook aan die kerkvervreemdes moet hy uit die Heilige Skrif die versoening van God deur die geloof in Jesus Christus verkondig, en alle dwalinge en ketterye weerlê wat in stryd is met die leer in die belydenis. Dit is die profetiese en apostolêre taak van die predikant.

Ten tweede moet die predikant die sakramente bedien wat die Here ingestel het. Dit is die doop en die Nagmaal. Deur die doop ontvang die kinders van die gelowiges en hulle wat tot die gemeente toegevoeg word, die teken en seël van die verbond. Deur die Nagmaal, die verbondsmaaltyd, word ons gemeenskap met die gekruisigde Here en met mekaar bevestig.

Ten derde moet die predikant die ouderlinge wat die gemeente regeer en in goeie orde hou, voorgaan in gehoorsaamheid aan die Woord. So is hy die hoof van die huishouding van God wat aan hom toevertrou is.

As hoof van God se huishouding moet hy toesien dat die weduwees, die wese en almal wat hulp nodig het, versorg word en die verbondskinders kategeese ontvang en so gelei word dat hulle hulle doop verstaan.

Die hele dienswerk van die predikant, die verkondiging, sakramentsbediening, opsig, barmhartigheidsdiens en kategeese word gedra deur die diens van die gebede. Die predikant moet die gemeente voorgaan in die diens van die gebede en almal se dankbaarheid, nood en sorg voor God bring. Uit alles wat hierbo gesê is, is dit duidelik dat die predikantsamp 'n gawe van God is, aangesien daardeur sulke groot dinge tot stand kom. Trouens, hierdie amp is absoluut noodsaaklik, omdat mense daardeur tot redding gebring word. Dit is dan ook die rede waarom die Here wil hê dat hierdie dienswerk altyd moet bly bestaan. Wanneer Christus sy apostels uitstuur, sê Hy vir hulle: "Onthou: Ek is by julle al die dae tot by die voleinding van die wêreld" (Matt 28:19). Oor hierdie amp is nou genoeg gesê. Ons wil nou daartoe oorgaan om N in sy/haar amp te bevestig, sodat hierdie dienswerk in die kerk van God kan voortgaan. Vir hierdie doel moet u, N, op die volgende vrae antwoord, sodat elkeen kan hoor dat u bereid is om die diens soos ons dit beskryf het, behoorlik uit te voer.

Ten eerste: Is u daarvan oortuig dat u wettig deur die gemeente van God, en daarom deur God self, tot hierdie diens geroep is?

Ten tweede: Glo u dat die Ou en Nuwe Testament die enigste Woord van God en die volkome leer van die redding is, en verwerp u alle lering wat daarmee in stryd is?

Ten derde: Vra ek u of u beloof om u amp, soos dit hier beskryf is,

volgens hierdie leer getrou te bedien en u leer te versier met 'n lewe wat aan God toegewy is. Sal u u ook onderwerp aan die opsig en tug volgens die Kerkwet en Bepalings as u miskien in leer of lewe sou afwyk?

Hierop moet hy/sy antwoord: "ja, met my hele hart."

Daarna moet die predikant wat hom/haar dit gevra het en die ander predikante wat teenwoordig is, die persoon wat bevestig word die hande oplê. (Hierdie seremonie moet nagelaat word by die bevestiging van persone wat georden is. Hulle word bevestig met die gee van die regterhand van gemeenskap.)

Met die oplê van die hande of die gee van die regterhand sê die voorganger:

God ons hemelse Vader, wat u tot hierdie diens geroep het, sal u deur sy Gees verlig, deur sy hand versterk en u so in u dienswerk lei dat u daarin behoorlik en vrugbaar kan werk, tot grootmaking van sy Naam en tot uitbreiding van die ryk van sy Seun, Jesus Christus. Amen.

Daarna moet die predikant van die kansel af die bevestigde predikant en die hele gemeente soos volg toespreek:

Geliefde broer/suster en mededienaar in Christus, pas uself op en die hele gemeente wat die Heilige Gees onder u sorg gestel het. Soos 'n ywerige bouer met verantwoordelikheid en presiesheid 'n gebou oprig, so moet u die gemeente van God opbou tot 'n geestelike tempel. Soos 'n vlytige werker moet u werksaam wees in die saailand van God en soos 'n herder 'n kudde versorg, so moet u die gemeente van God versorg wat Hy vir Hom verkry het deur die bloed van sy eie Seun.

U moet Christus liefhê en sy gemeente versorg deur oor hulle toesig te hou, nie uit dwang nie maar gewillig; nie om eie gewin nie, maar met toewyding; ook nie deur baas te speel oor die wat God aan u sorg toevertrou het nie, maar deur 'n voorbeeld vir die kudde te wees.

Wees 'n voorbeeld vir die gelowiges in woord en gedrag, in liefde, in geloof en reinheid. Hou aan om uit die Skrif voor te lees, te preek en onderrig te gee. Verwaarloos nie die genadegawe wat aan u gegee is nie. Lê u op hierdie dinge toe, leef daarin, sodat almal u vordering kan sien. Let goed op u lewe en u leer, volhard daarin. Dra u deel van die ontberings soos 'n goeie soldaat van Jesus Christus, want deur dit te doen, sal u uself red, sowel as die wat na u luister. En wanneer die Opperherder kom, sal u die heerlikheid as onverganklike kroon ontvang.

En u, geliefde gemeente, ontvang u predikant met groot blydschap en bejeën hierdie mense met groot agting. Dink daaraan dat God self deur hom/haar met u praat en u vermaan. Neem daarom die woord aan wat hy/sy aan u volgens die Heilige Skrif sal verkondig, in die oortuiging dat dit nie mensewoorde is nie maar inderdaad die Woord van God. Laat die voetstappe van hulle wat die vrede aankondig, van hulle wat die goeie tyding bring, vir u wonderlik klink. Wees gehoorsaam aan u voorgangers, want hulle hou wag oor u lewe en hulle is die mense wat aan God rekenskap moet gee. So sal hulle hulle werk met vreugde kan doen en nie kla nie; anders het dit vir u geen nut nie. As u dit doen, sal die vrede van God in u huise inkom en sal u wat hierdie broer/suster ontvang omdat hy/sy 'n profeet is, die beloning van 'n profeet ontvang. En so sal u wat deur sy/haar verkondiging in

Christus glo, deur Christus die ewige lewe beërwe.

Omdat ons nie uit onself hiertoe instaat is nie, laat ons tot God bid:

Barmhartige en genadige God en Vader, ons bely dat ons sondaars is.
Ons dank U egter dat U ons deur Jesus Christus verlos het en dat U ons deel laat kry het aan die ewige lewe.

Ons dank U dat U deur die Heilige Gees mense roep om die boodskap van die verlossing in Jesus Christus aan ons te bedien en hierdie gemeente vandag van so 'n dienaar voorsien het.

Ons bid U dat U hom/haar bekwaam sal maak vir hierdie diens.

Gee dat hy/sy U Woord reg sal verstaan en dat hy/sy dit verstaanbaar en met oortuiging sal verkondig.

Gee hom/haar wysheid om U gemeente reg te lei en toewyding om sy/haar dienswerk getrou te verrig.

Help hom/haar om standvastig te bly te midde van alle probleme en moeilikhede wat op sy/haar pad mag kom.

Versterk hom/haar sodat hy/sy tot die einde toe in die geloof sal volhard en die lewe by U as oorwinnaarskroon mag ontvang.

Verleen U genade ook aan hierdie gemeente dat hulle hom/haar as gestuurde aanvaar en gee dat hulle U boodskap ontvang en aanneem in die oortuiging dat dit U Woord is en dat hulle so deel kry aan die ewige lewe.

Verhoor ons, o Vader, in die Naam van ons Here Jesus Christus wat ons geleer het om so te bid.

"Ons Vader"

BESLUIT

- * Die vergadering neem met dank kennis van die werksaamhede van die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte.
- * Voorgestelde taalkundige en teologiese veranderinge word skriftelik aan die sekretaris van die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte deurgegee en word deur dié Raad oorweeg.
- * Die alternatiewe formulier vir die bevestiging van predikante word terugverwys na die Raad met inagneming van die volgende:
 - ** Die formulier word verkort deur onnodige herhalings en uitbreidings te skrap.
 - ** Aanbiedings tot wysiging wat tydens hierdie vergadering aan die Raad voorgelê word, word oorweeg.
- * Die Raad vir Prediking en Erediens in samewerking met die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte kry opdrag om ondersoek in te stel na die oorspronklike doel van die verskillende kerklike formuliere om daaruit leiding aan die Kerk te gee oor die vorm, inhoud en plek wat formuliere tans in die Kerk behoort in te neem.
- * By die opstel van wisselformuliere word 'n werkwyse gevolg wat die eindproduk die Kerk se denke oor 'n bepaalde saak reflekteer.
- * Die Predikantevergadering en ringsrade vir predikante word by die evaluering van wisselformuliere betrek.

MOSIE : Waardering vir navorsingswerk van die Studiekommissie na die sending

Tydens bespreking van die verslag van die Studiekommissie oor die beeld van die Nederduitsch Hervormde Kerk in die swart gemeenskappe en hoe dit die sendingpoging van die Nederduitsch Hervormde Kerk in Suidelike Afrika raak, het die ongelukkige gebeure plaasgevind dat vier geëerde teoloë van die Kerk naamlik proff SJ Botha, PJ van der Merwe, HG van der Westhuizen en dr DJC van Wyk, se teologiese navorsingswerk onder verdenking geplaas is.

Die vergadering wil graag sy hoë waardering vir die arbeid van hierdie teoloë en vir die wyse waarop hulle die Nederduitsch Hervormde Kerk dien, uitspreek.

Die vergadering verdaag vir middaagete

GOEDGEKEUR EN GETEKEN OP 3 JULIE 1992.

.....
VOORSITTER

.....
SKRIBA

MIDDAGSITTING 2 JULIE 1992

NOTULE

Die notule van die vergadering vir die tydperk 14:30 op 30 Junie 1992 tot 12:45 op 1 Julie 1992 word na wysigings goedgekeur en geteken.

ORDE VAN DIE VERGADERING

MOSIES : Etenstye/Blomme

BESLUIT

- * Die volgende mosies word aanvaar:
 - ** Etenstye word met 'n halfuur elk verkort. Dit wil sê middagete vanaf 12:45 tot 14:00 en aandete vanaf 17:50 tot 19:00.
 - ** Die vergadering betuig sy dank aan die dames wat betrokke was by die rangskikking van die sierlike en pragtige blomme op die verhoog en in die voorportaal.

PENSIOENFONDS

Mnre C Erasmus, die aktuaris van die pensioenfonds, J Grobler en G Kukkuk van ABSA word in die vergadering verwelkom. Die here is teenwoordig op uitnodiging van die Pensioenraad sodat die aktuaris op vrae oor die aktuariële verslag kan antwoord.

Die vergadering behandel die sake van die pensioenfonds. Ter wille van naslaandoeleindes word die volgorde van die agenda gevolg en word die verslag en besluite in dieselfde volgorde in die notule opgeneem (verwys bladsy 228).

BEROEP OP DIE ALGEMENE KERKVERGADERING CJ KRUGER : BEVINDING VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering gaan agter geslote deure en behandel die bevinding van die Algemene Kerkvergadering.

Die notule van die verrigting en besluite van die vergadering word opgeneem in Hoofstuk XX Opsig en Tug.

Die vergadering verdaag vir aandete

AANDSITTING 2 JULIE 1992

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende lede verleen:

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Ds JP Bester	Meyerton	2 Julie : Heeldag
Ds BM Dupper	Bloemhof/Christiana	2 Julie : Aandsessie 3 Julie - 4 Julie
Oudl J Dippenaar	Christiana	2 Julie : Aandsessie 3 Julie - 4 Julie
Oudl PJ Holtzhausen	Bloemhof	2 Julie : Aandsessie 3 Julie - 4 Julie
Ds RJ Coertze	Direkteur Ondersteuningsraad	3 Julie : 09:00-12:00
Ds WJ Steyn	Magaliesmoot	2 Julie : 12:00-14:30
Ds JH Verster	Verwoerdburg	2 Julie : Middag
Ds MCE Botes	Malelane	2 Julie : Aandsitting
Oudl SK Schoeman	Klerksdorp-Wilkoppies	2 Julie : Middag en Aand 3 Julie : Oggendsitting
Prop SS van Wyk	Proponent	3 Julie : 09:00-10:00
Dr JA Beukes	Bethal	3 Julie : 09:00-13:30
Ds HPF Kern	Groot Marico	3 Julie - 4 Julie
Oudl PW Horn	Groot Marico	3 Julie - 4 Julie
Ds THJ van Nieuwenhuizen	Witfield	4 Julie : Heeldag
Oudl GJ de Beer	Johannesburg-Noord	2 Julie - 4 Julie
Oudl JH Labuschagne	Johannesburg-Noord	Neem vanaf 2 Julie sitting
Oudl WJ Nel	Hartbeeshoek	3 Julie : 09:00-14:30
Ds WJ Smith	Westonaria	3 Julie : 19:30-21:30
Ds GJ Strydom	NDP-Kapelaan	4 Julie : Heeldag
Diak JJ Britz	Florida	2 Julie en 3 Julie 13:00-14:00
Oudl JCH Coetzee	Marble Hall	3 Julie : Oggend
Oudl ANJD Alberts	Outjo	3 Julie - 4 Julie
Oudl JPJ Coetzee	Witbank	2 Julie : Duur van vergadering
Ds BC Oberholzer	Outjo	3 Julie - 4 Julie
Oudl H Pretorius	Carletonville	2 Julie : Middag en Aand

GROETEBODSKAP

Groetebodskappe is ontvang van:

Gemeente en kerkraad van Kriel.
Gemeente Mosselbaai.

VERKIESING VAN OUDERLINGLEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die volgende sewe ouderlinge word verkies:

KD Kruger	(Oos-Moot)
PS Dreyer	(Pretoria-Oos)
AS Koorts	(Port Elizabeth)
CS Steenekamp	(Meyerspark)
PJ Riekert	(Magaliesmoot)
JLO Esterhuizen	(Zwartruggens)
AJG Oosthuizen	(Eikenhof)

'n Herstemming vir die verkiesing van twee ouderlinge vind plaas tussen:

BD Bierman	(Brackenhurst)
JP Cronje	(Malelane)
I Dreyer	(Theresapark)
SH Gregan	(Johannesburg-Wes)
BP Havenga	(Lydenburg)
JG Koekemoer	(Melville)
MF Pretorius	(Noordrand)
A Steyn	(Bronkhorstspuit)
MF van der Merwe	(Kampersrus)
JJ van der Westhuizen	(Losberg)
ADW Wolmarans	(Randburg)

XII PREDIKING EN EREDIENS

1. RAAD VIR PREDIKING EN EREDIENS

1.1 VERSLAG VAN DIE RAAD

Die verslag oor die werksaamhede van die Raad vir Prediking en Erediens word behandel. Die korttermyn- en langtermynbelanning word onder die vergadering se aandag gebring.

1.2 WERKWINKEL OOR DIE PRAKTIESE INKLEDING VAN DIE EREDIENS

By 'n werkwinkel oor die praktiese inkleding van die erediens het die Raad as breë doelstelling aanvaar om die Kerk te adviseer oor die teologiese verstaan en praktiese inkleding van die erediens in die huidige tydsgewrig.

Die erediens is 'n byeenkoms van 'n Christelike gemeente op grond van die genadige aanspraak van God waar Hy deur Woord en Gees sy gemeente wil ontmoet, sodat hulle in gemeenskap met Hom en met mekaar, uit dankbaarheid tot sy eer kan leef. Hierdie gebeure vind gestalte in Woordverkondiging, skuldbelydenis, geloofsbelydenis, gebed, lofprijsing, betoning van dankbaarheid en barmhartigheid.

'n Erediens vind plaas onder die opsig van die plaaslike kerkraad in ooreenstemming met die besluite van die Algemene Kerkvergadering. Die volgende liturgiese elemente geld as minimum vereistes vir 'n erediens:

- * Votum en seëngroet.
- * Skriflesing.
- * Prediking.
- * Gebed.
- * Sang.
- * Seënbede.

Die lees van die wet, skuldbelydenis, genadeverkondiging en geloofsbelydenis moet in hierdie minimum liturgie sover moontlik ingewerk word. By die buitengewone eredienste waar die kerkraad nie altyd teenwoordig is om opsig uit te oefen nie, rus daar 'n besondere verantwoordelikheid op die liturg om op te tree volgens die besluite van die Algemene Kerkvergadering. Die kerkraad bepaal die tyd, plek en aantal eredienste in elke gemeente.

Votum en seëngroet

Die Raad is van oordeel dat die vota wat tans in die Diensboek opgeneem is nie almal geskik is nie. Skrifuitsprake, of vota met Skrifuitsprake as basis moet gebruik word. Bestaande vota moet geëvalueer word op grond van die beginsel dat vota uitdrukking moet wees van die feit dat God sy gemeente byeenroep. As seëngroet moet van die trinitariese formule gebruik gemaak word wat vervat is in 2 Korintiërs 13:13.

Wet en geloofsbelydenis

Die lees van die wet en belydenis was sentrale dele van die sinagogale erediens. In die vroeg-Christelike kerk, het die lees van die wet en

geloofsbelydenis egter nie as 'n gereelde element in die erediens voorgekom nie. Die eredienste het as kern die prediking en die bediening van die Nagmaal gehad. Naas die prediking en Nagmaalbediening het die votum, die seën, gebed en sang voorgekom as vaste elemente van die erediens. Eers vanaf die laat Middeleeue het wet en belydenis vaste dele van die erediens geword. In die reformatoriese eredienste het die lees van die wet, geloofsbelydenis en skuldbelydenis wel in een erediens op 'n Sondag voorgekom, maar nie by elke erediens nie. Die tweede en volgende eredienste het by hulle na vorm en inhoud, geheel en al van die eerste erediens verskil.

Die lees van die wet en geloofsbelydenis het van die begin af in die Hervormde Kerk as vaste deel van die erediens voorgekom. Tydens die tweede erediens en buitengewone eredienste is die wet en die geloofsbelydenis egter nie gelees nie. Tydens die 1969 Algemene Kerkvergadering is besluit dat die lees van die wet, geloofsbelydenis; skuldbelydenis en genadeverkondiging in alle eredienste moet geskied. Die gedagte was waarskynlik dat hierdie elemente wesenlike dele van die erediens uitmaak. Volgens feitlik alle beoefenaars van die liturgiek, is die wesenlike van die erediens die bediening van die Woord deur Skriflesing en prediking en die gemeente se antwoord deur gebed en sang. Die lees van die wet, geloofsbelydenis, skuldbelydenis en genadeverkondiging behoort altyd in die erediens voor te kom.

Genoemde elemente hoef nie noodwendig in die tweede erediens en buitengewone eredienste voor te kom nie, mits hierdie elemente in die prediking, gebed en sang ingewerk word.

Vir die lees van die wet kan afwisselend gebruik gemaak word van Eksodus 20, Deuteronomium 5 en Matteus 22. Inleiding tot die lees van die wet moet aanpas by die funksie daarvan. Die behandeling van die wet in die vorm van sang, word nie aanbeveel nie.

Gepaste Skrifsprake of formules gebaseer op 'Skrifuitsprake, of geskikte liedere kan as skuldbelydenis gebruik word. Wet, skuldbelydenis, genadeverkondiging en geloofsbelydenis hoef nie noodwendig op mekaar te volg nie. 'n Gebed na die voorlees van die wet of prediking kan dien as skuldbelydenis.

Genadeverkondiging moet verwoord word in die vorm van Skrifuitsprake of formules gebaseer op Skrifuitsprake. Genadeverkondiging is so essensieel tot Christenwees soos skuldbelydenis, daarom geld ook dieselfde ten opsigte van die genadeverkondiging as van skuldbelydenis.

Geloofsbelydenis vind plaas by wyse van die voorgeskrewe belydenisse in die Kerkboek, asook geskikte liedere uit die liedereboek van die Kerk. Die geloofsbelydenis kan voorgelees of agterna gesê word.

Die lees van die wet, skuldbelydenis, genadeverkondiging en geloofsbelydenis moet so voorgehou word dat die selfstandigheid van elkeen van hierdie liturgiese elemente sterk na vore kom.

Skriflesing

Skriflesing is nie slegs 'n inleiding tot die prediking nie maar moet so voorberei en aangebied word dat dit as 'n selfstandige liturgiese element tot sy reg kom. 'n Inleidende verduideliking kan, waar van toepassing, gegee word. Voor die Skriflesing moet daar 'n inleidingspreuk wees wat die aandag daarop vestig dat die Woord van God nou aan die orde kom. Die inleidingspreuk moet klem lê op die luister na die

Woord van God wat tegelyk dien as basis vir die prediking. Die lengte van die Skriflesing moet in samehang met die totale beplanning van die liturgie geskied. Met die oog op groter betrokkenheid moet lidmate aangemoedig word om Bybels saam te bring na die erediens. Na die Skriflesing voltooi is moet 'n gepaste Skrifuitspraak of 'n formule wat gebaseer is op 'n Skrifuitspraak, die Skriflesing afsluit. Die Skriflesing word deur die predikant waargeneem.

Prediking

Prediking geskied onder die opsig van die kerkraad volgens die besluite van die Algemene Kerkvergadering. Die stigting van 'n werkgroep vir prediking en erediens word in gemeentes aanbeveel. Op die wyse kan op 'n vaste basis aandag gegee word aan die evaluering van die prediking, terwyl daar ook oor die erediens waardevolle insette gelewer kan word. Prediking volgens die kerklike jaar moet rekening daarmee hou dat die volle raad van God verkondig word. Prediking uit die Heidelbergse Kategismus moet gereeld en in volgorde aan die gemeente uitgelê word.

Gebed

Die Raad is van mening dat daar tydens elke erediens ten minste een gebed moet wees. Die volgende elemente behoort in die gebede aan die orde te kom: Lofprysing, skuldbelydenis, voorbidding, geloofsbelydenis, danksegging en epiklese. Lengte van gebede moet verband hou met die totale beplanning en strukturering van die erediens. Toepaslike kerkliedere kan ook as gebede gebruik word. Gebedshouding is 'n opsionele saak. Dit is ook nie noodwendig dat formuliergebede gebruik moet word nie.

Sang

Binne die erediens word slegs gebruik gemaak van liedere en melodieë wat deur die Algemene Kerkvergadering goedgekeur is. Die inhoud van die lied moet Skriftuurlik verantwoord wees en moet deur 'n geskikte melodie gedra word wat uiting gee aan die stemming van die lied. Daarom kan melodieë nie lukraak vir verskillende liedere gebruik word nie. Gepaste liedere moet gekies word wat bydra tot die sinvolheid van die ander liturgiese elemente. Gemeentes moet 'n daadwerklike poging aanwend om nuwe liedere aan te leer en nie skuil agter die sogenaamde onsingbaarheid van die melodie nie. Hier moet ook daarteen gewaak word dat kerkmusiek nie gemeet word aan die wêreldse norme van sing nie. Indien die predikant nie die sangoefening kan lei nie, moet die gemeente 'n daadwerklike poging aanwend om iemand te vind wat wel die sangoefening van die gemeente kan lei. Koorsang en solosang is nie aanvaarbaar tydens die erediens nie omdat die gemeente tot 'n toeskouer vervlak, en die Woord-antwoord gesprek versteur word. Koorsang kan wel diensbaar wees wanneer 'n gemeentelike koor ondersteunend saam met die gemeente, tydens die erediens, optree. Dit is opsioneel of die gemeente tydens die sang sit of staan.

Afsluiting van die erediens

Die trinitariese of Aäronietiese seën kan afwisselend gebruik word ter afsluiting van die erediens. Lidmate moet opgevoed word om voor en na die erediens 'n stilgebed te doen. Handeling in die konsistorie behoort gebed in te sluit.

Sakramente

Die doop

Ten opsigte van die formulier word aanbeveel dat die huidige doopformulier behou sal word, maar dat die Raad vir Belydenis en Liturgiese geskrifte versoek word om die moontlikheid van 'n wisselformulier vir die doop te oorweeg. Ter oorweging word ook aan die Raad opgedra om die opskrif van die doopformulier te wysig na:

Formulier vir die bediening van die doop aan kinders van verbondsovers.

Ten opsigte van die prediking by die doop word aanbeveel dat die saak van die doop wel aan die orde sal kom, alhoewel volledige doopuitleg nie noodwendig by elke doopgeleentheid hoef te geskied nie. Die liturg moet die doopformule uitspreek soos geformuleer in die Diensboek van die Kerk. Die ouers hou self hulle kinders vas wanneer hulle gedoop word. Vir die uitoefening van die opsig is dit belangrik dat die wyksouderling kennis sal dra van die doop en self ook teenwoordig sal wees tydens die bediening van die doop. Doopouers moet na die gemeente kyk wanneer die doop bedien word. Gelukwensingstoeprake en persoonlike lofuitinge na die doop, hoort nie tuis in die erediens nie. Die frekwensie van die bediening sal uit die aard van die saak deur die kerkraad bepaal word.

Nagmaal

Die Raad is van mening dat 'n studie onderneem behoort te word oor die deelname van kinders aan die Nagmaal. Daar behoort 'n studie onderneem te word na die behoud al dan nie van die beker, veral in die lig van sommige lidmate se siening van die oordraagbaarheid van siektes soos vigs en hepatitis B. Prediking by die Nagmaal is noodsaaklik, hoewel 'n korter preek aanbeveel word. Nagmaal word minstens vier keer per jaar bedien (Bepaling 98) en Nagmaal op Goeie Vrydag word aanbeveel. Indien Nagmaal tuis bedien word, geskied dit steeds volgens die bepalings van die Kerkwet, naamlik die hou van 'n erediens aan huis.

Die huwelik

Aangesien huweliksbevestiging as 'n erediens beskou word, moet die minimum liturgiese elemente deel uitmaak van die erediens. Dit is belangrik dat kwaliteit prediking tydens die huweliksbevestiging gehoor sal word. Indien solosang versoek word, geskied dit na die uitspreek van die seën. Ander instrumente naas die orrel kan toegelaat word, mits die eredienskarakter van die geleentheid nie daardeur tekort gedoen word nie.

Begrafnis

Dit is ook hier noodsaaklik dat beklemtoon word dat die prediking nie afgeskeep sal word nie. Die inbring van die kis in die portaal van die kerkgebou asook lykvertoning word baie sterk ontmoedig. Die orde tydens die begrafnis en die ter aarde bestelling verloop soos aanbeveel in die Diensboek. Die lees van die begrafnisbrief, bedankings en persoonlike simpatiebetuiging, moet ná die uitspreek van die seën aan die orde kom.

Besondere kerklike feesdae

Feesdae soos Kersfees, Goeie Vrydag, Hemelvaart en Geloftefees moet opnuut rekening mee gehou word en die betekenis daarvan moet steeds onder die aandag van die lidmate gebring word.

1.3

AFGEHANDELDE TAKE

Die volgende take is deur die Raad afgehandel:

- * Besinning oor die tweede erediens. Die Raad het konsensus bereik oor die feit dat die Sondag 'n rusdag is wat optimaal benut moet word in die lig van die leiturgia, koinonia en diakonia en dat daar by elke gemeente minstens een erediens op 'n Sondag gehou word.
- * 'n Gesprek met die Raad vir Kerkmusiek oor die groot aantal Psalms en Gesange waarvan die melodieë onsingbaar is.

BESLUIT

- * Die riglyne ten opsigte van die praktiese inkleding van die erediens dien vir die Kerk as basiese uitgangspunt vir die verstaan en inrig van sy eredienste.

2.

VOORSTELLE : KOMMISSIE VIR BEDIENINGSTRUKTURE

BESLUIT

- * Ter wille van die regte viering van die Sondag, kom die gemeente elke Sondag in die erediens byeen.
- * Die kerkraad bepaal die plek, tyd en aantal van die eredienste.
- * Die eredienste word ingerig volgens die Bepalings van die Kerkwet en die voorskrifte van die Diensboek van die Kerk.
- * Die status quo met betrekking tot die tweede erediens word behou.
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oorweeg dit om opdrag aan die Raad vir Prediking en Erediens te gee om alle navoring in die Kerk wat van opnames gebruik maak, te koördineer.
- * Die Algemene Kerkvergadering besluit dat die resultate van die opnames wat die Raad vir Prediking en Erediens in 1985 en in 1991 onderneem het, gepubliseer word.
- * Die prediking geskied aan die hand van die kerklike jaar en kerklike feesdae soos deur die Kerkwet bepaal.
- * Die inhoud van die vrae en antwoorde van die Heidelbergse Kategismus kom ten minste in 'n rotasie van een maal elke drie jaar, in volgorde op Sondae tydens die erediens en/of toerustingsgeleenthede van die gemeente aan die orde.
- * Die vergadering versoek predikante en kerkrade om lidmate toe te rus om die erediens en veral die liturgiese elemente daarvan beter te verstaan en gelowig daaraan deel te neem.

- * Die vergadering maan predikante om tydens eredienste streng te hou by die goedgekeurde liturgiese elemente en diensordes en om nougeset toe te sien dat die gewyde karakter van die erediens, naamlik 'n heilige gespreksontmoeting tussen God en sy gelowige gemeente, behou word.
- * Predikante, kerkrade en gemeentes word versoek om toe te sien dat alle kerklik-godsdienstige aangeleenthede primêr tot God se eer sal geskied, en nie ontaard in godsdienstige vermaaklikheid nie.
- * Kerkrade word aangemoedig om, nadat hulle hulle gemeentes goed ingelig het, die Diensordes van die Kerk te gebruik.
- * Die vergadering bevestig weer eens dat by alle eredienste slegs gebruik gemaak kan word van liturgiese ordes soos voorgeskryf in die Diensboek.
- * Woord-en-Lied byeenkomste kan tydens besondere geleenthede as aanloop tot, of na afloop van 'n erediens gereël word. In sulke gevalle moet kerkrade steeds toesien dat dit nie vreemd is aan die eie aard van die Kerk nie.
- * Met gebruikmaking van die bestaande liturgiese ordes kan die elemente van Skriflesing en sang meermale afwisselend herhaal word.

MOSIES : Proefpreke

- * Die vergadering spreek sy waardering uit teenoor die Teologiese Fakulteit en in besonder teenoor prof TFJ Dreyer vir die duidelike verbetering in die standaard van die studente se proefpreke en vir die besondere moeite wat hy steeds daarmee doen. Die openhartigheid waarmee vroeëre probleme bespreek kon word en die wyse waarop dit hanteer is word op prys gestel.
- * Die vergadering betuig hoë waardering vir die wyse waarop daar steeds vernuwing in die prediking bewerk word sonder om af te wyk van die tradisie en eie aard van die prediking in die Kerk.

Opdragte en ondersoek

BESLUIT

- * Die volgende sake word na die betrokke persone of rade verwys vir aandag en ondersoek:
 - ** Prof MJ du P Beukes: Verwerking van die inkleding van die erediens soos deur die Raad vir Prediking en Erediens voorgestel vir opname in die Diensboek.
 - ** Ds JPJ Wagenaar: Koorsang en solosang in die erediens.
 - ** Die Raad vir Prediking en Erediens: Die gebruik van hulpmiddels tydens prediking.

3. DIENSBOEK

3.1 BESKRYWINGSPUNT: RING VAN NOORDELIKE NATAL DIENSORDE E: LITURGIE VIR OUDERLINGE

Orde E van die Diensboek lees soos volg:

"Broers en susters,
Laat ons ons skuld voor God bely.
Teen U, o God, het ons gesondig.
Ons het verkeerd gedoen in U oë....."

BESLUIT

- * Die gewysigde beskrywingspunt word aanvaar.

4.

EREDIENS

4.1

BESKRYWINGSPUNT: PREDIKANTEVERGADERING 1991 DIE KIND EN DIE EREDIENS

Die Algemene Kerkvergadering ondersteun die volgende standpunt:

- * Die kind se betrokkenheid by die erediens word bevorder deur die voorlewing van hulle ouers, en deur 'n groter inagneming van die begrip- en leefwêreld van die kind, binne die bestaande strukture van die erediens en die gemeente - sonder om ooit die beslissende werking van die Heilige Gees in die prediking te onderskat. Die nodige studie en voorligting van betrokke rade word in bovermelde verband gevra:

Die Raad vir Prediking en Erediens.
Die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte.
Die Raad vir Kerkmusiek.
Die Raad vir Jeugwerk.
Die Raad vir Kategese.
Die Raad vir Opvoeding en Onderwys.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word aanvaar.
- * Die betrokke rade word versoek om die nodige studie te doen en inligting te verskaf en aanbevelings oor die kind in die erediens te maak.

4.2

UITSPRAAK: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING NA AANLEIDING VAN 'N NAVRAAG VAN DIE GEMEENTE MELVILLE: BYWONING VAN 'N ANDERSKLEURIGE BY 'N EREDIENS

Die Kerkraad van Melville het die volgende navraag by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gedoen:

"Na aanleiding van 'n geval in ons gemeente waar 'n anderskleurige die erediens bygewoon het, die volgende:

Die kerkraad is versoek om standpunt in te neem na aanleiding van die gebeure. By sy gewone vergadering gehou op 13 Augustus 1990 het die kerkraad eenparig die volgende besluit: 'Die kerkraad hou hom by die amptelike standpunt van die Kerk soos vervat in die uitsprake van die Algemene Kerkvergadering in verband met erediensbywoning. Alhoewel die besoek van anderskleuriges nie aangemoedig word nie, kan dit nie afgekeur word nie. Indien sulke besoeke wel in die toekoms plaasvind, word die gemeente versoek om die besoekers te ontvang soos dit 'n gemeente van Christus betaam.'

Die besluit van die kerkraad is geneem na aanleiding van verskeie uitsprake van die Algemene Kerkvergadering en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering. Alhoewel die uitsprake gehandel het oor sogenaamde 'besondere' of 'spesiale' eredienste het die kerkraad geoordeel dat die gees en bedoeling van die uitsprake van toepassing is op alle eredienste.

Die kerkraad wil die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering versoek om uitspraak te gee of die besluit van die kerkraad korrek was. Aangesien die saak delikaat is, is dit van dringende belang dat uitspraak so gou moontlik gegee word."

Die Moderamen het aanbeveel dat die gemeente soos volg geadviseer word:

- * Tegnies gesproke is die interpretasie van die kerkraad ten opsigte van alle eredienste nie korrek nie.
- * Die gees van wellewendheid van die kant van die kerkraad word beaam.
- * Toevallige gebeure word in bogenoemde gees van wellewendheid hanteer. Reëlmatige voorkoms van sulke voorvalle sal in die lig van die Kerk se besluite beoordeel moet word.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die besluite van die Moderamen gekondoneer en besluit om die uitspraak aan die Algemene Kerkvergadering voor te lê vir bespreking en bekragtiging.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering bekragtig die uitspraak van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oor die bywoning van anderskleuriges by 'n erediens.
- * Die vergadering besluit dat die bespreking rondom bywoning van eredienste deur anderskleuriges nie verder gevoer sal word nie, aangesien die vergadering nie voorbereid is nie. Die saak word na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys met die oog op volledige studie wat 'n spesiale Predikantevergadering kan insluit.

5. RAAD VIR KERKMUSIEK

Die verslag oor die werksaamhede van die Raad vir Kerkmusiek word behandel. Die volgende sake het die vergadering se aandag geniet.

- * Toerusting van orreliste.
- * Die kerklied.
- * Jeugsangbundel.
- * Ondersoek na die bundel: "Sing onder Mekaar".
- * Advies oor die aankoop van orrels.
- * Herdruk van die Koraalboek.

BESLUIT

- * Vrae oor die opleiding, bekwaamheid, vergoeding en kommunikasie tussen predikant en orrelis word in die jaarverslag bygewerk.
- * Die Raad ontvang opdrag om sy studie oor koorsang in die erediens voort te sit.

- * Die Kerk se standpunt ten opsigte van die Jeugsangbundel naamlik dat die gees en die teologie daarvan vir die Kerk vreemd is, word herbevestig.
- * Die Raad vir Kerkmusiek word om advies geraadpleeg in alle gevalle waar 'n gemeente 'n nuwe kerkgebou beplan of beplan om 'n orrel te vervang of uit te bou.

6.

**BESKRYWINGSPUNT: RING VAN ZUURFONTEIN
PSALM 147 IN DIE PSALM- EN GESANGEBOEK**

Die vergadering besluit dat die ou wysie van Psalm 147 ook gebruik mag word as alternatiewe wysie vir die Psalm.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word aanvaar.

VOORSTELLE : KERKMUSIEK

BESLUIT

- * Die Raad vir Kerkmusiek kry opdrag om in samewerking met KITAL, SVTT en die Konservatorium vir Kerkmusiek 'n teoretiese en praktiese kursus te ontwerp om gemeente-orreliste beter toe te rus vir hulle werk. Alle ongekwalifiseerde orreliste woon so 'n kursus by op koste van die gemeente.
 - * Die Raad vir Kerkmusiek kry opdrag om die bestaande Gesangebundel só uit te brei, dat ruim voorsiening daarin gemaak sal word vir liedere wat spesifiek gerig is op die kind en die jeug. Dit moet liedere wees wat
 - ** sowel binne as buite die erediens gesing kan word;
 - ** vir die Kerk teologies aanvaarbaar is.
 - * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kry opdrag om 'n studiestuk daar te stel waarin vir jongmense, ouers, jeuggroepe en kerkrade riglyne deurgegee word vir die beoordeling van godsdienstige musiek. Hierdie studie moet handel oor
 - ** inhoud en melodie as draer van 'n boodskap;
 - ** beoordeling van verskillende kategorieë godsdienstige musiek, onder andere Gospelmusiek, liedere uit die charismatiese wêreld en die Jeugsangbundel;
 - ** die geskiktheid al dan nie van instrumente soos byvoorbeeld kitare vir begeleiding.
- Hierdie studie word so aangebied dat jongmense dit kan verstaan, aanvaar en gebruik in hulle eie milieu.
- * Die Kerk sien toe dat die lied waartoe hy besluit het, meer aandag kry. Die lidmaat moet die Psalms en Gesange by meer geleentheid, ook buite die erediens, oefen en sing.

- * Die Kerk versoek ons professionele en bekende sangers om by geleentheid soos wat dit pas, ook Psalms en Gesange te sing.
- * Psalm 2, Psalm 18 en Psalm 147 se ou melodieë word in die nuwe Psalmbundel opgeneem.
- * Die Raad vir Kerkmusiek doen ondersoek na die spoedige daarstelling van 'n jeugsangbundel wat eie is aan die gees, teologie, aard en karakter van die Kerk vir gebruik tydens jeugbyeenkomste, -saamtrekke en -kampe. Hierdie bundel sal nie in die erediens gebruik word nie en vervang of vul ook nie die huidige Psalm- en Gesangboek aan nie.
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gee opdrag aan die Raad vir Kerkmusiek om die moontlikheid te ondersoek om 'n seleksie van Psalms (ook herberymde Psalms wat goedgekeur is) en Gesange in sakboekformaat te laat uitgee vir gebruik by jeugwerk.
- * Die vergadering gee opdrag dat ondersoek ingestel word na die moontlikheid om die teologie van die huidige Gesange te hersien sowel as om nuwe teologies-gefundeerde Gesange tot die bundel toe te voeg.
- ** Die volgende sake word na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys vir aandag en uitvoering:
 - Alle predikante word genooi om mee te werk aan die hersiening van die berymde Psalms.
 - 'n inligtingstuk word vir hierdie doel opgestel wat die huidige stand van hersiening sal weerspieël en word so spoedig moontlik aan die predikante versend.
 - Beleid met betrekking tot eksegeties begronde beryming, asook toonsetting, word tegelyk geformuleer.

TEENSTEM : Jeugsangbundel

Ons versoek dat ons teëstemme aangeteken word met betrekking tot die besluit oor 'n eie jeugsangbundel, aangesien dit nie die jeugsangbundels van die NG Kerk, ACSV en ander groepe sal vervang nie, en dit in elk geval die gedagte sal vestig dat ons uit ander bundels naas die Psalm- en Gesangeboek sing.

APB BREYTENBACH
SP PRETORIUS

7. DIE KONSERVATORIUM VIR KERKMUSIEK

Die verslag oor die werksaamhede van die Konservatorium vir Kerkmusiek word behandel.

BESLUIT

- * Die vergadering neem met dank kennis van die werksaamhede van die Konservatorium vir Kerkmusiek.
- * Daar word ondersoek gedoen na die geleidelike heropbou van die Konservatorium vir Kerkmusiek.

- * Mej Susan Engelbrecht word bedank vir wat sy vir die opleiding van kerkkorreliste oor jare gedoen het en steeds doen.

8. BYBELGENOOTSAP VAN SUID-AFRIKA

Dr D Tolmay van die Bybelgenootskap kom ter vergadering en word hartlik verwelkom.

Dr Tolmay bedank die vergadering vir die voorreg om die vergadering toe te spreek. Hy wens die verkose lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering geluk en bid hulle Gods ryke seën toe.

Dr Tolmay gee 'n oorsig oor die groot hoeveelheid mense wat nog Bybels wil hê, in ons land en veral in Oos-Europa.

Hy bedank die Nederduitsch Hervormde Kerk vir die ondersteuning wat die Kerk op vele terreine aan die Bybelgenootskap van Suid-Afrika bied onder andere wat Bybelvertaling, -verspreiding en finansies betref.

Die voorsitter bedank dr Tolmay en wys op die openhartige en goeie gesindheid wat tussen die Hervormde Kerk en die Bybelgenootskap heers.

Die vergadering behandel die verslag van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika. Die volgende aangeleenthede geniet aandag.

- * Vertalingsprojekte.
- * Produksie van Bybels.
- * Verspreiding van Bybels.
- * Subsidiëring van Bybels.
- * Inkomste van die Bybelgenootskap.
- * Belasting aftrekbaar.
- * Aanwending van fondse vir Bybelverspreiding.
- * 'n Toekomsblik.

BESLUIT

- * Die vergadering besluit in die lig van die gegewens soos volg:
 - ** Daar word kennis geneem van die werksaamhede van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika en Namibië.
 - ** Dank word betuig aan elke kerkraad, sustersvereniging, jeugvereniging, kategesegroep en individu wat met bydraes gehelp het om die mikpunt wat die Kerk gestel het, na te streef.
 - ** Waardering word uitgespreek teenoor die Bybelgenootskap, en hy word verseker van die Kerk se onverdeelde ondersteuning en medewerking. Die Kerk bid hom seën toe vir effektiewe Bybelverspreiding.
 - ** Kerkrade word versoek om elke jaar voor einde Oktober 'n bedrag gelykstaande aan die prys van een Bybel per lidmaat aan die Bybelgenootskap oor te betaal.
 - ** Die NHSV, NHJV, kategese en individue word aangemoedig om by te dra vir Bybelverspreiding.
 - ** Kerkrade word versoek om hulle bydraes gereeld gedurende die loop van die jaar oor te betaal.

**** Dank word betuig aan die sekretaris in kerkverband di WH Steyn en JMJ de Wet vir hulle voortreflike werk.**

9. DIE RAAD VIR BYBELVERSPREIDING

Die verslag van die werksaamhede van die Raad vir Bybelverspreiding word behandel.

BESLUIT

- * Die vergadering neem kennis van die werk van die Raad vir Bybelverspreiding.

10. RAAD VIR BYBELVERTALING

Die verslag oor die werksaamhede van die Raad vir Bybelvertaling word behandel.

BESLUIT

- * Die vergadering neem met dank kennis van die werksaamhede van die Raad vir Bybelvertaling.
- * Bybelvertaling verdien voortgaande navorsing en besinning.
- * Die skryf van artikels oor die 1983 Bybelvertaling op inisiatief van die Raad, word beskou as genoegsaam vir die uitvoering van die opdrag van die Algemene Kerkvergadering van 1989 in dié verband.

11. MEDIAKOMITEE

Die verslag oor die werksaamhede van die Mediakomitee word behandel.

Die vergadering neem kennis van:

- * Strategiese beplanning van die komitee.
- * Toerustingskursus vir predikante wat uitsending behartig.
- * Reëlins vir Radio-eredienste.
- * Betrokkenheid by ander godsdienstige uitsendings.
- * Samewerking met Radio- en TV-Kansel.
- * Ander studiewerk.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering aanvaar die volgende prioriteite ten opsigte van die benutting van elektroniese media.
 - ** Die geleentheid wat tans op uitnodiging deur die SAUK en ander privaatuitsenders gebied word, word maksimaal deur die Kerk ontgin. So kan die Kerk op die apostolêre terrein binne die breër ekumeniese verband 'n positiewe bydrae lewer. Hierdie geleentheid sal met eiesoortige verkondigingsmodi wat apostolêr geskik is, ingeklee moet word. 'n Duidelike apostolêre verkondigingstrategie, wat rekening hou met die eie aard van die medium sal ontwerp moet word.**

- ** Naas die geleenthede wat kosteloos gebied word, ondersoek die Kerk die geleenthede om uitsaai tyd op beperkte skaal uit te koop, met die oog op die uitdra van die evangelie.
- ** Die uitsending van binnekerklik-gerigte toerustingsprogramme via die elektroniese media in samewerking met ander denominasies of spesifiek gerig op eie lidmate word ondersoek.
- ** Die vervaardiging van eie programmaterieel geniet hoë prioriteit indien die Kerk die elektroniese media benut.
- ** Die huidige administratiewe infrastruktuur van die Kerk word in geval van die benutting van die elektroniese media, benut.
- ** Samewerking met privaatuitsenders word gesoek en bewerkstellig.
- * Die vergadering neem kennis van toerustingskursusse wat vir predikante wat uitsendings behartig aangebied word.
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voer gesprek met die SAUK en SATV oor die wyse en moontlikhede van radio- en TV-uitsendings.
- * Die vergadering betuig sy dank teenoor:
 - ** Predikante wat oggendedienste en oordenkings op radio en TV waargeneem het en ander godsdiensuitsendings behartig het.
 - ** Prof JH Koekemoer wat hom op besondere wyse kwyt van sy taak in sy optrede op die program "Wat sê die Bybel".
 - ** Die SAUK vir die geleentheid wat aan die Kerk gebied word om deel te neem aan die uitsending van eredienste.

12. BEHEERRAAD VAN KITAL

Die verslag van die Beheerraad van Kital word behandel.

Verskillende sake onder die volgende hoofde geniet die aandag van die vergadering:

- * Toerusting.
- * Kursuspakkette.
- * Kategese.
- * Jeugwerk.
- * Navorsing.
- * Biblioteek.
- * Publikasies en skryfbehoeftes.
- * Finansiële posisie.

BESLUIT

- * Die vergadering neem kennis van die verslag van die Beheerraad van Kital en van die werk van die direkteure en ander personeel.
- * Prof LJS Steenkamp, ds PA Geyser en dr SP Pretorius word bedank vir hulle insette.

13.

BESKRYWINGSPUNT: GEMEENTE DURBAN
KITAL PUBLIKASIES

Die bestaande resoluëie dat elke gemeente van die Nederduitsch Hervormde Kerk verplig is om sekere Kital-publikasies aan te koop, word herroep en elke gemeente het voortaan die reg om self te besluit - sonder enige verpligting - watter publikasies hulle wil aankoop.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.
- * Die vergadering dra aan Kital en sy Beheerraad op om voort te gaan om inligting en toerusting aan die Kerk, lidmate en ampsdraers te voorsien deur middel van publikasies wat spesifiek gerig is op die behoeftes van die Kerk.
- * Die vergadering doen 'n ernstige beroep op elke gemeente om kerklike publikasies so effektief moontlik onder lidmate bekend te stel en te versprei.
- * Die vergadering herbevestig sy vorige besluit dat een eksemplaar van Kital se publikasies aan elke gemeente op koste van die gemeente gestuur word met die bedoeling dat dié eksemplaar minstens in die gemeente verkoop sal word.
- * Die vergadering besluit dat 'n ringsraad vir kerklike publikasies aangewys word om verantwoordelikheid te aanvaar vir die Kerk se publikasies en tydskrifte. Dit behels onder meer:
 - ** Die bevordering van 'n leeskuItuur.
 - ** Die bekendstelling en bemarking van kerklike publikasies en tydskrifte.
 - ** Die hantering en deurgae van inligting tussen die redaksies van die tydskrifte en Kital enersyds en gemeentes en lidmate andersyds.
 - ** Die daarstelling en toerusting van gemeentelike werkgroepe vir publikasies in ringsverband. (Die kolporteur tree as sameroeper van die gemeentelike werkgroep vir publikasies op).
- * Die samestelling, funksionering en opdrag van die ringsraad en die gemeentelike werkgroep word opgeneem in die Reglementebundel.

14.

BEHEERRAAD VAN DIE TYDSKRIFAFDELING

Die verslag van die Beheerraad van die Tydskrifafdeling word behandel. Die volgende sake geniet die aandag van die vergadering:

- * Kort historiese oorsig.
- * Die besluite van die 1989 Algemene Kerkvergadering en die uitvoering daarvan.
- * Inligting oor die onderskeie tydskrifte.
- * Finansies en intekening.
- * Die toekomsbeplanning.

BESLUIT

- * Die vergadering neem met dank kennis van die werksaamhede van die Beheerraad van die Tydskrifafdeling.
- * Dank word betuig aan die redakteurs van Die Hervormer, Konteks, HTS, Almanak en ander personeel daarby betrokke.

15.

BESKRYWINGSPUNT: RING VAN POTCHEFSTROOM SAMESMELTING VAN KONTEKS EN HERVORMER

KONTEKS en DIE HERVORMER word een saamgestelde kerklike publikasie in die lig van die toenemende hoë drukkerskoste.

Die beskrywingspunt word deur die ring teruggetrek.

BESLUIT

- * Die volgende voorstel van die Werkgroep en die Beheerraad word aanvaar:
 - ** Die Beheerraad van die Tydskrifafdeling en die onderskeie redaksies kry opdrag om Konteks verder en doelgerig tot 'n omvattende maandelikse gesinstydskrif en Die Hervormer as amptelike mondstuk van die Nederduitsch Hervormde Kerk in die formaat van 'n weeklikse kerklike Sondagkoerant uit te bou.
 - ** 'n Baie ernstige beroep word opnuut op elke kerkraad gedoen om toe te sien dat die Almanak en Konteks in elke huisgesin versprei word en dat Die Hervormer elke Sondag aan alle kerkgangers beskikbaar gestel word.
 - ** Die vorige besluit van die Algemene Kerkvergadering dat een eksemplaar van die Hervormde Teologiese Studies aan elke gemeente en op koste van die gemeente gestuur sal word, word herbevestig.

MOSIES VAN DANK

Prof AG van Aarde : Redakteur HTS

'n Mosie van dank word teenoor prof AG van Aarde aanvaar vir die geweldige hoeveelheid werk wat hy in die Tydskrifafdeling en in besonder as redakteur van HTS gelewer het.

Dr DJC van Wyk : 15 Jaar Redakteur

Prof TFJ Dreyer stel die volgende mosie:

In opdrag van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, wil ek by dié geleentheid 'n mosie van dank en waardering teenoor dr DJC van Wyk stel vir die afgelope 15 jaar wat hy as eerste voltydse redakteur, Die Hervormer behartig het.

Die Kerk het nog altyd die ideaal gekoester van 'n weeklikse kerklike koerant, waardeur die Kerk vinnig en betyds op aktuele sake deur middel van teologiese refleksie aan sy lidmate leiding kan gee. Vanaf 1977 is daar nader aan die

ideaal beweeg met die benoeming van dr Van Wyk as eerste voltydse redakteur en met die verskyning van Die Hervormer as tweeweklikse koerant. Grootliks as gevolg van die ywer van dr Van Wyk, het die besef in die Kerk gegroei dat daar naas 'n kerklike Sondagkoerant as mondstuk van die Kerk, ook behoefte bestaan aan 'n kerklike gesinstydskrif. Hierdie ideaal is verwesenlik met die totstandkoming van Konteks.

As Direkteur van die Tydskrifafdeling, het dr Van Wyk daartoe bygedra dat die tydskrifte van die Kerk uitgebou is tot instrumente waardeur die Kerk aan sy lidmate en ook wyer, inligting verskaf, maar tegelykertyd ook die beeld van die Hervormde Kerk op 'n voortreflike wyse uitgebou het. Onder sy bekwame bestuur is die Tydskrifafdeling op 'n gesonde ekonomiese basis bedryf, sodat dit die Kerk aan heffings niks gekos het nie.

As redakteur van Die Hervormer het hy hom, sedert sy aanstelling, spoedig self ingegrawe in die eise wat die joernalistiek aan 'n kerklike koerant stel, maar tegelykertyd het hy ook die eie karakter van 'n kerklike koerant gehandhaaf en uitgebou. As teoloog en joernalis het hy deur sy pen 'n vaardigheid openbaar om die aktuele gebeure van die dag skerp waar te neem en krities te ontleed, maar ook om teologies daarop te reageer. Sy redaksionele artikels het getuig van skerp standpuntstelling. Hy het nie gekroom om tendense in die samelewing wat vreemd is aan die Kerk te ontmasker nie. Omdat die afgelope aantal jare gekenmerk is deur dramatiese veranderings op politieke-maatskaplike terrein, wat noodwendig tot onsekerhede, verwarring en uiteenlopende standpunte aanleiding gegee het, het sy posisionering dikwels vir andersdenkendes kontroversieel voorgekom. Dit het hom as redakteur dikwels in die spervuur van kritiek binne en buite die Kerk geplaas. Kenmerkend van sy styl was dat hy die ruimte geskep het vir gesonde meningsverskil en gespreksvoering, maar op voorwaarde dat dit altyd in solidariteit met die Kerk moet plaasvind. Alhoewel persone somtyds van sy standpunte verskil het, het sy teologiese kommentaar konsekwent aangesluit by en voortgebou op die teologiese denke van die Kerk in die verlede. Tydens sy redakteurskap is die etos van die Hervormde Kerk soos dit vergestalt word in die lewe, gebruike en teologiese denke van die Kerk, gekoester en uitgebou.

Die era waartydens hy redakteur was, sal waarskynlik deur die geskiedenis uitgewys word as een van die mees traumatiese periodes in die geskiedenis van die Hervormde Kerk en die Afrikanervolk. Vir baie lidmate en volksgenote was Die Hervormer in dié tyd 'n vaste anker en 'n koersaanwyser. Dáárvoor wil die Hervormde Kerk dr Van Wyk as persoon bedank. Dáárvoor is ons dankbaar teenoor die Heer van die Kerk.

Bindwerk Almanak

Die vergadering bedank die Beheerraad van die Tydskrifafdeling vir die feit dat die Almanak en Bybelse Dagboek nou op 'n baie stewiger manier gebind word sodat dit 'n jaar se hantering en gebruik kan deurstaan.

VOORSTELLE : PUBLIKASIES

BESLUIT

- * Die Tydskrifafdeling en Kital kry opdrag om ondersoek te doen na die optimale benutting van bestaande fasiliteite en kundigheid binne die Kerk ten einde die beeld van die Kerk en die Kerk se denke, lewe en werk deur middel van al sy publikasies effektief te bevorder.

Hierdie ondersoek moet bestaande publikasies (byvoorbeeld tydskrifte, kategehandboeke, kursuspakkette) insluit en aandag gee aan die vorm en voorkoms daarvan in terme van huidige bemerkingsbeginsels.

By die herdruk van bestaande publikasies en by alle nuwe publikasies moet deeglik rekenskap gegee word van dinamiese uitleg en ontwerp ten einde aan die publikasie 'n oorreringsvermoë en verbruikersvriendelike beslag te gee.

* Kerkrade word versoek om toe te sien

** dat Die Hervormer en Konteks opnuut onder die aandag van lidmate gebring word; en

** dat die ideaal om Die Hervormer en Konteks in elke Hervormde huis te lewer opnuut dringend aandag kry.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende lede verleen:

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Ds P Buitendag	Volksrust	2 Julie : 19:00-21:30
Oudl DJ Botha	Volksrust	4 Julie : Heeldag
		2 Julie : 19:00-21:30
		4 Julie : Heeldag
Ds EB Marran	Waterval-Boven	2 Julie : Middag en Aand
Ds JBMH van Schalkwyk	Roedtan	2 Julie : Duur van verg.
Ds JH Barkhuizen	SAP Kapelaan	2 Julie : Aandsitting
Oudl HDG Viljoen	Wonderboom	2 Julie : Duur van verg.
Oudl HJ van Wyk	Gobabis	3 Julie : 09:00-19:00
Ds MJ van Schalkwyk	Van der Hoff	3 Julie : Duur van verg.
Oudl TJ Terblanche	Van der Hoff	3 Julie : Duur van verg.
Oudl WH Barnard	Venterskroon	3 Julie : 09:00-14:30
Oudl CJ Matthee	Van Warmelo	3 Julie : Duur van verg.
Ds LJ Steyn	Horison	4 Julie : 09:00-13:00
Ds JJ van Wyk	Horison	2 Julie : 19:30-21:30
Ds LJ Steyn	Horison	2 Julie : 19:30-21:30
Oudl FJC le Roux	Horison	2 Julie : 19:30-21:30
Oudl AJZ Herbst	Vaalharts	2 Julie : Aandsitting
Oudl WAP Pretorius	Komatipoort	3 Julie : Middagsitting
Ds WJ Botha	Krugersdorp	2 Julie : Aand
Oudl A van Staden	Krugersdorp	2 Julie : Aand
Oudl AJJ van Rensburg	Pinetown	2 Julie : Heeldag
Ds Ferdie Nortje	Outeniqua	3 Julie : 09:00-14:00
Oudl JA Visser	Pretoria	2 Julie : Duur van verga
Oudl GP Coetzee	Lichtenburg	2 Julie : Aandsitting
Ds GMM Oosthuizen	Deeltydse predikant	2 Julie : Aandsitting
Ds GC van Staden	Evangelisasie	2 Julie : 19:45-21:10
Ds BJ Erasmus	Eendracht	3 Julie : 14:00-16:00
Ds JJP Müller	Swartkop	3 Julie : Duur van verg.
Ds DS Smit	Piet Retief	3 Julie : Duur van verg.
Oudl A Steyn	Bronkhorstspruit	2 Julie : Aandsitting
Oudl JT Lizemore	Postmasburg	3 Julie : Duur van verg.

VERKIESING OUDERLINGLEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

'n Herstemming vind plaas en die volgende ouderlinge word verkies

- * I Dreyer
- * SH Gregan

DIE VOLGENDE SEKUNDI WORD AANGEWYS

Oudl KD Kruger	Oudl B Bierman	(Brackenhurst)
Prof PS Dreyer	Oudl MF Pretorius	(Noordrand)
Prof AS Koorts	Oudl ADW Wolmarans	(Randburg)
Dr CS Steenekamp	Oudl JC Koekemoer	(Melville)
Dr PJ Riekert	Oudl MF vd Merwe	(Kampersrus)
Oudl JLO Esterhuizen	Oudl JJ vd Westhuizen	(Losberg)
Dr AJG Oosthuizen	Oudl A Steyn	(Bronkhorstspuit)
Oudl I Dreyer	Oudl BP Havenga	(Lydenburg)
Oudl SH Gregan	Oudl JP Cronje	(Malelane)

MOSIE VAN DANK : Uittredende ouderlinglede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering

Die volgende uittredende ouderlinglede wat die afgelope termyn op die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gedien het, en nie herverkies is nie, word deur die voorsitter bedank:

- * MF van der Merwe
- * MF Pretorius
- * JP Cronje

AFSLUITING

Ds AT McDonald sluit die dag se verrigtinge af met Skriflesing uit Psalm 23, te laat sing van Gesang 192:1,4 en voor te gaan in gebed.

OGGENDSITTING 3 JULIE 1992

Ds MJ van Schalkwyk open die vergadering met Skriflesing uit Romeine 14:1-9, te laat sing van Gesang 30:1, 3, 4 en 7 en voor te gaan in gebed.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende lede verleen:

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Oudl HA Combrink	Wonderfontein	3 Julie : Duur van verg.
Ds JM Delport	Wapadrant	3 Julie : 13:00-15:00
Oudl GF Prinsloo	Leondale	3 Julie : Duur van verg.
Oudl PE Strydom	Rooihuiskraal	3 Julie : Kom terug verg.
Ds PR Prinsloo	Middelburg	3 Julie : 09:00-14:00
Ds PJJ Kotze	Piet Potgieter	3 Julie : 11:00-14:00
Ds AC Kuyper	Villieria	3 Julie : Oggendsitting
Ds PJ Botha	Parys	3 Julie : 09:00-10:00

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Oudl MP Loots	Opington	3 Julie : 11:00-16:00
Ds GJ van Jaarsveld	Emeritus	3 Julie : Middag en Aand
		4 Julie : Heeldag
Oudl M Mecchi	Steelpoort	3 Julie : Middag en Aand
		4 Julie : Heeldag
Ds JJ Greyling	Erasmia	3 Julie : 09:00-13:00
Ds GJ Smit	Potchefstroom-Suid	3 Julie : Duur van verg.
Prof PJT Koekemoer	Kampersrus Emeritus	4 Julie : Duur van verg.
Oudl N van der Eykel van die Nederlandsprekende gemeente kom ter vergadering.		

MOSIES : Ds MJ van Schalkwyk/NHSV

- * Ds MJ van Schalkwyk word geluk gewens met sy verjaardag.
- * Waardering word betuig teenoor die NHSV-takke vir die verversings.

XIV F E E S E N G E D E N K D A E V A N D I E K E R K

BESKRYWINGSPUNT: RING VAN NELSPRUIT
AFSKAFFING VAN PAASMAANDAG AS VAKANSIEDAG

Die regering word versoek om Paasmaandag as vakansiedag af te stel.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word aanvaar.

-0-0-0-

XV OPLEIDING EN FORMING VAN DIENAARS
VAN DIE WOORD

1. KURATORIUM VIR DIE TEOLOGIESE OPLEIDING

Die verslag van die Kuratorium word behandel.

BESLUIT

- * Die Kuratorium word bedank vir sy werksaamhede.

2. VOORSTELLE VAN DIE KURATORIUM

2.1 WYSIGING BEPALING 60.3

SITTINGSREG VAN DOSENTE IN DIE VERGADERINGS VAN DIE KURATORIUM VIR
DIE TEOLOGIESE OPLEIDING

BESLUIT

- * Bepaling 60.3 word soos volg gewysig:
 - ** Die hoofde van departemente van die Teologiese Fakulteit Afdeling A of hulle verteenwoordigers, het sitting met adviserende stem op die Kuratorium.
 - ** Die Kuratorium kan, nadat 'n vergadering plaasgevind het waarop adviserende lede hulle advies gelewer het, besluit om sonder die adviserende lede te vergader.

2.2 TOEKOMS VAN DIE TEOLOGIESE FAKULTEIT AFDELING A AAN DIE
UNIVERSITEIT VAN PRETORIA

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering gee aan die Kuratorium opdrag om noukeurig kennis te neem van veranderings en ontwikkelings op die gebied van die universiteitswese in die lig van die te verwagte situasie, die opleiding en vorming van predikante en die teologiese arbeid van die Kerk te reël, indien en wanneer nodig.
- * Die Algemene Kerkvergadering magtig die Kuratorium en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om die nodige maatreëls te tref ter uitvoering van die opdrag.

3. TEOLOGIESE DOSENTE

Die verslag oor die teologiese dosente word behandel.

BESLUIT

- * Die vergadering neem kennis van die personeelsaestelling en akademiese program.

4. VOORSTEL: KURATORIUM/DOSENTE/PROONENTSEKSAMENKOMMISSIE/KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING
AANSTELLINGSPROSEDURE: HOOFDIREKTEUR VAN KITAL

BESLUIT

- * Die reëling van 'n gesamentlike vergadering van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, die Kuratorium, dosente van die Teologiese Fakulteit en die Proponentseksamenkommissie op 5 Maart 1992 dat daar soos volg te werk gegaan sal word by die benoeming van die hoofdirekteur van Kital word aanvaar:
- ** Aangesien die aanstelling van die hoofdirekteur van Kital die implikasie het dat die persoon tegelyk hoof is van die SVTT word die benoeming deur die Kuratorium gemaak en aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voorgelê vir goedkeuring.
- ** As adviesliggaam vir die Kuratorium dien 'n gesamentlike vergadering van die teologiese dosente en die Beheerraad van Kital wat volgens die huidige struktuur advies lewer.
- ** Indien die benoeming nie deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aanvaar word nie, word gehandel volgens Bepaling 63(a)(ii).

5. TEOLOGIESE STUDENTE

Die verslag oor teologiese studente word behandel. Die vergadering neem kennis van die finansiële ondersteuning wat by wyse van beurse en lenings aan voltydse studente en nagraadse studente, gebied word. Die evaluering van studente, hulle vordering, gedrag en betrokkenheid by gemeentes geniet ook die aandag van die vergadering.

BESLUIT

- * Kennis geneem.

6. TOESIG OOR DIE ONDERRIG DEUR TEOLOGIESE DOSENTE

Die vergadering neem kennis dat daar deurentyd tussen die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, die dosentevergadering, die Kuratorium en die Proponentseksamenkommissie gesprek oor sake van gemeenskaplike belang plaasvind.

Daar is die afgelope tyd onder meer aandag gegee aan die volgende sake:

- * Aanstellingsprosedure van die direkteure by die SVTT.
- * 'n Duideliker definiëring van die opdrag van die Proponentseksamenkommissie.
- * Die taak en verantwoordelikheid van die adviserende lede van die Kuratorium.
- * Skakeling en verhouding van die SVTT en die Proponentseksamenkommissie.
- * Probleme rondom proefpreke.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering neem met dank kennis van die verslag van die voorsitter van die dosentevergadering.
- * Die Algemene Kerkvergadering neem met dank kennis van die werk van dosente aan die teologiese fakulteit.
- * Die vergadering besluit om oor die ontvriesing van die tweede leerstoel in die departemente Ou- en Nuwe Testament aan die Teologiese Fakulteit Afdeling A by die Universiteit van Pretoria te handel by die vasstelling van die begroting.

7. PROPONENTSEKSAMENKOMMISSIE

Die verslag oor die werksaamhede van die Proponentseksamenkommissie word behandel.

Kennis is geneem dat sestig kandidate oor die afgelope drie jaar tot die evangeliebediening toegelaat is, waarvan 10 dames is.

Die vergadering het op versoek van die eksamenkommissie gehandel oor die interpretasie van Bepaling 71.2(a).

BESLUIT

- * Die Proponentseksamenkommissie word bedank vir die deeglike en verantwoordelike wyse waarop die proponentseksamen afgeneem word en vir hulle bemoeienis met die oplossing van probleme wat by proefpreke ondervind word.

INTERPRETASIE : BEPALING 71.2(a)

Bepaling 71.2(a) bepaal:

"'n Proefpreek word in 'n erediens gehou en minstens twee lede van die eksamenkommissie en een predikant en een ouderling benoem deur die ringskommissie binne wie se ressort die kandidaat val, woon dit by."

Die vergadering word versoek om die onderstreepte gedeelte te interpreteer.

BESLUIT

- * Bepaling 71.2(a) word soos volg gewysig:
 - ** 'n Proefpreek word in 'n erediens gehou en minstens twee lede van die eksamenkommissie en een predikant en een ouderling benoem deur die ringskommissie in wie se ressort die proefpreek gehou word, woon dit by.

8. WYSIGING BEPALING 69

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die Raad vir Regsadvies versoek om te oorweeg of Bepaling 69 nie geskrap behoort te word nie omdat die reëlings in die Reglementebundel vervat word.

BESLUIT

- * Die vergadering keur die skrapping van Bepaling 69 goed.

VOORSTEL : PRAKTIESE OPLEIDING SVTT

BESLUIT

- * Die dosentevergadering kry opdrag om in samewerking met die Kuratorium ondersoek in te stel na die beste moontlike wyse waarop die praktiese opleiding van die SVTT ingerig kan word en om die besluite in hierdie verband in oorleg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering te implementeer.

9. **DIE VOLGENDE PERSONE WORD TOT DIE KURATORIUM VERKIES**

Dr TFJ Dreyer
Dr AJG Dreyer
Ds WCM de Beer
Dr ECB Kotzé
Dr JH Breytenbach
Ds JPJ Wagenaar
Prof SJL Gouws

XVII K A T E G E S E

1. RAAD VIR KATEGESE

Die verslag oor die werksaamhede van die Raad vir Kategese word behandel.

Die volgende sake geniet die aandag van die vergadering:

- * Strategiese beplanning 1989 tot 1992.
- * Bereiking van bepaalde doelwitte.
- * Werk van evaluasiekommissies.
- * Kategesehandleidings.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering neem met waardering kennis van die werksaamhede van die Raad vir Kategese.
- * In die besonder word dank betuig teenoor
 - ** evaluasiekommissies vir die evaluering van kategesehandleidings;
 - ** die kommissie vir die skryf van kategesehandleidings vir leer-gestremdes;
 - ** die toerusters wat die toerusting van kategete hanteer;
 - ** die kommissies wat betrokke was by die skryf van die skoolver-wisselings- en motivering van katkisantepakkette.
- * Die Algemene Kerkvergadering spreek hom uit ten gunste van stimule-rende en opbouende samesprekings met jeuginstansies van die suster-kerke.
- * Die Algemene Kerkvergadering onderskryf die beleidstuk oor kategese soos dit aan gemeentes en kategete beskikbaar gestel is.
- * Kerkrade word versoek om toe te sien dat kategete slegs by die voorgeskrewe materiaal hou.
- * Kerkrade word versoek om toe te sien dat die voorgeskrewe stof by die kategese behandel word.
- * Die toerusting van kategete word steeds as uiters noodsaaklik geag.
- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die Raad vir Kategese se positiewe benadering ten opsigte van die kategetiese onderrig in die HKSA.

2. VOORSTELLE: KOMMISSIE VIR BEDIENINGSTRUKTURE

BESLUIT

- * Gemeentes beywer hulle om kategeseruimtes te bekom, waar elke klas se kategese sonder stoornis kan plaasvind.

- * Die verantwoordelikheid van die predikant behels:
 - ** Die onderrig van finalejaar katekisasie.
 - ** Om toe te sien dat al die kategete van die gemeente deurlopend toegerus word vir hulle werk.
- * Kerkrade moet toesien dat kategeses primêr binne gesinsverband tot sy reg kom en dat ouers daarvoor toegerus word.
- * Die bewussyn moet by alle gemeentelêde (kinders ingesluit) gekweek word dat hulle kerklose kinders moet uitnooi en saambring om in te skakel by die gemeentelike kategeseprogram. Op hierdie wyse kan die kategeses ook as evangelisasie-middel benut word.

VOORSTEL : DOOPBELOFTE

BESLUIT

- * Die vergadering doen 'n dringende beroep op ouers van die Kerk om hulle doopbelofte na te kom deur hulle kinders ook tuis op te voed om behoorlike kennis van God, Sy Woord en kerk te hê.
- * Ouers moet ook met woord en daad hierdie belofte aan hulle kinders voorleef sodat die kind nie net hoor nie, maar ook sien, identifiseer en navolger word vanuit eie innerlike oortuiging. Wanneer so 'n Christelike norm- en waardesisteem deel van die kind se totale menswees word, sal ons kinders daartoe in staat gestel word om nie deur die dwang van wette nie, maar deur eie geloofsoortuiging keuses te maak wat in hierdie wêreld sal strek tot eer van God en tot uitbreiding van sy Koninkryk hier op aarde.

3. BESKRYWINGS-PUNT: RING VAN WATERBERG HART EN HAND 8 EN 9

Die vergadering besluit dat Hart en Hand 8 en 9 in geheel hersien word, met die bywerk van "Geloofsleer".

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

4. BESKRYWINGS-PUNT: PREDIKANTEVERGADERING 1991 HERSIENING VAN KATEGESEHANDLEIDINGS

Onderzoek word gedoen na moontlike hersiening van die kategesehandboeke om die leerstellige inhoud van die kerklike belydenis meer tot sy reg te laat kom, sodat katekisasie daaruit in staat gestel sal word om hulle geloof duidelik te verstaan en te verwoord.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word aanvaar.

5. OPDRAG ALGEMENE KERKVERGADERING 1989 TOERUSTINGS-PROGRAM VIR OUIERS

Die Algemene Kerkvergadering het in 1989 soos volg besluit:

- * Die Raad vir Kategese en Raad vir Jeugwerk kry opdrag om 'n toerustingsprogram vir ouers voor die volgende Algemene Kerkvergadering te maak.

Die werk aan die toerustingsprogram is nog nie afgehandel nie. Die Rade vir Kategese en Jeugwerk versoek dat die opdrag kontinueer.

BESLUIT

- * Die opdrag aan die Raad vir Kategese en Raad vir Jeugwerk om die toerustingsprogram vir ouers so spoedig moontlik af te handel, word gekontinueer.

VOORSTEL : KOSHUISLEERLINGE

BESLUIT

- * Die verantwoordelikheid van kategese van koshuisleerlinge berus in die toekoms by die tuisgemeente en nie meer by die koshuisgemeente nie.

XIX N A G M A A L

1. DIE NAGMAALBEKER EN VIGS

Die verslag oor die werksaamhede van die studiekommissie oor die ondersoek na die invloed van vigs op die Kerk word behandel.

Die volgende sake geniet die aandag van die vergadering:

- * Die werk en siening van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika in verband met vigs.
 - ** 'n Besinning na binne gerig.
 - ** 'n Besinning na buite gerig.
- * Opinie van die studiekommissie insake die Nagmaalbeker en vigs.
 - ** Alhoewel vigs feitlik verseker nie deur die gebruik van 'n gemeenskaplike Nagmaalbeker van een persoon na 'n ander versprei sal word nie, bly daar wel 'n minimale moontlikheid bestaan (alhoewel dit nog nie bewys is nie).
 - ** Die algemene opvatting by die publiek is tans egter dat so 'n verspreiding (met behulp van eetgerei en bekere) wel maklik kan plaasvind. By sommige is net die idee om uit 'n beker te drink waaruit 'n vigsbesmette persoon gedrink het, onaanvaarbaar.
 - ** Die gevolge van hierdie vigs-fobie kan baie nadelig wees vir die bywoning van die Nagmaal waar 'n gemeenskaplike beker gebruik word. Dit is bekend dat dodelike epidemies 'n groot effek het op die denke en optrede van 'n gemeenskap en van die kerk. Die gevaar van 'n vigs-histerie en onwenslike reaksies by die lidmate en predikante, moet teengegaan word deur korrekte inligting en berigging.
 - ** Die studiekommissie is van mening dat die gebruik van 'n gemeenskaplike Nagmaalbeker in die omstandighede in heroorweging geneem moet word. Dit is tog belangrik dat die communio ambulatoria behoue moet bly (opstaan uit die banke en beweeg na of verby die Nagmaaltafel).
 - ** Dit sal wenslik wees om vroegtydig 'n wetenskaplike landswey opname onder die lidmate van die Nederduitsch Hervormde Kerk te laat maak om hulle insig en kennis van vigs te toets en hulle opinie insake die Nagmaalbeker-probleem te bepaal.
 - ** Die epidemiologiese projeksies is tans in ooreenstemming met amptelike epidemiologiese statistieke in die RSA.
 - ** Die verwagte uitwerking van vigs op die wyer terrein van die kerklike aktiwiteite gaan groot wees. Wyer gemeenskapsaspekte soos die ekonomiese, sosiaal-maatskaplike en wet en orde kan toenemend vinnig verswak en in duie stort.

BESLUIT

- * Die studiekommissie gaan voort met beplanning en motivering.

- * Die aspekte wat reeds deur die studiekommissie uitgewys is word op gekoördineerde wyse deur die betrokke rade van die Kerk hanteer. Die verslag van die studiekommissie word tot hulle beskikking gestel
- * Gereelde inligting oor vigs word deur middel van Die Hervormer en/of Konteks aan lidmate verskaf. Vrae van die individuele lidmate oor vigs word in die tydskrifte beantwoord.
- * Die vergadering neem kennis van
 - ** die aard van die sindroom en sy oordragmoontlikhede;
 - ** die aard van selfbeskermingsaksies;
 - ** moontlike vooruitskouings oor die invloed van die epidemie op ekonomiese, kulturele, maatskaplike, gesondheids- en kerklik-godsdienstige vlak;
 - ** die Kerk beklemtoon in sy prediking dat
 - God regeer;
 - God anders is as die mens;
 - God ook gelowiges straf en beproef;
 - geloofsekerheid noodsaaklik is;
 - daar na die dood 'n nuwe lewe by God is.
- * Die Kerk verskaf deur middel van prediking, kategeese en pastoraat die morele begronding vir die voorkoming van vigs, die Christelike optrede teenoor die virusdraer, die verantwoordelike optrede van die virusdraer, die monogame huwelik, seksuele integriteit en seksuele etiek.
- * Die Kerk tref voorbereidings om mettertyd 'n arbeidsintensiewe en duur versorgingsdiens aan lidmate te lewer.
- * Die Kerk beklemtoon die vroom en sobere lewenswandel as die enigste middel teen die verspreiding van vigs.
- * Die Kerk versorg die naasbestaandes van die vigspasiënt pastoraal.
- * Die gebruik van die Nagmaalbeker word verder ondersoek.

2.

**BESKRYWINGSPUNT: RING VAN ZUURFONTEIN
NAGMAALBEKER EN VIGS**

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verkry die advies van kundiges (soos onder andere prof Barry Schoub) oor die moontlikheid van besmetting met hoogs aansteeklike siektes (soos hepatitis B en vigs) deur die gesamentlike gebruik van eetgerei, soos dit aan die Nagmaaltafel gebeur.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word versoek om sodanige inligting te vervat in 'n studiestuk wat kan dien voor die Algemene Kerkvergadering.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word aanvaar aangesien die ondersoek reeds aan die gang is.

3.

**BESKRYWINGSPUNT: RING VAN PRETORIA
WYSE VAN NAGMAALBEDIENING**

- * Die gebruik om die Nagmaalelemente sittend aan 'n tafel te ontvang, word gehandhaaf.
- * Die status quo ten opsigte van die gesamentlike gebruik van die beker(s) word gehandhaaf, maar kelkies word opsioneel aan die tafel beskikbaar gestel vir daardie lidmate wat verkies om nie uit die gesamentlike beker(s) te drink nie.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt van die Ring van Pretoria word aanvaar.

VOORSTEL : ALTERNATIEF VIR KELKIES

BESLUIT

- * Die vergadering gee opdrag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om, met inagneming van die eiesoortige gebruike in die Kerk, ander alternatiewe naas kelkies te ondersoek om die gemeenskaplike Nagmaalbeker te vervang.

4.

OOP UITNODIGING NA DIE NAGMAAL

Na aanleiding van talle navrae wat deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering van kerkrade en gemeentede ontvang is oor die oop uitnodiging na die Nagmaal, het die Kommissie prof JH Koekemoer en dr JMG Storm versoek om studiestukke aan die Algemene Kerkvergadering voor te lê oor die aangeleentheid. Die vergadering behandel die studiestukke gesien vanuit 'n dogmatiese en kerkregtelike hoek.

BESLUIT

- * Die Raad vir Prediking en Erediens kry opdrag om volgens die gees van Bepaling 79 'n uitnodigingspreuk te formuleer en in 'n hersiene uitgawe van die Diensboek by die Nagmaalformulier in hakies op te neem.
- * Tot tyd en wyl 'n hersiene uitgawe van die Diensboek verskyn, word die geformuleerde uitnodigingspreuk na goedkeuring deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, onder die aandag van kerkrade gebring.

OORHANDIGING VAN DIE AD PONT - HULDIGINGSBUNDEL VAN DIE HERVORMDE TEOLOGIESE STUDIES

Prof TFJ Dreyer neem die voorsitterstoel in.

Prof AD Pont, sy eggenote, kinders, skoonkinders en kleinkind word hartlik verwelkom by die vergadering.

Proff JP Oberholzer, FJ van Zyl, BJ Engelbrecht en die dekaan van die Teologiese Fakulteit, prof JH Koekemoer word in die besonder verwelkom.

Dr DJC van Wyk oorhandig aan prof AD Pont die huldigingsbundel wat aan hom opgedra is.

Hy maak melding van die vol, ryk en geskakeerde lewe van prof AD Pont en bedank hom vir sy integriteit en lojaliteit as visevoorsitter van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die afgelope drie jaar. Die opregtheid waarmee hy bereid was om as visevoorsitter hom te skik onder die leiding van 'n veel jonger man as voorsitter sal altyd onthou word. In die lewe van Adriaan Pont is daar nie ruimte vir die kleinlike nie. Sy adviese as kenner van die Kerkreg was vir die Kommissie goud werd en sal gemis word.

As hoogleraar in die Kerkgeskiedenis en Kerkreg het hy sy teologie beoefen vanuit die bodem van die Bybels-Reformatoriese teologie. Daarvan is hy deurdrenk. Ander bronne en uitgangspunte ken hy nie en kon hy altyd met ongeërgdheid by hom laat verbygaan.

In sy prediking was daar net een tema: God, sy dae en heil vir mense. Die verhouding tussen God en mens rus net op een basis: die verbond. Dat, te midde van soveel moderner, subjektiewe strominge in die teologie, die Nederduitsch Hervormde Kerk die krag van dié eensydigheid in die Fakulteit Teologie (Afd A) sal moet ontbeer, stem tot kommer. Vir die subjektiewe, emosionele en dweperige in teologie en kerk kon hy eenvoudig nooit aptyt ontwikkel nie.

As akademikus en mens is Adriaan Pont 'n netjiese en gedissiplineerde mens: in kleredrag, handskrif en die absoluut stiptelike afhandeling van opdragte. Hy is 'n vriendelike man met 'n fyn humorsin. Soos alle jagers beskik hy oor 'n eindelose, onuitputbare bron van stories en grappe!

Hy is in die volle sin van die woord 'n reformatoriese teoloog, kerkman en volksman. Sy onbuigsaamheid op al dié terreine het daartoe gelei dat hy nie altyd by almal populêr was nie. Sy geskrewe adviese en rapporte aan die Hervormde Kerk, dogmen-histories en kerkregtelik deeglik verantwoord, is van onskatbare waarde. As onvermoeide student sal hy die Hervormde Kerk op dié terrein bly dien. As hy dalk later nie meer kan nie, sal die Kerk eers reg besef veral in krisistye, wat hy gehad het, aan hierdie gelowige, standvastige, positiewe, altyd opgewekte mens.

Professor Pont is veral as skrywer, geneig om aggressief, selfs moedswillig te wees. Hy het altyd met homself moeite as hy die liberales, wat hy sien as bedreiging vir kerk en volk, aanvat. Maar belangriker as dit is die feit dat hy besef en erken dat hy ook foute gemaak het.

Hy het hoogte- en laagtepunte geken. Rondom sy persoon het soms ernstige konflik en onmin gewoed. Hy maak melding van seer wat hy aangedoen is. Maar baie belangriker as dié verwyf, is dat hy raakgesien het dat die Hervormde Kerk ook teenoor hom met groot liefde en geduld opgetree het. Daarom is daar by hom by emeritaat-aanvaarding geen verbittering nie. Daarvoor is ons dankbaar.

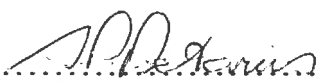
Familie, vriende, kollegas, studente, die hele Hervormde kerk betuig dank aan hierdie man vir sy werk en toewyding. Dank aan God vir soveel gawes wat Hy deur mense gee. Hy word seën toegewens vir die pad verder. Die Kerk is met nostalgie vervul. Saam met prof JP Oberholzer is prof AD Pont die laaste van 'n groep wat die Hervormde Kerk uitnemend gedien het.

Prof Pont bedank die vergadering en dr van Wyk vir die besondere eer hom aangedoen met die oorhandiging van die feesbundel. Hy bedank die Kerk vir die geleentheid wat aan hom gebied is om in die Kerk te werk. Hy is dankbaar as die Kerk sy werk goed en bruikbaar vind. Hy het dit gedoen in die gesindheid dat hy slegs gedoen het wat hy verplig was om te doen. Hy bedank sy vrou en kinders wat hom in sy werk bygestaan het en dit aan hom gegun het om met die Kerk se werk besig te bly.

Die vergadering verdaag vir middagete.

GOEDGEKEUR EN GETEKEN OP 4 JULIE 1992.

....
VOORSITTER

....
SKRIBA

MIDDAGSITTING 3 JULIE 1992

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende lede verleen:

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Ds PS Swanepoel	Derdepoort	4 Julie : 15:00-17:00
Ds PP Jooste	Voortrekkerhoogte	4 Julie : Middagsitting
Ds HR Visser	Hoofdirekteur Diens van Barmhartigheid	3 Julie : 11:00-17:00
Oudl BP Havenga	Lydenburg	3 Julie : Duur van verg.
Dr JJ Prinsloo	Johannesburg-Wes	3 Julie : Oggend en Middag
Ds CJ Botha	Sundra	3 Julie : 11:00 Heeldag
Oudl HFD Theunissen	Sundra	3 Julie : 11:00 Heeldag
Ds CJ Beukes	NDP-Kapelaan	4 Julie : 12:45 Heeldag
Ds GS Botha	Bothaville	3 Julie : 11:30-16:00
Oudl GP Kemp	Bothaville	3 Julie : 11:30-16:00
Ds MS Grobler	Clocolan	3 Julie : 14:30-18:00
Ds ZC Robberts	Heidelberg	4 Julie : 11:00 Heeldag
Ds L Geel	Noordelike Pretoria	4 Julie : 15:00-17:50
Oudl BP Diedericks	Stella	3 Julie : 14:00-17:50
Ds PH Viljoen	Stella	4 Julie : Heeldag
Ds JJ van Wyk	Horison	3 Julie : 11:15 Heeldag
Ds AN van Niekerk	Carletonville	3 Julie : 11:15 duur van verg.
Oudl JD Oberholzer	Heidelberg	4 Julie : 11:15 duur van verg.
Oudl CPC Pieterse	Barberton	3 Julie : Aandsitting
		4 Julie : Heeldag
Ds GS de Bruin	Barberton	3 Julie : 19:30-20:30
Ds CJ Bezuidenhout	Rustenburg Jac van Belkum	3 Julie : 19:30 duur van vergadering

MOSIE : Oudl A van Staden

Die vergadering betuig waardering teenoor oudl Alie van Staden wat, ongeag haar hoë ouderdom, met haar meelewing in die Kerk en teenwoordigheid in en deelname aan die Algemene Kerkvergadering, 'n voorbeeld en inspirasie is.

XX OPSIG EN TUG

BEROEP OP ALGEMENE KERKVERGADERING: MNR CJ KRUGER TEEN DIE BEVINDING VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING (BEPALING 125.3)

Broeder CJ Kruger, voormalige predikant van die Kerk, het in terme van Bepaling 125.3 van die Kerkwet, hom beroep op die gewone Algemene Kerkvergadering teen 'n beslissing van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op 'n klag wat deur die ringskommissie van Middelburg op 13 Mei 1991 teen hom gelê is.

Die klag is op 20 Junie 1991 deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ondersoek. Na afhandeling van die ondersoek het die Kommissie in die lig van die bevinding waartoe hy gekom het besluit om broeder Kruger in terme van Bepaling 123.6 oneervol uit sy amp as dienaar van die Woord te onthef en hom die gebruik van die sakramente ontsê.

Die vergadering behandel die beroep tydens die aandsitting op 1 Julie 1992 vanaf 19:30.

Samestelling

Die Moderamen wat verkies is om die beroep van mnr CJ Kruger op die Algemene Kerkvergadering te hanteer, is soos volg saamgestel:

Prof SJ Botha	- (Voorsitter)
Prof APB Breytenbach	- (Skriba)
Prof HG van der Westhuizen	- (Visevoorsitter)
Ds JPJ Wagenaar	- (Viseskriba)

Die volgende persone tree op namens die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering wat die klag teen broeder Kruger ondersoek het:

Dr DJC van Wyk	- (Voorsitter)
Prof AD Pont	- (Visevoorsitter)
Prof TFJ Dreyer	- (Skriba)
Ds JC de Lange	- (Voormalige skriba)
Dr SP Pretorius	- (Viseskriba)
Oudl KD Kruger	

Opening en verwelkoming

Die voorsitter, prof SJ Botha, verwelkom die teenwoordiges en verklaar die vergadering geopen:

Behandeling van beroep op Algemene Kerkvergadering

Die voorsitter lees Bepaling 118(c) aan die vergadering voor. Hy verklaar dat die vergadering in ooreenstemming met Bepaling 125.5 wettig saamgestel is met die oog op die beroep van broeder CJ Kruger.

Die vergadering besluit:

In die notule word slegs die belangrikste handeling en die besluite van die vergadering opgeteken.

Die bandopnames oor hierdie deel van die sitting word in bewaring gehou. Indien 'n verbatimverslag benodig word, sal die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering dit opstel en goedkeur.

Die voorsitter vra die ondersteuning van die vergadering sodat die ondersoek regverdig en billik sal wees. Hy herinner die vergadering daaraan dat hy gebind is aan Bepaling 127.

Die voorsitter wys die vergadering daarop dat die beroep van broeder CJ Kruger nie in alle opsigte voldoen aan die vereistes vir 'n hoër beroep nie, maar dat die beroep tog aangehoor sal word.

Kragtens Bepaling 120.2 en 4 versoek die voorsitter alle verteenwoordigers van die media, sowel as persone wat nie lidmate van die Nederduitsch Hervormde Kerk is nie om die vergadering te verlaat.

Die vergadering besluit om die saak nie agter geslote deure te ondersoek nie.

Die volgende prosedure-handleiding, opgestel deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aan die hand van die Bepalings en kerklike usansie, word voorgelê:

- * Die vergadering wat die hoër beroep aanhoor, word op Woensdagaand 1 Julie 1992 om 19:30 formeel deur die voorsitter geopen verklaar nadat broeder Kruger en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, teen wie se bevinding in hoër beroep gegaan word, op die verhoog plek ingeneem het.
- * Die skriba sorg dat die getuienis, bevinding en feite waarop dit berus, so volledig en noukeurig moontlik, verkieslik woordeliks, genotuleer word (Bepalings 120.6 en 121.15).
- * Die voorsitter versoek verteenwoordigers van die pers en persone wat nie lidmate van die Kerk is nie, om die vergadering te verlaat (Bepalings 120.2 en 120.4).
- * Die Algemene Kerkvergadering besluit of die verrigtinge agter geslote deure voortgesit moet word (Bepaling 120.3).
- * Die voorsitter wys almal wat aan die ondersoek deelneem daarop dat hulle die waarheid moet praat en geen getuienis of inligting mag weerhou wat die vergadering kan help in sy taak om 'n regverdige beslissing te maak nie (Bepaling 121.2).
- * Die voorsitter lees vervolgens in teenwoordigheid van broeder CJ Kruger, die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering teen wie se uitspraak in hoër beroep gegaan word en die lede van die Algemene Kerkvergadering die hoër beroep en die gronde wat die appellant voorhou voor en maak bekend dat die dokument aan die vereistes van Bepaling 125 voldoen. (Vergelyk Bepaling 126).
- * Die voorsitter versoek die appellant om sy hoër beroep met argumente en bewyse te staaf uit die stukke wat by die behandeling van die klag voor die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gedien het.

Die volgende stukke is ter sprake:

** Die klag.

** Notules van die vergaderings van die Moderamen.

- ** Notules van die vergaderings van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.
- ** Notules van die vergaderings van die Kommissie van die Ring van Middelburg.
- ** Notule van die ondersoek na die klag deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

Indien gewens kan die appellant sy argument ook skriftelik aan die vergadering beskikbaar stel (Bepaling 125.5).

- * Die verweerder (Kommissie van die Algemene Kerkvergadering), die voorsitter van die vergadering en lede van die vergadering kry geleentheid om aan die appellant vrae te vra om moontlike onduidelikhede oor die hoër beroep op te klaar (Bepaling 121.6).
- * Die voorsitter sorg ten alle tye dat die appellant en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering se uiteensettings, bewyse en argumente op die saak betrekking het (Bepaling 121.8).
- * Die verweerder (woordvoerder van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering) kry nou die geleentheid om met bewyse en argumente die saak van die appellant te weerlê uit die stukke wat by die behandeling van die klag voor die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gedien het.

Die volgende stukke is ter sprake:

- ** Die klag.
- ** Notules van die vergaderings van die Moderamen.
- ** Notules van die vergaderings van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.
- ** Notules van die vergaderings van die Kommissie van die Ring van Middelburg.
- ** Notule van die ondersoek na die klag deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

Indien gewens kan die argumente van die verweerder ook skriftelik aan die vergadering beskikbaar gestel word (Bepaling 121.9).

- * Die appellant, die voorsitter en lede van die vergadering kry nou agtereenvolgens die geleentheid om die verweerder te ondervra om moontlike onduidelikhede oor die verweer teen die hoër beroep uit die weg te ruim (Bepaling 121.10; 121.11).
- * Die voorsitter van die vergadering bied, nadat beide partye hulle saak gestel het en die ondervraging afgehandel is, aan die appellant en verweerder geleentheid om repliek te lewer (Bepaling 121.12). Een of albei partye kan aansoek doen om 'n redelike verdaging van die ondersoek ten einde genoegsaam tyd te hê vir voorbereidings vir die repliek.
- * Nadat die repliek gelewer is, word die ondersoek afgesluit (Bepaling 121.13).
- * Die Algemene Kerkvergadering kom nou alleen, agter geslote deure, byeen, oorweeg die saak en neem 'n besluit met meerderheid van stemme. Indien daar 'n staking van stemme is, word die hoër beroep van die appellant afgewys (Bepaling 121.14).

- * Die bevinding wat dus vasstel of die hoër beroep slaag of afgewys word, word aan die appellant mondeling of skriftelik meegedeel. Indien die hoër beroep slaag, deel die Algemene Kerkvergadering aan die appellant mee wat die konsekwensies is dat die oorspronklike bevinding van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ter syde gestel is (Bepaling 121.18).
- * Die Algemene Kerkvergadering oorweeg of dit nodig is om sy bevinding, met of sonder motivering, ook aan gemeentes en ander vergaderings mee te deel (Bepaling 121.19).

Die voorsitter wys die vergadering daarop dat broeder Kruger die prosedure-handleiding vooraf ontvang het en dat hy versoek het dat punt 8 en 11 omgeruil word. Na raadpleging met die Raad vir Regsadvies het die Moderamen besluit dat dié versoek nie toegestaan kan word nie, aangesien broeder Kruger die klaer in die saak is. Broeder Kruger aanvaar dit so.

Die vergadering besluit om per geslote stembrief te stem.

Die voorsitter wys almal wat aan die ondersoek deelneem daarop dat hulle die waarheid moet praat en geen getuienis of inligting mag weerhou wat 'n regverdige beslissing kan beïnvloed nie.

Die voorsitter wys die appellant en verweerder daarop dat hulle in terme van Bepaling 121.4 te enige tyd gedurende die ondersoek skuld kan bely of verklaarings kan maak waarmee die appél teruggetrek kan word.

Die voorsitter lees die volgende beroep en die gronde wat broeder Kruger voorhou, aan die vergadering voor:

BEROEP OP 'N MEERDERE VERGADERING

Hiermee gee ek broeder CJ Kruger in terme van Bepaling 125.3 van die Kerkwet en Bepalings van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika die waarnemende skriba, dr SP Pretorius kennis dat ek my wil beroep op die Algemene Kerkvergadering teen 'n beslissing van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

Die skriba word ook hiermee in kennis gestel om die saak op die agenda te plaas van die Algemene Kerkvergadering van 1992.

Aangesien die Algemene Kerkvergadering gedurende 1992 sitting het, word aanvaar dat die bepaling van Bepaling 125.4 nie betrekking het nie.

Geliewe verder kennis te neem dat in terme van Bepaling 125.3(b) van die Kerkwet en Bepalings my beroep op 'n meerdere vergadering deur 'n gewone vergadering van die Algemene Kerkvergadering aangehoor moet word.

Die redes in terme van Bepaling 125.3(c) waarop ek my op die meerdere vergadering beroep is soos volg:

- * Tydens 'n broederlike gesprek met die Moderamen gehou op 23 April 1990 is ek meegedeel dat ek nie beroepbaar is nie. Hierdie is duidelik in stryd met die voorskrifte van Bepaling 111 van die Kerkwet en Bepalings. Die Moderamen het tug uitgeoefen in stryd met die voorskrifte van Bepaling 111.
- * Ek is van mening dat lede van die Moderamen reeds op hierdie vroeë stadium 'n mening oor my gevorm het tot my nadeel en het later tydens die Algemene Kommissievergadering hierdie mening slegs bevestig.

Deur my nie beroepbaar te stel gedurende April 1989 nie, het die Moderamen deur hulle nie-kerkregtelike optrede my wesenlike skade berokken deurdat hulle my weerhou het om 'n inkomste deur die uitoefening van my amp te genereer.

- * Tydens opsig van die ringskommissie van die Ring van Middelburg is ek opgeroep na 'n vergadering van die kommissie van die Ring van Middelburg in 'n skrywe gedateer 5 Maart 1991 welke skrywe nie voldoen aan die voorskrifte van Bepaling 100 van die Kerkwet en Bepalings nie deurdat daar nie vermelding van redes vir die gesprek uiteengesit is nie, in stryd met Bepaling 100.3(b) van die Kerkwet en Bepalings.

Dit blyk dus dat daar vanaf die opsig van meet af onkerkregtelik teen my opgetree is.

- * Die klagskrif voldoen nie aan die voorskrifte van Bepaling 117 van die Kerkwet en Bepalings nie.

Op 8 Oktober 1991 antwoord die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering soos volg op die skrywe:

U beroep op die Algemene Kerkvergadering in 1992 teen die beslissing van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ontvang. Dit sal op die agenda van die 1992 Algemene Kerkvergadering geplaas word. U sal mettertyd verwittig word van die datum en tyd waarop die ondersoek sal plaasvind.

Broeder CJ Kruger lees die dokument wat as BYLAE 1 aangeheg is, gedeeltelik voor.

Die voorsitter gee aan lede van die vorige Kommissie van die Algemene Kerkvergadering geleentheid om vrae te stel aan broeder Kruger.

Die voorsitter gee aan lede van die Moderamen en lede van die vergadering geleentheid om vrae te stel aan broeder Kruger.

Prof AD Pont lees die dokument wat as BYLAE 2 tot die notule aangeheg is, gedeeltelik en met uitbreidings voor.

Aangesien broeder Kruger geen vrae het nie, gee die voorsitter geleentheid aan lede van die Moderamen en lede van die vergadering om vrae te stel.

Die vergadering verdaag om 23:23 om aan die appellant en verweerder geleentheid te gee vir die voorbereiding van hulle repliek.

Die vergadering kom weer byeen om 23:40.

Broeder CJ Kruger lewer repliek.

Prof AD Pont en oudl KD Kruger lewer namens die verweerder repliek.

Die voorsitter versoek die appellant en verweerder sowel as alle familiebetrekkings om die saal te verlaat. Die vergadering word hierna agter geslote deure voortgesit.

BESLUIT

- * Die vergadering handhaaf die hoër beroep van broeder CJ Kruger op grond van die feit dat die aangeklaagde in terme van Bepaling 108.2(a) aangekla is, maar skuldig bevind is in terme van Bepaling 109.1(c). Derhalwe moet die appellant in sy amp herste word en tot die gebruik van sakramente toegelaat word.
- * Die bewering van broeder CJ Kruger se beroep dat hy bevooroordeel deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering behandel is, word nie gehandhaaf nie.
- * Die bevinding word skriftelik aan die appellant en verweerder meegedeel
- * Dit is nie nodig om elke gemeente van die Kerk daarvan in kennis te stel nie.
- * Die Moderamen sal in samewerking met prof JA Loader die bevinding en motivering op skrif stel.

Motivering

In sy hoër beroep het die appellant besware teen bepaalde prosedure optredes van die Moderamen, die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Kommissie van die Ring van Middelburg en daarom het hy gevra dat die Algemene Kerkvergadering 'n bevinding sou maak oor die vraag:

- * of die regte prosedure gevolg is deur die vergadering van die ampte, en
- * of die bevinding van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gekleur was deur vooroordeel.

Oor die twee sake het die Algemene Kerkvergadering na ondersoek tot die bogenoemde bevinding gekom.

Hiermee spreek die Algemene Kerkvergadering hom nie uit oor die substansie waarop die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die appellant skuldig bevind het nie (vergelyk bladsye 54-55 byvoeging tot die agenda), omdat dit nie ter sprake was nie.

Teenstemme aangeteken teen die bevinding:

Ds PH Viljoen
Ds PS Oberholzer
Ds FH van der Merwe
Ds JH Brandt
Ds Z Robberts
Dr JMG Storm
Ds WJ Jacobsohn
Ds PJ du Plessis
Ds S Visser
Oudl DL Davel
Ds MJ Venter
Ds PJE Botha

Dr JJ Steenkamp
Ds HA Retief
Ds GJC Schoeman
Ds SJ van der Westhuizen
Ds LJ Steyn
Ds JJ van Wyk
Oudl DJ Hattingh
Oudl CJC le Roux
Oudl DJ Botha
Ds C Swanepoel
Ds WRT Hindley

Na aanleiding van die bevinding spreek die voorsitter van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering hom soos volg uit:

- * Die Kommissie het kennis geneem van die uitspraak. Hy bedank die Moderamen wat die vergadering gelei het. Die Voorsitter aanvaar die uitslag heelhartig en vra dat die lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering hulle daaraan sal onderwerp.
- * Die doel van 'n beroep op 'n meerdere vergadering is juis om foutiewe optredes, as daar is, uit te wys.

MOSIES

Aanhoor van 'n tugsak

BESLUIT

- * Sake van hierdie aard (appelle in tugsake) word in die oggend behandel en nie in die aand nie.
- * Sittingstye maak voorsiening vir pouses ten einde moegheid en gebrek aan konsentrasie teen te werk.
- * Daar moet geen druk wees om die sittingstyd in te kort alvorens alle relevante aangeleenthede behoorlik beredeneer is en daar onbevange tot 'n beslissing gekom is.

Ringsvergaderings

BESLUIT

- * Die vergadering versoek alle ringskommissies en kerkraadsvergaderings (in die besonder die ouderlinge vanweë hulle ampstaak) om noulettend en met groter toegewydheid te let op die leer van die predikante onder hulle opsig. Omdat afwykings van die Bybelse waarheid, die belydenisskrifte van die Kerk en besluite en gebruike van ons Kerk, in die prediking en pastoraat na vore kan kom, lê hier 'n besondere groot verantwoordelikheid op die ouderlinge dat "noulettend wag gehou moet word teen die wolwe wat onder die kudde van Christus mag indring" (Formulier vir bevestiging).

Bevinding van die Algemene Kerkvergadering

BESLUIT

- * Die volgende ketterse en onaanvaarbare praktyke word verwerp:
 - ** Die sogenaamde eksorsisme of duiweluitdrywery soos dit in ketterse en ander groepe beoefen word saam met allerlei vreemde seremonies en praktyke.
 - ** Die sogenaamde salwing van siekes met kookolie, of iets dergeliks met die doel om die siekes te genees.
 - ** Die sogenaamde oplê van hande vir allerlei doeleindes.
 - ** Die beoefening van allerlei dergelike charismatiese, ketterse, sektariese en Rooms Katolieke praktyke.

- * Die predikante van die Kerk het die taak om die evangelie reg te verkondig en om in die openbaar en in die huise van lidmate te bid tot God, onder andere in die nood van alle mense en die vergiffenis van die sonde op grond van die soendood van Christus.
- * Alle kerkraadsvergaderings word andermaal opgeroep om met verskerpte aandag toe te sien dat hierdie wanpraktyke en die misleiding van die gelowiges nie indring in die gemeente van die Here nie.
- * Praktyke soos duiweluitdrywing en die ander, is volledig in stryd met die Bybels-reformatoriese teologie en die geloof, soos dit in ons Kerk bely word.
- * 'n Teologies gefundeerde motivering word deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in oorleg met die Teologiese Fakulteit opgeste'.

Optrede teen ds CJ Kruger

BESLUIT

- * Die Kommissie van die Ring in wie se ressort ds CJ Kruger tans woon tree so gou moontlik met hom in gesprek oor die implikasies van die besluit om sy beroep op die Algemene Kerkvergadering op 'n tegniese punt te handhaaf.
- * Die Ringskommissie handel in terme van Bepaling 99 onder die opsig met ds Kruger oor
 - ** sy standpunt oor eksorsisme;
 - ** sy onwetenskaplike Skrifhantering en die daaruit voortvloeiende praktyke wat vreemd is aan die etos van die Nederduitsch Hervormde Kerk;
 - ** sy standpunt dat die emeritaat van 'n medegelowige, God se straf is omdat hy (ds Kruger) deur die medegelowige verontreg sou wees.

Vertroue in Kommissie van die Algemene Kerkvergadering

BESLUIT

- * Die vergadering stel 'n mosie van volle vertroue in die huidige lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, sowel as in die Kommissie van die afgelope termyn en spreek sy dank en waardering uit vir die opregte, weldeurdagte en Christelike wyse waarop hulle die Kerk en die Heer van die Kerk, dien en gedien het.

Toepassing Bepaling 113

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering gee opdrag dat die Raad vir Regsadvies staande die vergadering die implementering van Bepaling 113 ten opsigte van die selferkende kettery van ds CJ Kruger ondersoek en die vergadering adviseer.

Die Raad vir Regsadvies adviseer soos volg:

- * Vanweë die waarskynlike aanstootlike sondes soos blyk uit die notule en ds CJ Kruger se optrede tydens hierdie vergadering wat die eer van God en die geloof en vertroue kan aantas en die goeie orde in die Kerk kan bedreig (Bepaling 113), is die Algemene Kerkvergadering verplig om in hierdie verband leiding te gee tot bevordering van die lewe en dienswerk in die Kerk (Bepaling 11(a)).
- * Volgens Bepaling 107.2 het die Algemene Kerkvergadering wel die bevoegdheid om 'n klag teen 'n ringsvergadering of sy kommissie te lê en die saak self te ondersoek, maar in die geval van individuele lidmate en ampsdraers is die opsig en tug toegeken aan die kerkraad (Bepaling 100.1 en 111.1(a)), die ringsvergadering, ringskommissie (Bepaling 100.2 en 111.1(b)) en die kommissie van die Algemene Kerkvergadering (Bepaling 111.1(c)). In laasgenoemde gevalle geld die Algemene Kerkvergadering as die finale appèlliggaam in die geval van hoër beroep.
- * Hoewel vanuit Bepaling 11(a) geredeneer sou kon word dat die Algemene Kerkvergadering alles dadelik en self doen en Bepaling 113 dus self sou kon toepas, sou dit beter wees dat die Algemene Kerkvergadering dit in hierdie geval nie so doen nie en wel om die volgende twee redes:
 - ** Tyd vir berou kan bestaan (Bepaling 109).
 - ** Die Algemene Kerkvergadering se bevoegdheid as finale appèlliggaam en die geval van hoër beroep moet nie in gedrang gebring word nie.

BESLUIT

- * Die Raad se advies en aanbeveling word aanvaar.
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kry opdrag om in die saak volgens die Kerkwet en Bepalings te handel.

TEENSTEM

Ek teken hiermee my teenstem aan teen die besluit van die vergadering dat hy nie onmiddellik teen ds CJ Kruger optree in terme van Bepaling 113 en verder soos dit in die lig van die advies van die Raad vir Regsadvies moontlik is nie.

Motivering

- * Die argument dat daar in terme van Bepaling 109 geleentheid vir berou moet wees, is duidelik in stryd juis met Bepaling 109 wat uitdruklik sê: "Die tug wil tot berou aanspoor" Indien dit die vergadering se erns is om ds Kruger tot berou aan te spoor, moet hy juis die tug toepas en dit nie om watter redes ookal uitstel nie.
- * Die besluit is in stryd met Bepaling 113 wat juis in die lig van die erns van 'n aanstootlike sonde die plig oplê om selfs met verbygaan van alle formaliteite en tegnikaliteite onmiddellik die tug toe te pas.
- * Dit is en bly onhoudbaar dat 'n Algemene Kerkvergadering 'n predikant in sy amp herstel en volgens hierdie besluit in die amp hou terwyl die vergadering bewus is dat die ampsdraer hom by sy eie getuienis aan 'n ergerlike sonde skuldig maak.

DR JH BREYTENBACH

WYSIGING VAN BEPALINGS 125 EN 127

Die vergadering behandel die voorgestelde wysigings aan Bepalings 125 en 127.

BESLUIT

* Bepaling 125 word soos volg gewysig:

Beroep op 'n meerdere vergadering

1. 'n Lidmaat, ampsdraer of vergadering kan hom teen die uitspraak van 'n vergadering op 'n meerdere vergadering beroep.
2. Wie hom op 'n meerdere vergadering wil beroep, beroep hom in dié orde op
 - (a) 'n ringskommissie teen 'n kerkraadsbeslissing;
 - (b) 'n ringsvergadering teen 'n ringskommissiebeslissing;
 - (c) die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering teen 'n ringsvergaderingbeslissing; en
 - (d) die Algemene Kerkvergadering teen 'n beslissing van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.
3. Binne drie weke na die uitspraak stel die betrokke die voorsitter of skriba van die vergadering waarop hy hom beroep, skriftelik daarvan in kennis en vra dat die saak op die agenda geplaas word. In die versoek word gemeld
 - (a) dat die betrokke hom op die meerdere vergadering beroep;
 - (b) of 'n gewone of buitengewone vergadering die saak moet aanhoor; en
 - (c) die redes waarom die betrokke hom op die meerdere vergadering beroep.
4. Waar die betrokke hom beroep op 'n gewone vergadering, konstitueer die vergadering op die voorgeskrewe wyse.

Op 'n tyd wat deur die voorsitter gereël word, kies die vergadering 'n voorsitter en skriba wat vir die duur van die behandeling van die beroep sal optree. 'n Lid van die vergadering teen wie se beslissing geappelleer word, is nie verkiesbaar nie.
5. Waar die betrokke hom beroep op 'n buitengewone vergadering, konstitueer die vergadering op die voorgeskrewe wyse (kyk Bepaling 12(10) en (11)).

Die vergadering kies 'n voorsitter en skriba wat vir die duur van die behandeling van die beroep sal optree. 'n Lid van die vergadering teen wie se beslissing geappelleer word, is nie verkiesbaar nie.

6. Waar die betrokke hom beroep op 'n gewone meerdere vergadering sal hy hom vooraf skriftelik verbind en 'n waarborg verskaf om die helfte van die addisionele koste wat die beroep meebring te betaal indien die beroep nie slaag nie. Dié koste word deur die Raad van Finansies bepaal.
7. Enige buitengewone meerdere vergadering word slegs belê nadat die betrokke hom vooraf skriftelik verbind het en 'n waarborg verskaf het om die helfte van die koste wat die beroep meebring te betaal, indien die beroep nie slaag nie. Die koste word deur die Raad van Finansies bepaal.

* Bepaling 127 word soos volg gewysig:

Behandeling van 'n beroep op 'n meerdere vergadering.

1. 'n Vergadering wat 'n beroep teen die uitspraak van 'n mindere vergadering ondersoek word deur die voorsitter met Skriflesing en gebed geopen.
2. Die voorsitter wys die appellant en die vergadering teen wie se uitspraak geappelleer word (= die verdediger) op die volgende:
 - * dat elkeen verplig is om die waarheid te praat en geen argument of getuienis mag weerhou nie. Dit is almal wat by die ondersoek betrokke is, se plig om die vergadering wat die beroep aanhoor, te help in sy taak om 'n regverdigte beslissing te maak.
 - * dat die appél gerig is téén die bevinding en/of prosedure om tot 'n bevinding te kom, van die mindere vergadering.
 - * dat geen nuwe getuienis as bewysvoering vir 'n standpunt na vore gebring mag word nie maar dat slegs die notule van die ondersoek wat in geding is, gebruik mag word om die bevinding van die mindere vergadering te betwis of te staaf.
3. Die voorsitter lê die beroep wat ingedien is, voor en stel vas dat al die lede van die vergadering wat die beroep aanhoor, al die betrokke stukke wat ter sake is, ontvang het.
4. Die voorsitter versoek die appellant om sy appél met verwysing na die betrokke stukke te staaf.
5. Die voorsitter gee daarna aan die verdediger die geleentheid om aan die appellant vrae te stel om moontlike onduidelikhede oor die inhoud van die appél en die gronde wat daarvoor aangevoer word, uit die weg te ruim.
6. Die lede van die vergadering kry ook die geleentheid om vrae te stel om onduidelikhede oor die appél en die stawing daarvan, uit die weg te ruim.
7. Die voorsitter sorg dat alle vrae op die saak betrekking het.
8. Die verdediger kry nou die geleentheid om met verwysing na die betrokke stukke, die gronde vir die appél te weerlê.
9. Die appellant kry nou die geleentheid om aan die verdediger vrae te stel om moontlike onduidelikhede oor sy saak en die gronde daarvoor, uit die weg te ruim.

10. Die lede van die vergadering kry ook die geleentheid om aan die verweerder vrae te stel om onduidelikhede uit die weg te ruim.
11. Die voorsitter bied, nadat altwee partye hulle saak gestel het en die stel van vrae afgehandel is, aan die appellant en die verdediger geleentheid om 'n samevattende repliek te lewer.
12. Nadat beide partye repliek gelewer het, word die ondersoek afgesluit.
13. Die vergadering kom nou alleen agter geslote deure byeen, oorweeg die saak en neem 'n besluit, met meerderheid van stemme, of die appél gehandhaaf of van die hand gewys word.
14. Die skriba sorg dat die bevinding van die vergadering én die feite waarop dit berus, noukeurig genotuleer word. Die bevinding van die vergadering word noukeurig opgestel en die stawende feite word vermeld.
15. Die bevinding en die stawende feite word met 'n gewone meerderheid van stemme vasgestel, opgeneem in die notule van die meerdere vergadering en op die gewone wyse deur die voorsitter en skriba geteken.
16. Die skriba stel die appellant en die verdediger dadelik per aangetekende pos in kennis van die vergadering se bevinding saam met die volledige bevinding met stawende feite.

Die vergadering verdaag vir aandete

AANDSITTING 3 JULIE 1992

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende lede verleen:

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Ds PS Oberholzer	Heidelberg	4 Julie : 11:00 duur van verg.
Ds KF Smith	Deeltydse predikant	4 Julie : 10:15-13:00
Ds HJMW Pretorius	Brits	3 Julie : Duur van verg.
Ds IL Benade	Theresapark	3 Julie : Heeldag
Ds JMJ de Wet	Bybelgenootskap	2 Julie : Middag en Aand
Oudl MF vd Merwe	Kampersrus	4 Julie : Heeldag
Ds A Oosthuizen	Ebenhaeser	3 Julie : Aand
Ds MA Venter	Louis Trichardt	3 Julie : Aand
Ds JAP van Tonder	Greylingstad	3 Julie : 15:40-21:30
Ds PS Esterhuizen	Wonderboom	3 Julie : 09:00-12:45
Ds GJ van Staden	Rustenburg-Suid	4 Julie : 11:00 duur van verg.
Oudl AJ Roos	Messina	3 Julie : 15:45-19:30
Oudl LJ Strauss	Mosselbaai	3 Julie : Aand
Ds FP Horn	Louis Trichardt	3 Julie : Duur van verg.
Oudl J Beyers	Philadelphia	3 Julie : 19:30-21:30
Ds GF van Wyk	Messina	3 Julie : 15:45-21:30
Ds MJ Redelinghuys	Rustenburg-Tuine	3 Julie : Aandsitting

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Dr HT van Deventer	Pretoria-Oos	4 Julie : 11:00-12:00
Ds TJ Botha	Witbank-Noord	4 Julie : 09:00-10:00
Ds NJS Steenekamp	Student (Nagraads)	3 Julie : 20:30-21:30
Ds C le Roux	Eikenhof	3 Julie : Aandsitting
Oudl HAT Engelbrecht	Grootfontein	3 Julie : Duur van verg.
Ds MG Smit	Weskus	3 Julie : Aandsitting
		4 Julie : 12:45 Duur van verg.
Oudl G Venter	Bethal	3 Julie : 19:30-21:30
		4 Julie : 09:00 tot einde

XXII KERKLIKE GOEDERE

1. GEMEENTES

1.1 OORSIG OOR DIE FINANSIËLE POSISIE OOR DIE JARE 1988/90

Uit die ontleding van die finansiële jaarstate vir die boekjare 1988, 1989 en 1990 is gevind dat die gemeentes se inkomste en uitgawe die volgende tendense getoon het in vergelyking met die periodes 1982/84 en 1985/87:

INKOMSTE

- * Die inkomste van gemeentes uit gemeentelike bronne het toegeneem met ongeveer 16% per jaar vanaf R218-66 gemiddeld per lidmaat per jaar in die jare 1985/87 tot R348-76 gemiddeld per lidmaat per jaar in die jare 1988/90.
- * Die inkomste het ook tred gehou met die inflasiekoers.
- * Offergawes bly steeds die gemeentes se belangrikste bron van inkomste.
- * Dit is opmerklik dat gemeentes hulle tot 'n groter mate moet wend tot spesiale fondsinsamelings, basaars en funksies om die inkomste uit offergawes aan te vul.
- * Dit is ook opmerklik dat bydraes vir barmhartigheidsdiens plus deurkollektes 'n totaal van R11 394 103 beloop teenoor die uitgawes ten opsigte van die diens van barmhartigheid van R9 347 603.

UITGAWE

- * Gemeentes se bedryfsuitgawe het met 57.6% toegeneem van die tydperk 1985/87 tot R133 253 906 vir die tydperk 1988/90. Dit toon ook 'n styging van ongeveer 16% per jaar.
- * Standplaaskoste beloop R58 149 130 of $\pm$ 44% van die bedryfskoste van 'n gemeente (1985/87 = $\pm$ 39%).

OORSKOT

- * Die totale oorskot van al die gemeentes vir die drie jaar beloop R16 614 669 of 10,9% van die totale besteding. Dit vergelyk goed met die 9.5% vir die tydperk 1985/87 maar minder goed met die 20.12% vir die tydperk 1982/84.
- * Gesien die ekonomiese posisie van die land en die probleme wat sal voortspruit uit die droogte kan verwag word dat die gemeentes oor die volgende paar jaar finansiël swaar gaan kry. Dit is noodsaaklik dat gemeentes en kerkrade baie noukeurig let op hulle begrotings en alle onnodige uitgawes uitskakel terwyl alle moontlike inkomstebronne ontgin sal moet word.
- * Predikante sal in die woordverkondiging lidmate moet aanspoor tot offerbereidheid om die Kerk in staat te stel om sy roeping uit te leef en om die Woordverkondiging so wyd moontlik in stand te hou.
- * Kerkrade sal met groot verantwoordelikheid te werk moet gaan wanneer uitbreidings aan geboue of nuwe geboue aangepak word. Kerkrade moet daarteen waak om groot skuldlaste, wat onderworpe is

aan wisselende rentekoerse aan te gaan wanneer kapitaalontwikkeling, eiendomsaankope en selfs afstigtings beplan word.

- * Ringsvergaderings word weereens gemaan om baie oordeelkundig te werk te gaan wanneer nuwe gemeentes of standplase gevorm word om seker te maak dat so 'n nuwe gemeente lewensvatbaar sal wees of 'n nuwe standplaas in stand gehou sal kan word. Hoewel die Kerk sinodaal voorsiening vir die bystand aan gemeentes deur die Fonds vir Gemeente Opbou maak, is hierdie fondse ook beperk en kan 'n noodsituasie baie moeilik hanteer word as dit opduik nadat subsidies vir die jaar reeds aan gemeentes toegeken is.
- * Daar word ook op sinodale vlak rekening gehou met die vermoë van gemeentes in die beplanning van sinodale standplase en werksaamhede. In hierdie verband word verwys na die verslag van die Rasionalisasiekommissie soos in die Agenda opgeneem in hoofstuk IV en ook op bladsye 327 - 329.

1.2

HULP AAN GEMEENTES

Die vergadering neem kennis van die volgende:

- * Die Fonds vir Gemeente-Opbou (voorheen Hulpbehoewende Gemeentefonds) is in die lewe geroep om bystand te verleen aan gemeentes wat nie die vermoë het om die volle koste van 'n predikantstandplaas plus die bykomende bedryfskoste van 'n gemeente te dra nie. Die bedoeling met die fonds is primêr om dit vir 'n gemeente moontlik te maak om 'n eie predikant te hê.
- * Wanneer die Raad van Finansies toekennings oorweeg word gekyk na die lewensvatbaarheid van die standplaas, die vermoë van die gemeente en die offerbereidheid van die lidmate.
- * Die Fonds is opgebou uit bydraes van gemeentes, lidmate en indiwidue en verder uit driejaarlikse oordragte uit die surplus wat ontstaan met toekennings wat nie uitbetaal word nie.
- * Op 31 Desember 1991 het die kapitaal van die Fonds op R712 308 gestaan. Die Fonds is belê in die Kerkgeld-vir-Kerkwerkfonds @ 10% rente. Die rente op die kapitaal is egter nie voldoende om al die toekennings te dek nie en daar word in die begroting vir heffings jaarliks 'n addisionele bedrag begroot vir bystand aan gemeentes.
- * Vir die tydperk 1989/91 het die totale rente R208 465 beloop. Daarby is uit die Raad van Finansies se begroting 'n bedrag van R968 342 gevoeg om die totale toekennings ten bedrae van R1 187 296 vir die drie jaar te kon dek.
- * In die begroting wat voor die vergadering sal dien is 'n bedrag van R385 122 voorsien vir bystand aan gemeentes in 1992. Die verskil na die totale toekenning vir 1992 van R455 222 word opgemaak uit renteverdienste.
- * 'n Oorsig van toekennings wat oor die afgelope drie jaar aan gemeentes gedoen is en die beraming vir 1992.

BESKRYWINGSPUNT : RING VAN BOTHAVILLE STABILISASIEFONDS

'n Stabilisasiefonds word in die lewe geroep wat alleen vir die instandhouding van die preekstoel aangewend sal word. (Heffing 10c per lidmaat per maand).

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

1.3 **KERKGELD-VIR-KERKWERKSKEMA**

1.3.1 **LENINGS AAN DIE RAAD VAN FINANSIES**

Die vergadering neem kennis van die bedoeling van die skema en die Kerk se beleid ten opsigte van die belegging van surplusfondse.

BESLUIT

- * Die vergadering betuig sy dank teenoor die gemeentes, organe van bystand en individue vir hulle steun aan die skema.
- * Die vergadering wys gemeentes en organe van bystand op die bepalinge van die Kerkwet en die besluite van die Algemene Kerkvergadering in dié verband dat fondse slegs by die Raad van Finansies belê mag word.
- * Die vergadering besluit om kerkrade te verplig om oorskotgeld by die Raad van Finansies te belê (soos die reëling tans is).
- * Die Raad van Finansies moet rentekoerse so laag moontlik hou.

1.3.2 **BESKRYWINGSPUNT : RING VAN NOORDELIKE PRETORIA
RENTEVERDIENSTE OP BELEGGINGS**

Die Ringsvergadering versoek die Raad van Finansies om die renteverdienste op beleggings by die Kerkgeld-vir-Kerkwerkfonds op sy minste in ooreenstemming met die inflasiekoerse te bring.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

1.3.3 **WYSIGING VAN BEPALING 5**

BESLUIT

- * Bepaling 5(p)(iii) word soos volg gewysig:

"Die kerkraad beheer en registreer alle gemeentelike bates noukeurig in ooreenstemming met die Kerkwet."

- * Bepaling 5(p)(iv) word soos volg gewysig:

"Die kerkraad belê fondse wat nie vir die gewone daaglikse gebruik in die gemeente nodig word nie by die Raad van Finansies soos besluit deur die Algemene Kerkvergadering."

Gemeentefonds

- * Bepaling 202.1 word soos volg gewysig:

"Die kerkraad beheer en administreer die fonds in ooreenstemming met die Kerkwet."

- * By Bepaling 202.2 kom 'n punt (e) by wat soos volg lui:

"(e) en alle ander fondse wat die gemeente toeval."

VOORSTEL : ONDERSOEK NA FINANSIËLE STRUKTURE

BESLUIT

* Die Algemene Kommissie kry opdrag om in samewerking met die Raad van Finansies, die Administrateur en ander kundiges die huidige finansiële strukture te ondersoek met die oog op die optimale benutting en voordeel van die Kerk, veral ten opsigte van bestuur en beheer.

* Terugvoering hieroor geskied by die volgende Algemene Kerkvergadering.

* Met strukture hierbo word bedoel:

Raad van Finansies
Weeshuisdireksie
Kerkgeld vir Kerkwerk
Sakebedrywe
NHSV
Diens van Barmhartigheid
Pensioenfonds en andere

1.3.4 LENINGS AAN GEMEENTES

Die verslag oor lenings aan gemeentes van die Kerk word behandel.

BESLUIT

* Kennis geneem.

1.4 HEFFINGS

Die verslag oor heffings word behandel.

Die vergadering neem kennis van die begroting vir heffings, die aanwending van heffings, die gesindheid van gemeentes en die onvermoë van sommige gemeentes om heffings te betaal.

BESLUIT

* Die vergadering betuig sy besondere dank aan dié gemeentes wat getrou die heffings betaal het en daardeur die Raad van Finansies bygestaan het in die moeilike kontantsituasie waarin die Raad verkeer.

1.5 BESKRYWINGSPUNTE : HEFFINGS

1.5.1 BESKRYWINGSPUNT: RING VAN NOORDELIKE PRETORIA HEFFINGS TEN OPSIGTE VAN MAATSKAPLIKE PENSIOENTREKKERS

Die Algemene Kerkvergadering besin oor die wyse van heffings op lidmate sodat daar op 'n gedifferensieerde wyse heffing word veral ten opsigte van bejaarde pensioentrekkers en maatskaplike pensioentrekkers, sodat al die gemeentes lewensvatbaar bly.

BESLUIT

* Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

1.5.2

BESKRYWINGSPUNT: RING VAN PRETORIA-WES
VRYSTELLING VAN HEFFING: BEPAALDE KATEGORIEË

Vrystelling word verleen aan die volgende kategorieë lidmate vir die betaling van heffing:

- * maatskaplike pensioentrekkers
- * alle skoliere
- * studente sonder 'n vaste inkomste
- * werkloses

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

1.5.3

BESKRYWINGSPUNT: KERKRAAD VAN BARBERTON
HEFFINGS DEUR KLEINER GEMEENTES VAN DIE KERK

Die Algemene Kerkvergadering oorweeg dit om 'n ad hoc-heffingstelsel vir gebruik in die Kerk te implementeer.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

1.5.4

BESKRYWINGSPUNT: RING VAN LOSBERG
ADDISIONELE HEFFINGS VIR GROTER GEMEENTES

- * Gemeentes met 450 lidmate en met een standplaas betaal 'n addisionele heffing van 25% bo die gewone heffing vir alle lidmate meer as 450.
- * Hierdie heffing word aan die Fonds vir Gemeente-Opbou oorbetaal om gemeentes met te min lidmate om 'n eie standplaas te kan dra, te help om 'n standplaas te skep.
- * Wanneer die Fonds vir Gemeente-Opbou sterk genoeg is word die addisionele heffing in 'n batefonds gestort om gemeentes te help met die finansiering vir die bou van kerke.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

1.5.5

BESKRYWINGSPUNT: RING VAN BOTHAVILLE
HEFFING OP RENTELAS: RAAD VAN FINANSIES

Gemeentes is nie verplig om die bedrag wat by die heffing vir 1991 gevoeg is om die rentelas van die Raad van Finansies te help dra, te betaal nie, aangesien so 'n besluit nie deur die Algemene Kerkvergadering geneem is nie.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

1.5.6

BESKRYWINGSPUNT: RING VAN WES-KAAPLAND
VERANDERING VAN HEFFINGSTELSE

Die huidige heffing word vervang met 'n heffing van tien persent van die totale inkomste van 'n gemeente (uitsluitend die Nagmaalkollekte en boufondsinsamelings). Hierdie heffing maak voorsiening vir alle

uitgawes wat tans onder die heffings ressorteer asook alle verdere versoeke en besluite van die Algemene Vergadering ter ondersteuning van sending, barmhartigheds- of diakonale dienste.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.
- * Die huidige heffingstelsel word behou.
- * Die metode van heffings word ondersoek.

2. AFDELING INTERNE OUDIT

2.1 OUDITERING VAN GEMEENTELIKE BOEKE

Die verslag van die Afdeling Interne Oudit word behandel.

BESLUIT

- * Kerkrade word gewys op hulle verantwoordelikheid om deurlopend die gemeente se geldsake en finansiële boeke te kontroleer.
- * Die vergadering betuig sy waardering vir die werk wat deur kerkrade, kassiers, skriba's, tesouriers en sekretariële beamptes gedoen word.
- * Die vergadering dra sy besondere dank oor aan mej Anna Venter, wat as die hoof van die Afdeling Interne Oudit, oor jare 'n bydrae van onskatbare waarde aan gemeentes en die Kerk as geheel gelewer het.
- * Aan die personeel van die Afdeling Interne Oudit word dank en waardering betuig.

2.2 BESKRYWINGSPUNT : RING VAN BOTHAVILLE ODIT VAN GEMEENTELIKE BOEKE

- * Elke gemeente moet die vryheid hê om 'n boekhoustelsel van sy keuse, aanvaarbaar vir die Ringsraad vir Kerklike Goedere, gerekenariseer of nie-gerekenariseer, te gebruik. Die motivering hiervoor is dat die huidige stelsel oudmodies is, lomp, en dat dit inisiatief ontmoedig.
- * Dat elke gemeente, met die goedkeuring van die ringskommissie, sy boeke laat oudit by 'n ander plek as die Afdeling Interne Oudit by die Kerkkantoor. Die motivering hiervoor is dat die boeke op die huidige stelsel drie tot vier maande uit die gemeente is vir ouditdoeleindes. Die Afdeling Interne Oudit is gerat om slegs een manier van boekhouding te oudit.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunte word nie aanvaar nie.

VOORSTEL : FINANSIËLE HANDLEIDING

BESLUIT

- * Die vergadering gee aan die Raad van Finansies en/of die Afdeling Interne Oudit opdrag om in samewerking met individue, ringsrade,

gemeentes en ander kundiges 'n omvattende finansiële handleiding saam te stel wat alle aspekte van gemeentelike finansies raak om dit dan aan gemeentes beskikbaar te stel.

2.3

BESKRYWINGSPUNT : RING VAN ZEERUST
VERSKUIVING VAN JAAREINDE

Die Algemene Kerkvergadering ondersoek die moontlikheid om die Kerk se jaareinde tot 31 Maart te skuif om saam te val met die jaareinde van die NHSV.

Die NHSV as welsynsorganisasie word wetlik gebind om op 31 Maart hul finansiële jaar af te sluit.

Afsluiting van kerkrade se jaar op 31 Desember skep baie praktiese probleme onder andere as gevolg van die vakansietyd aan die einde van die jaar.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

VOORSTEL : REKENARISERING

BESLUIT

- * Die Administrateur kry opdrag om kerklike rekenaarprogramme te evalueer en dié besonderhede aan gemeentes deur te gee.

3.

RAAD VAN FINANSIES

3.1

SAMESTELLING VAN DIE RAAD

Die verslag oor die samestelling van die Raad van Finansies word behandel.

BESLUIT

- * Die vergadering neem met dank kennis van die werk van die Raad van Finansies.

3.2

FINANSIËLE STAND

Die verslag oor die finansiële state word behandel.

Die volgende sake het die aandag van die vergadering geniet:

- * Balansstaat op 31 Desember 1991.
- * Balansstate wat die stand van bates en finansieringsbronne vir die afsonderlike fondse en rekeninge op 31 Desember 1991 aantoon.
- * Gekonsolideerde inkomstestate vir die jare 1989, 1990 en 1991.
- * 'n Staat van die bron en aanwending van fondse vir die drie jaar geëindig 31 Desember 1991.

Bates en laste

- * Die bates onder direkte beheer van die Raad van Finansies het met R912 073 toegeneem sedert 1988 en staan op 31 Desember 1991 op R41 828 761.
- * Die verpligtinge van die Raad het met R5 259 153 toegeneem en staan op 31 Desember 1991 op R37 333 203.
- * Die opgehoopte fondse het oor die drie jaar afgeneem met R4 347 079 en staan op 31 Desember 1991 op R4 495 558.

BESLUIT

- * Kennis geneem.

3.2.1

HUIDIGE FINANSIËLE POSISIE VAN DIE RAAD VAN FINANSIES

- * Die Raad van Finansies het in Augustus 1989 met groot kommer kennis geneem van die verswakking in die Raad se finansiële posisie.

Die verswakking het reeds begin in 1981 en jaarliks toegeneem. Die volgende faktore is geïdentifiseer as redes vir die verswakking:

- ** Finansiering van die sakebedrywe.
 - ** Finansiering van aankope van eiendom met geleende fondse.
 - ** Hoë rentekoerse op buite-finansiering.
 - ** Die feit dat etlike gemeentes nie in staat is om hulle leningverpligtinge teenoor die Raad van Finansies na te kom nie.
- * Die volgende aanbevelings en besluite is deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aan kerkrade deurgegee vir oorweging ter oplossing of verligting van die kontantvloei krisis:
 - ** Surplusfondse moet in terme van die Kerkwet by die Raad van Finansies belê word.
 - ** Kerkrade is versoek om, waar hulle nie afhanklik is van die rente-inkomste op hulle beleggings nie, die rente aan die Raad te skenk om sodoende die groot renteverlies wat die Raad ondervind die hoof te bied. Die versoek geld vir bestaande beleggings by die Raad asook nuwe beleggings.
 - ** As deel van die aksie om die renteverlies teen te werk is die rentekoerse op lenings aan gemeentes onder die Kerkgeld-vir-Kerk-werkskema verhoog tot 5% onder die prima bankkoerse van 21%, dit wil sê tot 16%.
 - ** Waar die verhoging van die rentekoerse gelei het tot so 'n verhoging in die paalement wat Kerkrade op hulle lenings moet betaal dat die gemeente dit nie kon bybring nie, kon die kerkraad met die Administrateur onderhandel vir 'n herskedulerings van die skuld oor 'n langer termyn om dit binne die vermoë van die kerkraad te bring. Die verhoging van die rentekoerse het in werking getree vanaf 1 April 1990.
 - ** Kerkrade is versoek om te oorweeg om die lening wat die gemeente by die Kerkgeld vir Kerkwerkfonds opgeneem het, terug te betaal deur die fondse op 'n gewone oortrekking by die bank te leen.

** Gemeentes wat normaalweg aan die einde van die maand heffings oorbetaal is vriendelik versoek om dit vooruit te betaal. Die versoek het ook gegeld vir die verpligtinge van gemeentes ten opsigte van die Diens vir Barmhartigheid, dus bydraes vir die kinderhuise, die Ondersteuningsraad en Huis Delarey. So 'n optrede van kerkrade kon meebring dat die Raad sowel as die organe van bystand se kontantvloei verbeter en rente bespaar word.

** 'n Batefonds is gestig waartoe gemeentes, predikante en lidmate op 'n verskeidenheid maniere kon bydra onder andere:

'n Bydrae van R80 per lidmaat.

So 'n bydrae gereken oor die 130 000 lidmate van die Kerk sou die bankskuld volledig delg. Dit sou die vinnigste manier wees om die hele aangeleentheid doeltreffend te hanteer.

'n Bydrae van R1 per lidmaat per maand tot die Batefonds.

Kerkrade is versoek om in plaas van die R80 per lidmaat of selfs bykomend daartoe R1-00 per lidmaat per maand tot die fonds by te dra.

Dié fondse sou, sodra die Raad se bankposisie reggestel is, ook aangewend kan word waar gemeentes worstel om kerkgeboue en ander fasiliteite daar te stel.

'n Spesiale kolom in die offergaweboek

So 'n kolom kon ingeruim word waardeur lidmate kan bydra tot die Batefonds.

Spesiale funksies

Kerkrade kon oorweeg om spesiale funksies te reël, bv 'n basaar en die opbrengs daarvan vir die Batefonds afsonder.

Brief aan elke lidmaat

Kerkrade kon die omstandighede en die Kerk se nood in 'n brief aan elke lidmaat bekend maak en op so 'n wyse lidmate aanspoor om by te dra tot verligting van die posisie.

- * Kerkrade is versoek om teen 30 Junie 1990 die Raad van Finansies in kennis te stel dat hulle die omsendbrief behandel het en van die stappe wat hulle beoog om die Raad by te staan in die finansiële krisis. Daar is tans nog 58 gemeentes van wie nie reaksie ontvang is nie - nieteenstaande herhaalde oproepe.
- * Die Raad van Finansies wil graag sy dank betuig teenoor die baie gemeentes en lidmate wat positief gereageer het op die noodoproep van die Kerk. Tot einde Februarie 1992 het gemeentes en lidmate reeds R724 945 bygedra tot die Batefonds. Die totale bedrag is gedeponeer op 'n aparte bankrekening en die rente wat daarop verdien word, word aangewend teen rente op die Raad se bankoortrekkings.
- * Die volgende gemeentes het reeds die volle R80-00 per lidmaat bygedra:

**** Ermelo, Harrismith, Komatipoort, Malelane, Potchefstroom, Rust-der-Winter, Steelpoort, Turffontein, Van Warmelo, Warmbad.**

- * Die Raad van Finansies het besluit dat alle gemeentes wat voor die Algemene Kerkvergadering die volle bydrae van R80-00 per lidmaat tot die Batefonds bydra vanaf die datum wat die volle bydrae inbetaal is tot 30 Junie 1992, kwyteskeld sal word van die rentegedeelte van die heffing.

BESLUIT

- * Die vergadering betuig sy dank teenoor die gemeentes wat die volle bedrag van R80,00 per lidmaat tot die Batefonds bygedra het.
- * Die Raad van Finansies se besluit oor die kwyteskelding van rentegedeelte van die heffing word bekragtig.
- * Alle gemeentes wat die volle bydrae van R80,00 per lidmaat voor die aanvang van die Algemene Kerkvergadering aan die Batefonds bygedra het, word kwyteskeld van die rentegedeelte van die heffing. Hierdie kwyteskelding sal ook geld vir gemeentes wat na die Algemene Kerkvergadering die volle bedrag tot die Batefonds bydra.

TEENSTEM

Hiermee wil ons graag ons teenstem laat aanteken teen die voorstel dat gemeentes wat reeds R80,00 per lidmaat tot die batefonds bygedra het, vrygeskeld word van renteheffing. Ons kan dit nie anders sien as onbarmhartige optrede van gemeentes wat die fondse kan bymekaarmaak, teenoor (veral) gemeentes wat as behoeftiges, eerder die barmhartigheid van die Kerk verdien.

DS GS DE BEER
OUDL CJ OPPERMAN

3.2.2 RASIONALISASIE

Die vergadering neem kennis van die besparings as gevolg van bevriesing van poste en verkoop van oortollige eiendom.

BESLUIT

- * Die vergadering betuig sy dank en waardering teenoor die Rasionalisasiekommissie wat tydens die afgelope 3 jaar waardevolle werk vir die Kerk gedoen het. Die Kommissie het nie gehuiwer om sy moeilike opdrag, al het dit ingrypende en onpopulêre maatreëls ingehou, getrou uit te voer nie.
- * Die opdrag van die Rasionalisasiekommissie word gekontinueer sodat verdere ondersoek gedoen kan word na die kostestruktuur van die administrasie en verdere moontlike besparingsmaatreëls.

3.3 BEGROTING 1992

Die konsep begroting vir 1992 beloop R10 367 212 waarin voorsiening gemaak is vir alle goedgekeurde poste. Die heffing is voorlopig vasgestel op R78,00 per lidmaat waarby R11,33 ingesluit is vir rente.

BEGROTING VIR KOSTE IN VERBAND MET SINODALE WERKSAAMHEDE WAT NIE
ANDERSINS GEDEK KAN WORD NIE EN WAARVOOR DEUR MIDDEL VAN
'N HEFFING OP GEMEENTES VOORSIENING GEMAAK WORD

	KONSEP BEGROTING 1992	RAND PER LIDMAAT	PERSENTASIE VERHOOGING TEENOOR 1991
<u>NETTO ADMINISTRASIEKOSTE</u>	2 786 519	20,97	24,15%
* Administrasiekoste	3 178 541		
Min: Inkomste en koste verhaal	392 022		
<u>KOSTE TEN OPSIGTE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING EN ORGANE VAN BYSTAND</u>	67 300	0,51	(70,15%)
<u>BYSTAND AAN KERKLIKE RADE EN ORGANE VAN BYSTAND</u>	199 799	1,51	6,10%
* Konservatorium vir Kerkmusiek	23 500	0,18	104,55%
* Raad vir Jeugwerk	17 200	0,13	(41,90%)
* Raad vir Kategese	156 599	1,18	8,01%
* Psalmberymingskommissie	2 500	0,02	66,67%
<u>BYSTAND AAN MAATSKAPLIKE INSTELLINGS</u>	68 407	0,52	11,66%
* Trans Orjane Instituut	66 407	0,49	12,06%
* Maatskappy vir Europese Immigrasie	1 500	0,02	-
* Interkerklike Kommissie vir Op- voeding en Onderwys	500	0,01	-
<u>BEVORDERING EKUMENE</u>	6 000	0,05	100,00%
<u>HULP AAN GEMEENTES</u>	385 122	2,90	59,48%
<u>PASTORALE VERWYSINGSDIENS</u>	91 562	0,69	6,81%
<u>BESONDERDE BEARBEIDING</u>	1 565 632	11,78	9,45%
* Gevangenisbearbeiding	14 240	0,10	4,42%
* Studentebearbeiding	1 075 382	8,10	10,20%
* Hospitaalbearbeiding	351 234	2,65	13,80%
* Bearbeiding van Bejaardes	-	-	(100,00%)
* Evangelisasiestandplase	124 776	0,93	14,38%
<u>TEOLOGIESE OPLEIDING</u>	924 461	6,96	14,06%
* Koste van dosente	878 561		
* Koste van studente	225 900		
Min: Rente op lenings	1 104 461		
	180 000		
OORGEDRA	R 6 094 802		

	KONSEP BEGROTING 1992	RAND PER LIDMAAT	PERSENTASIE VERHOOGING TEENOR 1991
OORGEBRING	6 094 802		
<u>SENDINGRAAD</u>			
<u>TEOLOGIESE OPLEIDING</u>	954 917	7,19	9,05%
<u>SENDINGWERK</u>	1 059 214	7,97	9,74%
* Administrasiekoste	7 500	0,06	33,93%
* Koste van die kantoor van die Superintendent	202 364	1,52	26,79%
* Subsidie aan Ringsrade	849 350	6,39	6,17%
<u>BYDRAE TOT DIE PREDIKANTE PENSIOEN- FONDS</u>	-	-	(100,00%)
<u>PENSIOENBYDRAES VAN GEMEENTES TEN OPSIGTE VAN DIE ONGESKIKTHEIDSVORDELE ONTVANGERS EN DIENSPLIGKAPELANE</u>	49 300	0,38	5,76%
<u>BEDRYFSREKENING – GEBOUE</u>	161 780	1,22	(54,81%)
<u>KAPITAALVOORSIENINGS</u>	542 577	4,09	7,35%
* Eiendomme	201 552	1,52	29,21%
* Studielenings	341 025	2,57	(2,41%)
<u>RENTEVOORSIENING</u>	1 504 702	11,33	23,76%
	R10 367 292		

BESLUIT

- * Die vergadering neem kennis van die konsep begroting.
- * Die finale begroting sal teen die einde van die vergadering behandel word.
- * Voordat die begroting oorweeg word, word 'n prioriteitslys van alle vakante poste waarvoor sinodaal begroot word opgestel, ten einde die begroting sinvol te kan behandel.

3.4

BESKRYWINGSPUNT: RING VAN WES-KAAPLAND

* FINANSIËLE POSISIE VAN DIE KERK

- ** Die vergadering spreek sy teleurstelling uit dat die Algemene Kommissie en die Raad van Finansies die finansiële probleme van die Kerk laat ophoop het, nie strenger opgetree en genoegsame voorkomende maatreëls getref het nie. Indien dit tydig onder die aandag van die Kerk gebring is, kon dit dalk voorkom het dat die probleem tot sy huidige omvang eskaleer het.

****** Die vergadering spreek sy teleurstelling en kommer uit dat die ware toedrag van sake ten opsigte van die Kerk se sakebelange nie in die vorige verslae wat aan die Algemene Kerkvergadering voorgelê is, gereflekteer is nie. Hierdie toestand het blykbaar oor meerdere jare ontwikkel. Dit blyk vir ons of die Kerk in die duister gehou is. Ons versoek dat die finansiële state en verslae wat aan die Algemene Kerkvergadering voorgehou word, in die toekoms ook, benewens die normale auditverslae, terwille van diegene van ons wat nie kundig is in die lees van balansstate nie, die ware toedrag van sake duidelik sal uitspel.

Per slot van rekening word aan die Kerk verslag gedoen by die geleentheid en nie net aan kundiges nie.

BESLUIT

* Die bogenoemde twee voorstelle word nie aanvaar nie.

* RASIONALISASIE

****** Die vergadering versoek die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Raad van Finansies om te rasionaliseer deur personeelbesnoeiings, die inkorting van dienste en alle ander spesiale standplase van die Kerk te rasionaliseer en te beperk tot hulle opdrag.

BESLUIT

* Voortdurende rasionalisasie moet voortgaan.

* BELEGGINGS BY DIE KERK

****** Die vergadering beveel aan om alle bepalinge in die Kerkwet en besluite deur die Algemene Kerkvergadering wat gemeentes verplig om hulle fondse by die Kerk te belê, onmiddellik te skrap. Hierdie reëling moet geïmplementeer word sodra die kontantvloei-probleme van die Kerk opgelos is.

BESLUIT

* Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

* AANSTELLING VAN PREDIKANTE IN BESONDERE DIENS

****** Die aanstelling, beheer en toesig van personeel by Kital, ander direkteure en predikante in besondere diens, moet op 'n ander manier hanteer word. Die vergadering stel voor dat alle ringsvoorsitters tesame met die Kuratorium die beheerliggaam van Kital vorm met geen insprake van die Algemene Kommissie nie. Alle sodanige poste moet in alle kerklike publikasies geadverteer word. Aanstellings sal gedoen word deur die beheerliggaam ná onderhoude met gekeurde kandidate. Kital sal verslag doen aan en sy opdragte ontvang van die beheerliggaam. Hierdie verslagvergaderings moet by voorkeur saamval met die Inligtingsvergadering ter wille van kostebesparing.

BESLUIT

* Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

* INSKAKELING HTO

** Die vergadering beveel aan dat die Kerk in sy poging tot rasionalisasie, die personeel en dosente van die HTO gebruik vir ons eie teologiese opleiding. Die Kerk moet ook die moontlikheid ondersoek om die HTO in te skakel as 'n satellietkampus van UP wat dus die nodige akademiese erkenning van UP kan geniet. Die studente wat nie vir die graadkursus kwalifiseer nie, kan diplomas deur die SVTT verkry.

BESLUIT

* Die vergadering neem kennis dat sodanige rasionalisasie reeds bespreek word.

* REGISTRASIE VAN AKTES

** Die vergadering beveel aan dat die inspraak van die Kerk sinodaal op gemeentelike eiendomme opgehef word. 'n Gemeentelike eiendom moet geregistreer word in die naam van die Nederduitsch Hervormde Gemeente van en nie meer in die naam van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, gemeente so en so nie. In die huidige finansiële krisis is die gedagte geopper dat die gemeentelike eiendomme beswaar kan word om die Kerk se krisis op te los.

BESLUIT

* Navraag sal by die Registrateur van Aktes gedoen word waarna gemeentes geadviseer sal word.

* BEPALING 131.3

** Die woorde "te huur of te verhuur" verval by Bepaling 131.3.

BESLUIT

Die voorstel word aanvaar.

3.5

BESKRYWINGSPUNT: RING VAN ROODEPOORT
BEVOEGDHEID VAN DIE RAAD VAN FINANSIES

Bepaling 187 word verander om soos volg te lui:

Die Raad van Finansies is as orgaan van bystand nie bevoeg om sonder die goedkeuring van die Algemene Kommissie vaste goed te verkry, te vervreem, te verbind en te beswaar, om skulde aan te gaan, om lenings te verkry en om sekuriteit daarvoor te verskaf, om lenings toe te staan en om gelde te belê.

BESLUIT

* Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

* Die aangeleentheid word na die Komitee vir die herskrywing van die Kerkwet verwys.

VOORSTEL : FINANSIËLE VERSLAGGEWING

BESLUIT

- * Die vergadering gee opdrag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om 'n finansiële bestuursinformasiesisteen daar te stel om jaarliks aan die gemeentes volledig verslag te gee met betrekking tot die vorige jaar se finansies en om die begroting vir die volgende jare tot en met die jaar van die volgende Algemene Kerkvergadering (jaarliks) uiteen te sit. Hierdie detailbegroting en syfers moet betyds gegee word sodat kerkrade dit kan bestudeer en hulle kritiek op die ringsvergadering kan gee. Die Kommissie reël ook dat 'n lid van die Raad van Finansies die ringsvergadering bywoon sodat die finansies van die Raad daar bespreek kan word.

MOSIES : Dankbetuiging

- * Ds JC de Lange spreek sy dank teenoor die vergadering uit vir die voorreg wat hy kon geniet om as skriba en voorsitter van die Raad van Finansies in die Kerk te kon dien. Hy bedank die lede van die Raad van Finansies, die twee administrateurs, prof JP Oberhozer en dr DJC van Wyk. Hy dank die Heer vir die talente wat aan hom gegee is om in die Kerk te kon dien. Hy dank Hom vir sy bewaring. Sy emeritaat beleef hy as genade van God.
- * Die vergadering betuig sy opregte dank teenoor almal wat besondere moeite gedoen het om aandag te gee aan die finansiële probleme van die Kerk.
- * Die vergadering aanvaar die opregte dank van alle gemeentes wat finansiële hulp ontvang het en steeds ontvang.
- * Die vergadering bedank die Administrateur, sy personeel en die Raad van Finansies vir hulle besondere insette om die finansiële sake van die Kerk in orde te bring en te hou.
- * Ds JC de Lange word in die besonder bedank vir sy insette as voorsitter van die Raad van Finansies.
- * Dr DJC van Wyk word bedank vir die inisiatief wat hy geneem het om die finansiële sake van die Kerk bloot te stel en te herstel.

4. SAKEBEDRYWE VAN DIE KERK

Die verslag oor die sakebedrywe en die aanmerkings van die Administrateur oor die jongste resultate, word behandel.

BESLUIT

- * Kennis geneem.

5. ARGIEFBEWAAARPLEK EN SP ENGELBRECHTMUSEUM

Die verslag oor die argief en SP Engelbrechtmuseum word behandel.

Die vergadering neem kennis van die besoekers, navorsing, aanwinste, ontsluiting, rekenarisering en mikroverfilming.

BESLUIT

- * Die Vergadering gee opdrag aan die gemeentes, ringe en alle kerklike kommissies, rade en sinodale instellings om alle argiefstukke over as drie jaar, in die Argiefbewaarplek te deponeer vir veilige bewaring, waar dit ontsluit kan word vir navorsing.
- * Mnr Riek van Rensburg en mev Elize Myburgh word bedank vir hulle werk.
- * Die Raad vir die Argiefbewaarplek en SP Engelbrecht museum word versoek om ondersoek in te stel om te bepaal of die museum nie weer opgerig kan word nie, miskien met behulp van 'n gemeente of ring.

MOSIE : Beswaar teen opmerking van ds CJ Botha

Die vergadering behandel die beswaar van oudl DJ Müller teen die opmerking van ds CJ Botha van Sundra. In die mededeling het ds Botha te kenne gegee dat diaken D Müller van Sundra agterlosig sou wees met die gemeentelike boeke deur dit nie na die argief te stuur nie. Diaken D Müller was daarmee besig toe hy skielik oorlede is.

BESLUIT

- * Die vergadering handhaaf die beswaar.

AFSLUITING

Ds SJ Blaauw sluit af deur te laat sing van Gesang 353:1, 2 en 4 en voor te gaan in gebed.

OGGENDSITTING 4 JULIE 1992

Ds DJ Struwig open met Skriflesing uit Filippense 4:4-20, te laat sing van Gesang 182:1, 3 en 5 en voor te gaan in gebed.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende lede toegestaan:

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Ds J van Immerzeel	Silverton	4 Julie : Oggend
Dr P van Staden	Melville	4 Julie : 10:00-12:00
Ds LA Breedt	Vanderbijlpark-Oos	4 Julie
Oudl JP Cronjé	Malelane	4 Julie
Oudl JLO Esterhuizen	Zwartruggens	4 Julie
Ds MJJ Redelinghuys	Witpoortjie	4 Julie
Oudl CJJ Afers	Joachim Prinsloo	4 Julie
Oudl GJ Strydom	Ottosdal	4 Julie
Oudl BJ Liebenberg	Brakpan-Harmonie	4 Julie
Ds GJD Jordaan	Bloemfontein-Wes	4 Julie : 11:00
Oudl JP Bester	Bloemfontein-Wes	4 Julie : 11:00
Oudl JBP Grobbelaar	Cradock/Middelburg	4 Julie : 11:00
Dr HT van Deventer	Pretoria-Oos	4 Julie

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Tydperk</u>
Ds HJMW Pretorius	Brits	4 Julie
Ds JMJ Cornelius	Pretoria-Wes	2 Julie
Ds F Nortjé	Bergsig	4 Julie : Vanaf 13:00
Ds FH van der Merwe	Benoni	4 Julie : 11:30
Oudl N van Huyssteen	Benoni	4 Julie : 11:30
Ds PL van Jaarsveld	Emeritus	4 Julie : 12:00
Ds F du C Labuschagne	Pretoria	4 Julie : 13:00
Oudl ACF Coertze	Voortrekkerhoogte	4 Julie : 13:30
Ds MM de Kock	Paarl	3 Julie : Aandsitting en res van vergadering
Oudl TF Steyn	Empangeni	4 Julie : 12:45
Oudl JM Barnard	Witfontein	4 Julie : 12:30
Dr DJ Smith	Witfontein	4 Julie : 12:30
Oudl IHJ Potgieter	Piet Retief	4 Julie : 13:00

GROETEBOODSKAP

'n Groeteboodschap is van die kerkraad en gemeente Nigel ontvang.

6. VERSORGING VAN PREDIKANTE

6.1 KONTANTDEEL

Die vergadering behandel die beginsels wat vasgelê is vir die versorging van predikante.

BESLUIT

- * Die voorgestelde skale word as riglyne gebruik en kerkrade versorg die predikant na vermoë. Hierdie riglyne sal steeds as minimum beskou word. Afwyking van hierdie riglyne moet in oorleg met ringskommissies geskied.
- * Ringskommissies sien noulettend toe dat kerkrade nie hulle finansiële posisie misbruik om die predikant te kort te doen nie.
- * Kerkrade stel predikante met verminderde versorgingsvoordele in "deeltydse" standplase in staat om lede van die pensioenfonds en 'n mediese fonds te word.
- * Die vergadering spreek sy opregte dank uit teenoor al die gemeentes, kerkrade en ander toesighoudende liggame wat dikwels onder moeilike omstandighede predikante van die Kerk en hulle gesinne:
 - ** materieel versorg;
 - ** en ook ondersteun met volhardende voorbidding.
- * Die Raad van Finansies hersien die skaalindeling van die kontantdeel van predikante se versorgingsvoordeel. Verdere skale word as riglyn bygevoeg volgens die werklike behoeftes van predikante.
- * Ringskommissies evalueer jaarliks die situasie in gevalle waar predikante op 'n laer skaal as voorgeskryf, vergoed word. Indien die betrokke gemeente(s) se finansiële posisie verbeter, word die gemeente verplig om te voldoen aan die skaal as minimum vereiste.

6.2 VERVOER VAN DIE PREDIKANT

Die vergadering behandel die reëlings wat getref word met betrekking tot die vervoer van die predikant.

BESLUIT

- * Die opdrag aan die Administrateur om reiskostetabelle gereeld, wanneer nodig te hersien en advies aan gemeentes te gee, word gekontinueer.

6.3 WONINGVOORSIENING

Die riglyne oor die woningvoorsiening vir predikante asook die gevalle van eie woningvoorsiening word behandel.

BESLUIT

- * Die bestaande riglyne word gehandhaaf. Die Raad van Finansies let in sy beoordeling van aansoeke daarop dat die reëling ook in belang van die gemeente getref word.

BEGROTING

Die vergadering neem kennis van die volgende besonderhede van sinodale poste wat tans bevries is.

Benodig vir 1993

Studentebearbeiding	
- Potchefstroom 2de Standplaas	145 000
- Fonteinedal	145 000
Hospitaalbearbeiding	
- Johannesburg 2de Standplaas	113 000
Bearbeiding van bejaardes	
- Pretoria (Voltyds)	145 000
Voltydse redakteur Hervormer	114 230
Teologiese Opleiding UP	
Medeprofessoraat Ou Testament	144 000
Medeprofessoraat Nuwe Testament	144 000
Teologiese Opleiding HTO	
Departementshoof - Dogmatiek	144 000
Departementshoof - Kerkgeskiedenis	144 000
Departementshoof - Ou Testament	144 000

BESLUIT

- * Studentebearbeiding : Potchefstroom Studente : Tweede standplaas

Die standplaas word nie gevul nie en bly bevries.

- * Studentebearbeiding : Fonteinedal

Die standplaas word met ingang van 4 Julie 1992 50% sinodaal befonds.

* Hospitaalbearbeiding : Johannesburg : Tweede standplaas

Die standplaas word nie gevul nie en bly bevestig.

* Bearbeiding van bejaardes : Pretoria

Die standplaas word nie gevul nie en bly bevestig.

* Evangelisasiestandplaas : Johannesburg

Die standplaas word op advies van die Raad vir Evangelisasie opgehef.

* Evangelisasie : Johannesburg

Die standplaas word op advies van die Raad vir Evangelisasie aan die standplaas Johannesburg Middestad gekoppel en met R48 000,00 per jaar sinodaal gesubsidieër.

* Redakteur : Die Hervormer

Die pos word voltyds gevul en sinodaal befonds.

* Teologiese Opleiding : UP : mede-professoraat : Ou Testament

Die vakature word met ingang van 1 Januarie 1993 gevul en volgens ooreenkoms met die Universiteit sinodaal befonds.

* Teologiese Opleiding : UP : Mede-professoraat : Nuwe Testament

Die vakature word met ingang van 1 Januarie 1993 gevul en volgens ooreenkoms met die Universiteit sinodaal befonds.

* Teologiese Opleiding : HTO

Van die drie vakante poste bly 2 bevestig. Een vakature word met ingang van 1 Januarie 1993 gevul en sinodaal befonds. Dit word aan die HTO oorgelaat om, in oorleg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering te besluit watter van die drie vakatures gevul sal word.

* Die vergadering begroot vir R10 367 292 (dit wil sê R78 per lidmaat) vir 1992. Die aanslag per belydende lidmaat word bepaal deur die bedrag van R10 367 292 te deel met die aantal belydende lidmate in die 1992 Almanak (132 914 Lidmate.)

* Die ledetal van 'n gemeente of beweging van lidmate gedurende die jaar of hulle vermoë is nie ter sake nie. Die jaar se gepubliseerde syfer staan vas en dien dus as 'n basis van aanslag. Studente en/of skoliere word nie uitgesluit vir die doeleindes van die begroting nie.

Gemeentes wat bona fide-foute ten opsigte van die gepubliseerde syfer teenoor ledetal in die 1992 Almanak opgemerk het, moet dit tydens hierdie vergadering onder die aandag bring. Dit behels, onder andere, drukfoute of skryffoute op die Jaarverslag.

- * Die getalle wat by afstigting of grenswysiging deur die ringskommissie aan die Administrateur verskaf sal word, sal die enigste basis wees waarop 'n afgestigte gemeente en die gemeente waarvan afgestig is, vir die doeleindes van heffing aangeslaan sal word vir die duur van die jaar totdat die opvolgende jaar se syfer in die Almanak gepubliseer is.
- * Die ringsvergadering of sy kommissie kan met inagneming van die finansiële omstandighede en lidmatetal van die ringsgemeentes, aanbevelings by die Raad van Finansies doen oor die verdeling van finansiële verpligtinge van die ringsgemeentes ten opsigte van die Algemene Kerkfonds.
- * Die Raad van Finansies wend die begroting op 'n wisselende basis aan, indien nodig.
- * Dit het toenemend praktyk geword dat gemeentes heffings maandeliks per aftrekorder aan die Administrateur oorbetaal. Die vergadering moedig die praktyk graag aan, aangesien dit 'n gereelde kontantvloei verseker. Waar dit egter vir gemeentes geriefliker is om die heffings kwartaalliks vooruit te betaal, word die beginsel behou. Die ringskommissies word versoek om steeds toe te sien dat gemeentes heffings gereeld oorbetaal en 'n dringende beroep word op gemeentes gedoen om nie agterstallig te raak met die oorbetalings nie.
- * Wanneer gemeentes agterstallig raak, kan die Raad van Finansies rente op die agterstallige bedrag hef teen heersende bankkoers.

MOSIE : Finansiële verantwoordelikheid van lidmate

Vanweë die toenemende agteruitgang van die land se ekonomie en die verpligte betaling van skoolgelde vanaf Augustus 1992, wat 'n groot invloed sal hê op die finansiële vermoëns van ons lidmate, doen die vergadering 'n dringende beroep op al ons lidmate om hulle verantwoordelikheid ten opsigte van die Kerk so goed as moontlik na te kom, sodat die Kerk van die Here steeds sy goddelike opdrag ongehinderd kan voortsit.

VERKIESING : RAAD VAN FINANSIES

Die volgende persone word tot die Raad van Finansies verkies:

Dr T van Rooyen
Mnr F Smit
Dr N Smit
Prof D van der Schyff
Ds CL Badenhorst

6.4 PENSIOENFONDS

6.4.1 VERSLAG VAN DIE PENSIOENRAAD

Die verslag van die Pensioenraad word behandel tydens die middagsitting op 2 Julie 1992.

6.4.2. FINANSIES

Die finansiële jaarstate toon dat die finansiële posisie oor die afgelope drie jaar verbeter het. Die volgende sake het in dié verband die vergadering se aandag geniet:

- * Kapitaalfondse.
- * Stabilisasiefondse.
- * Vaste eiendomme.
- * Beleggings in boekwaarde portefeuljes van versekeringsmaatskappye.
- * Verbandlenings.
- * Inkomste en Uitgawerekening.
- * Pensioenbydraes.
- * Rente-inkomste.
- * Huurinkomste.
- * Pensioenuitkerings.

BESLUIT

- * Die verslag van die Pensioenfonds en die finansiële state word goedgekeur.

6.4.3 LIDMAATSKAP

Die vergadering neem kennis van die gegewens oor lidmaatskap tot die Pensioenfonds.

6.4.4 OMSKAKELING VAN DIE FONDS TOT 'N PENSIOENFONDS

Die vergadering neem kennis van die opdrag van die 62ste Algemene Kerkvergadering dat die Raad moet voortgaan met die omskakeling van die Fonds van 'n voorsorgfonds tot 'n pensioenfonds en van die afhandeling van die opdrag. Die omskakeling maak dit moontlik vir predikante om nou hulle bydraes tot die pensioenfonds van belasbare inkomste af te trek vir belastingdoeleindes.

Nadat voldoen is aan die vereistes van die Kommissaris van Binnelandse Inkomste soos reeds vermeld, is die Fonds vanaf 1 Maart 1990 omgeskakel.

Hierdie reëling bring mee dat predikante nou 'n belastingbesparing kry ten opsigte van bydraes tot die pensioenfonds maar dat hulle onderhewig kan wees aan belasting op die enkelbedrag-uitkering.

Volgens die Kommissaris kwalifiseer die volle versorgingsvoordeel (R80 000 per jaar) nie as 'n pensioengewende salaris nie. Gevolglik kan die volle bedrag van die lidbydrae van R6 000 per jaar (7.5% van R80 000) nie afgetrek word van die belasbare inkomste nie. Wat wél kwalifiseer is 7.5% van die somtotaal van die traktement, 25% van die reistoelae wat aan die aftrekking van LBS onderhewig is en die berekende belasbare voordeel van die gratis of goedkoop huisvesting.

BESLUIT

- * Kennis geneem.

6.4.5 AKTUARIËLE ONDERSOEK

Die 62ste Algemene Kerkvergadering het besluit dat die Pensioenraad die Fonds jaarliks deur 'n aktuaris moet laat ondersoek totdat die finansiële posisie reggestel is.

Die waarderingsresultate oor die afgelope drie jaar word behandel.

Die volgende sake is onder oë geneem:

Verstreke diens, toekomstige diens, huidige voordele, uittredings-
annuïteite en kompetenderheid van die fonds.

BESLUIT

- * Kennis geneem met dank aan ABSA Aktuariële konsultante.
- * Die volgende aanbevelings van die Aktuaris met betrekking tot verbetering van voordele word aanvaar:
 - ** Die voordele aan alle pensioentrekkers (ongeskiktheidspensioen-
arisse uitgesluit) word vanaf 1 Mei 1992 met 4% verhoog.
 - ** Die versorgingsvoordele word in terme van die bepalinge aangepas
op die versorgingsvoordeel wat geld vanaf 1 Mei 1992 naamlik
R88 000.

6.4.6

BESKRYWINGSPUNT: RING VAN PRETORIA PENSIENFONDS

Die Algemene Kerkvergadering besluit soos volg:

- * Die onderbefondsing van die Predikante Pensioenfonds word so
spoedig moontlik uitgewis.
- * Die befondingsvlak word uitgebou en voordele word ooreenkomstig
gangbare moderne konsepte dermate herstruktureer dat predikante en
hulle huisgesinne by aftrede/afsterwe van die predikant van 'n
finansiële-menswaardige bestaan verseker is.
- * Onderzoek word dringend ingestel na die toereikendheid van pen-
sioene van afgetrede predikante en indien onvoldoende, moet toepas-
like verhogings binne die raamwerk van die bekostigbaarheid van die
Fonds, gemaak word.
- * 'n Aktuariële befondingsstrategie word gedoen en jaarliks hersien
en bygewerk.

BESLUIT

- * Die gewysigde beskrywingspunt word aanvaar.

6.4.7

BESKRYWINGSPUNT: RING VAN HEILBRON PENSIENFONDS

Die ring versoek die Algemene Kerkvergadering om die volgende voor-
stelle te oorweeg:

- * Die vergadering stel die stappe wat die Pensioenraad tans neem om
die Pensioenfonds weer befonds te kry hoog op prys en ondersteun
dit heelhartig.
- * Predikante neem met dank kennis van die gelykmakende pensioentoe-
laag wat aan jonger predikante betaal word ten einde hulle verplig-
tinge ten opsigte van pensioenbydraes te kan nakom. Die toelaag
word, soos wat traktementskale verhoog ooreenkomstig diensjare,
minder.

Aan die hand van hierdie beleid sien die predikant dit in dat voorsiening vir aftrede nie net van een kant, naamlik die Kerk, gemaak moet word nie, maar dat predikante self ook voorsiening moet maak ten einde eendag finansiële selfstandig te kan aftree. Dit sal gemoedsrus en finansiële stabiliteit vir predikante teweeg bring wat op sy beurt weer werksomstandighede binne die gemeente uiters positief kan beïnvloed.

* Soos u bewus is kan enige persoon wat aan 'n erkende pensioenfonds behoort, rabat kry op belasting vir die bydraes wat hy aan 'n uittredingsannuïteit maak. Huidig beloop hierdie bedrae waarop rabat verkry kan word R1 750 per jaar.

* Indien die pensioenfonds tans befonds sou wees, sou ons die volgende werkswyse wou voorstel as 'n aanvulling by die bestaande pensioenfondsbepalings:

** Die gelykmakende pensioentoelaag bly dieselfde dwarsdeur die diens tydperk van die predikant en verminder nie met jare diens soos tans die geval nie. Vir die korttermyn word die toelae heringestel vir predikante op die hoër skale waar hierdie toelae nie meer betaal word nie. (Hierdie toelae is ingereken by die traktementskaal van die predikante op die laer skale).

** Predikante trek dan hierdie bedrag af van hulle jaarlikse bydrae tot die pensioenfonds (tans beloop dit R6 000 per jaar) en gebruik dit om 'n addisionele uittredingsannuïteit by 'n versekeringsmaatskappy te koop. Op hierdie bedrag, tot op 'n bedrag van R1 750 per jaar huidiglik, kry hy dan rabat op belasting.

Hierdie bedrag word dan in wese aangewend om die verpligtinge van die pensioenfonds te verlig.

Geprojekteerde uitkeerbedrae by versekeringsmaatskappye lyk naastenby soos volg:

Teen 15% groei per jaar teen 'n bydraekoers van R1 600 per jaar vir 35 jaar (jonger predikante):

Uitkeerbedrag:	R1 218 960
1/3 in kontant:	406 320
Maandelikse pensioen:	11 909

Vir 'n tydperk van 16 jaar (Predikant is nou 49) met 'n jaarlikse bydraekoers van R1 800:

Uitkeerbedrag:	R 172 720
1/3 in kontant:	57 575
Maandelikse pensioen:	1 876

Hierdie bedrae is addisioneel tot die pensioenuitbetalings van die Kerk.

Ouer predikante sal dus ook hierby kan baat deurdat hulle addisioneel tot hulle pensioen nog hierdie betaling kan kry.

** Predikante word per besluit van die Algemene Kerkvergadering verplig om hierdie bydraes tot 'n uittredingsannuïteit te maak. Ringskommissies kry opdrag om hieroor toesig te hou.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word aanvaar vir ondersoek deur die Pensioenraad.

6.4.8 **BESKRYWINGSPUNT: RING VAN PRETORIA-WES PENSIOENFONDS**

Die Algemene Kerkvergadering gee opdrag dat daar 'n onafhanklike ondersoek gedoen word na die hoë pensioenbydrae deur predikante en gemeentes. Die ondersoek moet gerig wees op die moontlikheid om beter voordele teen 'n laer premie te behaal.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word aanvaar.

6.4.9 **BESKRYWINGSPUNT: RING VAN NOORDELIKE NATAL PENSIOENFONDS**

Pensioenfondsybydrae word per belydende lidmaat bereken en nie per gemeente nie, soos die heffings aan die Raad van Finansies.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

6.4.10 **VOORSTEL : WYSIGINGS VAN BEPALINGS**

Die Algemene Kerkvergadering besluit om na aanleiding van punt 2.2 van aanhangsel A van die aktuariële waardering Bepaling 14.1.3 van die pensioenfonds reglement soos volg uit te brei:

"'n Lid wat 25 jaar diens het, maar nog nie 55 jaar oud is nie, mag aansoek doen om af te tree."

BESLUIT

- * Die voorstel word aanvaar. Die Pensioenraad bepaal die konsekwensies vir die lid en vir die fonds.
- * Die bepaling in die reglementebundel word in oorleg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gewysig.

6.4.10.1 **VOORSIENING VIR PREDIKANTE MET VERMINDERDE VERSORGINGSVOORDELE**

Die vorige Algemene Kerkvergadering het besluit dat slegs voltydse predikante lede van die Pensioenfonds kan wees. Dit het meegebring dat enkele predikante wat verminderde versorgingsvoordele ontvang het omdat die standplaas waaraan hulle verbonde is, nie die volle versorgingsvoordele kan bekostig nie, as "deeltydse" predikante beskou is. Sodanige predikante het dus nie pensioenvoordele nie.

Intussen het verskeie nuwe situasies ontstaan waar predikante teen laer versorgingsvoordele beroep is en kan daar in die toekoms standplase wees, wat as gevolg van ekonomiese oorsake nie meer volle standplase kan bekostig nie.

Voorgenoemde situasies kan die gevolg hê dat predikante van "voltyds" na "deeltids" en andersom beweeg, wat sy lidmaatskap van die Pensioenfonds onseker maak.

* Huidige bydrae

Die huidige "werkgewer" (gemeente) bydrae tot die Pensioenfonds as % van die versorgingsvoordeel (R80 000) kan soos volg verdeel word:

Bydrae vir aftreevoordele	10.86%
Bydrae vir sterftevoordele	1.64%
	12.50%

Die predikant dra 7.5% van R80 000 by. Benewens die bydrae tot die Pensioenfonds dra gemeentes ook 2.4% van die versorgingsvoordeel of R160pm by tot die Bystandsfonds.

VOORSTELLE VAN DIE PENSIOENRAAD TEN OPSIGTE VAN HUIDIGE PREDIKANTE
WAT MET VERMINDERDE VERSORGINGSVOORDELE WERK

BESLUIT

* Die vergadering aanvaar die volgende voorstelle:

** Die betrokke Ringskommissie doen by die Pensioenraad aansoek dat die predikant tot die Pensioen- en Bystandsfonds toetree.

** Die Ringskommissie besluit na gelang van die verhouding wat die werklike traktement tot die versorgingsvoordeel staan, of die predikant kwalifiseer vir 'n 50% of 75% "aandeel" in die fonds se aftreevoordeel.

Die "regstelling" ten opsigte van hierdie persone se aftreevoordeel sal geskied deur middel van 'n pro rata-aanpassing in die pensioengewende diens. As 'n predikant dus vir sê 4 jaar vir 'n 75% aandeel kwalifiseer, sal hierdie 4 jaar vir pensioenfondsdoeleindes na 3 jaar verminder word.

** Bogenoemde sal meebring dat die bydrae tot die Pensioenfonds en Bystandsfonds soos volg moet wees gebaseer op 'n versorgingsvoordeel van R80 000 per jaar:

FONDS	VOORDEEL	BYDRAE %	BYDRAE PM
Pensioenfonds	Sterftevoordeel	1,64%	R109.33
	Aftreevoordeel		
	Lid 50%	3,75%	R250.00
	75%	5,63%	R375.33
	Kerk 50%	5,43%	R362.00
	75%	8,15%	R543.33
Bystandsfonds	Kerk	2,40%	R160.00

Bogenoemde beteken dat die volgende maandelikse bydrae gemaak moet word ten opsigte van die verskillende "aandeel":

	<u>AANDEEL</u>		
	50%	75%	100%
	<u>Kerk</u> R	R	R
Pensioenfondse	109,33	109,33	109,33
Sterftevoordeel :(12.5%)	362,00	543,33	724,00
Aftreevoordeel :	<u>160,00</u>	<u>160,00</u>	<u>160,00</u>
TOTAAL	631,33	812,66	993,33
<u>Lid (7.5%)</u>	<u>250,00</u>	<u>375,33</u>	<u>500,00</u>
	881,33	1 187,99	1 493,33

** Rekord sal gehou word van die periodes waartydens die betrokke predikant 'n verminderde versorgingsvoordeel ontvang en dus vir 'n gedeelte van die aftreevoordeel kwalifiseer. Wanneer die lid emeriteer, sal hierdie periode(s) in ag geneem word om, saam met die tydperk(e) wat hy teen 'n volle versorgingsvoordeel gedien het, sy pensioengewende dienstyl te bepaal.

** Die Ringskommissie doen in hierdie geval ook aansoek by die Pensioenraad. Predikante wat van nou af met verminderde versorgingsvoordele beroep word, (dit sluit ook in predikante wat per ooreenkoms met die kerkraad die versorgingsvoordele verminder) word hierby ingesluit.

** Die Ringskommissie moet sorg dra dat slegs bona fide-gevalle aanvaar word. Om dit tot 'n mate te verseker kan daar 'n bepaling wees dat, wanneer daar slegs 'n deel van die bydrae betaal word, die Kerkraad nie enige ander premie/bydrae ten behoeve van die predikante tot 'n ander aftreefondse (soos 'n annuïteit) mag maak nie.

** Die besluit of 'n betrokke predikant op 'n gedeelte-basis moet gaan, moet nie net by die Kerkraad berus nie. Dit kan die stelsel aan uitbuiting blootstel. Die ringskommissie word hierby betrek.

Algemeen

Daar word nie 'n keuse aan die betrokke predikante gestel of hulle tot die Pensioen- en Bystandsfondse wil toetree nie. Die keuse lê by die % voordeel waarvoor hulle kwalifiseer.

Predikante sal steeds die volle sterfte en ongeskiktheidsvoordele behou.

* Aangesien die reglemente van die betrokke fondse en die poliskontrakte tans nie vir bogenoemde alternatiewe voorsiening maak nie, moet die Pensioenraad, in oorleg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die bepalings in die reglementebundel wysig. Sodra daaroor besluit is, sal die nodige wysigings aan die bepalings gedoen moet word.

6.4.10.2 ADDISIONELE AFTREE-VOORDELE

Die vergadering neem kennis dat die huidige voordelestruktuur aan pensioenarisse 'n inkomste van 40% van die maksimum kontantdeel van die versorgingsvoordele voorsien. Binne die bydraestruktuur is dit die maksimum wat tans deur die Pensioenfonds voorsien kan word. Dit is egter volgens die oordeel van die Pensioenraad, die lede en belanghebbendes, onvoldoende om 'n emerituspredikant van 'n kommersvrye aftrede te verseker.

BESLUIT

- * Die vergadering moedig predikante en gemeentes aan om bykomend tot die huidige Pensioenfonds vir addisionele aftreevoordele voorsiening te maak deur middel van annuïteite en/of ander versekering.

6.4.10.3 BEDANKINGSVOORDEEL (Bepaling 14.5)

Die vergadering neem kennis dat die huidige bepaling daarvoor voorsiening maak dat 'n lid wat bedank as predikant of uittree die volgende voordeel ontvang.

Diensjare

Tot 4 jaar 11 maande
5 jaar tot 14 jaar 11 maande
15 jaar en langer

Voordeel

Eie bydrae
Eie bydrae + 2 1/2% daarvan vir elke volle jaar diens.
Eie bydrae plus die Kerk se bydrae

Toe die lid en die gemeente dieselfde bydrae tot die fonds gemaak het, het 'n lid wat na 15 jaar diens uittree twee maal sy eie bydraes ontvang. Waar die lid tans 7.5% en die gemeente 12.5% van die versorgingsvoordeel bydra is die lid + Kerk se bydrae nou 2 2/3 maal die lid se bydrae en nie meer 2 maal nie.

Die bedoeling van Bepaling 14.5.4 is egter dat die lid by uittrede na 15 jaar diens 2 maal sy eie bydrae moet ontvang.

BESLUIT

- * Bepaling 14.5.4 word gewysig om soos volg te lees:

"ontvang 'n terugbetaling van twee maal sy eie bydraes en het geen verdere eis teen die Fonds nie".

WYSIGINGS AAN DIE BESTAANDE REGLEMENT VIR DIE PREDIKANTE PENSIOENFONDS

BESLUIT

- * Die volgende wysigings word aan die Bepalings vir die Predikante Pensioenfonds aangebring:

WOORDBEPALINGS

7. Eenmalige bedrag

- Word geskrap onder die Woordbepalings.

9. **Fondsverjaardag**

Die eerste dag van Mei 1989 en die eerste dag van Mei van elke daaropvolgende jaar.

11. **Geregtigde kind**

Die kind van die lid, insluitend 'n postume kind, 'n stiefkind en 'n wettig aangenome kind van die lid wat na die diskresie van die Pensioenraad onmiddellik voor die lid se dood geheel van die lid vir onderhoud afhanklik was en wat onmiddellik voor die lid se dood

- nog nie die ouderdom van 18 jaar bereik het nie, nie selfonderhoudend is, nie en nog nie onder die Inkomstebelastingwet belastingpligtig is nie; of
- nog nie die ouderdom van 26 jaar bereik het nie, nie onder die Inkomstebelastingwet belastingpligtig is nie en 'n voltydse student is by 'n opvoedkundige inrigting wat deur die Pensioenraad goedgekeur is; of
- fisies of geestelik gestrem is en nie onder die Inkomstebelastingwet belastingpligtig is nie.

12. **Jaargelde**

Word geskrap onder die woordbepalings.

17. **'n Pensioenaris of gepensioeneerde**

'n Lid wat 'n jaargeld uit die Fonds ontvang.

18. **Pensioenbare leeftyd**

Die eerste dag van die maand wat volg op of saamval met die vyf-en-sestigste verjaardag van 'n lid, met inagneming van Bepaling 14.4 of sodanige vroeëre datum waarop hy uittree, met dien verstande dat dit nie voor sy vyf-en-vyftigste verjaardag sal geskied nie.

Gade

Die gade van 'n lid met wie hy/sy wettig getroud was ten tye van sy/haar afsterwe.

24. **Weduwee-jaargeld**

Gade-jaargeld

Die jaarlikse bedrag van 24% van die versorgingsvoordeel wat in gelyke maandelikse paaiemente aan die gade van 'n lid of van 'n gepensioeneerde, na die afsterwe van sodanige lid of gepensioeneerde uitbetaal word. Die gadejaargeld is maandeliks agterna betaalbaar vir solank hy/sy leef en mag nie gekommuteer word nie.

BEPALING 2

Doelstellings

Die doel van die Fonds is om voorsiening te maak vir aftreevoordele

vir predikante van die Kerk by bereiking van pensioenbare leeftyd, en by hulle afsterwe vir voordele vir hulle afhanklikes, of benoemdes.

BEPALING 6

6.1 Vergaderings van die Pensioenraad

Die Pensioenraad vergader soos nodig.

BEPALING 7

Pligte en regte van die Pensioenraad

- 7.1.11 Om toe te sien dat die Fonds met tussenposes van nie meer as drie jaar nie deur 'n Aktuaris waardeur word ten einde vas te stel of die voordele waarvoor in die reglement voorsiening gemaak word, betaal kan word. 'n Afskrif van die Aktuaris se verslag moet binne die tydperk soos neergelê deur die Wet by die Registrateur ingedien word en aan die Pensioenraad voorgelê word.
- 7.2.6 Om, ten einde die Fonds te vrywaar teen buitensporige eise, sterfte-dekking ingevolge bepaling 14.2 by 'n Versekeraar(s) te verseker. Die premies onder sodanige versekering word deur die Fonds betaal.
- 7.2.8 Om oordragte van gelde te ontvang van ander goedgekeurde pensioen-en/of voorsorgfondse of om oordragte van gelde te maak aan ander goedgekeurde pensioen- en/of uittredingsannuïteitsfondse op sodanige wyse en onderworpe aan sodanige bepalinge as wat die Pensioenraad in oorleg met die Aktuaris mag bepaal. Voordele uit hoofde van sodanige oordrag van gelde wat 'n lid of sy afhanklike toekom by die lid se bedanking, vroeë afsterwe of aftrede by bereiking van pensioenbare leeftyd sal deur die Pensioenraad in oorleg met die Aktuaris bepaal word.
- 7.2.10 Alle kontrakte en ander dokumente wat die Fonds verbind of waardeur die Fonds beheer of regte verkry, word deur die voorsitter en sekretaris van die Pensioenraad onderteken. By afwesigheid van die voorsitter of sekretaris sal die Pensioenraad persone aanwys om namens hom te teken.

BEPALING 8

Vrywaring van lede en beamptes van die Pensioenraad

Die Hoofbeampte, die lede van die Pensioenraad en enige ander beamptes van die Fonds is nie persoonlik aanspreeklik vir enige regsgedinge, koste en uitgawes wat aangegaan is as gevolg van enige eis in verband met die Fonds nie, mits dit nie uit hulle nalatigheid, oneerlikheid of bedrog voortspruit nie.

BEPALING 11

Aktuaris

- 11.2 Enige surplus wat deur die aktuariële ondersoek blootgelê word en deur die Aktuaris as beskikbaar gesertifiseer is, kan deur die Pensioenraad aangewend word om bykomstige voordele aan lede,

gepensioneerdes en hulle afhanklikes te gee op sodanige wyse as wat die Pensioenraad met instemming van die Aktuaris besluit.

BEPALING 13

Kwalifisering vir lidmaatskap van die Fonds

- 13.1.2 Elke predikant wat na die eerste dag van September 1961 in 'n standplaas tot die evangeliebediening in die Kerk toegelaat word, is verplig om lid te word van die Fonds.

BEPALING 14

Voordele

14.1 Aftreevoordele

'n Lid wat op pensioenbare leeftyd aftree ontvang die volgende voordele vir elke maand van pensioengewende diens:

14.1.1 Eenmalige bedrag

Een twaalfde van 5% van die versorgingsvoordeel, plus

14.1.2 Jaargeld

Een twaalfde van 1% van die versorgingsvoordeel.

14.1.3 Vroeër aftrede

'n Lid wat reeds die ouderdom van 55 jaar bereik het en minstens 25 jaar onafgebroke in diens van die Kerk gestaan het, kan met die toestemming van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, vroeër as die pensioenbare leeftyd aftree. Die voordele wat by sodanige aftrede betaalbaar is, is gelyk aan die voordele ingevolge Bepaling 14.1.1 en 14.1.2 verminder met 0,1% in die geval van die eenmalige bedrag en 0,2% in die geval van die jaargeld, vir elke maand wat die lid voor die pensioenbare leeftyd aftree.

14.2 Sterftevoordele voor aftrede

As 'n lid voor die bereiking van ouderdom 65 jaar te sterwe kom, ontvang sy begunstigdes 2 maal die versorgingsvoordeel. Indien op die lid van toepassing, is die gadejaargeld en die kinderjaargeld ook betaalbaar.

14.3 Sterftevoordele na aftrede

Die jaargeld gelyk aan 60% van die lid se jaargeld wat die lid ten tye van sy dood ontvang het is aan die weduwee by sterfte na aftrede betaalbaar. Verder is 'n jaargeld gelyk aan 9.3% van die jaargeld wat die lid ten tye van sy dood ontvang het per geregtigde kind betaalbaar. 'n Lid wat op sy 65ste verjaardag gekwalifiseer het vir die eenmalige bedrag en te sterwe kom voordat die eenmalige bedrag uitbetaal is se gade, of as daar geen gade is nie, sy afhanklikes, ontvang die eenmalige bedrag wat die lid sou toekom op sy vyf-en-sestigste verjaardag.

14.4

Lede op 1 September 1961

'n Lid (met uitsondering van die spesiale gevalle wat deur die Pensioenraad aangewys sal word en wie se voordele in die Fonds bepaal sal word) wat op 1 September 1961 lid van die Fonds was en op sodanige ouderdom tot die Fonds toegetree het dat hy op ouderdom 65 jaar nie 480 maande onafgebroke in diens van die Kerk sou kon staan nie het die keuse om sy diens te verleng met sodanige tydperk (maksimum 36 maande) as wat nodig is om sy lidmaatskap van die Fonds tot 480 maande te vermeerder. Die volgende aftreevoordele is dan op hierdie lid van toepassing.

Die eenmalige bedrag en die jaargeld word ingevolge Bepaling 14.1 bereken met in agneming van die tydperk waarmee die lid se diens verleng is. Verder word 'n eenmalige bedrag en die jaargeld aldus bereken, soos volg vermeerder:

OUDERDOM BY AANVANG VAN PENSOEN	PERSENTASIE VERHOGING
65	-
66	5%
67	10%
68	15%

Vir tussenin ouderdomme sal geïnterpoleer word en, vir die doel van hierdie interpolasie, word slegs voltooide maande in berekening gebring.

14.4.1

In geval van lede wat vanaf 1 September 1961, terwyl hulle met die B.D. studie besig was, tot die Fonds as studente bygedra het, word die helfte aantal maande wat hulle bygedra het, tot 'n maksimum van agtien maande, gereken volle pensioengewende maande te wees.

14.5

Uittreding of afdanking

14.5.1

Wanneer 'n lid voor sy pensioenbare leeftyd die diens van die Kerk verlaat en nie op 'n ander voordeel kragtens die Reglement geregtig is nie, sal hy slegs op die terugbetaling van bydraes soos hierna in 14.5.2 tot 14.5.4 uiteengesit, geregtig wees.

14.5.2

'n Lid wat uit diens van die Kerk tree voordat hy vyf jaar in diens van die Kerk gestaan het, ontvang op datum van uittrede 'n terugbetaling van sy eie bydraes tot die Fonds en het geen verdere eis teen die Fonds nie.

14.5.3

'n Lid wat uit diens van die Kerk tree nadat hy vyf jaar maar voordat hy vyftien jaar in diens van die Kerk gestaan het, ontvang op datum van sy uittrede 'n terugbetaling van sy eie bydraes tot die Fonds, verhoog met een veertigste daarvan vir elke voltooide jaar in diens van die Kerk, en het geen verdere eis teen die Fonds nie.

14.5.4

'n Lid wat na vyftien jaar diens uit diens van die Kerk tree, ontvang 'n terugbetaling van twee maal sy eie bydraes en het geen verdere eis teen die Fonds nie.

BEPALING 16

Beëindiging of ontbinding

Die Kerk sal die reg hê om sy deelname in die Fonds te eniger tyd te beëindig onderworpe aan twee maande skriftelike kennisgewing aan die Fonds. Voordele wat ten tye van sodanige gedeeltelike ontbinding reeds ingevolge hierdie reglement betaalbaar is, sal nie deur sodanige gedeeltelike ontbinding aangetas word nie.

16.1

Die Fonds sal beëindig word indien die Kerk besluit om bydraes tot die Fonds te staak. By beëindiging van die Fonds sal die Pensioenraad 'n likwidateur aanstel wie se aanstelling onderworpe sal wees aan die Registrateur se goedkeuring.

Die likwidateur moet die bates van die Fonds in oorleg met die Aktuaris aanwend sodat:

- a) Alle voordele wat voor die datum van ontbinding betaalbaar geword het, maar nog nie betaal is nie, ooreenkomstig die bepalinge van die reglement betaal sal word. Sodanige voordele is onderworpe aan 'n maksimum gelyk aan die waarde van die bates van die Fonds onmiddellik voor ontbinding van die Fonds;
- b) Die restant van die bates van die Fonds (as daar is) aangewend sal word om by 'n versekeraar of goedgekeurde fonds voordele aan te koop ten opsigte van
 - lede wat op die datum van ontbinding reeds die pensioenbare leeftyd bereik het maar nog nie afgetree het nie; en
 - voordele wat ten tye van sodanige ontbinding reeds ingevolge hierdie reglement aan pensioenarisse betaalbaar is of wat uit hoofde van die lidmaatskap van gewese of bestaande pensioenarisse aan afhanklikes betaalbaar is of sal word.

Die voordele wat hiervolgens aangekoop word en die bepalinge waarvolgens die voordele deur die versekeraar of ander fonds aan lede en afhanklikes betaalbaar sal word, sal so na as moontlik ooreenstem met die wat deur die Fonds betaalbaar was of sou word indien die Fonds nie ontbind het nie.

- c) Die restant van die bates van die Fonds (as daar is) sal op 'n regverdige basis aangewend word om vir lede van die Fonds op die datum waarop die Fonds ontbind word, uitgesonderd lede wat onder paragraaf (a) of (b) op voordele geregtig geword het, uitgestelde pensioene by 'n versekeraar of goedgekeurde fonds aan te koop met dien verstande dat indien die bedrag van 'n lid se uitgestelde pensioen wat so aangekoop word minder is as die maksimum pensioen wat volgens statutêre maatreëls ten volle gekommuteer mag word, die Fonds die lid se regverdige aandeel in die Fonds in kontant aan die lid mag betaal.
- d) Die Pensioenraad sal ook die reg hê om die lid se regverdige aandeel in kontant uit te betaal.

16.2 Samesmelting

Indien die Kerk saamsmelt met, of verbonde raak aan enige ander liggaam, dit opneem of daarin opgeneem word, mag die betrokke partye, nieteenstaande die bepalings in Bepaling 16.1, ooreenkom dat die Fonds nie sal ontbind nie, of in oorleg met die Aktuaris maatreëls tref en ooreenkomste aangaan vir die samesmelting van die Fonds met die fonds van die lede van sodanige ander liggaam.

VERKIESING VAN DIE PENSIOENRAAD

- * Volgens rotasie tree drie lede van die Pensioenraad uit. Ds HN Botha en mnr F Smit bly lede van die Raad.
- * Die volgende persone word tot die Pensioenraad verkies:
 - * Mnr TF Dreyer
 - * Dr JF van Aswegen
 - * Dr PT van Rooyen

6.5 BYSTANDFONDS

Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die gegewens verstrekkend in die agenda oor die skeiding tussen die Pensioenfonds en die Bystandfonds. Die vergadering neem ook kennis dat die ongeskiktheidsvoordele en sterftevoordele in 'n Bystandfonds saamgevoeg is met 'n aparte stel bepalings wat deur die Pensioenraad en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering goedgekeur is.

6.5.1 HUIDIGE VOORDELE

Die Bystandfonds maak voorsiening dat predikante by dood of uittrede as gevolg van ongeskiktheid die volgende voordele ontvang:

**** By dood (bykomend tot die uitkering onder die Pensioenfonds):**

- 'n Uitkering van drie maal die versorgingsvoordeel (Aanbeveling R88 000, dus R264 000) aan die weduwee of afhanklikes.

**** By totale ongeskiktheid:**

- 'n Uitkering van drie maal die versorgingsvoordeel (Aanbeveling R88 000, dus R264 000) aan die lid.
- 'n Ongeskiktheidstoelae van 60% van die versorgingsvoordeel (Aanbeveling R88 000, dus R52 800) aan die lid. Hy bly aan as lid van die Pensioenfonds @ 1/2 bydrae totdat hy gewoon met pensioen aftree.

**** By tydelike ongeskiktheid:**

- 'n Ongeskiktheidstoelae aan die gemeente waaraan die predikant verbonde is vir solank as wat sy ongeskiktheid voortduur. Die gemeente ontvang dié bedrag om hulle in staat te stel om bedien te word terwyl hulle steeds verantwoordelik bly vir die ongestelde predikant. Die vlak van versorging van die ongestelde predikant word onderling tussen die kerkraad en die predikant gereël.

BESLUIT

- * Die vergadering neem kennis van die voordele wat aan lede uitbetaalbaar is.

6.5.2 BYDRAES TOT DIE BYSTANDFONDS

Gemeentes dra alleen by tot die Fonds en wel teen 'n koers van R160 per maand vir elke gevulde predikantstandplaas. Die bydrae is tans 2.4% per jaar van die versorgingsvoordeel. Die voordele onder die Fonds is vanaf 1 Oktober 1990 herverseker by Sanlam aangesien hulle die beste premiekwotasie ingedien het. Premies vir die herversekering word gereeld aangepas om tred te hou met die eisegeskiedenis van die Fonds. Vanweë 'n ongunstige geskiedenis het die vorige versekeraars, Federated Life en Momentum Versekeraars (voorheen Lifegro) by die laaste hernuwing hulle kwotasies so hoog vasgestel dat die Raad verglik was om die versekering elders te plaas.

Die huidige bepalings vir die ongeskiktheidsversekering kan nie toegepas word nie, omdat die voordele herverseker word en versekeringsmaatskappye nie bereid is om die herversekering te onderneem indien die huidige bepalings bly staan nie.

BESLUIT

- * Die vergadering neem kennis van die verhoging van premies.

6.5.3 ONDERSKEID TUSSEN TYDELIKE EN PERMANENTE ONGESKIKTHEID

Die vergadering neem kennis van die probleem dat onderskeid gemaak word tussen "tydelike" ongeskiktheid en "permanente" ongeskiktheid. By permanente ongeskiktheid ontvang die predikant 'n eenmalige uitkering van 3 maal die versorgingsvoordeel ($3 \times R80\,000 = R240\,000$) en 'n maandelikse toelae van 60% gebaseer op die versorgingsvoordeel ($1/12 \times R48\,000 = R4\,000$ per maand). By tydelike ongeskiktheid ontvang die gemeente die maandelikse ongeskiktheidstoelae en versorg die predikant totdat hy weer gesond is of permanent medies ongeskik bevind word. Die gemeente wend die toelae aan om vervangende diens te bekom.

Die koste van bogenoemde voordele is soos volg:

- * Sterfte- en permanente ongeskiktheidsvoordele = 1.61% van die versorgingsvoordeel.
- * Ongeskiktheidsinkomstevoordeel = 0.79% van die versorgingsvoordeel.

Bereken op die huidige ledetal van die fonds van ongeveer 300 teen die huidige versorgingsvoordele beloop die totale premies ± R576 000.

Die enkelbedragvoordeel se doel is dieselfde as die sterftevoordeel, naamlik om aangewend te word vir huisvesting. Die inkomstevoordeel dien ter vervanging van die kontantdeel van die versorgingsvoordele. In die lig van wat reeds voorheen gemeld is, is dit moontlik dat daar aan die een kant (enkelbedragvoordeel) oorvoorsien word en aan die ander kant (inkomstevoordeel) ondervoorsien word.

BESLUIT

- * Aansoeke om siekteverlof in terme van Bepaling 151.3(d) moet deur die ringskommissie hanteer word.

- * Goedkeuring van eise moet baie oordeelkundig gedoen word, beide deur die ringskommissie, Pensioenraad en versekeringsmaatskappy.
- * Die enkelbedragvoordeel word verminder na een en 'n halfmaal die versorgingsvoordeel, dit wil sê R120 000.
- * Die sterftevoordeel onder die Bystandfonds bly steeds drie maal die versorgingsvoordeel.
- * Om te vergoed vir die laer enkelbedragvoordeel word die inkomstevoordeel verhoog na 67.5% van die versorgingsvoordeel, dit wil sê R54 000 per jaar.
- * Wanneer 'n predikant medies ongeskik bevind word, hetsy tydelik of permanent, word hy van die gemeente losgemaak. Sou hy gesond word, nadat hy reeds 6 maande siekteverlof van die kerkraad of instansie gekry het, kan hy weer beroepbaar gestel word. Die predikant kan aansoek doen by die Pensioenraad vir finansiële hulp nadat hy weer beroepbaar gestel is. Die Pensioenraad kan elke geval op meriete oorweeg en besluit om die predikant tot hulp te kom vir hoogstens 6 maande en hoogstens teen die dan heersende maandelikse ongeskiktheidstoelaag.

WYSIGINGS AAN DIE BESTAANDE REGLEMENT VIR DIE BYSTANDFONDS

BESLUIT

- * Die vergadering besluit dat die volgende wysigings aan die Bepalings vir die Bystandfonds aangebring word:

WOORDBEPALINGS

- 4. Fonds
Die Predikante Bystandfonds van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika.
- 7. Gade
Die gade van 'n lid met wie hy/sy wettig getroud was ten tye van sy/haar afsterwe.
- 8. Lid
'n Predikant van die Kerk wie se lidmaatskap nog nie ooreenkomstig hierdie reglement beëindig is nie.
- 11. Pensioenfondse
Die Predikante Pensioen- en Weduwees- en Wesefonds van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika.

BEPALING 2

Naam van die Fonds

- 2.1 Die naam van die Fonds is die Predikante Bystandfonds van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika.
- 2.2 Die geregistreerde kantoor van die Fonds is: Jacob Maréstraat 224, Pretoria.

BEPALING 4

- 4.1.4 Die samestelling, vergaderings, pligte en regte van Pensioenraad word omskryf in die reglement van die Pensioenfonds.

BEPALING 6

Die Fonds

Die Fonds bestaan uit die bestaande bates van die Fonds en word in stand gehou en opgebou deur:

- 6.1 Bydraes
- 6.1.1 Maandelikse bydraes deur gemeentes of kombinasies van gemeentes, vir elke predikantstandplaas in die gemeente of kombinasie van gemeentes, van sodanige persentasie van die versorgingsvoordeel van die predikant soos van tyd tot tyd deur die Pensioenraad bepaal.
- 6.1.2 Maandelikse bydraes gelykstaande aan die bedrag soos bereken volgens 6.1.1 van organe van bystand van die Kerk, wat daartoe opgedra is deur die bevoegde kerklike vergaderings ten opsigte van alle predikante in besondere diens of wat tot 'n besondere taak binne die Kerk benoem is.
- 6.1.3 Die bydraes soos in 6.1.1 en 6.1.2 hierbo is met betrekking tot
- die versekeringspremies van die voordele in gevolg Bepalings 8.1.2 en 8.1.7 asook
 - 7% van 'n lid se vakansietoelae welke bydrae betaalbaar is in die maand waarin die lid die vakansietoelae ontvang.
- 6.1.4 Alle gemeentes en organe van bystand van die Kerk is verplig om die voorgeskrewe bydraes op die bepaalde tyd tot die Fonds te maak.
- 6.1.5 Alle bydraes is vooruitbetaalbaar en moet die Quaestor van die Fonds bereik voor of op die tiende dag van die betrokke maand waarvoor die bydraes gemaak word.
- 6.1.6 By versuim van betaling op die bepaalde tyd word 'n heffing van 1% van die maandelikse bydrae soos bepaal in Bepaling 6.1.1, 6.1.2 en 6.1.3 opgelê vir elke maand of gedeelte van 'n maand vir elke afsonderlike bydrae wat agterstallig is.

- 6.1.7 Indien 'n bydraer soos omskryf in Bepaling 6.1.1, 6.1.2 en 6.1.3 vir meer as drie maande agterstallig raak, rapporteer die Pensioenraad dit aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir verdere optrede.

BEPALING 7

Lidmaatskap

7.1 Kwalifisering

7.2 Bewys van gesondheid

Die Pensioenraad het die reg om bewys van goeie gesondheid ten opsigte van enige voornemende lid te vereis. Indien die Pensioenraad van mening is dat die voornemende lid se gesondheidstoestand onbevredigend is, mag die Pensioenraad lidmaatskap weier of uitstel of op sodanige voorwaardes toestaan as wat die Pensioenraad goeddink. Die voornemende lid sal skriftelik van die Pensioenraad se besluit in kennis gestel word.

7.3 Beëindiging van Lidmaatskap

'n Lid se lidmaatskap sal beëindig word op die dag wanneer hy ophou om 'n lid te wees in terme van die bepalings van die Pensioenfonds.

BEPALING 8

Voordele

8.1 Voordele by ongeskiktheid

- 8.1.1 Wanneer 'n lid wat nog nie pensioenbare leeftyd bereik het nie, na die oordeel van die Pensioenraad nadat hy mediese advies ingewin het en ook in ooreenstemming met die voorwaardes vervat in die ooreenkoms met die Versekeraar as gevolg van swak gesondheid totaal ongeskik is om sy pligte te vervul, versorg die gemeente of kombinasie van gemeentes of orgaan van bystand van die Kerk die lid in totaal asof hy in volle diens is vir 'n tydperk van ses maande vanaf die aanvang van die ongeskiktheid.

- 8.1.2 Indien die ongeskiktheid voortduur na die tydperk genoem in 8.1.1 word die lid van die gemeente of kombinasie van gemeentes of orgaan van bystand losgemaak en betaal die Bystandfonds 'n maandelikse voordeel gelyk aan 67.5% van die versorgingsvoordeel aan die lid.

- 8.1.3 Nadat die betalings vir 24 maande voortgeduur het, sal die Pensioenraad oordeel of die lid steeds totaal ongeskik is om sy pligte te vervul. Daar sal egter na hierdie periode ook geoordeel word of die lid in staat is om 'n ander beroep te beoefen waarvoor hy redelikerwys op grond van sy opleiding, onderrig of ondervinding geskik is. Indien dit wel die geval is, sal die voordeel verminder of gestaak word.

- 8.1.4 Indien die lid te enige tyd gedurende die periode waartydens die ongeskiktheidsvoordeel betaal word, 'n inkomste uit 'n beroep ontvang, sal die voordeel verminder of gestaak word.

- 8.1.5 Indien die lid se voordeel ingevolge Bepalings 8.1.3 en 8.1.4 verminder word, sal die vermindering geskied in die verhouding wat die lid se inkomste of geagte inkomste staan tot die voordeel wat hy op daardie stadium ontvang.
- 8.1.6 Benewens wat hierbo in Bepalings 8.1.3 en 8.1.4 gesê is, sal die voordeel staak by die eerste van die volgende gebeure:
- by die afsterwe van die lid;
 - by bereiking van pensioenbare leeftyd van die lid;
 - by hervatting van die lid se pligte as predikant; en
 - by uittrede van die lid.
- 8.1.7 In die geval waar die ongeskiktheid beskou word as totaal en permanent vir die lid se eie beroep of 'n ander beroep waarvoor hy redelikerwys geskik is op grond van sy opleiding, onderrig of ondervinding, word 'n eenmalige bedrag gelyk aan 1.5 maal die versorgingsvoordeel wat gegeld het op die datum van die aanvang van ongeskiktheid aan die lid betaal.
- 8.1.8 Indien die aanvang van ongeskiktheid soos bedoel in Bepaling 8.1.7 plaasvind nadat die lid reeds die ouderdom van 60 jaar bereik het, sal die voordeel ingevolge Bepaling 8.1.7 soos volg bepaal word:
- $$V = 1.5 \times \text{versorgingsvoordeel} \times \frac{t}{60}$$
- waar t = die aantal maande tussen die aanvang van ongeskiktheid en ouderdom 65 jaar. Indien t kleiner as 6 is, is geen voordeel betaalbaar nie.
- 8.1.9 Indien die lid se graad van ongeskiktheid sodanig is dat die maandelikse voordeel soos 8.1.2 hierbo betaal word maar nie die eenmalige voordeel soos in 8.1.7 hierbo nie, mag die Pensioenraad te eniger tyd waartydens die maandelikse voordeel betaal word, die betaling van die eenmalige voordeel heroorweeg.
- 8.2 Voordeel by dood
- Ingeval 'n predikant in 'n gemeente of in besondere diens te sterwe kom, ontvang sy weduwee of afhanklikes, in ooreenstemming met die ooreenkoms van tyd tot tyd aangegaan met die versekeraar, 'n eenmalige uitkering van drie maal die versorgingsvoordeel.
- 8.3 Lede van die Fonds wat voordele ontvang ten opsigte van ongeskiktheidsversorging bly volle lede van die Pensioenfonds tot die eerste van
- die afsterwe van die lid;
 - bereiking van pensioenbare leeftyd van die lid; of
 - die uittrede van die lid.
- 8.4 Indien die Pensioenraad van oortuiging is dat dit in belang van die lid en/of sy afhanklikes is, het die Pensioenraad die reg om instelle soos voorgeskryf onder Bepaling 8.1.2 en 8.1.7 te handel, sodanige besluit of besluite van tyd tot tyd te neem wat na die oordeel van die Pensioenraad sal verseker dat daar op die voordeligste wyse vir die lid en/of sy afhanklikes met die beskikbare gelde gehandel sal word.

BEPALING 10

Beëindiging van die Fonds

- 10.1 Die Fonds word beëindig indien die Kerk besluit om sy deelname aan die Fonds te staak nadat hy 30 dae skriftelike kennis van sy voorneme om sodanig op te tree aan die Pensioenraad gegee het.
- 10.2 By ontbinding van die Fonds sal die Aktuaris die likwidadeur wees wat die Fonds sal ontbind en sal die Pensioenraad sy magte behou vir die doeleindes van enige handeling rakende die ontbinding van die Fonds.
- 10.3 Die likwidadeur moet die bates van die Fonds, na betaling van enige kostes van die ontbinding, op 'n regverdigde wyse aanwend om voordele te voorsien aan persone wat 'n ongeskiktheidsinkomste ontvang en ook aan persone wat op die datum van sodanige ontbinding as ongeskik beskou word sonder dat die tydperk soos in Bepaling 8.1.1 bedoel verloop het. Sodanige ontbindingsvoordele mag by aanvang daarvan nie groter wees as die voordele wat die Fonds sou verskaf het indien dit nie ontbind is nie, met dien verstande dat jaarlikse verhogings van sodanige ontbindingsvoordele voorsien mag word teen 'n koers wat deur die likwidadeur, in oorleg met die Pensioenraad, bepaal is. Indien daar na sodanige voorsienings bates van die Fonds oorbly word die oorblywende bates aan die Kerk uitbetaal.
- 10.4 Indien 'n ongeskiktheidsinkomste wat ten tye van die ontbinding van die Fonds aan 'n ongeskikte lid betaal word, deur 'n versekeraar onderskryf is, sal die ontbinding nie die ooreenkoms met die versekeraar beïnvloed nie, met dien verstande dat sodanige ongeskiktheidsinkomste na die datum van ontbinding direk deur die versekeraar aan die betrokke lid betaal sal word.

6.6 MEDIESE FONDS

Die vergadering neem kennis van die gegewens verstrekkend in die agenda met betrekking tot die mediese fonds en die bykomende verslag van die Raad van Finansies en die Ad hoc-ondersoekkommissie.

Die vergadering neem ook kennis van die aanmerkings en versoek van ds J van Immerzeel dat lede van die mediese fonds baie oordeelkundig optree met betrekking tot eise.

BESLUIT

- * Die Kerk handhaaf vir die huidige sy lidmaatskap by NBC.

XXIII VERBAND MET ANDER KERKE

1. RAAD VIR EKUMENIESE SAKE

Die verslag oor die werksaamhede van die Raad vir Ekumeniese Sake word behandel.

Die Raad het by wyse van studiestukke of andersins aan verskeie sake aandag gegee.

Op grond van sy studiewerk het die Raad die Algemene Kerkvergadering geadviseer, na aanleiding van die sogenaamde Rustenburgberaad (1990) se houding oor apartheid, dat die Nederduitsch Hervormde Kerk opnuut die volgende standpunte duidelik stel:

- * Elkeen is verplig, van watter hoedanigheid, rang of stand hy ook al mag wees, om hom aan die owerheid te onderwerp, belasting te betaal, aan hulle eer en onderdanigheid te bewys, hulle te gehoorsaam in alles wat nie met die Woord van God in stryd is nie, en vir hulle voorbidding te doen dat die Here hulle in al hulle handeling mag bestuur (NGB 36).
- * Die Kerk bely dat Jesus Hoof van die Kerk is en Heer is van die wêreld (Kerkwet XI). Hy beskik oor die hele skepping, oor alle volke en ook oor die Afrikanervolk waarbinne die Nederduitsch Hervormde Kerk 'n volkskerk is (volgens NGB 10). Dit is die Kerk se taak om voorbidding vir die owerheid te doen en almal aan te moedig om hulle aan die owerheid te onderwerp, eer en eerbied aan die owerheid te betoon en aan hom gehoorsaam te wees in alles wat nie in stryd met die Woord van God is nie (Kerkwet XXIV). Verder bepaal die Nederduitsch Hervormde Kerk ook dat hy sy profetiese getuienis teenoor die volk en owerheid om die bewaring en voortdurende kerstening van die lewensorde in die staat en die maatskappy getrou te kan nakom, moet uitoefen (Kerkwet Bepaling 7.2).
- * Die lidmate van die Kerk is volkome vry om hulle burgerreg op Christelik-verantwoorde wyse uit te oefen ten einde 'n bepaalde regering, owerheidsvorm en samelewingstrukture te help oprig en/of te help handhaaf. Die Kerk meen dat hy sy kerstenende taak binne elke gegewe samelewingsbestel na die beste van sy vermoë moet uitvoer sonder om in politieke voorskrifte te verval. Die Kerk is geroepe om die Woord te verkondig en nie in politieke vooroordele te verval nie.

Die Raad het opnuut tot die besef gekom dat deelname aan groot ekumeniese gesprekke of lidmaatskap van ekumeniese liggame vir die Kerk nie die beste wyse is om ekumene te beoefen nie. Die soort byeenkomste ontaard te dikwels in een of ander drukgroep.

Die Raad wil egter die belangrikheid van ekumene herbevestig. Dit is vir die Kerk se teologie en getuienis in die wêreld belangrik om oor kerkgrense heen kontak op te bou. Die Raad oordeel dat vir die huidige dit die beste is om ekumene op 'n bilaterale vlak te beoefen.

BESLUIT

- * Die vergadering neem kennis van die aangeleenthede waarmee die Raad vir Ekumeniese Sake besig is.

- * Die studiestukke van die Raad word in toepaslike tydskrifte van die Kerk gepubliseer.
- * Die vergadering onderskryf die standpunte van die Raad. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, kerkrade en ampsdraers sien toe dat die standpunte gehandhaaf word.
- * Die belangrikheid van die beoefening van die ekumene word bevestig. Die vergadering oordeel dat dit vir die huidige die beste is om die ekumene op 'n bilaterale vlak te beoefen.
- * Kerkrade moet op hoogte kom met die dwaling van die Wit Teologie/Israelvisie en presies wat dit alles inhou.
- * Kerkrade moet lidmate wat simpatie het met die gedagtes van die Wit Teologie/Israelvisie baie ernstig vermaan teen die invloed van hierdie kettery. Indien dit nie die gewenste uitwerking het nie, word met sulke lidmate gehandel onder die kerklike dissipline.

2. DIE KOMMISSIE VIR DIE GESPREK MET DIE SUSTERKERKE

Die vergadering behandel die verslag van die Kommissie oor sy werkbeplanning en die uitvoering daarvan.

Die twee-en-sestigste Algemene Kerkvergadering het besluit dat dit in dié stadium nie wenslik is om 'n spesifieke eindmispunt vir die gesprek met die susterkerke te formuleer nie en het aan die kommissie opdrag gegee om by die drie-en-sestigste Algemene Kerkvergadering 'n beskrywingspunt oor die saak in te dien. Om so 'n beskrywingspunt te formuleer, het die kommissie opdrag gegee dat die subkommissies wat verantwoordelik is vir die verslae oor die kerkbegrip en die Skrifbeskouing hulle werksaamhede moet afhandel. Vir die doel is die volgende memoranda opgestel en deurgewerk:

- * Prof AD Pont en prof JH Koekemoer oor die "Capita doctrinae" van die gereformeerde tradisie.
- * Prof AG van Aarde oor die eenheid van die kerk in die Nuwe Testamentiese tyd en die eis om kerkeenheid vandag.
- * Ds PA Geyser oor die noodsaak, wenslikheid en moontlikheid van organisatoriese eenwording van die drie Afrikaanse susterkerke.

Verder het die Kommissie opdrag ontvang om met die Gereformeerde Kerke 'n gesprek te voer oor die kerkbegrip, Skrifbeskouing en belydenis-skrif-interpretasie en om met die Nederduitse Gereformeerde Kerk 'n gesprek te voer oor die eenheid van die Kerk na aanleiding van die dokument "Kerk en Samelewing".

Ds PA Geyser het 'n memorandum oor ekumenisiteit saamgestel waarin die eenheid tussen die drie Afrikaanse Kerke ook aandag geniet het.

In die memorandum is die volgende sake veral uitgelig:

- * Die uitgangspunt van die Nederduitse Hervormde Kerk dat die kerk een is en dat daar derhalwe net een kerk van Jesus Christus kan wees.

- * Hierdie eenheid is 'n gegewe eenheid en hoef nie van vooraf gerealiseer te word nie. Dit is een van die indikatiewe van kerkwees.
- * Die imperatief dat hierdie eenheid ook moet realiseer is nog altyd deur die Nederduitsch Hervormde Kerk erken.

Daar moet dus steeds gewerk word aan maniere om aan hierdie eenheid konkreet uitdrukking te gee.

Dit is dan ook op hierdie punt waar die weë van kerke soms uiteen gaan.

- * Vir die Nederduitsch Hervormde Kerk is die voorwaarde vir eenheid dat dit 'n eenheid in waarheid moet wees; dit wil sê dit is 'n eenheid in Christus, in geloof en in belydenis. So gesien is eenheid dus in die eerste instansie 'n konfessionele aangeleentheid. Die eenheid word bely en hierdie eenheid is 'n gegewene tussen kerke wat met mekaar die belydenisgrondslag deel.
- * Hierdie eenheid omvat ook die kerk van alle tye en plekke. Op grond daarvan is dit wesenlik ook 'n onsigbare eenheid wat nie noodwendig institusioneel of organisatories manifesteer nie.
- * Daar is derhalwe ook so iets as duldbare verskeidenheid wat daarop neerkom dat kerke naas mekaar kan bestaan sonder dat dit noodwendig aanduiding van 'n sondige verskeurdheid hoef te wees. As daar sprake is van 'n versoenende verskeidenheid kan verskillende kerkformasies deel wees van die heilige algemene Christelike kerk. Eenheid hef nie verskeidenheid op nie, maar eenheid kan bestaan ten spyte van en selfs in verskeidenheid. Die enigste belangrike toets vir sodanige eenheid ten spyte van pluriformiteit is dat daar minimum ooreenstemming in die kernsake van die leer moet wees en dat die lewe van die kerkgenootskappe sal getuig van liefde, verdraagsaamheid en onderlinge diensbetoning.

Selfs met kerke met wie die minimum ooreenkoms in leer nie bestaan nie, kan daar nog steeds gesprek wees op grond van die gemeenskaplike geloof in Jesus Christus die Here.

Die klem val ook so dat die eenheid van die kerk uitgedruk kan word as 'n eenheid met die kerk. Dit word onder andere uitgedruk in die Kerk se kerkordelike siening dat hy homself beskou as 'n verskyningsvorm van die een heilige, algemene Christelike kerk. Dit wil sê as een van die kerke wat behoort tot die een kerk van Jesus Christus wat in die wêreld verskillende verskyningsvorme en gestaltes kan aanneem.

BESLUIT

- * Die vergadering neem met dank kennis van die verslag en werksaamhede van die kommissie.
- * Dank word betuig teenoor ds PM Smith wat vir 'n tydperk van 27 jaar lid was van die Tussenkerklike Kommissie en veral op administratiewe gebied 'n onskatbare bydrae gelewer het.

3.

DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK EN DIE EKUMENE

Wanneer die Kerk van homself stel dat hy 'n verskyningsvorm van die een heilige, algemene Christelike kerk is, is dit 'n konsekwente afleiding dat hy dit is naas ander kerke wat ook aanspraak maak om deel te wees van Christus se kerk. Daarom verwoord die Kerk dit ook as uitgangspunt dat hy om daardie rede in ekumeniese betrekkinge staan tot die ander kerke wat ook deel van Christus se kerk is. Dit gaan hier om 'n soeke na die waarheid waarin die een kerk teenoor die ander kerk getuig en waar daar na mekaar geluister word, omdat geeneen van die kerklike institute die alleenaanspraak op die waarheid het nie.

Die ervaring met ekumeniese liggame het die Nederduitsch Hervormde Kerk wel daartoe gebring om krities te staan teenoor sommige van die motiewe wat daar in sulke ekumeniese byeenkomste merkbaar geword het en dit het tot die gevolgtrekking gelei dat die Nederduitsch Hervormde Kerk sy ekumeniese verantwoordelikheid beter kan nakom deur bilaterale gesprekke met ander kerke, eerder as in deelname aan ekumeniese byeenkomste. Maar van hierdie ekumeniese verantwoordelikheid het die Nederduitsch Hervormde Kerk nog nooit afgestap nie. Daarom is dan ook op teologiese kontak met ander kerke en teoloë, steeds 'n hoë premie geplaas. Daar is geen verheerliking van isolasie nie en teologiese inteling is ook nie as groot deug beskou nie. Maar die sine qua non wat hier as riglyn gegeld het en geld, is die soeke na waarheid en derhalwe is die teologies-konfessionele basis van sodanige gesprekke onverhandelbaar. Die implikasies van die beskouinge vir die verhouding van die Nederduitsch Hervormde Kerk met die twee susterkerke, bly gedurende die bilaterale gesprekke op die agenda. Die gesprekke is steeds aan die gang, ook oor die sake wat in die rapport na vore tree.

Proff AD Pont en JH Koekemoer het memoranda oor die "Capita doctrinae" saamgestel en belangrike aangeleenthede daarin uitgelig.

Met die genoemde studiestukke as agtergrondmateriaal asook memoranda van prof AD Pont oor die "Volkskerkbeskouing in die denke van die Nederduitsch Hervormde Kerk" en prof AG van Aarde oor "Die begin van die Kerk - 'n geskiedenis van versoenende verskeidenheid" is verskeie gesprekke met die Gereformeerde Kerke en met die Nederduitse Gereformeerde Kerk gevoer.

Uit hierdie gesprekke wat sinvol en positief verloop het, het dit wel duidelik geword dat daar nog baie onopgeloste vrae in die gesprekke bestaan wat hanteer moet word.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die bilaterale gesprekke tussen die Nederduitsch Hervormde Kerk en die Nederduitse Gereformeerde Kerk en die Nederduitsch Hervormde Kerk en die Gereformeerde Kerke.
- * Die vergadering dra dit aan die Kommissie vir die Gesprek met die Susterkerke op om voort te gaan met die gesprekke ten einde die reformatoriese visie oor onder andere sake soos Skrifbeskouing, Skrifhantering, kerkbeskouing en belydenisskrifinterpretasie vir die gespreksgenote te verhelder.
- * Die vergadering ag dit steeds nie wenslik om 'n eindmispunt vir die gesprekke te formuleer nie en handhaaf sy siening dat eenwording uit eenheid volg en dat eenwording van die susterkerke in die huidige stadium, gesien die onopgeloste teologiese vraagstellings in die verslag, nie 'n haalbare moontlikheid is nie.

* Die vergadering oordeel dat daar ook so iets as 'n duldbare verskeidenheid kan bestaan wat daarop neerkom dat kerke naasmekaar kan bestaan sonder dat dit noodwendig 'n aanduiding van 'n sondige verskeurdheid hoef te wees. As daar sprake is van 'n versoenende verskeidenheid kan verskillende kerkformasies deel wees van die een heilige algemene Christelike kerk. Eenheid hef immers nie verskeidenheid op nie, maar eenheid kan bestaan ten spyte van verskeidenheid. Die enigste belangrike toets vir sodanige eenheid is dat daar 'n minimum ooreenstemming in die "capita doctrinae" moet wees en dat die kerkgenootskappe sal getuig van liefde, verdraagsaamheid en onderlinge diensbetoning.

* Dank word betuig aan die Raad vir Ekumeniese Sake vir sy werksaamhede.

4. RAAD VIR GESPREK MET ANDER DENOMINASIES

4.1 WERKSAAMHEDE

Die Raad het sedert die vorige Algemene Kerkvergadering ses ontmoetings met drie denominasies gehad, te wete die Apostoliese Geloofssending, die Afrikaanse Baptiste Kerk en die Afrikaanse Protestantse Kerk. Twee informele verkennende gesprekke is ook onderskeidelik gevoer met die Afrikaanse Protestantse Kerk en die Afrikaanse Baptiste Kerk.

Die Apostoliese Geloofssending

Drie ontmoetings met afgevaardigdes van die AGS het plaasgevind waartydens die bespreking van die Dordtse Leerreëls voortgesit is.

Uit die besprekings, en volgens eie verklarings, het dit geblyk dat die AGS Arminianisme verwerp. Hulle het egter bepaalde inhoudelike en formele besware teen die Dordtse Leerreëls.

Bepaalde misverstande by die AGS oor die Kerk se gebruik van die belydenisskrifte, is tydens die gesprekke uit die weg geruim.

Die indruk is verkry dat die AGS 'n meer gematigde charismatiese kerk is en dat daar by die leierskorps 'n groot teologiese verantwoordelike bestaan.

Die gesprekke handel tans oor meer praktiese aangeleenthede en die onderliggende teologiese paradigma wat in die twee onderskeie Kerke gebruik word.

BESLUIT

* Aangesien die AGS nog nie 'n belydenisskrif wat vir die Nederduitsch Hervormde Kerk as ekumeniese simbool geld, aanvaar het nie, word die status quo gehandhaaf.

Die Afrikaanse Baptiste Kerk

'n Gesprek is gevoer om die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika en sy sendingwerk aan die afgevaardigdes bekend te stel.

Die lede van die Afrikaanse Baptiste Kerk het onderneem om die Nederduitsch Hervormde Kerk in die toekoms te nooi vir 'n gesprek. Dit word steeds afgewag.

BESLUIT

- * Kennis geneem.

Die Afrikaanse Protestantse Kerk

- * Gesprekke het plaasgevind waartydens inligting in verband met die Afrikaanse Protestantse Kerk ingewin is.
- * Die APK het by geleentheid hulle redes vir afskeiding van die NG Kerk voorgelê. Daaruit blyk dat hulle van mening is dat die NG Kerk die Heilige Skrif en die belydenisskrifte aangetas het.
- * Die Raad het die indruk gekry dat 'n kombinasie tussen 'n ultra-politieke konserwatisme en die beoefening van 'n biblisistiese teologie 'n rol gespeel het om 'n eie Kerk te vorm.
- * Erkenning as susterkerk behoort sterk oorweeg te word. Die APK aanvaar dieselfde belydenisskrifte wat vir die Nederduitsch Hervormde Kerk as ekumeniese simbole geld. Terwyl die ontstaan van die APK bepaalde vrae wek, val hulle bestaan nie in 'n ander kategorie as die bestaan van die NG Kerk en Gereformeerde Kerke nie.

BESLUIT

- * Die APK word nie as susterkerk erken nie en die verhouding van die Kerk met die APK bly onveranderd totdat daar groter duidelikheid is oor die verhouding tussen die APK en die NG Kerk.

4.2

RIGLYNE TEN OPSIGTE VAN VERWISSELING VAN LIDMATE

In opdrag van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die Raad vir Gesprek met Ander Denominasies die volgende riglyne neergelê vir optrede teenoor lidmate van die AGS en APK wat lidmate van die Nederduitsch Hervormde Kerk wil word of lidmate van die Nederduitsch Hervormde Kerk wat lidmaatskap by die Kerke wil aanvaar.

4.2.1

DIE AGS

Uitgangspunt

Die AGS erken nie die belydenisskrifte wat as ekumeniese simbole vir die Nederduitsch Hervormde Kerk geld nie.

BESLUIT

Die vergadering aanvaar die volgende riglyne:

Optrede teenoor AGS-lidmate wat lidmaatskap van die Nederduitsch Hervormde Kerk wil aanvaar

- * Indien 'n lidmaat van die AGS skriftelik of mondeling die begeerte te kenne gee om lidmaat van die Nederduitsch Hervormde Kerk te word, word op 'n wyse soos deur die kerkraad bepaal, met so 'n persoon gesprek gevoer om vas te stel

- ** om watter redes die persoon lidmaat van die Nederduitsch Hervormde Kerk wil word;
- ** wat die aard van die persoon se gesindheid en geloofskennis is;
- ** in watter mate die persoon die leerstellings, opvattinge en gebruike van die AGS steeds onderskryf en aanhang.
- * Na verslag aan die kerkraad verloop die kategeseprogram in ooreenstemming met die besluite van die Kerk.
- ** Volwassenes word as volwasse katekise hanteer met behandeling van die voorgeskrewe stof.
- ** Kinders skakel by die kategeseklas in met behandeling van die voorgeskrewe stof.
- * Daar word veral in die geval van volwasse kategese klem gelê op die leer oor die doop, bekering en wedergeboorte.
- * Die gereelde bywoning van eredienste tydens die kategesetydperk is vanselfsprekend.
- * Katekise wat deur die kerkraad toegelaat word om belydenis van geloof af te lê, word tydens 'n erediens met die formulier vir die afneem van openbare geloofsbelydenis en indien nie gedoop nie, ook met die formulier vir die bediening van die doop aan volwasse, bevestig.
- * Ongedoopte kinders van getroude katekise word gedoop nadat die ouers as lidmate bevestig is, met inagneming van die besluite van die Kerk.

Optrede teenoor lidmate van die Nederduitsch Hervormde Kerk wat lidmaatskap van die AGS wil aanvaar

- * Wanneer 'n lidmaat skriftelik of mondeling te kenne gee dat hy sy lidmaatskap opseë om lidmaatskap by die AGS te aanvaar, vind 'n gesprek plaas op 'n wyse deur die kerkraad bepaal om die redes vir sy/haar besluit vas te stel.
- * 'n Bewys van lidmaatskap word op versoek, slegs aan die voormalige lidmaat self uitgereik.

4.2.2 DIE APK

Uitgangspunt

Alhoewel die APK dieselfde belydenisskrifte erken wat as ekumeniese simbole vir die Nederduitsch Hervormde Kerk geld, is daar nog geen amptelike bande met dié Kerk gesmee nie. Die Raad voer slegs gesprek met verteenwoordigers van die APK. Die Nederduitsch Hervormde Kerk het tot dusver geen amptelike besluit oor die APK geneem nie. Die Kerk word nie as 'n susterkerk beskou nie.

BESLUIT

Die vergadering aanvaar die volgende riglyne:

Optrede teenoor APK lidmate wat lidmaatskap van die Nederduitsch Hervormde Kerk wil aanvaar

- * 'n Gesprek word gevoer op 'n wyse soos deur die kerkaad bepaal, met die persoon wat skriftelik of mondeling aansoek doen om lidmaatskap om vas te stel
- ** om watter redes die persoon lidmaat van die Nederduitsch Hervormde Kerk wil word;
- ** wat die kerklike geskiedenis van die persoon is;
- ** wat die aard van die persoon se gesindheid en geloofskennis is.
- * Nadat verslag aan die kerkraad gelewer is, besluit die kerkraad oor die aard en die duur van die kategetiese onderrig.
- * Indien daar blyke is van positiewe kerklike meelewing en erediensbywoning en na afhandeling van die kategetiese onderrig soos deur die kerkraad bepaal, word die persoon as lidmaat aanvaar en bevestig deur gebruik te maak van die betrokke formulier.

Optrede teenoor lidmate van die Nederduitsch Hervormde Kerk wat lidmaatskap van die APK wil aanvaar

- * Wanneer 'n lidmaat skriftelik of mondeling te kenne gee dat hy lidmaatskap opsê om lidmaatskap by die APK te aanvaar, vind 'n gesprek plaas op 'n wyse deur die kerkraad bepaal, om die redes vir sy/haar besluit vas te stel.
- * Wanneer die lidmaat met sy besluit volhard word dit agter sy naam in die lidmateregister aangeteken.
- * 'n Bewys van lidmaatskap word op versoek, slegs aan die voormalige lidmaat self uitgereik.

5.

VOORSTEL: GEMEENTE COLIGNY
VERHOUDING TOT DIE AGS EN NG KERK

Na aanleiding van die sinodale besluit van die Nederduitse Gereformeerde Kerk om die AGS as gereformeerde kerk te erken, word die Algemene Kerkvergadering versoek om hom uit te spreek oor die Nederduitsch Hervormde Kerk se verhouding tot sowel die NG Kerk as die AGS. Riglyne moet ook gegee word oor die hantering van die uitnodiging na die Nagmaal en hantering van bewyse van lidmaatskap.

BESLUIT

- * In die lig van vorige besprekings besluit die vergadering om nie verder oor die voorstel te handel nie.

6.

VOORSTEL

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word versoek om 'n ander naam vir die Raad vir Gesprek met Ander Denominasies te oorweeg soos byvoorbeeld:

- * Raad vir Gesprek met Ander Kerklike Genootskappe.
- * Raad vir Gesprek met Ander Kerke.

BESLUIT

- * Die voorstel word aanvaar.
- * Die Raad lê voorstelle aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voor.

7.

DANKBETUIGING

BESLUIT

- * Die vergadering betuig dank aan die Raad vir die Gesprek met Ander Denominasies vir die werk wat verrig is.

XXIV KERK EN OWERHEID

1. RAAD VIR KERK EN OWERHEID

1.1 DOEL VAN DIE RAAD

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering laat hom bedien van 'n Raad vir Kerk en Owerheid. Die Raad vir Kerk en Owerheid hou kontak met lede van die Kerk in die owerheidsektor om op dié wyse advies uit te bring met betrekking tot getuienis teenoor owerheid en volk.

1.2 WERKSAAMHEDE VAN DIE RAAD

Die vergadering behandel die verslag oor die werksaamhede van die Raad.

Die volgende sake het aandag geniet:

- * 'n Memorandum oor moraliteit en die huwelik is voltooi en aan die Staatspresident oorhandig.
- * Voorstelle van dr AJG Dreyer oor die staatsubsidie aan die kerklike welsynsorganisasies, die gesinsjaar, die verligting van die belastinglas en die volledige erkenning van die pastorale verwysingsdiens is bespreek.
- * Op versoek van dr AJG Oosthuizen is daar besin oor die verhouding kerk/staat.
- * Prof AD Pont het versoek dat inligting oor die bedeling in die "nuwe Suid-Afrika" wat tot nut van die Kerk se beplanning kan wees, aan die Kerk deurgegee sal word. Daar is besluit om die saak by die 1990 byeenkoms te behandel.
- * Verhouding: kerk en staat
- * Sending en evangelisasie
- * Groeps- en menseregte
- * Grondwetlike modelle
- * Implikasies vir 'n nuwe Suid-Afrika
- * Probleme wat deur die Konserwatiewe Party ondervind is
- * Tydens 'n gesprek met die Staatspresident het die volgende aan die orde gekom:
 - ** Redes waarom die Kerk nie deelgeneem het aan die Rustenburgse kerkeberaad nie.
 - ** Die herderlike skrywe "Kerk en Politiek".
 - ** Minimumvereistes vir 'n grondwet.
 - ** Die Kerk se kommer oor en probleme met die voorgestelde handves vir menseregte.
 - ** Die Kerk se verwerping van Kommunisme.

- ** Die Kerk se ondubbelsinnige keuse vir Christelike moedertaal-onderwys.
 - ** Die Kerk se verwerping van die bevrydingsteologie as onbybels.
 - ** Die kommer van die lidmate van die Kerk oor
 - toekomstige staatkundige ontwikkeling en die posisie van die kerk binne 'n nuwe staatkundige model;
 - 'n vertrouenskrisis as gevolg van nuwe beleidsrigtings.
 - ** Die Kerk se afwysing van opstand teen die owerheid maar daarnaas ook die optredes van die owerheid wat daartoe aanleiding mag gee dat daar opstand by 'n deel van die bevolking mag voorkom.
 - ** Die Kerk se ondersteuning van 'n beleid en poging om groter geregtigheid en lewenskwaliteit vir alle mense te bewerk. Daar is egter kommer dat groter geregtigheid en lewenskwaliteit aan die een kant kan lei tot verlies aan die ander kant. Dit kan lei tot die vernietiging van orde en stabiliteit wat vir die kerk noodsaaklik is om sy werk te doen.
 - ** Die kommer van die Kerk oor die beswadding van die polisie en die Weermag.
 - ** Die dank van die Kerk teenoor die Polisie en Weermag wat in moeilike en selfs in lewensgevaarlike omstandighede poog om wet en orde te handhaaf.
 - ** Die Kerk het die owerheid verseker van sy voorbidding in hierdie moeilike tyd.
 - ** Die Kerk roep steeds sy lidmate duidelik en onomwonde daartoe op om die owerheid as dienaar van God te gehoorsaam en te onderwerp in alles wat nie strydig met die wil van God is nie.
 - * Ander werksaamhede
- Die Raad het ook aan die volgende sake aandag gegee.
- ** Volkslied
 - ** Kerk en politiek
 - ** Rustenburgse deklarasie
 - ** Byeenkoms oor geweld en intimidasie

BESLUIT

- * Die vergadering neem met dank kennis van die werksaamhede van die Raad.

2.

BESKRYWINGSPUNT: RING VAN HEIDELBERG GETUIENIS TEENOR DIE OWERHEID

Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika sal nie in sy getuienis teenoor die owerheid hom wend tot openbare verklarings en deelname aan

ekumeniese drukgroepe nie, maar sal bly by die normale werkwyse naamlik direkte gesprek tussen die Algemene Kommissie en owerheidsinstansies en persone.

BESLUIT

- * Die beskrywingspunt word aanvaar.

MOSIES

Veiligheid van bejaardes

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering spreek sy kommer uit oor die moorde op veral bejaardes onder ons volk, asook op lede van die veiligheidsmagte.
- * Die vergadering versoek die regering om alles in sy vermoë te doen om die lewens van alle mense te beskerm en in besonder aandag te gee aan die veiligheid van bejaardes onder ons volk en dié van die veiligheidsmagte.

Plakkerskampe

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering spreek sy kommer uit oor die vestiging van plakkerskampe/gemeenskappe te Nietgedacht en Diepsloot aangesien dit die voortbestaan van die Nederduitsch Hervormde Gemeente Noordrand bedreig, asook die lewe en eiendom van huidige inwoners in gevaar stel, en versoek die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om hieroor met die owerheid in gesprek te tree.

Motivering

- * Gebeure te Boipatong, Orange-Farm, Pholapark ensovoorts het aangetoon dat rondom plakkerskampe gebiede ontstaan wat in eiendomswaarde drasties verminder, en om ooglopende redes ontvolk. Uit vrees vir hulle lewens is dit aan die orde van die dag dat wettige eienaars en bewoners verplig word om hulle eiendom te verlaat. 'n Soortgelyke verhuising van mense sal in die geval van Nietgedacht, met 'n hoë konsentrasie Hervormers, die gemeente Noordrand 'n onherstelbare knou toedien.
- * Die plasing van 'n groot getal werkloses in 'n gebied waar geen werkseleenthede bestaan nie en wat ver van moontlike werkgeleenthede gelê is, bied nóg vir die inwoners van Nietgedacht en Diepsloot nóg vir die gemeenskap van Zevenfontein 'n blywende oplossing.

TEENSTEM : Plakkerskampe

Hiermee word 'n teenstem aangeteken teen die besluit rakende die vestiging van plakkers te Nietgedacht en Diepsloot.

Dr JA van Biljon
Dr P van Staden.

XXV W E T E N B E P A L I N G S

1. HERSKRYWING VAN DIE KERKWET

1.1 VERSLAG VAN DIE KOMITEE VIR DIE HERSKRYWING VAN DIE KERKWET

Die komitee lê die volgende voorstelle aan die Algemene Kerkvergadering voor as aanduiding van die rigting waarin hy geoordeel het beweeg moet word in die herskrywing van die Kerkwet. Die komitee oordeel dat dit wys sal wees om nie net die bepaalde Kerkwet te hersien en aan te pas nie, maar om 'n totaal nuwe Kerkwet daar te stel. Die rede daarvoor is dat die huidige Kerkwet reeds 'n aangepas- te weergawe is van die 1951 Kerkorde van die Nederlandse Hervormde Kerk. Die feit dat voortdurende aanpassings gemaak moet word dui daarop dat die huidige Kerkwet nie volledig aan die eie omstandighede voldoen nie.

BESLUIT

- * Die benaming Kerkwet word gehandhaaf.
- * Daar word afgesien van die onderskeid tussen wet en bepalinge. Die Kerkwet sal slegs uit een deel bestaan.
- * Die volgende rubriekindeling word deur die vergadering aanvaar:
 - * Die Kerk
 - * Die ampte
 - * Vergaderings van die ampte
 - * Belydenis
 - * Die Kerk na binne
 - Prediking en erediens
 - Sakramente
 - Kategese en openbare belydenis van geloof
 - Huwelik
 - Fees en gedenkdae
 - Kerkboek
 - Kerklike goedere
 - Kerkorde
 - Opsig en tug
 - Jeugwerk
 - * Die Kerk na buite
 - Apostolaat
 - Geestelike vorming van die jeug
 - Verband met ander kerke
 - Kerk en owerheid
- * Die vergadering aanvaar die reeds geformuleerde gedeelte oor die ampte (Dienaar van die Woord) wat slegs dien as voorbeeld van die maksimum-minimum beginsel.
- * Kommentaar en opmerkings oor die rubriekindeling en konsephoofstuk oor die ampte word skriftelik na die Komitee gestuur.
- * Die Komitee vir die herskrywing van die Kerkwet word bedank vir die werk tot dusver gedoen en hulle word sterkte toegebid vir die groot taak wat wag.

2. HERFORMULERING VAN BEROEPSBRIEWE

BESLUIT

* Die volgende formulering van die gewone beroepsbrief word aanvaar:

BEROEPSBRIEF (A) : GEWONE BEROEPSBRIEF VIR VOLTYDSE BEDIENING

Die kerkraad van die Nederduitsch Hervormde Gemeente
het in ooreenstemming met die kerklike orde besluit om u, geagte
..... te beroep as herder en leraar van die gemeente.

Die dienswerk wat u onder opsig van die kerkraad moet verrig, behels
in die besonder:

- 1.1 verkondiging van die Woord van God;
- 1.2 bediening van die sakramente;
- 1.3 lei van eredienste;
- 1.4 voorbidding vir alle mense;
- 1.5 vertroosting van die beproefdes;
- 1.6 lei van vergaderings;
- 1.7 afneem van openbare belydenis van geloof;
- 1.8 bevestiging van ampsdraers;
- 1.9 bevestiging van huwelike;
- 1.10 lei van begrafnisdienste;
- 1.11 uitoefening van konsulentpligte.

U is verder ook saam met die ouderlinge in die besonder vir die vol-
gende dienswerk verantwoordelik:

- 2.1 huisbesoek by en herderlike versorging van alle gesinne en lidmate wat
onder u sorg gestel is;
- 2.2 kategetiese onderrig;
- 2.3 geestelike vorming van die jeug;
- 2.4 opsig en tug oor lidmate;
- 2.5 uitvoering van die apostolaatroeping.

U is beroep om al u tyd en kragte voltyds aan hierdie dienswerk te wy.

Ten einde u in staat te stel om genoemde dienswerk te verrig, onderneem die
kerkraad om u te versorg volgens die bygaande opgawe van versorgingsvoordele.
Die kerkraad belowe aan u al die agting en liefde wat 'n reggeaarde evangelie-
dienaar toekom.

Die kerkraad en gemeente vertrou van harte dat u die beroep sal aanvaar en dat
u so spoedig moontlik met u dienswerk in die gemeente sal begin.

U IS DEUR DIE KERKRAADSVERGADERING GEHOU OP 19... TE
..... BEROEP, WAAR DIE ONDERGETEKENDES TEENWOORDIG WAS.

.....
VOORSITTER

.....
SKRIBA

OUDERLINGE

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

DIAKENS

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ek, die ondergetekende, verklaar hiermee dat ek, na ernstige en biddende ooringewing, die bogenoemde beroep met die voorwaardes daarin vervat, aanneem. Ek aanvaar die versorgingsvoordele soos uiteengesit in die opgawe van versorgingsvoordele en onderneem om die dienswerk soos uiteengesit in die beroepsbrief na behore te verrig.

.....

OPGAWE VAN VERSORGINGSVOORDELE

Aan die standplaas is die volgende versorgingsvoordele verbonde:

1. KONTANTDEEL

'n Kontantdeel van R..... per jaar wat deur die kerkraad maandeliks in gelyke bedrae soos volg uitbetaal sal word.

1.1 Aan die predikant R..... per maand.

1.2 Aan die Raad van Finansies van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika R..... per maand totdat die studieskuld van die predikant aan die Kerk afgelos is, waarna die bedrag by die bedrag in 1.1. hierbo genoem, gevoeg word.

2. VAKANSIETOELAE

'n Vakansietoelae van R..... per jaar.

3. BEHUISING

Behuising word aan die predikant aangebied op die volgende wyse:

- * Vrye woning wat insluit telefoon, koste van munisipale dienste, en onderhoud

of

- * 'n Behuisingstoelae van R..... per jaar wat telefoon, koste van munisipale dienste en onderhoud insluit,

of

- * 'n Behuisingstoelae van R..... per jaar plus telefoon en koste van munisipale dienste, uitgesluit eiendomsbelasting.

4. KOSTE VAN VERVOER

- * Die predikant verskaf die vervoermiddel en die kerkraad betaal aan hom 'n vervoertoelae bereken aan die hand van riglyne wat van tyd tot tyd deur die Administrateur aan gemeentes beskikbaar gestel word.

of

- * Die kerkraad verskaf in oorleg met die predikant die vervoermiddel en betaal al die koste verbonde aan die vervoer van die predikant en sy gesin.

of

- * Die kerkraad gee 'n reistoelae van R..... per maand.
** Sodra die reëlins gefinaliseer is, moet die Administrateur van die reëlins in kennis gestel word.

5. VERLOF

Verlof word aan die predikant toegestaan in ooreenstemming met bepaling 151.3(d) van die Kerk.

6. PENSIOENVOORSIENING EN MEDIESE BYSTAND

Soos voorgeskryf

of

soos ooreengekom.

BESLUIT

- * Beroepsbrief A word goedgekeur en in werking gestel.

VERKIESING VAN RAAD VIR REGSADVIES

Die volgende persone word verkies as lede van die Raad vir Regsadvies:

- * Prof SJ Botha
- * Prof AD Pont
- * Adv SF du Toit
- * Dr BJ van Wyk
- * Prof JA Loader

NOTULE

Die vergadering neem kennis dat die notule van die vergadering vanaf Donderdag 2 Julie 1992 om 14:30 tot en met verdagting van die vergadering nog nie behandel en goedgekeur nie.

BESLUIT

- * Die onafgehandelde gedeelte van die notule word na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys vir afhandeling.

VOORSTEL : DIE REGLEMENT VAN ORDE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering stel die Reglement van die Orde vir die vergadering na die konstituering van die vergadering vas.
- * Veranderinge aan die Reglement geskied met 'n meerderheid van stemme.

MOSIES

Die volgende mosies word aanvaar.

* Emerituspredikante

Predikante van die Kerk en gemeentes in wie se ressort emerituspredikante woon, sien toe dat veranderingsprosesse (enkellopend word en gepaardgaande vereensaming) van hierdie predikante met die nodige pastorale versorging en ondersteuning sal geskied.

* Ouderlinge- en diakenafgevaardigdes

Die vergadering aanvaar 'n mosie van dank teenoor ouderlinge en diakens wat verlof moes neem om die Algemene Kerkvergadering by te woon.

* Ring van Oos-Kaap

Die vergadering neem kennis dat enkele detailsake met betrekking tot die vorming van die nuwe ring in die Oos-Kaap nog nie afgehandel is nie en volstaan met die besluit dat dit aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oorgelaat word om die saak af te handel.

BEDANKINGS

Die voorsitter bedank die volgende:

- * Die Administrateur, mnr L de Munnik vir sy persoonlike aandag en insette in alle sake wat die vergadering raak.
- * Die personeel van die Administrateur, onder andere:
 - ** Dr PA Claassens
 - ** Mnr W Vorster
 - ** Mnr P van Loggerenberg
 - ** Mnr J Wessels

- ** Mnr E Struwig
 - ** Mej Rona Barnard en mev Anna-Marie van Schalkwyk
 - ** Mev Stella Muller en mev Elena Hennig (tik van notule)
 - ** Mnr Louis Venter
 - ** Al die ander personeel van die kantoor van die Administrateur in die besonder vir hulle lang werksure en besondere insette.
- * Mnr Yssel Venter, Fransua Jacobs en personeel van UP.
 - * Predikante wat die vergadering geopen en afgesluit het.
 - * Die stemtellers onder leiding van oudl Manie Dreyer.
 - * Persone wat orrelbegeleiding waargeneem het, mej Susan Engelbrecht, mev Elfrieda Pretorius, mnr Ben Bierman en ander.
 - * Die formuleringskommissie
 - * Die visevoorsitter
 - * Die ordekommissie
 - * Die notulehouers
 - * Die SAUK en die pers.
 - * Die NHSV-takke wat verversings verskaf het.

DANK AAN DIE VOORSITTER

Prof TFJ Dreyer spreek namens die vergadering sy dank en waardering uit teenoor die voorsitter vir die wyse waarop hy 'n moeilike vergadering gelei en beheer het, vir die leiding wat hy uit sy posisie aan die vergadering gegee het. Dit alles is ferm en tog op die mees menslike wyse gedoen wat daarop dui dat die Kerk 'n groot man as voorsitter het.

AESLUITING

Die voorsitter sluit die vergadering af met Skriflesing uit Efesiërs 5:1-20. Hy rig enkele gedagtes vanuit die gelese gedeelte tot die vergadering en doen 'n beroep op elkeen teenwoordig om 'n onberispelike lewenswandel te handhaaf. Nadat hy die vergadering toegesprek het en voorgegaan het in gebed laat hy sing uit Gesang 67:1, 2 en 3 en spreek die seën oor die vergadering uit. Die vergadering verdaag.

GOEDGEKEUR EN GETEKEN TE PRETORIA OP 7. Oktober 1992.

.....
VOORSITTER

.....
SKRIBA

BEROEP OP 'N MEERDERE VERGADERING

Broers en susters, die vraag wat u uself moet afvra om 'n beslissing te maak in hierdie saak is:

IS DIE BEPALINGS VAN DIE KERKWET EN BEPALINGS NAGEKOM IN DIE HANTERING VAN HIERDIE SAAK WAT GELEI HET TOT DIE ONEERVOLLE ONTSLAG VAN MY AS DIE AANGEKLAAGDE?

Dit is die vraag. IS DIE BEPALINGS VAN DIE KERKWET EN BEPALINGS NAGEKOM? Indien die Bepalings volledig nagekom is, kan u die beslissing van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering handhaaf. Indien die Bepalings in enige opsig nie nagekom is nie, kan u nie die onkerkregtelike optrede goedkeur en die beslissing van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering handhaaf nie.

Graag wil ek net hier aan die begin duidelik maak wat ek in my betoog bedoel met kerkregtelik en onkerkregterlik:

Met KERKREGTELIK bedoel ek dat die Bepalings van die Kerkwet en Bepalings nagekom is; en met

ONKERKREGTELIK bedoel ek dat van die Bepalings in die Kerkwet en Bepalings nie nagekom is nie.

Broers en susters, in die hantering van die saak is soos volg besluit:

"In die lig van hierdie bevinding besluit die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om ds CJ Kruger in terme van Bepaling 123.4(a)(ii) gelees met Bepaling 123.6 oneervol uit sy amp as bedienaar van die Woord te onthef en hom die gebruik van die sakramente te ontsê met ingang 7 Augustus 1991."

Verder is ek ook aangekla onder Bepaling 108.2(a).

U kan dus sien: Ek is aangekla op grond van die Bepalings van die Kerkwet en Bepalings en ek is geskors op grond van die Bepalings. Die vraag ontstaan nou:

Geld die Kerkwet en Bepalings net vir my as aangeklaagde en nie vir die opsighoudende liggame nie OF geld die Kerkwet en Bepalings vir my sowel as vir die opsighoudende liggame?

Die antwoord is baie duidelik: Die Kerkwet en Bepalings geld vir alle partye betrokke. Vir my sowel as vir die Ringskommissie, die Moderamen en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

Die vraag wat dan ontstaan is die volgende:

Kan die Moderamen my op grond van die Bepalings van die Kerkwet en Bepalings vir 12 maande uit die bediening uit hou sonder dat daar 'n klag teen my gelê is? en;

Kan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering my op grond van die Bepalings oneervol uit die amp onthef terwyl die Bepalings in die hantering van hierdie saak nie nagekom is nie?

Die antwoorde op beide hierdie vrae is ondubbelsinnig: **NEE!**

Soos ek aan u sal toon in my betoog was die hantering van hierdie saak van die begin af nie in ooreenstemming met die Bepalings van die Kerkwet en Bepalings nie. Die onkerkregtelike optrede het dwarsdeur die verloop van die saak voortgeduur. Onkerkregtelike optrede wat uitgeloop het op my oneervolle ontheffing met ontseggings van sakramente.

EK BEHANDEL MY BETOOG ONDER DIE VOLGENDE OPSKRIFTE

1. Die Moderamen se hantering van die saak wat nie aan die Bepalings aangaande opsig en tug van die Kerkwet en Bepalings voldoen nie;
2. Die Ringskommissie van Middelburg se hantering van die saak wat nie aan die Bepalings aangaande OPSIG EN TUG van die Kerkwet en Bepalings voldoen nie;
3. Die klag wat nie aan die vereistes van Bepaling 117 voldoen nie;
4. Die afhandeling van die saak.

BETOOG

1. DIE MODERAMEN SE HANTERING VAN DIE SAAK WAT NIE AAN DIE BEPALINGS AANGAANDE OPSIG EN TUG VAN DIE KERKWET EN BEPALINGS VOLDOEN NIE

Die vrae wat hier ter sprake is, is die volgende:

- * Kan 'n geordende leraar van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika sonder 'n klag of sonder dat hy aanstootlike sondes gepleeg het uit die bediening weerhou word, sodat hy nie sy roeping en amp volledig in 'n gemeente kan uitoefen nie?
- * Kan tug uitgeoefen word sonder 'n klag?
- * Mag die Moderamen tug uitoefen?
- * Waarom het die Moderamen die tug gehandhaaf hoewel hulle nie voldoende rede gehad het nie, soos deur hulle erken in die skrywe van 25 Januarie 1991?
- * Het die Moderamen reeds in 'n vroeë stadium 'n mening tot my nadeel oor my gevorm en dit later tydens die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering net bevestig?
- * Het die Moderamen deur hulle nie-kerkregtelike optrede my wesenlike skade berokken deurdat hulle my weerhou het om 'n inkomste en voordele deur die uitoefening van my amp te genereer?

As geordende leraar is daar in die Hervormer van 1 April 1990 aan die Kerk kennis gegee dat ek op 1 Mei 1990 beroepbaar is vir diensaanvaarding 1 Augustus 1990. Na hierdie kennisgewing is ek per telefoon-gesprek deur die skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in kennis gestel dat ek nie meer beroepbaar is nie en dat ek op

23 April 1990 voor die Moderamen moet verskyn. Op die vergadering van 23 April 1990 is ek dan ook meegedeel dat ek nie beroepbaar is nie. Daar was volgens my wete op hierdie stadium geen klag teen my gelê nie. Ek het geen aanstootlike sonde gepleeg nie. Die opsig was beperk tot een vergadering wat spesifiek gehandel het oor my preek, wat ek erken verkeerd was, en die saak was afgehandel.

Die vraag ontstaan nou wat het gebeur tussen 1 April 1990 en 23 April 1990. Volgens die Bepalings van die Kerkwet en Bepalings kon net een logiese afleiding gemaak word: **Tug is uitgeoefen**, aangesien 'n bedienaar van die Woord slegs deur middel van tug of aanstootlike sondes wat op tug uitloop uit die bediening weerhou kan word. Tug is uitgeoefen sonder opsig en sonder 'n klag en sonder dat ek 'n aanstootlike sonde gepleeg het. Die tug is uitgeoefen deur die lede van die Moderamen. Hierdie optrede is teenstrydig met Bepalings 105, 107, 108, 109, 110, 111 en daaropvolgende Bepalings rakende Opsig en Tug. Bepaling 111 stel wie tug uitoefen. In hierdie geval is tug deur die Moderamen uitgeoefen wat nie in ooreenstemming met Bepaling 111 is nie. Bepaling 111.1 lui:

" 1. Tug word uitgeoefen deur

- (a) Die kerkraad oor lidmate;
- (b) Die ringskommissie oor ouderlinge en diakens en
- (c) Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oor dienaars van die Woord, oor ringsvergaderings, oor ringskommissies en oor organe van bystand."

U kan dus sien dat die Moderamen nie die reg gehad het om tug uit te oefen soos wat hulle gedoen het nie. Hierdie saak is dus van die begin af onkerkregtelik hanteer. Hierdie onkerkregtelike tug is gehandhaaf totdat die ringskommissie van Middelburg na 'n onkerkregtelike opsiggesprek 'n onkerkregtelike klag teen my gelê het. Ten spyte van die feit dat die Moderamen in 'n skrywe gedateer 25 Januarie 1991 aan die ringskommissie van Middelburg die volgende skryf:

"Die Moderamen het in sy gesprek met ds CJ Kruger in 'n doodloopstraat beland. Die Moderamen het besluit om die kommissie van die ring te versoek om voort te gaan met die uitoefening van die opsigtaak van die ringskommissie in hierdie verband."

Waarmee die Moderamen onomwonde erken dat hulle op daardie stadium geen grondige rede het om my verder uit die bediening te weerhou nie. Die Moderamen erken hulle het in 'n doodloopstraat beland. Die Moderamen het nie voldoende rede om my te tug nie, nogtans handhaaf die lede van die Moderamen die tug. Verder is ek glad nie in kennis gestel van hierdie doodloopstraat-situasie waarin die Moderamen hulle bevind nie. Nee, daar word net geswyg, die tug word gehandhaaf en ek moet sonder enige inkomste lewe. Hierdie optrede laat 'n uiterse wrang smaak en plaas 'n ernstige vraagteken agter die integriteit en eerlikheid van die lede van die Moderamen in die hantering van hierdie saak. Die Moderamen lig my glad nie in van die situasie nie. Ek word wesenlik deur hierdie optrede benadeel maar ek moet maar sien waarvan ek en my gesin sal leef. Verder word aan die ringskommissie laat weet dat hulle maar die doodloopstraat-situasie van die Moderamen moet uitsorteer deur die uitoefening van die opsigtaak. Na nege maande van tug word daar vir die eerste keer melding gemaak van opsig. In daardie tydperk moet ek maar op die Here vertrou vir die kos op die tafel, want die Moderamen weerhou my onkerkregtelik, sonder grondige rede, daarvan om 'n inkomste te verkry deur die uitoefening van my amp.

Die erkenning van die Moderamen dat hulle in 'n doodloopstraat beland het in hulle gesprek met my, bewys verder dat die lede van die Moderamen op 'n vroeë stadium 'n mening tot my nadeel oor my gevorm het, en later voor die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering hierdie mening slegs bevestig het. Ek was dus skuldig bevind voordat daar nog 'n klag aanhangig gemaak is. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering moes egter nog net die finale goedkeuring daarvoor gee. Die lede van die Moderamen wou my ten alle koste uit die bediening uit hou. Daarvoor was 'n klag in die finale instansie nodig. Die Moderamen het nie genoegsame bewyse vir 'n klag nie en bevind hulle in 'n doodloopstraat-situasie. Dus word aan die ringskommissie die opdrag gegee om die sogenaamde opsigtaak uit te oefen.

Ek moet egter ook hier aan u uitwys dat die Moderamen reeds op 23 Oktober 1990 'n doel geformuleer het om my uit die amp onthef te kry. 9-1/2 maande voordat ek uit die amp onthef is, is ek reeds skuldig bevind deur die Moderamen en is daar reeds formeel deur die Moderamen besluit dat ek onthef sal word. Ek haal vir u aan uit die notule van die Moderamen van die 23ste Oktober 1990:

"Die Moderamen beveel by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aan dat ds Kruger deur middel van 'n geformuleerde klag eventueel van sy amp onthef moet word as gevolg van teologiese dwaalleer."

Ek wys u, die lede van die vergadering wat die saak moet beoordeel, daarop dat die geformuleerde doel nie was dat opsig gedoen moet word nie, maar die geformuleerde doel van die Moderamen was dat ds Kruger eventueel van sy amp onthef MOET word. En die middel tot die doel was 'n geformuleerde klag. Die rede is teologiese dwaalleer, terwyl die Moderamen op 25 Januarie 1991 met hulle doodloopstraat-situasie bekentenis, erken het dat daar nie genoegsame bewys bestaan vir die rede van teologiese dwaalleer nie.

Die lede van die Moderamen het verder ook hulle posisie op die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering misbruik om hulle doel te bereik om my uit die amp onthef te kry, soos blyk uit die notule van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering van 22 November 1990. Ek haal aan uit die notule:

"Die Moderamen beveel by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aan dat ds Kruger deur middel van 'n geformuleerde klag eventueel van sy amp onthef moet word as gevolg van teologiese dwaalleer."

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het dan ook hierdie doel van die Moderamen op 22 November 1990 bekragtig in sy besluit dat die Moderamen 'n klag teen my moet formuleer na die uitkoms van 'n broederlike gesprek. Let wel na die uitkoms van 'n broederlike gesprek en NIE nadat opsig gedoen is nie soos wat die Kerkwet in Bepaling 108.2(a) vereis nie.

Dus ook die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het my reeds op 22 November 1990 skuldig bevind op grond van die redes wat deur die Moderamen aan hulle verskaf is. Redes wat die Moderamen op 25 Januarie erken, nie genoegsame redes vir 'n klag is nie.

Daar is dus ten minste 8-1/2 maande voor my ontheffing uit die amp in beginsel DEUR DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING besluit dat ek UIT DIE AMP ONTHEF MOET WORD, sonder dat opsig gedoen is volgens die Bepalings oor opsig.

Broers en susters, u sal met my saamstem dat hoewel die Moderamen en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering dit mag probeer ontken, die feite van die saak baie duidelik daarop dui dat daar ten minste op 23 Oktober 1990 deur die Moderamen en ten minste op 22 November 1990 reeds deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering (op aanbeveling van die Moderamen) besluit is dat ek uit my amp onthef MOET WORD.

Die feite uit die notules van die Moderamen en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering met betrekking tot die hantering van hierdie saak deur die Moderamen en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is dus uiters verdag en dui op 'n verskuilde agenda, motief en doel.

'n Verdere optrede tot staving van hierdie verskuilde agenda, motief en doel blyk uit die transkripsie van die onkerkregtelike opsiggesprek gehou op 12 Maart 1991. Ek haal vir u uit die transkripsie aan:

"Ds HN Botha sê die volgende in die vergadering (LW. Dit is voordat ek in die vergadering toegelaat is):

Met ander woorde ek het vandag 'n gesprek gehad met dr Van Wyk waarna ek later vanaand weer sal terugkom. (p.1)"

Later, net nadat ek die vergadering verlaat het sê ds HN Botha die volgende:

"Ons praat nou oor 'n klag (LW. die eerste woorde wat ds Botha gebruik nadat ek die vergadering verlaat het is ons praat nou oor 'n klag.) Ek moet u eerlik sê - nou kan ek maar vir u sê wat dr Van Wyk vandag vir my gesê het.... Eintlik was hulle verwysing na ons Kommissie - Hulle gee ons nie die opdrag nie, MAAR HULLE BEDOELING IS ONS MOET HOM VERKLA."

Met ander woorde daar was by die ringskommissie geen onduidelikheid wat die doel van die onkerkregtelike opsiggesprek was nie. 'n Klag moes geformuleer word. Aangesien ds Botha die voortsetting van die vergadering, nadat ek die vergadering verlaat het met die woorde begin: "Ons praat nou oor 'n klag". Met ander woorde, daar is geen maar geen onduidelikheid by die ringskommissie wat die doel van die opsigvergadering was nie.

Verder is daar geen onduidelikheid oor wat die Moderamen en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering se bedoeling is met die skrywe dat die Moderamen in 'n doodloopstraat beland het, en dat die ringskommissie hulle opsigtaak moet uitoefen nie. Dr Van Wyk het die bedoeling baie duidelik en ondubbelsinnig aan ds Botha deurgegee: "Eintlik was hulle verwysing na ons kommissie: hulle gee ons nie daardie opdrag nie, maar hulle bedoeling is ons moet hom verkla."

Na hierdie bekendmaking van die werklike doel van die vergadering deur ds Botha gaan die vergadering voort met die duidelike vooropgestelde doel om die klag se inhoud en vereistes te bespreek. Die res van die transkripsie van die vergadering toon dan ook duidelike bewyse dat ds Botha en ds De Beer bevooroordeeld was, soos wat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering dan ook bevind het. Verder word ek as persoon beskinder oor sake wat nie in die klag of in die vergadering ter sprake gekom het nie. Daar word ook deur 'n ouderling beweer dat ek 'n ernstige skroef los het, wat vir my grens aan naamskending in 'n vergadering.

Die gesprek waarna ds Botha verwys waarin dr Van Wyk aan ds Botha meegedeel het dat die bedoeling van die skrywe van 25 Januarie 1991 is dat die Ring my moet verkla, plaas ernstige twyfel agter die eerlikheid van dr Van Wyk se opmerking op bladsy 40 van die dokument wat u vooraf ontvang het. Dr van Wyk sê in die vergadering:

"Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het 'n skoon gewete dat daar met groot geduld met hom gehandel is."

Die vraag wat ontstaan is die volgende: **HOE KAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING 'N SKOON GEWETE HÊ DAT DAAR MET GROOT GEDULD GEHANDEL IS INDIEN DIE FEITE DIE VOLGENDE UITWYS:**

- 23 April 1990 word my beroepbaarheid onkerkregtelik opgehef;
- 23 Oktober 1990 formuleer die Moderamen 'n doel dat ds Kruger deur middel van 'n geformuleerde klag eventueel van sy amp onthef moet word....., sonder dat enige opsig gedoen is.
- 22 November 1990 misbruik die lede van die Moderamen hulle posisie op die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om hierdie doel goedgekeur te kry;
- 22 November 1990 keur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering hierdie onkerkregtelike doelwit van die Moderamen goed, en gee die Moderamen die groen lig om voort te gaan om hulle doel te bereik;
- 21 Januarie 1991 beland die Moderamen in 'n doodloopstraat-situasie omdat hulle nie 'n klag kan formuleer nie. Daar word besluit dat die ringskommissie die oplossing vir hierdie doodloopstraat-situasie is;
- Ek word glad nie in kennis gestel van die doodloopstraat-situasie waarin die Moderamen hulle bevind nie. Inligting wat my, my gesin, my familie en my toekoms raak word nie aan my deurgegee nie;
- 25 Januarie 1991 laat die Moderamen aan die ringskommissie weet dat hulle opsig moet uitoefen. LW. Die eerste keer wat daar van opsig melding gemaak word;
- 12 Maart 1991 maak dr Van Wyk die verskuilde agenda, motief en reeds geformuleerde doel van die Moderamen aan ds Botha agteraf bekend, so agteraf dat ds Botha dit eers aan die ringskommissie kan meedeel nadat ek die vergadering verlaat het sodat die gesprek tog 'n mate van opsig moet toon; (nogtans sê dr Van Wyk sy gewete is skoon dat hy as lid van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering met groot geduld gehandel het, terwyl hy volgens die getuienis agteraf die saak gemanipuleer het);
- 12 Maart 1991 vind 'n onkerkregtelike opsiggesprek plaas, wat in lyn is met die geformuleerde doel van die Moderamen dat ek uit my amp onthef moet word;
- 13 Mei 1991 word 'n onkerkregtelike klag aanhangig gemaak. 'n Klag wat opgestel word na aanleiding van 'n onkerkregtelike sogenaamde opsiggesprek;
Die klag wat nie aan Bepaling 117 voldoen nie, word goedgekeur deur die voorsitter, dr Van Wyk en die skriba, prof Dreyer (Bepaling 119.1);
- 20 Junie 1991 sê dr Van Wyk sy gewete en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering se gewete is skoon;
7 Augustus 1991 word hierdie onkerkregtelike proses afgesluit toe die geformuleerde doel van die Moderamen soos vervat in die notule van 23 Oktober 1990 tot uitvoering gebring word.

Broers en susters, ek stel dit aan u: Die feite in die saak dui daarop dat dr Van Wyk nie heeltemal die waarheid gepraat het toe hy gesê het:

"Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering (waarby hy homself insluit) het 'n skoon gewete dat daar met groot geduld met hom gehandel is."

Die feit dui ook daarop dat dr Van Wyk nie alleen uitgesonder kan word asof hy alleen vir die onkerkregtelike ontheffing van my uit die amp verantwoordelik was nie. Maar dat ten minste dr Van Wyk as voorsitter van die Moderamen en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, die lede van die Moderamen, met hulle vooraf geformuleerde doel dat ek onthef MOET word, en die ringskommissie wat die bedoeling van die Moderamen uitgevoer het en uiteindelik die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kwaadwillig opgetree het met hierdie oneervolle ontheffing.

Ek wys die lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering dan ook daarop dat Bepaling 121.20 soos volg lui:

"Indien bevind word dat 'n klag teen 'n lidmaat of ampsdraer kwaadwillig gelê is, tree die opsighoudende liggaam (wat in hierdie geval die Algemene Kerkvergadering is) onder meer op grond van die negende gebod teen die klaer op."

Ek gaan nie hier in detail oor die negende gebod in nie. Ek wys die vergadering egter net daarop die antwoord 112 van die Heidelbergse Kategismus onder andere die volgende oor die negende gebod antwoord:

"EK MAG... NIEMAND LIGTELIK EN ONVERHOORD VEROORDEEL OF HELP VEROORDEEL NIE... SO MOET EK IN REGSAKE EN IN ALLE ANDER HANDELINGE DIE WAARHEID LIEFHÊ, EN OPREG WEES IN WAT EK Sê EN BELY."

Die Moderamen het my op 23 Oktober 1990 met hulle geformuleerde doel ligtelik en onverhoord veroordeel aangesien hulle op 21 Januarie 1991 in 'n doodloopstraat-situasie beland het, en die verhoor eers op 20 Junie 1991 plaasgevind het. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het met hulle goedkeuring van die geformuleerde doel my op 22 November 1990 help veroordeel. Die ringskommissie het met hulle onkerkregtelike opsig (wat in lyn was met die geformuleerde bedoeling van die Moderamen soos dit deur dr Van Wyk aan ds Botha bekend gemaak is voor die opsiggesprek) gehelp om my te veroordeel. Hierdie optrede van die lede van die opsighoudende vergaderings was in stryd met wat die negende gebod vereis soos wat dit uitgespel is in die Heidelbergse Kategismus antwoord 112. Die Algemene Kerkvergadering moet dus ook ten opsigte van Bepaling 121.20 tot 'n besluit kom op grond van die getuienis voorhande.

Ek wil dan ook van hierdie geleentheid gebruik maak om ds De Beer om verskoning te vra. Ek vra u, ds De Beer, om verskoning dat ek u alleen uitgesonder het dat die klag voortspruit uit 'n persoonlike dreigement, waarvan die redes aan my nie bekend was nie. Ek het wel die getuies gehad wat getuig het dat u by ten minste twee geleenthede gesê het dat u persoonlik sou sorg dat ek geskors word. Maar ek was nie bewus van die ander lede van die ringskommissie, die lede van die Moderamen en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering se direkte en indirekte betrokkenheid by die uitvoering van die geformuleerde doel van die Moderamen nie. Ek was ook nie bewus daarvan dat die Moderamen reeds op 23 Oktober 1990 die doel geformuleer het dat "ds Kruger uit die amp onthef MOET word nie". Daarom vra ek u om verskoning ds De Beer dat ek u optrede uitgesonder het.

Die ringskommissie belê 'n onkerkregtelike sogenaamde opsiggesprek, wat niks anders was as 'n geleentheid om feite in te samel om 'n klag te formuleer nie. Sodoende help die ringskommissie om die doel van die Moderamen uit te voer om my finaal uit die bediening uit te kry. Die voorsitter van die Ring som die doel van die sogenaamde opsiggesprek juis soos volg op:

"Kom ons sê ons sal na hierdie gesprekvoering vannaand moet besluit of ons hom gaan aankla by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering MET DIE BEDOELING OM HOM ONTRUIM TE KRY VAN DIE AMP VAN PREDIKANT."

Selfs die bevinding van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering bevestig dat daar verskuilde oogmerke was om my ten alle koste uit die bediening te kry. Soos ek aangetoon het spruit dit voort uit 'n mening wat tot my nadeel vroeër deur die Moderamen oor my gevorm is en later slegs bevestig is met my skorsing. Die bevinding van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering p.52 lui soos volg:

"Ds Botha se eerste opmerking na ds Kruger die vergadering verlaat het is 'n interpretasie dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering se bedoeling is dat die Kommissie van die Ring van Middelburg ds Kruger moet verkla."

Hierdie vooraf geformuleerde doel van die Moderamen dat ek uit die amp onthef moet word verklaar dan ook waarom ds De Lange so gretig was dat ek moet bedank. Ek is by twee geleenthede deur ds De Lange geïntimideer om eerder te bedank. Dit sou die Moderamen natuurlik uitstekend gepas het, en hierdie ongemaklike situasie wat hulle oor hulself gebring het stil-stil oplos. By die Moderamenvergadering op 3 Desember 1990 het ds De Lange my ernstig geïntimideer om nie draaie om die Moderamen te loop nie, om presies te doen wat die Moderamen my beveel of eerder te bedank. Die feit was egter dat dit juis die Moderamen was wat draaie gemaak het om hulself uit hierdie ongemaklike onkerkregtelike doodloopstraat-situasie te kry. Ds De Lange het verder ook probeer verhoed dat ek sekere vals gerugte aangaande my probeer opklaar. Vals beskuldigings dat ek my in die okkulte begewe, terwyl die waarheid is dat ek persone wat satan gedien het met die Evangelie bedien het en hulle na Jesus Christus toe gelei het sodat hulle Jesus Christus die Heer en Meester van hulle lewe gemaak het. Tydens 'n telefoongesprek het ds De Lange my vals beskuldig dat ek 'n sogenaamde ryloper opgelaaï het en tot in Nelspruit oor duiweluitdrywing met die ryloper gesels het. Wat totaal vals is. Hy het in die gesprek vermeld dat hierdie opklaai van die ryloper deur my die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering geweldig ontstig het, dat my optrede 'n Hervormde leraar in Nelspruit in 'n baie groot verleentheid gebring het en dat hierdie optrede van my, my saak by die Kommissie van Algemene Kerkvergadering baie ernstig benadeel het. Ek het toe aan ds De Lange gemeld dat ek as beginsel nooit rylopers opklaai nie, en dat ek nog net eenmaal vir die Weermag Nelspruit toe is om by Kommandement Oos-Transvaal in te klaar en nie weer daarna nie. Ek het ook gevra wie die aantying gemaak het. Hy het geantwoord hy weet nie, hy dink 'n ouderling op die Kommissie. Ek het vir ds De Lange gevra wie die ds in Nelspruit is wat so in die verleentheid was, waarop hy ook geantwoord het, hy weet nie. Dit is egter interessant dat indien my optrede die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering so geweldig ontstig het, en dit my saak so ernstig benadeel, waarom is so 'n ernstige saak glad nie in die notule van 22 November 1990 vermeld nie. Stem ds De Lange se môre en aand praatjies dalk nie ooreen nie? Het hy dalk 'n wilde kans gevat sodat hy my kon intimideer om te

bedank? Of wou hy juis verhoed dat ek uitvind dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering dit reeds in beginnel goedgekeur het dat ek uit my amp onthef MOET WORD?

Wat ookal ds De Lange se motief was sal die vergadering seker nooit weet nie. Maar in die lig van die feite dat die lede van die Moderamen reeds besluit het dat ek onthef moet word en dat hy my meer as een keer geïntimideer het dat ek eerder moet bedank, en hy beweer het dat ek draaie om die Moderamen wil loop terwyl ek onduidelikhede rondom die skinderstories oor my wou opklaar, blyk dit dat ds De Lange bedreigd gevoel het deur die feit dat ek nog nie onthef is nie en baie graag van my ontslae sou wou raak. Maar gelukkig laat die Heer van die Kerk nie die ongeregtigheid vir ewig voortduur nie. Die Here het sy eie maniere om met die ongeregtigheid af te reken en om van die bewerkers van ongeregtigheid ontslae te raak. Geseënd is die Naam van die Here.

Ds de Lange se optrede as lid van die Moderamen en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering plaas 'n vraag agter die sogenaamde maksimum geduld wat die Moderamen aan die dag gelê het. Die feit dat die Moderamen reeds op 23 Oktober 1990 in hul geformuleerde doel besluit het dat ek uit die amp onthef moet word (LW. sonder enige opsiggensprek), plaas 'n verdere vraag agter die sogenaamde maksimum geduld wat die Moderamen aan die dag gelê het. Dit bevestig egter dat die lede van die Moderamen nie voordurend in goeie trou gehandel het nie.

Toe die Moderamen in 'n doodloopstraat beland, is aan die ringskommissie opdrag gegee om opsig te gaan doen maar die verskuilde motief is ook aan die voorsitter bekend gemaak. Die ringskommissie moes my verkla. Daar word selfs in die bevinding van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering met my saamgestem as gestel word:

"Oor ds Kruger se bewering dat die gesprek tussen hom en die kommissie van die ring nie 'n opsiggensprek was nie maar bedoel was om inligting in te samel ten einde 'n klag te kan formuleer, moet daar ongelukkig met hom saamgestem word." (p.52).

Broers en susters, ek stel dit aan u. Uit die feite is die volgende duidelik:

1. Die feit dat my beroepbaarheid op 23 April 1990 teruggetrek is, was teenstrydig met die Bepalings van die Kerkwet en Bepalings aangaande opsig en tug. Tug is tussen 1 April en 23 April 1990 op my uitgeoefen sonder enige opsig en enige klag. Hierdie optrede van die Moderamen was onkerkregtelik.
2. Die lede van die Moderamen het reeds op 'n vroeë stadium 'n mening oor my gevorm tot my nadeel en het later voor die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering hierdie mening slegs bevestig.
3. Die lede van die Moderamen het reeds op 23 Oktober 1990 in beginnel besluit dat ds Kruger uit sy amp onthef moet word in hul geformuleerde doel wat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op 22 November 1990 goedgekeur het. Ek stel aan die vergadering: **DIE BESLUIT WAT OP 7 AUGUSTUS 1991 BEKRAGTIG IS OM MY ONEERVOL UIT AMP TE ONTHEF IS TEN MINSTE 9-1/2 MAANDE VOOR DIE TYD GENEEM.** Dit was dus onmoontlik vir die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om tot 'n objektiewe bevinding te kom.

4. Die lede van die Moderamen het 'n verskuilde doel en motief gehad en het hulle posisie op die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering misbruik om my uit die bediening te hou en finaal uit die amp ontruim te kry. Hierdie geformuleerde doel bewys kwaadwilligheid van die lede van die Moderamen, wat hulle skuldig maak aan Bepaling 121.20 deurdat hulle die negende gebod oortree het.
5. Die lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering se goedkeuring van die doelstelling van die Moderamen maak die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering medepligtig aan die oortreding van die negende gebod. Die lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is dus ook skuldig aan kwaadwillige optrede.
6. Die lede van die Kommissie van die Ring van Middelburg se uitvoering van die geformuleerde bedoeling van die Moderamen en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering maak hulle ook medepligtig dat ek ligtelik en onverhoord veroordeel is, wat hulle ook skuldig maak aan die oortreding van die negende gebod en Bepaling 121.20.
7. Die lede van die Moderamen het nie eerlik en opreg die saak hanteer nie. Hulle het in 'n doodloopstraat beland maar my steeds sonder voldoende gronde en onkerkregtelik uit die bediening uit gehou, wat 'n ernstige vraag aangaande die lede van die Moderamen se eerlikheid en integriteit plaas.
8. Die lede van die Moderamen het my wesenlik skade berokken deur hulle onkerkregtelike optrede deurdat hulle my weerhou het van die traktement en voordele wat met die uitoefening van my amp sou gepaard gaan. Ek hou die Nederduitsch Hervormde Kerk verantwoordelik, wat die Moderamen verkies het op die Algemene Kerkvergadering, vir die skadevergoeding van twee jaar se traktement en alles, insluitende voordele wat met die uitoefening van die amp van predikant gepaard gaan, plus heersende bank rente terugwerkend na 1 Augustus 1990.

2. DIE RINGSKOMMISSIE VAN MIDDELBURG SE HANTERING VAN DIE SAAK WAT NIE AAN DIE BEPALINGS AANGAANDE OPSIG EN TUG VAN DIE KERKWET EN BEPALINGS VOLDOEN NIE

Die vrae wat hier ter sprake is, is die volgende:

- * Was die gesprek wat bedoel was om 'n opsiggesprek te wees in werklikheid 'n opsiggesprek?
- * Was daar 'n verskuilde motief om inligting in te samel om my ontruim te kry van die amp van predikant. Wat teenstrydig met die doel van opsig sou wees soos vervat in Bepaling 99?
- * Voldoen die oproep na die opsigvergadering aan die vereistes van Bepaling 100? Indien nie was die opsig gesprek met ander woorde onkerkregtelik.
- * Is 'n klag geformuleer op grond van bewyse verkry tydens 'n onkerkregtelike opsiggesprek? Indien dit so is, is klag nie geldig nie.
- * Indien die klag nie geldig is nie, bestaan daar enigsins 'n geldige klag?

- * Indien die opsiggesprek onkerkregtelik was, was daar enige ander opsig wat voldoen aan die Bepalings?

Hier verwys ek die vergadering graag na die brief wat per hand afgelewer is gedateer 5 Maart 1991, wat soos volg lui:

"OPROEP NA DIE VERGADERING VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE RING VAN MIDDELBURG

Hiermee word u opgeroep na die vergadering van die Kommissie van die Ring van Middelburg wat gehou sal word op 12 Maart 1991 om 19:00 aan die huis van ds JMC de Beer."

Voldoen hierdie oproep aan Bepaling 100.2 en 3(b) wat soos volg lui:

- "3.(b) Hierdie oproep word skriftelik gedoen met vermelding van redes vir die gesprek."

Bepaling 100.3(b) stel dat die oproep skriftelik gedoen word wat wel gedoen is. Verder moet die redes vir die gesprek vermeld word. Ek stel dit aan u: Daar is geen redes vir die gesprek in die skriftelike oproep vermeld nie. Die oproep van die ringskommissie voldoen dus nie aan die vereistes van Bepaling 100.3(b) nie. Die oproep is dus onkerkregtelik.

Kan 'n kerkregtelike opsiggesprek voortspruit uit 'n onkerkregtelike oproep? Die antwoord is: NEE! Van die begin af het die opsiggesprek nie aan die Bepalings oor opsig voldoen nie. Die opsiggesprek van 12 Maart 1991 was dus onkerkregtelik. Ek is uit die amp onthef sonder enige kerkregtelike opsig wat in stryd is met Bepaling 108.2(a) wat soos volg lui:

"Tug word toegepas wanneer 'n lidmaat, ampsdraer of lede van 'n vergadering geen gehoor gee as met hulle onder die opsig gehandel word nie en hulle dan aangekla word,"

U kan dus sien, tug kan net toegepas word wanneer daar reeds opsig was wat voldoen aan die Bepalings aangaande opsig soos vervat in die Kerkwet en Bepalings. Opsig was in hierdie geval teenstrydig met die Bepalings aangaande opsig, dus kan tug nie toegepas word nie. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het teenstrydig met Bepaling 108.2(a) opgetree toe hulle tug toegepas het.

Verder was die sogenaamde opsiggesprek teenstrydig met die doel van opsig soos vervat in Bepaling 99. Selfs die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering erken en bevestig dit in hulle bevinding waar hulle stel: "Sodanige optrede is strydig met die doel van opsig soos vervat in Bepaling 99". Nogtans gaan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voort om tug toe te pas in stryd met Bepaling 108.2(a). Bepaling 99.1 en 2 lui soos volg:

"Opsig

1. Die opsig spruit voort uit die barmhartigheid van die Here en is bedoel om

- (a) die ware godsdiens volgens die Bybel te onderhou en die suiwere leer te handhaaf,

- (b) die dissipline en orde te handhaaf, en
 - (c) te sorg dat **DIE WET EN BEPALINGS, VERORDENINGS EN BESLUITE, DEUR DIE VERGADERINGS, AMPSDRAERS EN LIDMATE NAGEKOM WORD.**
2. Hierdie gesprek tussen lidmaat en lidmaat en tussen lidmaat en ampsdraer wil
- (a) lidmate, ampsdraers en vergaderings aanmoedig om die Bybelse en kerklike opdragte behoorlik na te kom, en
 - (b) die afwykings wat voorkom, uit die weg te ruim deur raad te gee, te waarsku, tereg te wys en te bestraf."

In stryd met Bepaling 99 som die voorsitter van die ringskommissie die doel van die opsiggesprek van 12 Maart 1991 soos volg op:

"Kom ons sê ons sal na hierdie gesprekvoering vanaand moet besluit ... of ons hom gaan aankla by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering **MET DIE BEDOELING OM HOM ONTRUIM TE KRY VAN DIE AMP VAN PREDIKANT.**" (Ek verwys u na p.52 van stuk wat u ontvang het).

Ek lees vir u bladsy 52 van die stuk wat u vooraf ontvang het. Dit lui soos volg: (LEES)

Die gesprek het wel ook soms 'n opsighoudende inslag geopenbaar, MAAR DIE GESPREK WAS BAIE DUIDELIK STRYDIG MET DIE BEPALINGS EN DIE HOOFDOEL WAS NIE OPSIG NIE. Die hoofdoel was om inligting in te samel om my te verkla en ontruim te kry soos wat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering se bedoeling was en soos wat op 23 Oktober 1990 reeds deur die Moderamen geformuleer is. (LW. dit is vyf maande voor die sogenaamde opsiggesprek en twee maande voordat die Moderamen in 'n doodloopstraat-situasie beland het.) Die besluit van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op 22 November 1990 lui soos volg:

"Die Moderamen word opgedra om 'n klag te formuleer teen ds Kruger, afhangende van die uitkoms van 'n gesprek wat die Moderamen op 3 Desember 1990 met hom sal voer."

Op 3 Desember 1990 word ek geïntimideer om die werk wat die Here gedoen het in die persone wat ek uit die okkulte uit begelei het en bevryding op gedoen het, te erken as sonde en bevryding wat in ooreenstemming is met die Bybel in die vervolgt aktief te bestry in teenstelling met die Woord van God, OF om te bedank, OF ek gaan geskors word. Ek vra 7 dae vergunning om oor die saak te bid. 'n Vergunning wat vir ds De Lange onaanvaarbaar was maar wat deur die ander lede van die Moderamen as redelik beskou is en aan my toegestaan is. Ek het my sover as moontlik aan die opsighoudende liggaam van die Kerk onderwerp, maar toe die Kerk van my verwag om die werk wat Jesus Christus in die lewe van sy kinders gedoen het, as sonde te erken en dit wat baie duidelik in die Skrif staan, in die vervolgt te bestry, kon ek my nie verder aan die versoek van die Kerk onderwerp nie.

Op 6 Desember 1990 het ek dus aan ds De Lange gesê dat ek God meer gehoorsaam moet wees as die mense en dat die Moderamen maar 'n klag teen my kan lê, aangesien ek van mening was dat ek nie aan die Woord van God ongehoorsaam was nie en die ondersoek van 'n klag dit sou openbaar. Dit was dus vir my die enigste manier om die saak op te los en weer voluit my amp te kon uitoefen. Ek was egter nie bewus van die

reeds geformuleerde doelstelling van die Moderamen dat ek onthef moet word nie. Ek het ook gesê dat ek geen wroeging teenoor enige lid van die Moderamen het nie, en ek sal steeds vir die Moderamen bly bid, waarmee ek wou aantoon dat ek nie 'n negatiewe gesindheid teenoor die Kerk of sy opsighoudende liggame het nie. Ek sou, soos wat van enige lid van die liggaam van Christus verwag word, steeds vir die persone in gesagshoedanigheid bid. Hierdie optrede het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering egter as uittartend beskou.

Op 25 Januarie 1991 erken die Moderamen in 'n skrywe aan die ringskommissie dat hulle in 'n doodloopstraat beland het, en dus nie voldoende rede of feite het om 'n klag teen my te lê nie. Hulle versoek die ringskommissie om die opsigtaak uit te oefen. Die verskuilde doel word deur dr Van Wyk aan die voorsitter van die ringskommissie, ds Botha, bekend gemaak naamlik dat die ringskommissie my moes verkla sodat ek ontruim kon word.

Die onkerkregtelike optrede wat daarop gevolg het, het ek reeds aan u bewys.

Ons kom nou by die vraag: Kan 'n klag gelê word as daar geen opsig was wat kerkregtelik was nie? Die antwoord is ondubbelsinnig: **NEE!**, aangesien dit teenstrydig sou wees met Bepaling 108.2(a) wat soos volg lui:

"Tug word toegepas wanneer 'n lidmaat, ampsdraer of lede van 'n vergadering geen gehoor gee as met hulle onder die opsig gehandel word nie en hulle dan aangekla word."

Dit is baie duidelik: Indien daar geen kerkregtelike opsig was nie, kan 'n persoon nie aangekla word nie.

Die feit dat ek in hierdie geval aangekla is voldoen nie aan Bepaling 108.2(a) nie.

Die ironiese is egter dat dit juis Bepaling 108.2(a) is waarop ek aangekla is. Ek verwys u na bladsy 3 van die transkripsie wat u almal voor die tyd ontvang het wat soos volg lui:

"Hiermee kla die Kommissie van die Ring van Middelburg in sy hoedanigheid as opsighoudende liggaam ds CJ Kruger aan in die lig daarvan dat sy optredes en sienings as ampsdraer van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika 'n ernstige bedreiging inhou vir die orde en dissipline van die Kerk (Bepaling 108.2(a))."

Die ringskommissie kla my aan op grond van Bepaling 108.2(a) maar self het die ringskommissie nie Bepaling 108.2(a) nagekom nie. Soos ek aan u getoon het is daar geen kerkregtelike opsig gedoen nie. Kerkregtelike opsig wat vereis word voordat 'n klag aanhangig gemaak kan word. (Bepaling 108.2(a)).

Ek stel dit aan die vergadering: Die feit dat die klag aanhangig gemaak is sonder kerkregtelike opsig was onkerkregtelik. Daar was nie kerkregtelike opsig nie en daar bestaan dus nie 'n kerkregtelike klag nie.

Die vraag ontstaan nou: Kan 'n persoon oneervol uit die amp onthef word met die ontsegging van sakramente sonder dat daar 'n kerkregtelike klag bestaan? Die antwoord is weereens: **NEE!**

Bepaling 107 is baie duidelik dat tug slegs uitgeoefen kan word indien 'n persoon skriftelik aangekla word by die bevoegde vergadering. Aangesien daar geen kerkregtelike klag bestaan nie, kan daar kerkregtelik nie tug uitgeoefen word nie.

Ek is dus onkerkregtelik onthef.

3. DIE KLAG WAT NIE AAN DIE VEREISTES VAN BEPALINGS 117 VOLDOEN NIE

Soos wat ek sopas vir u aangedui het was die klag onkerkregtelik en dus nie geldig nie.

'n Verdere vraag wat ontstaan is, voldoen hierdie onkerkregtelike klag aan die vereistes van Bepaling 117? Die antwoord: NEE!

Bepaling 117.3 lui soos volg:

"3. Die klagskrif noem ook duidelik die gedeeltes uit die Bybel, belydenisskrifte, liturgiese geskrifte, Wet en Bepalings, besluite en/of verordenings wat die aangeklaagde oortree het."

Op hierdie punt wil ek u graag na die klag verwys sodat ons punt vir punt na die klag kan kyk of die klag aan Bepaling 117.3 voldoen. U vind die klag op bladsye 3-5 van die transkripsie wat u almal voor die tyd ontvang het. Ek wil ook hier net meld dat ek nie hier sal ingaan oor die waarheid al dan nie, van die punte van die klag nie. U kan dit vind in my antwoord op die klag soos vervat op bladsye 16-35 waar ek duidelik aangetoon het watter punte vals is en watter punte wel my siening omskryf. Hier wil ek slegs kyk of die punte aan Bepaling 117.3 voldoen:

(GAAN DIE KLAG PUNT VIR PUNT DEUR!)

DUS U KAN SIEN DAT NIE EEN PUNT AAN BEPALING 117.3 VOLDOEN NIE.
DUS DIE INHOUD VAN DIE KLAG IS ONKERKREGTELIK.

4. DIE AFHANDELING VAN DIE SAAK

Die vrae wat hier ter sprake is, is onder andere die volgende:

- * Indien daar geen opsig was wat aan die Bepalings voldoen nie, kan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering my sonder kerkregtelike opsig oneervol uit die amp onthef?
- * Indien die klag nie geldig is nie op grond van onkerkregtelike opsig, kan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering my uit die amp onthef na aanleiding van 'n onkerkregtelike klag?
- * Het die voorsitter die ondersoek afgesluit nadat repliek gelewer is soos wat Bepaling 121.13 vereis of het hy voortgegaan om sy eie repliek te lewer en sy vooroordele uit te spreek?
- * Laat Bepaling 121 die voorsitter toe om sy repliek oor my optrede en antwoord op die klag te lewer?
- * Het die besluit van 20 Junie 1991 my skuldig bevind?
- * Is die ondersoek voortgesit na 20 Junie 1991 of is die ondersoek afgesluit soos Bepaling 121.12 vereis?

Broers en susters, soos ek reeds aan u getoon het was die opsiggesprek van 12 Maart 1991 om die volgende redes onkerkregtelik:

- Die oproep tot die gesprek was onkerkregtelik;
- Die doel van die gesprek was nie opsig nie maar om inligting in te samel vir 'n klag soos die bedoeling van die Moderamen dit geformuleer het en was dus onkerkregtelik;
- Dr van Wyk het agteraf die doel van die vergadering aan ds Botha bekend gemaak, waarmee hy die negende gebod oortree het soos dit uitgespel is in die Heidelbergse Kategismus;
- Ds Botha en ds De Beer was bevooroordeeld, wat die vergadering onkerkregtelik maak;
- Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering bevind ook dat die opsiggesprek onkerkregtelik was. Ek haal aan uit die bevinding van die Kommissie:

"Sodanige optrede is strydig met die doel van opsig soos vervat in Bepaling 99"; (p.52) en

"Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oordeel verder dat ds Kruger se bewering dat die gesprek tussen hom en die Kommissie van die Ring van Middelburg onkerkregtelik was aangesien dit nie 'n opsiggesprek was nie maar bedoel was om inligting in te samel ten einde 'n klag te formuleer, gedeeltelik korrek is."(p.55).

So broers en susters die opsiggesprek was op grond van die feite onkerkregtelik.

Volgens Bepaling 108.2(a) kan 'n ampsdraer slegs aangekla word nadat kerkregtelike opsig uitgeoefen is. Daar was geen kerkregtelike opsig nie, en dus is die klag onkerkregtelik. Daar bestaan dus nie 'n kerkregtelike klag nie.

Soos wat ek aan u getoon het is die klag verder onkerkregtelik omdat dit nie aan Bepaling 117.3 voldoen nie.

Volgens Bepaling 107 kan tug net uitgeoefen word indien daar 'n kerkregtelike skriftelike klag bestaan. Wat in hierdie geval nie bestaan nie.

Ek stel dit aan u: Die Kommissie het my onkerkregtelik uit my amp onthef met die ontsegging van sakramente.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het kwaadwillig opgetree deur my oneervol uit die amp te onthef terwyl hulle self bevind het dat die opsig onkerkregtelik was. Die negende gebod volgens die Heidelbergse Kategismus antwoord 112 lui:

"So moet ek in regsake en in alle ander handelinge die waarheid liefhê, en OPREG WEES in wat ek sê en bely."

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering was in hierdie regsak nie opreg toe hulle my onthef het terwyl hulle erken die opsig was onkerkregtelik nie. Verder het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die geformuleerde doel van die Moderamen goedgekeur en besluit dat 'n klag gelê moet word voordat enige opsig gedoen is. Dit maak die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering skuldig aan die negende gebod, soos ek reeds aangetoon het.

Ek wys die vergadering nou op Bepaling 121.3 wat soos volg lui:

Nadat repliek gelewer is, word die ondersoek afgesluit.

Op bladsy 40 van die transkripsie wat u elkeen ontvang het sluit die voorsitter dan die ondersoek af in die eerste twee paragrawe onder die opskrif **AFSLUITING VAN DIE ONDERSOEK** en daarna wend hy hom ten slotte tot ds Kruger en die ringskommissie.

Dr van Wyk gebruik dan hierdie geleentheid om sy eie repliek op my woorde en betoog te lewer. Ek wys u daarop dat ook hierdie optrede van ds Van Wyk onkerkregtelik was. Bepaling 121.13 lui dat **NADAT REPLIEK GELEWER IS, WORD DIE ONDERSOEK AFGESLUIT**. Tog gaan dr Van Wyk voort om hom tot my te rig en op grond van sy eie afleidings sy eie repliek van my woorde en betoog te lewer. Hy lê ook woorde in my mond wat ek nie gesê het nie, byvoorbeeld "**Hy alleen is gehoorsaam.**" Ek het dit nooit gesê nie, ek het wel betoog dat my optrede in gehoorsaamheid aan die Woord van God was en aan die leiding van die Heilige Gees, in teenstelling met wat die klag beweert. In my antwoord moes ek wel oor my lewenswandel praat omdat die klag oor my lewenswandel gehandel het en heelwat aantygings vals was. Ek was nie hovaardig, opgeblase en meerderwaardig soos dr Van Wyk beweert nie. U kan dwarsdeur my antwoord sien dat ek alle eer in nederigheid aan ons Meester en Verlosser Jesus Christus gegee het, want aan Hom kom die lof en die eer toe. Die klag het my verplig om oor my lewenswandel te praat, en ek het aangetoon dat ek in my lewenswandel streef om tot eer van God te leef. Waar ek verkeerd opgetree het het ek my foute erken en bely.

So ek stel dit aan u, dr Van Wyk het onkerkregtelik opgetree toe hy sy eie repliek gelewer het op my betoog nadat hy die ondersoek moes afgesluit het.

Bepaling 121.14 lui:

"Die vergadering kom **NOU** weer agter geslote deure byeen, oorweeg die saak en neem 'n besluit met meerderheid van stemme. Indien daar 'n staking van stemme is, is die aangeklaagde skuldig."

Broers en susters, soos u op bladsy 41 van u transkripsie kan sien word daar nie gemeld of ek skuldig of onskuldig is nie. Daar word 'n besluit geneem dat:

"Proff AD Pont en JH Koekemoer sal saam met oudl KD Kruger die bevinding van die vergadering in konsepvorm aan die Moderamen voorlê vir behandeling by sy vergadering op 5 Augustus 1991 en finale ondertekening deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op Dinsdag 6 Augustus 1991."

Broers en susters, soos ek aan u sal toon het hierdie besluit 'n hele paar implikasies wat tog belangrik is vir hierdie saak:

1. Daar is nie deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering tot 'n bevinding gekom tydens die vergadering wat geskeduleer was om die klag te ondersoek nie. Terwyl Bepaling 121.14 lui dat:

"Die vergadering kom **NOU WEER** (ek wys u op die woord **NOU** wat 'n tydsbeperking konstateer naamlik direk nadat die ondersoek afgesluit is) alleen agter geslote deure byeen, oorweeg die saak en neem 'n besluit met meerderheid van stemme. Indien daar 'n staking van stemme is, is die aangeklaagde skuldig."

Die besluit wat geneem is dui nie daarop of ek as aangeklaagde skuldig is al dan nie. Daar word 'n besluit geneem wat daarop dui dat die ondersoek voortgesit word, in stryd met Bepaling 121.13. Uit die bevinding van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering soos opgestel deur net drie persone op die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is dit dan ook duidelik dat dit is wat gebeur het. Ek wys u op 'n paar verdagte punte:

- 1.1 Bladsy 45-47 word 'n teologiese beredenering gegee wat glad nie uit een van die bewysstukke ter sprake, gehaal is nie. Wat dus in die opsiggesprek moes plaasvind, word in die bevinding van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering weergegee. Dit wat in die klag moes gestaan het in ooreenstemming met Bepaling 117.3 kom nou te voorskyn in die bevinding. Om tot hierdie uiteensetting te kon kom, terwyl dit nie in die bewys-materiaal voor die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gevind word nie, moes daar dus verdere ondersoek gedoen word. Die gedeeltes uit die Bybel wat duidelik in die klag moes genoem word, (volgens Bepaling 117.3) word in die bevinding van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering genoem nadat die persone op die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die saak verder ondersoek het. Aangesien dit in die bevinding genoem word kon ek as aangeklaagde my glad nie verweer teen uitsprake wat ek nie mee saamstem nie en wat nie in ooreenstemming met die Woord van God is nie. Daar is heelparty uitsprake wat ek volledig mee saamstem, tog is daar uitsprake waarmee geen gelowige wat sy Bybel lees mee kan saamstem nie. Aangesien die teologiese begronding en beredenering nie werklik betrekking het op my beroep op die Algemene Kerkvergadering op grond van onkerkregtelike optrede nie, gaan ek nie in diepte hierop in nie. Ek maak net die punt om aan u te bewys dat die ondersoek nie afgesluit is soos Bepaling 121.12 vereis nie maar dat daar met die ondersoek voortgegaan is. Ek kan nog 'n hele paar voorbeelde aan u uitwys waar Bybelgedeeltes aangehaal word wat nie as bewys-materiaal voor die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gedien het nie, wat bevestig dat die saak verder ondersoek is. U het dit egter self gelees en is bewus daarvan, daarom gaan ek nie op elke punt in nie.

Ek wil tog nog 'n baie duidelike voorbeeld uitwys wat daarop dui dat die ondersoek voortgesit is in teenstelling met Bepaling 121.13:

Bladsy 49 word Calvyn se Institusie as bewys aangevoer, daar word na J Reitsma, SD van Veen, die sinode van Gelderland en G Voetius verwys. Terwyl dit nie as bewys-materiaal voor die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gedien het nie. Dit toon weereens aan dat verdere ondersoek gedoen is. Hierdie inligting hoort tuis in die opsiggesprek en moes volgens Bepaling 117.3 in die klag vermeld gewees het.

- 2 Voortspruitend uit dit wat ek nou net aan u getoon het kom ek by die volgende implikasie wat uit die bevinding duidelik blyk **NAAMLIK DAT DIE PERSONE WAT DIE BEVINDING OPGESTEL HET, DIE BEVINDING GEBRUIK OM DIE ONKERKREGTELIKE PUNTE IN DIE KLAG TE HERFORMULEER SODAT DIT DIE UITEINDELIKE BESLUIT BETER SOU DIEN, AS DIE FORMULERING WAT IN DIE KLAG WEERGEHEEL IS.**

Met ander woorde die punte in die klag dien as riglyn. Die kriptiese formuleringe in die klag word egter herformuleer, sodat dit die besluit beter dien. Die bewysmateriaal wat voor die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering dien word dus herformuleer, wat daarop dui dat die klag wat voor die Kommissie van die Algemene

Kerkvergadering gedien het, net die agtergrond was. Die ware formulering van die klag word gevind in die bevinding van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering. Op grond van die formulering van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering (nie op grond van die formulering van die klag wat gedien het voor die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering nie) word tot 'n finale besluit gekom. Ek verwys u na bladsy 54 van u transkripsie: Daar vind u in die bevinding die herformuleerde punte van die klag. U kan self sien die formulering in die Bevinding stem nie ooreen met die formulering in die klag nie. U vind ook die herformuleerde Bepaling naamlik Bepaling 109.1(c) waarop ek skuldig is, terwyl ek op grond van Bepaling 108.2(a) aangekla is (soos wat die klag dit vervat). Bepaling 109.1(c) is glad nie in die klag genoem nie. Ek stel dit aan u: Die klag wat deur die ringskommissie aanhangig gemaak is, is as die riglyn gebruik. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die klag in hulle bevinding herformuleer. Hierdie herformulering dien dan as die klag om tot 'n besluit te kom. Verder is nie net die klag herformuleer nie maar ook die Bepaling wat ek sogenaamd aangekla word. Bepaling 108.2(a) word verander na Bepaling 109.1(c). Met ander woorde daar is nie tot 'n besluit gekom op grond van die klag, die getuienis en formulering van die klag voorhande nie. Die herformuleerde bevinding, met herformuleerde Bepaling, dien as klag om tot 'n besluit te kom wat onkerkregtelik is aangesien 'n besluit geneem moet word op grond van die klag en getuienis wat voor die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gedien het.

Broers en susters ek stel dit aan u:

- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het opsetlik met 'n duidelik vooropgestelde doel hierdie klag verder ondersoek. Hierdie vooropgestelde doel stem ooreen met die doel wat die Moderamen reeds op 23 Oktober 1990 geformuleer het, naamlik dat ds Kruger uit sy amp onthef MOET word! 'n Verdere bewys hiervoor is dat die bevinding eers aan die Moderamen voorgelê moet word vir behandeling voordat dit voor die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering dien. Ek verwys u na die besluit soos wat u vind op bladsy 41 van u transkripsie wat lui:

"Proff AD Pont en JH Koekemoer sal saam met oudl KD Kruger die bevinding van die vergadering in konsepvorm aan die Moderamen voorlê vir behandeling by sy vergadering op 5 Augustus 1991 en finale ondertekening deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op Dinsdag 6 Augustus 1991."

Hieruit is dit duidelik dat die Moderamen my skuldig bevind het en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het dit net onderteken. Swart op wit word so daaroor besluit. Hierdie optrede was natuurlik onkerkregtelik, maar is perfek in lyn met die kwaadwillige optrede wat dwarsdeur die verloop van die saak voortgeduur het.

Waarom hierdie reëling dat die bevinding eers aan die Moderamen voorgelê moet word? Die feite uit die verloop van die saak dui daarop dat die Moderamen moes toesien dat daar aan die geformuleerde doel van 23 Oktober 1990 voldoen word.

'n Verdere bewys dat daar nougeset by die besluit van 23 Oktober 1990 gehou is, is dat die ringskommissie in die agtergrond tot die klag sê:

Dit gaan vir die Kommissie van die Ring hoofsaaklik om die lewenswandel van ds Kruger wat die orde en dissipline van die Kerk bedreig. (p.3).

Die Moderamen stel op 23 Oktober 1990 die rede dat ds Kruger onthef **MOET** word as teologiese dwaling.

Die eerste en belangrikste wat die bevinding van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aandui as sogenaamd tugwaardig lui soos volg:

Hierdie optredes van ds Kruger veroorsaak onrus in die Kerk en dui op teologiese dwaling ten opsigte van eksorsisme.

Met ander woorde die ringskommissie lê die klag hoofsaaklik teen my lewe. Die Moderamen onthef my (LW. direk in lyn met die rede soos vooraf geformuleer op 23 Oktober 1990 en herformuleer in die bevinding) **hoofsaaklik op my leer wat teologiese dwaling is.** Teologiese dwaling wat eers in die bevinding begrond en bewys word op inligting wat nie ter tafel was toe die klag voor die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gedien het nie. Addisionele feite van teologiese dwaling waarop ek my nie kon verweer nie, aangesien dit eers in die bevinding ter sprake kom. Hierdie bevinding word dan volgens die besluit van 20 Junie 1991 **net vir ondertekening aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voorgelê**, wat dan op 7 Augustus plaasgevind het. 'n Bevinding wat volgens Bepaling 121 reeds op 20 Junie 1991 oor gestem moes gewees het maar wat onkerkregtelik uitgestel is na 7 Augustus 1991, sodat die drie persone onkerkregtelik die saak verder kon ondersoek, soos wat hulle wel gedoen het; die klag herformuleer kon word; 'n ander Bepaling gebruik kan word vir die klag; sodat die Moderamen uiteindelik hulle geformuleerde doelstelling van 23 Oktober 1990 ten alle koste kon bereik en tot uitvoering bring.

SO BROERS HIERDIE ONKERKREGTELIKE OPTREDE HET 23 APRIL 1990 BEGIN. SOOS 'N SNEEBAL HET DIT NET VOORTGEROL MET INTIMIDASIE, ONKERKREGTELIKE OPTREDE OP ONKERKREGTELIKE OPTREDE, AGTERAF GEKONKELRY, KWAADWILLIGE MOTIENE, VOORAF GEFORMULEERDE DOELSTELLINGS, BEVOORDEELDEHEID, HERFORMULEERDE BEPALINGS WAARAAN EK SKULDIG IS ENSOVOORTS, ENSOVOORTS. EN VANAAND MOET U OOR DIE SAAK BESLUIT OP GROND VAN DIE FEITE WAT VOOR U LÊ!

AS U OORTUIG IS DIE BEPALINGS VAN DIE KERKWET EN BEPALING IS VOLLEDIG TE ALLE TYE NAGEKOM MOET U DIE BESLUIT VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING HANDHAAF.

INDIEN U EGTER OP GROND VAN DIE GETUIENIS VOORHANDE BEVIND DAT ENIGE OF SOMMIGE VAN DIE BEPALINGS VAN DIE KERKWET EN BEPALINGS NIE NAGEKOM IS NIE WAS DIE BESLUIT VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING ONKERKREGTELIK EN KAN U NIE DIE BESLUIT VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING HANDHAAF NIE EN MOET EK IN MY AMP HERSTEL WORD.

Baie dankie broers en susters dat u my beroep op die Algemene Kerkvergadering teen die besluit van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aangehoor het.

DIE BEROEP VAN MNR CJ KRUGER OP DIE ALGEMENE KERKVERGADERING.
DIE SAAK VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

1. INLEIDEND

Meneer CJ Kruger het hom op die Algemene Kerkvergadering beroep nadat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering besluit het om, na 'n ondersoek, hom oneervol uit sy amp as dienaar van die Woord te onthef.

Miskien is dit, ter inleiding, net nodig om iets te sê oor die aard van die ondersoek wat deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gehou is.

Die aard van die ondersoek word omskryf deur Bepaling 109 waar gestel word:

"Die tug wil tot berou aanspoor,
die eendrag en eenheid bevorder,
en almal gehoorsaam aan God hou.
Dit word bereik deur

- * die suiwere leer en lewenswandel in elke opsig te handhaaf;
- * die sakramente deur niemand te laat ontheilig nie;
- * die dissipline, goeie orde en vrede deur almal te laat bewaar;
- * die Wet en Bepalings, verordeninge en besluite van die Algemene Kerkvergadering en ander vergaderings deur alle bystand te laat nakom."

Hieruit word dit duidelik dat die tug 'n geestelike karakter het en dat dit van 'n ander aard as die burgerlike regspleging is (volgens AD Pont 1973. Kerklike opsig en tug: Pretoria bladsy 3). Die tug-handeling is dus nie gemik op skuldigbewysing en straf nie, maar op berou en hernieuwe gehoorsaamheid van die aangeklaagde (Bepaling 109). Daarom kan gesê word dat die tugondersoek nie 'n verhoor is nie maar 'n ondersoek, 'n gesprek van 'n kerklike vergadering met 'n medegelowige wat hom daartoe moet beweeg om af te sien van die sonde en om in gehoorsaamheid aan God te leef en te werk. Daarom argumenteer TNH Sadler 1978. Die kerklike tughandeling. Ongepubliseerde DD-proefskrif UP, bladsy 191 dat by 'n tugondersoek 'n kerklike vergadering 'n klag in ontvangs neem en dan ondersoek daarna instel om so die sonde, wat ter sprake is, uit die lewe van die kerk te verwyder. Dit is dus die kerklike vergadering wat die saak ondersoek en die inligting wat die klag en die aangeklaagde in ontvangs neem en dan tot 'n bevinding kom (Bepaling 121.15 vg).

Daarom vind daar by 'n kerklike ondersoek nie kruisverhoor plaas nie maar almal word opgeroep om die waarheid te praat (volgens Bepaling 121.6 en 7 ens.) en daarom maak die kerklike vergadering 'n bevinding en spreek nie 'n vonnis na skuldigbevinding uit nie (Bepaling 121.18). Sadler (195) stel: "Die feit dat dit die kerkvergadering is wat optree maak van die opsieners nie regters nie; hulle is tugmeesters, censores morum...."

Hierdie eiesoortige karakter van 'n tugondersoek moet in gedagte gehou

word want die kerklike vergadering is besig om in belang van die kerk op te tree en 'n moontlike kwaad uit die liggaam van Christus te weer. Tog moet die ondersoek ook, volgens vasgestelde reëls verloop (Sadler : 196) en die reëls is:

- * Die ondersoek moet volgens die reëls van die Kerkwet en Bepalings verloop.
- * Verder moet daar gehandel word volgens die reëls van die natuurlike geregtigheid, soos dit in die juridiese wêreld genoem word. Die reëls is:
 - ** Die aangeklaagde moet 'n redelike geleentheid hê om homself te verdedig en dit beteken ook dat die klag waarop hy moet antwoord, duidelik moet wees (Bepaling 117).
 - ** Alle persone wat belange by die saak het, moet hulle onttrek aan die beoordeling daarvan.
 - ** Die kerklike vergadering moet sy volle aandag aan die saak gee sodat hy tot 'n beredeneerde bevinding kan kom. (Bepaling 121.14).
- * Daar moet terselfdertyd 'n redelike noukeurige notule gehou word (Bepaling 120.6).

2. MNR KRUGER SE HOËR BEROEP

In sy beroep op die Algemene Kerkvergadering stel mnr Kruger dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in die toepassing van sy prosedure gefaal het en dat die bevinding van die Kommissie daarom nie geldig is nie. As dit saamgevat kan word, is mnr Kruger se argument die volgende:

- * Die Moderamen van die Kommissie het verkeerd opgetree en was bevoordeeld teen hom en het dus meegehelp om 'n onbillike en bevoordeelde bevinding daar te stel.
- * Die optrede van die Moderamen het hom finansiële benadeel.
- * Die opsiggensprek wat hy met die kommissie van die Ring van Middelburg gevoer het, is nietig omdat die oproep na die vergadering nie voldoen het aan Bepaling 100.3(b) nie. Die prosedure wat gevolg is, was dus foutief.
- * Die klagskrif voldoen nie aan die voorskrifte van Bepaling 117 nie.

3. DIE KOMMISSIE ANTWOORD SOOS VOLG:

In sy hoër beroep stel mnr Kruger:

"1. Tydens 'n broederlike gesprek met die Moderamen gehou op 23 April 1990 is ek meegedeel dat ek nie beroepbaar is nie. Hierdie is duidelik in stryd met die voorskrifte van Bepaling 111 van die Kerkwet en Bepalings. Die Moderamen het tug uitgeoefen in stryd met die voorskrifte van Bepaling 111.

Deur my nie beroepbaar te stel gedurende April 1989 nie, het die Moderamen deur hulle nie-kerkregtelike optrede my wesenlike skade berokken deurdat hulle my weerhou het om 'n inkomste deur die uitoefening van my amp te genereer."

In sy verweer tydens die ondersoek wat gehou is deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering na aanleiding van die klag, noem meneer Kruger dié saak op bladsye 26, 28 en 34, maar voer nie stawende bewyse vir sy argumente aan nie.

In sy bevinding het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering nie op hierdie saak ingegaan nie aangesien meneer Kruger dit slegs gestel het, geen stawende bewyse van finansiële benadeling voorgelê het en ook nie aangedui het hoe en waar die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering uitvoering gegee het aan die mededeling tydens die gesprek met die Moderamen op 23 April 1990 nie.

Om dié saak in perspektief te sien, moet 'n historiese relaas gegee word.

3.1 DIE HANDELINGE VAN DIE MODERAMEN EN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING VANAF 29 JANUARIE 1990 TOT 13 MEI 1991

* In Die Hervormer van 1 April 1990 kom die naam van meneer CJ Kruger voor in die lys van NDP-kapelane wat "... vanaf 1 Mei 1990 beroepaar (is) vir diensaanvaarding 1 Augustus 1990."

* In die Kerknuus-bulletin, uitgereik op 6 Julie 1990, word meneer Kruger se naam genoem in die lys van NDP-kapelane wat nog op beroepe wag. (Dit is 'n vraag!)

Daar kan nóg in die kennisgewings in Die Hervormer nóg in die notules van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 'n besluit gevind word wat stel dat meneer Kruger nie beroepbaar is nie.

Die volgende verdere historiese gegewens is hier ter sake:

29 Januarie 1990 Moderamenvergadering

Klagtes vanuit die SAW oor 2Lt CJ Kruger. Vra rapport aan ds PP Jooste: Skakelkapelaan.

22 Mei 1990. Verslag van ds Jooste. Hy vra dat daar ernstig ondersoek ingestel sal word na meneer Kruger se "bedrywighede rondom eksorsisme".

26 Februarie 1990 – Skrywe Kommissie van die Ring in verband met preek van meneer CJ Kruger, op 21 Januarie 1990 toe hy in Middelburg deur die kerkraad belet is om 'n erediens waar te neem.

Op grond daarvan word meneer CJ Kruger opgeroep vir 'n gesprek met die Moderamen : 23 April 1990.

Die voorsitter stel dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering "... as gevolg van negatiewe verslae uit die Weermag en die kerkraad van Middelburg hom voorlopig nie beroepbaar stel nie in afwagting op die uitkoms van die ondersoeke in dié verband."

Die besluit van die Moderamen lui: Die voorsitter stel "dat ds Kruger tans nie beroepbaar is nie, alvorens die genoemde vrae en probleme opgeklar is."

Dit is duidelik dat die voorsitter hier die saak nie korrek gestel het nie. Meneer Kruger was op daardie stadium 'n geordende predikant van die Kerk. Dit is dus nie heeltemal korrek om te stel dat hy "nie beroepbaar" is nie want hy was ten alle tye beroepbaar. Al wat gebeur het, is dat sy naam teruggehou is van die lys van beroepbare NDP-kapelane wat op beroepe wag, wat in die Kerk bekendgemaak is. Die enigste manier waarop 'n predikant nie meer beroepbaar in die Kerk is nie, is wanneer hy uit die amp onthef word (Bepaling 158). Dit het gedurende hierdie periode nooit gebeur nie en hy het voortgegaan met sy ampsbediening (vergelyk Gesprek met Moderamen 23 Oktober 1990).

Wat wel gebeur het is dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en dus ook die Moderamen, gestel is voor twee belangrike feite:

- * Die kwaliteit van meneer Kruger se preek was van so 'n aard dat die kerkraad van Middelburg hom belet het om 'n erediens te lei op 21 Januarie 1990.
- * Van die kant van die Weermag was daar besware teen sy "bedrywighede rondom eksorsisme". Dit was van so 'n aard dat hy nie tot luitenant bevorder is nie (vergelyk verslag ds Jooste : 22 Mei 1990).

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die opdrag om in die Kerk te waak dat die goeie orde in die Kerk nie versteur word nie (vergelyk Bepaling 112(a) en(b)). Hier word 'n jong predikant beskuldig van 'n aanstootlike sonde (Bepaling 113) sonder dat daar egter 'n klag gelê word.

Hier kan onder andere gelet word op die omskrywing van 'n ergerlike sonde (= 'n aanstootlike sonde) soos dit weergegee word by Sadler: 97.

"Die beste omskrywing van 'n ergerlike sonde vind ons by W Heyns. Hy sê dis 'n sonde wat dreig om ander tot sonde te verlei wat hulle geestelike welsyn in gevaar stel en oorsaak kan wees dat hulle erger word as voorheen. Dat 'n sonde ergerlik is wil nie sê dat dit afstootlik van aard is of dat dit afkeuring en verontwaardiging by mense opwek nie. Dikwels is die gevaar dat die sonde wat sulke verleidende gevolge kan hê juis groter (is) as dit nie afkeur of verontwaardiging opwek nie, omdat mense dan daarin 'n voorbeeld kan sien wat hulle met veiligheid kan navolg."

Omdat die Kommissie en die lede van die Kommissie uit hoofde van hulle kerklike ampte verplig word om toe te sien dat die sonde nie indring in die gemeente van Christus nie (vergelyk Bepaling 149.2(e) en die Bevestigingsformulier : Diensboek bladsye 83 en 84, 89), het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Moderamen onder die opsig opgetree (Bepaling 99 en veral Bepaling 99.2(b)).

Daarom is besluit om, voordat dié saak nie met meneer Kruger deurgepraat is nie, toe te sien dat hy nie dadelik beroep en bevestig sou word in 'n gemeente waar hy miskien met die optredes wat hom ten laste gelê is, groter beroering en onvrede sou veroorsaak nie.

Die prediking van meneer Kruger wat die kerkraad van Middelburg verplig het om hom te belet om 'n tweede erediens op die Sondag van 21 Januarie 1990 te hou, het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verontrus. Dit kan miskien vermeld word dat dit, so ver bekend, die eerste keer in die geskiedenis van ons Kerk was, dat

dit gebeur het. Dit dui op die mate van ergernis wat die prediking van meneer Kruger veroorsaak het. Daarom het die Kommissie geoordeel dat meneer Kruger nie sondermeer geskik is om in 'n gemeente te staan nie.

Daarby was die Kommissie en die Moderamen verontrus oor meneer Kruger se bedrywighede rondom eksorsisme, wat mettergaan al meer na vore gekom het. Dié bedrywighede wat die kerklike leer en praktyk negeer, het die Moderamen en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verplig om ernstig met meneer Kruger daaroor te praat.

Aan die ander kant is geoordeel dat meneer Kruger 'n jong predikant is wat so pas predikant geword het. Daarom is geoordeel dat met gesprekvoering dié saak reggestel sou kan word nadat dit alles met meneer Kruger deurgepraat is. Die bedoeling was nie om meneer Kruger te benadeel nie maar om hom te oortuig dat sy optredes ("bedrywighede rondom eksorsisme") en die kwaliteit van sy prediking deur homself reggestel sal kan word.

Dáárom oordeel die Moderamen (23 April 1990) dat "ds Kruger tans nie beroepbaar is nie." Hier het die Moderamen aanvanklik nie korrek besluit nie want die Moderamen het

- * nie besluitbevoegdhede nie; en
- * die besluit is, in die lig van die Kerkwet, ultra vires.

Die Moderamen het dit self ingesien en besef dat hy fouteer het en daarom besef dat die verste wat op hierdie vlak op daardie stadium gegaan kan word, is om meneer Kruger se naam terug te hou van die lys van NDP-kapelane wat bekend gestel word dat hulle vir 'n beroep beskikbaar is.

As die saak aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oorgedra word, word gestel (15 Julie 1990):

"Die Moderamen het met instemming van ds Kruger hom versoek om eers sy voete te vind voordat hy 'n beroep aanvaar."

Dit is egter 'n vraag of meneer Kruger dit so verstaan en aanvaar het want in die notules van die Moderamen (23 Julie 1990, Kommissie van die Algemene Kerkvergadering: 21 September 1990; Moderamen 23 Oktober 1990) word elke keer gestel dat meneer Kruger "'n gesprek met die Moderamen aangevra het oor sy beroepbaarstelling." Uit daardie notules blyk dit nie dat

- * die Moderamen sy vraag nie antwoord nie;
- * meneer Kruger besef dat hy as geordende predikant ten alle tye beroepbaar was en dat hy nie in sy amp belemmer is nie want hy het in die tyd voortgegaan om te preek.

Dit is in ieder geval duidelik dat die formulering in die notules van die Moderamen (23 Julie 1990 en 23 Oktober 1990) nie korrek is nie want die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, wat oor so 'n saak moet besluit, het nooit 'n besluit geneem en dit in die Kerk bekend gemaak dat meneer Kruger nie beroepbaar is nie. Die kennisgewing in Die Hervormer van 1 April 1990 het dus volledig geldig gebly, (Kerknuus 6 Junie 1990 is problematies).

Hoewel meneer Kruger dus die opvatting kon gehad het dat hy nie beroepbaar is nie, was daar géén handeling van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op grond waarvan die vakante gemeentes of hulle konsulente, kon geoordeel het dat meneer Kruger nie beroepbaar is nie. Dat hy nie 'n beroep ontvang het nie, is dus nie te wyte aan enige handeling van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering nie. Dit was veel eerder te wyte aan die feit dat daar nie baie vakatures in die Kerk was nie. Dit blyk byvoorbeeld daaruit dat van meneer Kruger se tydgenote PPH Alberts eers in 1991 in Bothaville bevestig is, WJ Smith eers in 1991 na Westonarea beroep is en A van Wyk ook nie 'n voltydse beroep ontvang het nie.

Wanneer meneer Kruger in sy verweer voor die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering (bladsy 34) stel

"Die Moderamen weerhou my nou al vir 11 maande van 'n inkomste deur hulle besluite en optredes en ek hou die Moderamen verantwoordelik daarvoor."

dan strook dit nie met die feite wat hierbo gegee is nie.

Daarby is meneer Kruger nie "weerhou van 'n inkomste" nie omdat hy vandat hy sy diens as NDP-kapelaan neergelê het, die volle geleentheid gehad het om te preek en so, deur sy ampsuitoefening, iets te verdien. Verder is dit so dat nog die Moderamen nog die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering enigiemand 'n beroep en 'n werkkring in die Kerk waarborg wanneer hy tot die amp in die Kerk toegelaat word of wanneer hy sy diensplig as NDP-kapelaan voltooi het.

Die uitvoerige gesprekke wat die Moderamen met meneer Kruger gevoer het vanaf 23 April 1990 tot 3 Desember 1990 is ook nooit gevoer met die bedoeling om hom van 'n inkomste te weerhou nie maar om aan hom die geleentheid te bied om sy verkeerde optredes en handeling te korrigeer.

In sy hoër beroep stel meneer Kruger:

"Deur my nie beroepbaar te stel gedurende April 1989 nie, het die Moderamen deur hulle nie-kerkregtelike optrede my wesenlike skade berokken omdat hulle my weerhou het om 'n inkomste deur die uitoefening van my amp te genereer."

Saamgevat stel die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering:

- * In Die Hervormer van 1 April 1990 is meneer Kruger se naam opgeneem in die lys van NDP-kapelane wat "vanaf 1 Mei 1990 beroepbaar (is) vir diensaanvaarding 1 Augustus 1990."

Dié kennisgewing is, wat meneer Kruger betref, nooit ingetrek of gewysig nie.

- * Die Moderamen stel aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op 15 Junie 1990:

"Die Moderamen het met instemming van ds Kruger hom versoek om eers sy voete te vind voordat hy 'n beroep aanvaar."

- * Wat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering betref was meneer Kruger deurentyd beroepbaar as geordende predikant van die Kerk en is hy, behalwe deur die optrede van die kerkraad van

Middelburg op 21 Januarie 1990, nooit verhinder om ampswerk in die Kerk te doen tot en met die ondersoek na die klag nie.

- * Dit kan toegegee word dat by meneer Kruger die siening bestaan het dat hy nie beroepbaar is nie na die gesprek met die Moderamen op 23 April 1990.
- * Die feit dat meneer Kruger tot Junie 1991 voortgegaan het en kon voortgaan met sy ampswerk moes vir hom duidelik gemaak het dat die stelling van die voorsitter van die Moderamen (23 April 1990) dat hy nie beroepbaar is nie, nie uitgevoer is nie.
- * Daarom is meneer Kruger vir die periode Mei 1990 – Junie 1991 nooit "weerhou om 'n inkomste deur die uitoefening van my amp te genereer" nie.

DAAROM WORD DIE ALGEMENE KERKVERGADERING VERSOEK OM HIERDIE DEEL VAN MENEER KRUGER SE HOËR BEROEP AF TE WYS

3.2

VERDERE HANDELINGE VAN DIE MODERAMEN EN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING VANAF 29 MEI 1990 TOT 13 MEI 1991.

In die tweede deel van punt 1 van sy hoër beroep stel meneer Kruger:

"Ek is van menning dat lede van die Moderamen reeds op hierdie vroeë stadium (23 April 1990) 'n mening gevorm het tot my nadeel en het later, tydens 'n vergadering van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, (= waarskynlik die ondersoek van 20 Junie 1991) hierdie mening slegs bevestig."

Hier gaan dit dus oor bevooroordeelheid deur (sommige) lede van die Moderamen wat, volgens meneer Kruger, hom benadeel het sodat hy nie 'n billike behandeling gekry het voor en tydens die ondersoek nie.

Oor die saak van bevooroordeelheid as sodanig en die maatstaf waarmee dit beoordeel word, word nou vervolgens gehandel.

Miskien moet die volgende net weer pertinent gestel word:

- * Die kerklike ondersoek van 'n klag is nie 'n verhoor nie. Die klaer kom nie reg soek téén die aangeklaagde nie maar wil volgens Bepaling 109 die vergadering vra om

" (i) die suiwere leer en lewenswandel in elke opsig te handhaaf;

(ii) die sakramente deur niemand te laat ontheilig nie;

(iii) die dissipline, goeie orde en vrede deur almal te laat bewaar;

(iv) die Wet en Bepalings ... te laat nakom."

Vergelyk ook Bepaling 113.

Dáárom stel Bepaling 109: "Die tug wil tot berou aanspoor, die eendrag en eenheid bevorder en bewaar, en almal gehoorsaam aan God hou."

Sadler (195) stel: "Die feit dat dit die kerkvergadering is wat optree, maak van die opsieners nie regters nie, hulle is tugmeesters, censores morum ..."

Sadler, in sy bespreking van die reëls van natuurlike geregtigheid, sê ten opsigte van die reël: *nemo iudex in causa sua* (niemand kan regter in sy eie saak wees nie) dat hierdie reël op die spits gedryf word as 'n kerklike ondersoek soos 'n verhoor beskou en hanteer word (304). Daarom billik hy Bepaling 107.2 waar die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die reg ontvang om 'n klag te lê en te ondersoek (306). Die Kerkvergadering is 'n ondersoeker wat deur sy ondersoek moet deurdring tot die waarheid.

Hieroor stel Sadler (307): "As 'n lid van die vergadering byvoorbeeld, aan die aangeklaagde stel dat hyself gehoor het dat die aangeklaagde bepaalde woorde gebruik het ... dan lewer hy in werklikheid getuienis. Dit diskwalifiseer hom egter nie as iudex nie op voorwaarde eerstens, dat hy hom nie met die klag identifiseer nie, en tweedens, dat hy gewillig is om na die aangeklaagde se verduidelikings te luister en so tot moontlike ander insigte gebring kan word.

Hiermee hang die saak van bevooroordeeldheid saam. Die algemene reël is dat daar nie by enige van die lede van die vergadering tekens van partydigheid of vooroordeel moet wees nie.

Daarby kom dat die vrees vir vooroordeel by die aangeklaagde, 'n redelike vrees moet wees. Bewerings oor vooroordeel wat op vae gronde berus, is nie aanvaarbaar nie. 'n Aangeklaagde sal sekere feite moet aantoon met betrekking tot die gedrag van die betrokke lid jeens hom wat by hom die vrees vir vooroordeel gewek het. Verder sal hy bewyse moet aanvoer dat die betrokke lid teen wie sy vrees gerig is, nie 'n ope gemoed het om na getuienis te luister en tot 'n ander standpunt bewege te word nie. Sadler (310) sê nadruklik:

"Die blote feit dat 'n lid van 'n kerkvergadering voor die aanvang van die ondersoek as 'n broederlike vermaner (Mt 18:15) opgetree het, maak nie van hom 'n bevooroordeelde nie."

Die belangrike reël is dat die lede van die kerklike vergadering, deur hulle gedrag (moet) toon dat hulle gewillig is om deur getuienis tot 'n ander siening beweeg te word. Uit die aard van die saak sal kerklike ampsdraers betrokke wees by 'n tugklag. Dit is immers hulle opdrag, as geroepe en bevestigde ampsdraers, en as lede van die vergadering om die sonde uit die midde van die gemeente te verwyder. Maar dit neem nie weg dat hulle, so ver as moontlik, met 'n oop gemoed na die aangeklaagde moet luister nie.

Om die saak van vooroordeel by "lede van die Moderamen" te oorweeg, moet op die voorafgaande bespreking van die feite gelet word en op die volgende:

Die Moderamen het in opdrag van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering onder die opsig verdere gesprekke met meneer Kruger gevoer

- * oor sy prediking, 23 Julie 1990 waar hy sy "verkeerde aanslag" erken en stel dat hy dit gewysig het. Hy word gevra om van sy preke aan prof TFJ Dreyer voor te lê en met hom daaroor gesprek te voer. Die bedoeling was dat prof Dreyer hom sou kon help om die kwaliteit van sy prediking te verbeter (vergelyk Moderamen : 23 Oktober 1990);

- * oor sy bedrywighede rondom eksorsisme. (Moderamenvergadering : 23 Oktober 1990). Die saak kom, na die verslag van ds PP Jooste, nou pertinent na vore as ds PR Prinsloo en ds GSC Scheepers van Middelburg met die voorsitter van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, dr DJC van Wyk gesprek voer, op hulle versoek, oor meneer Kruger se optrede.

Die gevolg is 'n gesprek van die Moderamen met meneer Kruger en di Prinsloo en Scheepers op 23 Oktober 1990.

Dáár kom die saak van eksorsisme pertinent na vore en word gestel: "Talle gesprekke het geen positiewe verandering tot gevolg nie" én "Ds Kruger is telkens gewaarsku om hom los te maak van die rigting, maar hy het nie daarop gereageer nie."

Na die broederlike gesprek word meneer Kruger vermaan en word vir hom gesê dat sy optrede en sienswyses "buite die breë lyne van die teologiese verstaan van die Kerk lê."

Om meneer Kruger te help en by te staan om weer op die regte spoor te kom stel die voorsitter (23 Oktober 1990)

- * dat meneer Kruger weereens uitgenooi word tot gesprek met individuele lede van die Moderamen;
- * word hy vermaan "... om ernstig te besin en nie in sy verwardheid oorhaastige besluite te neem nie";
- * word hy versoek om 'n indringende gesprek met prof JH Koekemoer te voer;
- * word hy versoek om hom intussen te weerhou van optredes en uitsprake wat onmin in die Kerk kan veroorsaak.

In 'n skrywe aan meneer Kruger (25 Oktober 1990) word dié sake aan hom genoem.

Met hierdie gesprek word dit vir die Moderamen duidelik dat meneer Kruger deurentyd sy afwykende standpunt handhaaf en dat daar met die gesprekke nie werklik gevorder word nie en dat al die feite wat betrekking het op meneer Kruger se prediking en optrede nie tot beskikking van die Moderamen is nie.

Die Moderamen is van oordeel dat alleen met 'n klag en 'n ondersoek die saak werklik volledig ondersoek kan word. Dié saak word so aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oorgedra (22 November 1990).

Daar rapporteer proff TFJ Dreyer en JH Koekemoer oor gesprekke wat hulle met meneer Kruger gevoer het.

Dr DJC van Wyk vermeld ook van 'n gesprek met meneer Kruger waar laasgenoemde stel "dat hy nie van sy standpunt sal afsien nie". Daarom besluit die Kommissie, ook op grond van die argument van oudl KD Kruger, dat 'n tugondersoek die enigste manier is om werklike getuienis in te win. (22 November 1990). Die besluit is soos volg genotuleer:

"Die Moderamen word opgedra om 'n klag te formuleer teen ds Kruger afhangende van die uitkoms van 'n gesprek wat die Moderamen op 3 Desember 1990 met hom sal voer."

Tydens die gesprek van die Moderamen met meneer Kruger op 3 Desember 1990 word aan meneer Kruger gestel:

"Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering wil hom voor 'n duidelike keuse stel om die Kerk se teologiese siening te aanvaar en hom daarby te berus."

Op Donderdag 6 Desember 1990 het ds Kruger die skriba geskakel. Hy stel dit dat hy God meer gehoorsaam moet wees as mense. Hy bid vir die Hervormde Kerk en vir die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

Inmiddels het die Kommissie van die Ring van Middelburg aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering geskrywe in verband met meneer Kruger omdat die feit dat meneer Kruger nog preek en sakramente bedien, sonder dat hy sy optredes en insigte hersien het, vir hulle 'n bron van kommer is.

Die Moderamen besluit op 21 Januarie 1991 om die Kommissie van die Ring te vra om voort te gaan met sy opsigtaak. Die skriba skrywe op 21 Januarie 1991 aan die Ringskommissie:

"Die Moderamen het in sy gesprek met ds CJ Kruger in 'n doodloopstraat beland."

Daarmee wou die Moderamen stel dat al sy gesprekke met meneer Kruger geen sigbare gevolge het nie en dat hy hom hardnekkig verset teen enige poging om hom van sienswyse te laat verander. (Vergelyk Kruger se interpretasie: bladsy 28). Die Moderamen stel dat die Ringskommissie moet voortgaan met hulle opsig oor meneer Kruger. (Vergelyk Kommissie van die Algemene Kerkvergadering : 21 Maart 1991).

Na 'n gesprek met prof TFJ Dreyer op 6 Mei 1991 het meneer Kruger in 'n uitvoerige faks gedateer 13 Mei 1991 sy standpunte uiteengesit.

Wat die saak van vooroordeel betref, stel meneer Kruger in sy verweer voor die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering : (Bladsy 27).

"Op daardie vergadering (waarskynlik verwys hy na 3 Desember 1990) het ds De Lange my probeer intimideer en manipuleer om te bedank of bevryding aktief te bestry. Die aantying is ook gemaak dat die Moderamen nou genoeg getuïenis teen my het om my te skors en die Moderamen dit inderdaad sal doen indien ek nie inval met wat die Moderamen my beveel nie."

"Daarom het ek aan ds De Lange gesê dat die Kerk maar 'n klag kan lê aangesien ek God meer gehoorsaam moet wees as mense."

".... dat die Moderamen my eers op 3 Desember 1990 gevra het om bevryding te staak. Teen 7 Desember 1990 het ek, met my antwoord dat die Moderamen maar die klag kan lê, myself gedistansieer van die oproep van die Moderamen omdat dit ongehoorsaamheid aan God sou beteken. Daarmee het ek my de facto losgemaak van die oproep van die Kerk terwyl ek de jure nog 'n geordende leraar van die Kerk was."

Meneer Kruger se interpretasie van die gesprek van 3 Desember 1990 is anders as die werklikheid van die gesprek. Hier kan daarop gelet word dat die vanselfsprekende basis van die hele optrede van die Moderamen die feit was dat meneer Kruger die proponentsbelofte nie net mondeling aanvaar het nie maar ook skriftelik onderteken het. Daarin het hy aanvaar (Bepaling 75.2):

"Ek verklaar hiermee dat ek die leer wat uitgedruk is in die formuliere van eenheid naamlik die NGB, die HK en die DL, en wat in ooreenstemming is met die Woord van God, van harte onderskryf en getrou sal verkondig.

Ek beloof verder om my stiptelik te hou aan die orde wat neergelê is in die Wet en Bepalings, van die Kerk en by oortreding daarvan my te onderwerp aan die oordeel van die bevoegde vergaderings."

Normaalweg word van 'n predikant, as 'n man van eer, verwag om hom stiptelik te hou aan hierdie onderneming wat hy vrywillig afgelê het.

Daarby kom dat elke predikant daarvan bewus is dat as hy verskil van die leer van die Kerk hy homself verplig het om sy besware oor die leer voor te lê, aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering. Bepaling 75 stel:

"Voordat hy dit gedoen het, maak hy op geen ander wyse sy besware openbaar nie."

Meneer Kruger is by die gesprek met die Moderamen op 3 Desember 1990 daarop gewys dat sy optrede met eksorsisme en dergelike nie strook met die leer van die Kerk nie. Daarom het ds De Lange hom tereg gewys op die konsekwensie van sy optrede omdat hy daarmee sy proponentsebelofte kragteloos maak.

Dit is korrek dat die Moderamen "genoeg getuienis" gehad het om meneer Kruger te skors vanweë sy handnekkige verset teen die vermanings wat tot hom gerig is, maar dit was nooit in eerste instansie die Moderamen se doel nie. Hulle wou deur gesprek en raadgeving probeer om meneer Kruger te oortuig van die verkeerdheid van sy insigte en optredes. Maar in sy faks van 13 Mei 1991 handhaaf meneer Kruger sy sienings.

Meneer Kruger stel, dwars teen sy proponentsebelofte in, in sy verweer voor die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering (bladsye 26-27): "Ek is egter op hierdie stadium nie meer bereid om op te hou om bevryding te doen nie, as die Kerk nie aan my kan toon dat ek teen die wil en Woord van God optree nie." Met ander woorde hy wil die orde omkeer en sê en doen en leer wat hy wil totdat die Kerk die teendeel kan bewys. Maar in sy proponentsebelofte het hy beloof dat hy hom stiptelik sal hou aan die orde van die Kerk, dus ook Bepaling 75. Dit terwyl hy in sy Verweer bladsy 19 pertinent stel dat eksorsisme, soos hy dit beoefen, vreemd is aan die Kerk.

Juis op grond van die manier waarop meneer Kruger met sy eie belofte in die Kerk omgaan, het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering tot die gevolgtrekking gekom dat meneer Kruger se weergawe van sy vrese en indrukke oor vooroordeel by lede van die Moderamen, nie die waarheid hoef te wees nie. Dit word ook duidelik wanneer hy in sy verweer (bladsy 17) stel dat hy teen sy proponentsebelofte in, hom op 6 Desember met 'n telefoon oproep de facto losgemaak het van 'n oproep van die Kerk. Hy moes op daardie stadium volledig daarvan bewus gewees het dat hy homself daarmee in verset bring met die Kerk en sy orde. (Bepaling 109.1(c)).

Om lede van die Moderamen sonder meer te beskuldig van vooroordeel omdat hulle hom op die konsekwensies van sy opvattinge en optrede gewys het, is nie aanvaarbaar nie. Uit die notule van die ondersoek deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering blyk nêrens dat ds De Lange of enige ander lid van die Moderamen nie na meneer Kruger geluister het of nie bereid was om hulle mening oor hom, sy opvattinge en praktyke te wysig nie.

Die feit dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op 22 November 1990 'n opdrag aan die Moderamen gee om 'n klag te formuleer, getuig ook nie van vooroordeel nie. Die doel van die opdrag was om die saak op die tafel van die Kommissie te kry sodat alle werklike getuienis ingewin en beoordeel kan word. Daarby is waarskynlik ook aanvaar dat die Moderamen, op grond van die verskillende gesprekke met meneer Kruger oor genoeg gegewens beskik het om op grond daarvan 'n klag te formuleer. Dit kan in ag geneem word dat die Moderamen nie aan die opdrag uitvoering gegee het omdat geoordeel is dat die ringskommissie met sy opsig miskien meneer Kruger van sy verkeerdhede kan oortuig.

Die Algemene Kerkvergadering versoek om, op grond van hierdie feite, hierdie deel van meneer Kruger se hoër beroep af te wys.

3.3 DIE OPSIGGESPREK MET DIE KOMMISSIE VAN DIE RING VAN MIDDELBURG

In sy hoër beroep stel meneer Kruger

"Tydens opsig van die ringskommissie van die Ring van Middelburg is ek opgeroep na 'n vergadering van die kommissie van die Ring van Middelburg in 'n skrywe gedateer 5 Maart 1991 welke skrywe nie voldoen aan die voorskrifte van Bepaling 100 van die Kerkwet en Bepalings nie deurdat daar nie vermelding van redes vir die gesprek uiteengesit is nie, in stryd met Bepaling 100.3(6) van die Kerkwet en Bepalings."

Bepaling 100.3(6) stel: Hierdie oproep word skriftelik gedoen met vermelding van redes vir die gesprek.

Op grond daarvan stel meneer Kruger:

"Dit blyk dus dat daar vanaf die opsig van meet af onkerkregtelik teen my opgetree is."

In sy verweer voor die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het meneer Kruger hom ook uitgelaat oor die kwaliteit van die vergadering as hy stel:

"Die sogenaamde opsiggesprek was definitief nie 'n broederlike gesprek met die doel om 'n effek op my lewe en sienings te hê nie." (bladsy 17 Notule Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 20 Junie 1991).

"Hulle was deeglik voorberei en het nie aan my die geleentheid gebied om voor te berei nie." (Bladsy 17.)

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het in sy bevinding gestel (bladsy 52):

"Oor ds Kruger se bewering dat die gesprek tussen hom en die Kommissie van die Ring nie 'n opsiggesprek was nie maar bedoel was om inligting in te samel ten einde 'n klag te kon formuleer, moet daar ongelukkig met hom saamgestem word."

En dan word ook gestel (bladsy 35):

"Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oordeel verder dat ds Kruger se bewering dat die gesprek tussen hom en die kommissie van die Ring van Middelburg onkerkregtelik was aangesien dit nie 'n opsiggesprek was nie, maar bedoel was om inligting in te samel ten einde 'n klag te kan formuleer, gedeeltelik korrek is."

Wat die opsig betref en wie dit uitoefen, word die omskrywing van die opsig in Bepaling 99 gegee waar in Bepaling 99.2 gestel word:

"Hierdie gesprek tussen lidmaat en lidmaat, en tussen lidmaat en ampsdraers wil

- (a) lidmate, ampsdraers en vergaderings aanmoedig om die Bybelse en kerklike opdragte behoorlik na te kom"

Dit is die informele opsig wat in die kerk gebruiklik is en daarnaas word die spesifieke opsigshouers, wat weer met formele opsig besig is in Bepaling 100 uiteengesit. Elke ampsdraer is kragtens die Bevestigingsformuliere 'n opsigshouer oor al sy mede-gelowiges, of hulle ampsdraers is of nie en dit geld die lidmate ook.

In die beredenering in die bevinding stel die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering (bladsy 51):

"Die gesprekke tussen ds Kruger en di Prinsloo en Scheepers en ds Kruger en die Moderamen kon hoogstens as broederlike gesprekke beskou word aangesien nóg vermeldde predikante nóg die Moderamen, opsighoudende persone of liggame is."

As slegs Bepaling 100 in ag geneem word, is dit waarskynlik korrek maar as Bepaling 99 en die Bevestigingsformulier in ag geneem word, word die opsig te formeel omskrywe. Dit is egter korrek om te sê dat die Moderamen as liggaam, geen opsighoudende opdrag het nie. Die lede van die vergadering het, uit hoofde van hulle amp, wel daardie bevoegdheid soos ook blyk uit die voortdurende gewoonte in die Kerk.

Daar is dus wel uitvoerig, van verskillende kante, opsiggesprekke met meneer Kruger gevoer (Vergelyk die opmerking van die klaers bladsy 14).

Dat die opsiggesprek van 12 Maart 1991 nie volledig aan die vereistes van 'n opsiggesprek voldoen nie, is waar. Daarby moet egter in gedagte gehou word dat Bepaling 99.3 stel:

"Die ampsdraer of vergadering wat opsig hou, bepaal die wyse waarop 'n gesprek gevoer sal word"

Daarmee wil die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering nie sy bevinding (bladsy 55) verander nie maar aandui waarom hy beslis het dat meneer Kruger se beswaar gedeeltelik korrek is.

'n Probleem by hierdie hele argument van meneer Kruger is dat hy tydens die ondersoek op 20 Junie 1991 nooit gemeld het dat die oproep van die Kommissie van die Ring van Middelburg nie voldoen aan Bepaling 100.3(6) nie. Al wat hy gesê het, was (bladsy 17):

"Hulle was deeglik voorberei en het nie aan my die geleentheid gebied om voor te berei nie."

Hy het die stelling nie verder gestaaf met bewyse nie en so die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die geleentheid ontnem om hierdie feit in sy oorweging van die bevinding te verdiskonteer.

Daarby het hy ook nie die beswaar op 12 Maart 1991 aan die kommissie van die Ring van Middelburg gemeld sodat hulle dié fout kon regstel nie.

Hierdie grond vir die hoër beroep is dus nuwe getuienis en die vraag ontstaan of dit aanvaarbaar is. Hier kan op die mening van Sadler: 268 gelet word:

"Die meerdere vergadering behandel die saak op grond van die stukke voor hom, maar omdat hy 'n oorspronklike jurisdiksie in die saak het, beteken dit dat hy die hele ondersoek in herooring moet neem, dat hy in beginsel die bevoegdheid het om nuwe getuienis aan te hoor, dit wil sê om getuies wat voor die mindere vergadering getuig het, op sekere punte weer aan te hoor of selfs nuwe getuies aan te hoor.

Die meerdere vergadering kan opnuut ingaan op die mindere vergadering se feite en regsbevindings, hy moet 'n eie diskresie (oordeel) daaroor uitoefen en kan uiteindelik sy eie opinie en beslissing in die plek van die mindere vergadering se beslissing stel"

In sy beredenering blyk dit dat Sadler vanuit die gebruike en orde van die NG Kerk oordeel en hy stel dat in gedagte gehou moet word dat by 'n appél dit 'n herooring van die ondersoek is en nie 'n de novo ondersoek of 'n herverhoor nie. (Sadler: 283). In ons voorgestelde orde vir 'n hoër beroep word gestel: 4.5 Prosedure:

"Die voorsitter versoek die appellant om sy hoër beroep met argumente en bewyse uit die notule van die ondersoek wat deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gehou is, te staaf."

Met ander woorde, hy mag nie nuwe getuienis voorlê nie.

Maar in 4.8 van die voorgestelde prosedure word gesê:

"Die verweerder kry nou die geleentheid om met bewyse en argumente onder andere uit die notules van die handelinge van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering (en die Moderamen) die saak van die appellant te weerlê."

Hier word egter aan die verweerder die reg gegee om nuwe getuienis voor te lê want die grootste deel van die verweer wat ek opgestel het, is nuwe getuienis in sover die handelinge van die Moderamen en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering nou voorgelê word wat nie in die ondersoek na vore gebring word nie!

Dit wil voorkom dat Punt 4.5 van die Prosedure so bewoord moet word:

"Die voorsitter versoek die appellant om sy hoër beroep met argumente en bewyse uit die Kerkwet en Bepalings, die notule van die ondersoek wat deur mindere vergadering gehou is en ander stukke van die mindere vergaderings wat op die saak betrekking het, te staaf."

Dan moet ons punt 4.8 van die Prosedure ook wysig deur te stel:

"Die woordvoerder van die mindere vergadering teen wie se bevinding geappelleer word, kry nou die geleentheid om met bewyse en argumente uit die Kerkwet en Bepalings, die notule van die ondersoek wat deur die mindere vergadering gehou is en ander stukke van die mindere vergadering(s) wat op die saak betrekking het, die hoër beroep van die appellant te weerlê."

Dan aanvaar ons dat 'n hoër beroep 'n heroorweging van die ondersoek is veral ten opsigte van dié sake wat deur die appellant aangevoer is. Die vergadering wat die hoër beroep aanhoor, kan dan ook aan ander sake aandag gee om vas te stel of die appellant se saak reg gehoor en beoordeel is. Dit beteken dus dat omskrewe en beperkte nuwe getuienis toelaatbaar is want die essensie is dat die vergadering wat die hoër beroep aanhoor ook moet toesien dat Bepaling 109 nagekom word. Daarby geld volgens Sadler: 270 die reël: Dit kom dus daarop neer dat die appélliggaam, vanweë sy appélbevoegdheid op die stukke wat voor die ondersoekliggaam gedien het, die onreëlmatighede (wat hy opmerk) moet regstel. Hy verwys dan na 'n saak waar 'n regter in 'n hersieningsaak aanvaar het dat 'n appélliggaam 'n saak wat nie in die appélskrif geopper is nie, in oorweging kan neem.

Daarom oordeel ek dat meneer Kruger toegelaat moet word om sy beswaar dat Bepaling 100.3(6) nie nagekom is nie, te stel.

As dit so kan gebeur, veral die wysiging van die Prosedure 4.5 en 4.8 dan sou ek

- * die beswaar daarteen, soos hierbo gestel, handhaaf; en

- * die volgende aanvoer:

Meneer Kruger het, tydens die opsiggesprek en tydens die ondersoek voor die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, nie beswaar gemaak teen die feit dat Bepaling 100.3(b) nie deur die kommissie van die ring nagevolg is nie. Daarmee het hy die onreëlmatigheid stilswyend aanvaar. Dit kan immers aanvaar word dat meneer Kruger kragtens sy opleiding en sy proponentsbelofte, gewéét het wat die vereistes is wat Bepaling 100.3(b) stel. (Vergelyk Sadler: 313).

Belangrik is ook dat die Algemene Kerkvergadering sal oorweeg of die nie-voldoening aan Bepaling 100.3(b) die handeling van die kommissie van die ring ultra vires en daarom nietig maak. Dit het op sy beurt weer implikasies ten opsigte van die geldigheid van Bepaling 117 want Bepaling 117.4 stel:

"In die klagskrif word genoem of daar met die aangeklaagde onder die bepaling vir die opsig en toesig gehandel is, of waarom daar dadelik 'n klag gelê is."

In Bylae 2 tot die klag van die kommissie van die ring word melding gemaak van 'n reeks opsiggesprekke wat met meneer Kruger gevoer is deur die predikant van die gemeente Middelburg.

Daarvolgens word 'n opsiggesprek gehou op 12 Maart 1991.

Dit wil voorkom dat al sou die opsiggesprek van 12 Maart 1991 ultra vires gewees het, dit nie 'n nie-nakoming van Bepaling 117.4 impliseer nie.

Die vraag of meneer Kruger benadeel is deurdat hy nie presies geweet het wat die kommissie van die ring met hom wou bespreek nie, word gedeeltelik beantwoord deur meneer Kruger bladsy 17. Hy stel ook kategorieë: "Ek verwerp dus die inhoud van daardie gesprek."

Word die beredenering van die bevinding van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering nagegaan dan blyk egter dat die bevinding grotendeels berus op die getuienis wat meneer Kruger lewer omdat die getuienis van die kommissie van die ring nie altyd met stawende bewyse voorgelê is nie.

Die stelling van meneer Kruger dat "... daar vanaf die opsig van meet af onkerkregtelik teen my opgetree is" is egter nie korrek nie. Die feit dat hy nie van die begin af beswaar daarteen gemaak het nie en so óók nie 'n bydrae gemaak het om die goeie orde te handhaaf nie, weerspreek hierdie stelling.

Daarom word die Algemene Kerkvergadering versoek om ook hierdie deel van die hoër beroep af te wys.

3.4

DIE KWALITEIT VAN DIE KLAGSKRIF

In sy beroep op die Algemene Kerkvergadering stel meneer Kruger in punt 3:

"Die klagskrif voldoen nie aan die voorskrifte van Bepaling 117 van die Kerkwet en Bepalings nie."

Dit is een van die elementêre beginsels van geregtigheid dat 'n aangeklaagde kennis moet hê van die verkeerdheid wat hom ten laste gelê word. As dit nie gebeur nie, word hy vanselfsprekend in sy verdediging benadeel. Die basiese beginsel is dat die klag met so 'n mate van duidelikheid aan die aangeklaagde oorgedra moet word, dat hy weet wat die klag is waarop hy hom moet voorberei. Daarom word in Bepaling 117 die vereistes vir 'n klag gestel. Met die ondersoek het meneer Kruger gestel (bladsy 13):

"Die klagskrif meld nie duidelik die aard, datum, tydperk en plek van die oortreding nie (Bepaling 117.2)

Die klagskrif noem ook nie duidelik die gedeeltes uit die Bybel, waar daar oortree is nie (Bepaling 117.3). Daar word gesê sy mensebeskouing is vreemd aan die Bybel, maar die Bybelgedeeltes om dit te staaf word nie aangedui nie.

Daar word verwys na sy potensiele dwalings en ook dáár word die Bybelse gedeeltes ter stawing nie aangedui nie. Hy het slegs beswaar teen die wettigheid van die klag."

Die Kommissie het die beswaar bespreek en verwerp, in opvolging van Bepaling 120.7.

In die notule (bladsy 13) word die beredenering van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om tot die beslissing te kom nie weergegee nie. Daar word slegs aangedui dat die voorsitter daarop gewys het dat in Bepaling 117.2 gestel word dat wat die aard, datum, tydperk en plek van die oortreding betref, Bepaling 117.2 dit stel dat dit so duidelik moontlik gestel moet word.

Die beswaar geld dan veral die rubriek van Optredes in die klag.

Die tweede deel van sy beswaar Bepaling 117.3 is veral gerig teen die rubriek Sienings in die klag.

Dit is egter so dat die ring hom aangekla het van "optredes en sienings as ampsdraer van die NHKA wat 'n ernstige bedreiging inhou vir die orde en dissipline van die Kerk."

Dit is dus nie 'n klag waar in die eerste plek leertug ter sprake is nie maar dit gaan oor lewenstug naamlik, dat hy met sy optrede die orde en dissipline van die Kerk versteur. Dan word verwys na Bepaling 108.2(a) wat stel:

"Tug word toegepas wanneer

- (a) 'n Lidmaat, ampsdraer of lede van 'n vergadering geen gehoor gee as met hulle onder die opsig gehandel word nie en hulle dan aangekla word,"

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het geoordeel dat in Bepaling 117.3 die lys van bronne wat aangedui moet word om aan te toon dat die aangeklaagde tugwaardig is, daar as alternatiewe staan. Deur die vermelding van Bepaling 108.2(a) het die klaers aan die vereiste voldoen.

Op die vraag of die klagskrif as 'n geheel vir meneer Kruger duidelik was en hom in staat gestel het om hom volledig te verweer, kan gelet word op sy verweer wat hy skriftelik voorberei het. Daar was dus nie sprake daarvan dat hy onduidelikheid oor die klag gehad het en in sy verweer benadeel is nie. Hy het ook nie tydens sy verweer te kenne gegee op welke punte hy onvoldoende ingelig was om hom te verweer nie.

Selfs toe hy die geleentheid gehad het om vrae te stel om enige onduidelikheid op te klaar het hy slegs een vraag gevra. Daaruit kan die billike afleiding gemaak word dat die klag vir hom volledig duidelik was.

'n Vraag kan ontstaan of die stelling in Bepaling 120.7: "Die beslissing van die vergadering is bindend en finaal", beteken dat die beslissing nie deur 'n meerdere vergadering hersien kan word nie. Soos dit daar staan, wil dit so voorkom.

Aan die ander kant is dit waarskynlik dat daarmee bedoel word dat die beslissing van die vergadering vir die doeleindes van die ondersoek wat gehou word, bindend en finaal is. Met ander woorde, 'n aangeklaagde kan nie tydens 'n ondersoek teen so 'n beslissing van die vergadering in hoër beroep gaan en so die handelinge van die ondersoekliggaam opskort of belemmer nie. Na afhandeling van die ondersoek kan die aangeklaagde egter wel in hoër beroep, ook teen so 'n beslissing soos Bepaling 120.7 dit stel, gaan.